

1680/2

Η ΚΑΤΑ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΝ

ΡΟΔΟΚΑΜΑΚΕΙΟΥ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΗΤΟΙ

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

τοῦ κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1888—89

Διευθυντοῦ αὐτῆς

ΙΩΑΚΕΙΜ Δ. ΦΟΡΟΥΛΟΥ

Διδασκάλου τῆς θεολογίας καὶ διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας.

«Ὅθεν ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται,
καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται».

(Ματθ. κεφ. ε', εἰς ἀρ. 26).

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ ΒΛΑΣΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΙΔΟΥ ΚΟΥΡΣΟΥΜ-ΧΑΝ ΑΡΙΘ. 3.

1890.

ΤΗ

ΜΑΚΑΡΙΑ ΨΥΧΗ

ΤΟΥ ΘΕΜΕΛΙΩΤΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ

ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΤΟΥ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ

ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΑΥΤΗΝ

ΕΥΛΑΒΩΣ ΑΝΕΘΗΚΕΝ

Ο ΓΡΑΨΑΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΠΟΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΕΙΟΥ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ

1888—1889

«Μελλόμενος Ὀμιλήτορας :

Ἐδδόμου ἔτους συμπληρουμένου, χάρις τῷ Πατρὶ τῶν φώτων, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ροδοκανακείου Ἱερατικῆς Σχολῆς, ἐμφανίζομαι ἔννατος κληρικός διευθυντῆς αὐτῆς*) ὅπως δῶ τῷ ὀημοσίῳ εὐθύνας τῶν πεπραγμένων. Συμμορφοῦμαι δὲ ἐν τούτῳ τῷ 31ῳ ἄρθρῳ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, καθ' ὃ ἀπὸ τῶν προφορικῶν ἐξετάσεων τῆς β' ἐξαμηνίας ὁ Σχολάρχης μετὰ τὴν ἱερὰν τελετὴν ἀναγινώσκει ἐκθεσιν τῆς ἡθικῆς καὶ ὡλετικῆς καταστάσεως τῆς Σχολῆς ὑποδεικνύουσαν συνάμα καὶ πᾶσαν δυνατὴν μεταρρυθμίσιν ἀφορῶσαν τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

Καὶ ἐὰν μὲν ὁ τῆς Σχολῆς νομοθέτης ἡθικὴν κατάστασιν λέγων ἐννοῇ πᾶν τὸ μὴ σχετιζόμενον πρὸς τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς, τότε

*) Α'. διευθυντῆς ὑπῆρξεν ὁ Χ' Ἀνθίμος Β'. ὁ ἡγούμενος Μεθόδιος Γ'. ὁ Καταρχεὺς Ἰωάννης Δ'. ὁ Π' Γεώργιος Ε'. ὁ πρῶτος Ἱεροσολίτης νῦν Μετρώβης Νεόφυτος Σ'. ὁ Μακάριος Ταυταλιότης Ζ'. ὁ Ἀμβρόσιος Σιχαρινός Η'. ὁ Ἱεροβόλτης Ἰωάννης Θ'. ὁ Ἰωακείμ Φιρόπουλος. Διευθύναν δι' αὐτὴν ἐφ' ἑξαμηνίαν καὶ τέσσαρες λαϊκοὶ ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς, ἐν ὧν τρεῖς καὶ δεκά.

οὐκ ὀλίγα ἔχω εἰπεῖν ὑμῖν α] μὲν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων· β] δὲ περὶ τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν· γ] περὶ τῆς πορείας τῆς σχολῆς ἡμῶν ὡς ἱερατικῆς, καὶ τῆς πολιτείας ἐν γένει τῶν ἐν αὐτῇ διατιωμένων καὶ τῶν ὁπωσδήποτε πρὸς αὐτὴν σχετιζομένων. Ἐὰν δέ, ἐτίρωθην, ὕλεικῃ κατάστασιν λέγων ὁ νομοθέτης ἐννοῇ τὰς προσόδους τῆς Σχολῆς καὶ τὰς δαπάνας, ἀκριβῶς δι' ἀριθμῶν καταδεικνύμενας, τότε σχεδὸν οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν ὑμῖν διότι τὰ περὶ τούτων ἐπιμελῶς καὶ μετὰ παραδόξου πεισμονῆς ἀπεκρύβησάν μοι, πλείστακις πληροφορίας τινὰς πρὸς ὁδηγίαν μου ζητήσαντι· καὶ οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀπεκρύβησαν, ἀλλ' ἀπαξάπκυσιν ἀνελλιπῶς, τοῖς προκατόχοις μου κατὰ τὸν ἑξαετὴ τῆς Σχολῆς βίον, τοῖς πλείστοις τῶν ἐκάστοτε ἑφόρων καὶ τῷ ἀπανταχοῦ δημοσίῳ, παρὰ τὰ νενομισμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐν ἀπάτῃ τῇ ὑψηλῇ, καὶ παρὰ τὸ γράμμα τοῦ κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς, ὅστις, ὡς ἄρτι ἠκούσατε, ἀπαιτεῖ τὸν Σχολάρχην εἰδότα καὶ ἐγγράφως τῷ δημοσίῳ ἐκτιθέμενον οὐ τὴν ἡθικὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ὕλεικῃ τῆς Σχολῆς κατάστασιν.

Ἔστω λοιπὸν κυρίως ὁ λόγος μόνον περὶ τῆς ἡθικῆς αὐτῆς κατεκτετάσεως, καὶ δῆι:—

Α'.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ

τῶν διδασκομένων καὶ τῶν διδασκόντων.

Ὅτε φθίνοντι Λυγούστῳ ἀνέλαβον τὰς ἡμέρας τῆς Σχολῆς, ἔειθ-
μαι αὕτη 53 μαθητὰς εἰς πέντε διηρημένους τάξεις· καθ' ἑκάστην δὲ τὴν α' ἐξσημερίαν προσελθόντες ἐνεγράφησαν ἐν τῷ μητρώῳ αὐτῆς 19 ἐν ὧν νέαι μαθηταί, οἵτινες μετὰ αὐστηρὰν ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν δοκιμασίαν κατετάχθησαν δύο μὲν εἰς τὴν Δ' τάξιν· πέντε δὲ εἰς τὴν Γ'· τέσσαρες δὲ εἰς τὴν Β', καὶ ὀκτὼ εἰς τὴν Α', εἰς ἣν μετὰ ἐπιεικεστάτην ἐξέτασιν καὶ κρίσιν κατετάχθησαν καὶ ἄλλαι ἑνδεκα ἀπόφοιτοι τῆς ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ἀπὸ δύο ἐτῶν λειτουργή-
σης δημοτικῆς Σχολῆς. Ὅσα δὲ αἱ μαθηταί τῆς Ροδοκανικαίου ἡ-
σαν ἐφέτος 83, εἰς ἔξ τάξεις διηρημένοι, ἐκάστης αὐτῶν ἀριθμῶ-
σκι, τῆς μὲν Σ' 10· τῆς δὲ Ε' 19· τῆς δὲ Δ' 15· τῆς δὲ Γ' 10·
τῆς δὲ Β' 9· καὶ τῆς Α', τέλος, 19 μαθητὰς.

Ἐκ τούτων δὲ ἀπεχώρησαν οἰκιοθελῶς καὶ ἀπεβλήθησαν μόνον
εἰς μὲν τῆς Ε' τάξεως, ὁ ἐξ Ἰωσήφτου Ἰωάννης Καρακώτζογλου,
ἀπεμακρύνθη τῆς Σχολῆς ὡς ταραχοποιός· εἰς δὲ τῆς Δ', ὁ ἐξ Ἀνδρο-
νίκου Ἰωδάνης Λαζάρου, ἀπεχώρησε μὴ δουλάμενος νὰ καταβάλλῃ
οὐδέν· εἰς δὲ τῆς Γ', ὁ ἐκ Καισαρείας Ἀριστείδης Ἀνιστατίου,
ἀποβλήθεις ἀπορᾶσει τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἐπὶ τριηκονθήμε-
ρον, ὡς ἐπικειλημένως ἀπειθήσας τῷ διευθυντῇ, ἐκρυστήθη οἴκοι ὑπὸ
τοῦ ἀσθενούντος γέροντος πατρὸς του· καὶ εἰς τῆς Α'· ὁ Καισαρεύς
Σάββας Ἀβραάμ Νεφτιτζόγλου, ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ ἐφόρου πατρὸς του,
διότι ἐπόθει νὰ προβιβασθῇ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους παρὰ τὰς δυνάμεις
του εἰς τὴν Β' τάξιν καὶ, ὡς τὸ εἶκος, ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ. Ἐμει-
ναν λοιπὸν ἐν τῇ Ἱεραρικῇ Σχολῇ 79 ἐν ὧν μαθηταί, ὧν οἱ μὲν 23
ὑπότροφοι αὐτῆς, οἱ δὲ λοιποὶ 56 ἐπὶ διδάκτραις.

Διδάσκοντας δὲ εἶχεν ἡ Σχολὴ ἑπτὰ· τὸν Διευθυντὴν καὶ
ἑκτὰ καθηγητὴν, τὸν κ. **Εὐάγγελον Σδορῶνον**, ἀμφοτέρους
διδάκτορας τῆς φιλοσοφίας, καὶ πέντε διδασκάλους· τοὺς μὲν κ. κ.
Κωνσταντῖνον Ἡλιάδην καὶ **Ἀθανάσιον Κωνσταντι-
νίδην** ἀπορρίτους Γυμνασίων, φαιτῆσαντας καὶ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πα-
νεπιστήμιον· τὸν δὲ κ. **Ἀθανάσιον Ἰωαννίδην** τελειοφοίτον
τῆς Μ. Σχολῆς· τοὺς δὲ κ. κ. **Michel Zidan** καὶ **Marcar Adamian**
πτυχωμένους ἀμφοτέρους ξένων Σχολῶν.

Καὶ τούτους μὲν εἶχεν ἡ Σχολὴ διδάσκοντας καὶ διδασκομέ-
νους μέχρι τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ἤτοι μέχρι τῆς συγκροτήσεως τῆς
γενικῆς Ἑπαρχιακῆς Συνελεύσεως· μετὰ τὰ συνεπεῖς ὅμως τῶν ἀπο-
στάσεων τῆς ἐπελθόντα τῇ Σχολῇ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δευνὰ ὁ ἀ-
ριθμὸς τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν ὑπέστη ἀλλοιώσιν τινα. Καὶ δὴ
ἐκ μὲν τῶν διδασκάλων τρεῖς, οἱ κ. κ. Ἡλιάδης, Κωνσταντινίδης καὶ
Ἰωαννίδης, ἐναντίον τῶν ἐπικεικῶν αὐτοῖς διαταγῶν τῆς Μεγάλης
Ἐκκλησίας, καταλιπόντες τὰς θέσεις των διὰ λόγους, οὓς θὰ γνωρίσω
ὑμῖν ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῆς ἐκθέσεώς μου, ἀντικατεστάθην τῇ προ-
στάσει μου ὑπὸ τῆς νέας Ἐπαρχίας διὰ δύο μόνον· τοῦ καθηγητοῦ κ.
Πακώδου Θεοδωρίδου, τελειοφοίτου τοῦ Μαθηματικοῦ τμή-
ματος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, καὶ
τοῦ κ. **Ἀριστοτέλους Πακώδου** ἐκ τῶν ἀρίστων τελειοφοίτων
τῆς Μ. Σχολῆς. Ἐκ δὲ τῶν μαθητῶν ἠκολούθησαν τοῖς ἀποστάσι δι-
δασκάλοις των καὶ τῇ παυθείσῃ Ἐπαρχίᾳ, διὰ λόγους ὡσαύτως ἐν τῷ

τρίτῳ μέρει ἐκτεθησόμενος, 29, ὃν ἐπτά μὲν ἦσαν ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς, 22 δὲ ἐπὶ διδασκτοί. Ὅστες ἡ Ἱερὰ Σχολὴ ἡμῶν ἔχει σήμερον μαθητὰς 63, σὺν τοῖς 13 τῆς Προκαταρκτικῆς τάξεώς τῆς, ἐν ᾗ διδάσκει ὁ ἄρτι προσληθεὶς κ. Γρηγόριος Τοῦζακίδης, ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς ἐν Χαλκῇ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκόντων καὶ διδασκόμενων ἐν τῇ Σχολῇ — Ἦδη δέ:

B.

Περὶ τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν.

Ἄρα ἀρπύζομενος εἰς τὴν Ροδοκανάκειον ἐμαθόν, Φιλόμουσος Ὀμήγυρις πρὸς μεγάλην μου ἐκπλήξιν καὶ λύπην παρὰ τοῦ τότε προέδρου τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, ὅτι ἄνευ ἐμοῦ — καίπερ λίαν ἐγκαίρως ἀρπυζομένου — εἶχε καταστρωθῇ τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ μήπω ἀρξάμενος σχολικοῦ ἔτους. Δὲν παρήλθον ὅμως δύο ἡμέραι καὶ πάλιν πρὸς μεγάλην μου ἐκπλήξιν προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Α. Σ. εἰς συνεδρίαν ὁ τῶν καθηγητῶν σύλλογος, προσεκλήθη δὲ καὶ ἐγὼ ἐν τῇ ἰδιαίτερᾳ αἰθούσῃ του, ὅπως ὑπὸ τὴν προεδρείαν του συντάξωμεν αὐτὸ, μήπω συνταχθῆν. Τὸ 12 τοῦ Κανονισμοῦ ἄφρον, καθ' ὃ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ὑπὸ τὴν τοῦ Διευθυντοῦ προεδρείαν ἔργοι ἐστὶν ἡ τοῦ προγράμματος σύνταξις, ἐγνώριζον πρὸ πολλοῦ, ὡς καὶ ὅτι οὕτω γίνεται ἀπαντοχοῦ τῆς ὑψηλότητος, καὶ σφόδρα ἐθλίβην κατ' ἀκολουθίαν διὰ τὴν μεγάλην ταύτην προσβολήν, γινομένην μάλιστα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐφορείας καὶ ἐνώπιον διδασκάλων, ἔργον κύριον σφόντων τῶν πλείστων ἐν τῇ Σχολῇ οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ συστηματικῶς πολεμεῖν τοὺς ἐκαστοὺς διευθυντάς.

Ἀλλ' ἀσχετῶς πρὸς τὴν προσβολήν ταύτην ἡ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Σ. συνεδρία τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἐφάνη μοι πρωτοφανὴς ἐν τῷ εἶδει τῆς καὶ λίαν παράδοξος. Ὁ Διευθυντής, εἰς καὶ αὐτὸς τῶν διδασκόντων, ἠρωτάτο ὑπὸ τῆς Α. Σ. πῶς ἰδόντες νὰ διαθέσῃ τὰς διὰ συμβολαίου ἐπιβληθείσας αὐτῷ 18 ὥρας διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα, καὶ ἐλέγετο αὐτῷ ρητῶς ὅτι εἰς ταύτην ἡ ἐκείνου τὴν τάξιν ὀφείλε νὰ διδάξῃ τοῦτο ἡ ἐκεῖνο ἐκ τῶν πολλῶν μαθημάτων του. Οἱ δὲ λόγοι, οὗς ὑπὲρ ἄλλης κατατάξεως ἀντέτασσε ταῖς

ἀπανταῖς τῆς Α. Σ. δὲν ἔσαν κατ' ἀρχὴν ἀποδεκτοί! Οὕτω ἀπεφαινέτο ἡ Α. Σ. ὅπως δέξῃ μοι, ὡς φαίνεται, ὅτι εἰς ἄλλον Κόσμον ἤλθον καὶ διέτριβον. Αἱ πρωτάκουστοι δὲ αὐταὶ ἐπεμβάσεις εἰς ἕνα καθήκοντα δὲν περιορίζοντο μόνον εἰς τὰ Ἱερὰ μαθήματα, ὡς προσεδόξα ἂν τις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τῆς Α. Σ., ἀλλ' ἐπεξετέλλοντο εἰς ἅπαντα τὰ λοιπά. Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, ἐπτά τὸν αἰῶνα, μεγαλοπρόως ἐμάχοντο πρὸς τὸν γέροντα ἱεράρχην περὶ τε τῶν ἱκανῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας ἐκαστοῦ μαθήματος, περὶ τε τῶν συγγραμμάτων καὶ περὶ τῶν τάξεων, τέλος, ἐν αἷς οὗτος ὁ συγγραφεὺς ἡ ἐκεῖνο διδάκτεον τὸ μάθημα, ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν, Λατινικῶν, Φιλοσοφικῶν, Μαθηματικῶν, Φυσικῶν, Ἱστορικῶν, Τουρκικῶν, Γαλλικῶν κλπ. Τὰς δὲ ὅλως ἐναντίας γνώμας τῶν καθηγητῶν δὲν ἀπέριπτεν ἀμέλει ἡ Α. Σ., ἀλλ' ἐδέχετο αὐτάς αὐθωρεῖ, μυριάκις διὰ προσώπου καὶ νεύματος καὶ λόγων βαρέος ἤχου καταφάσκων καὶ ἐπιδοκιμαζῶν αὐτάς, καὶ ὑπερεπαινῶν, καὶ ὑπερεκθειάζων, καὶ διὰ παραδειγμάτων ἐν ἄλλαις Σχολαῖς λυσitteλῶν φανέντων ὑποστηρίζων, ἀλλὰ πάντα ταῦτα μόνον ὅπως ἱκανοποιήσῃ καὶ πρᾶνῃ πρὸς στιγμήν τὸν ὑπὲρ τῆς ὀρίτης γνώμης τοῦ σκιαμαχοῦντα διδασκαλὸν καὶ μετὰ μικρόν, καταλλήλου πρὸς ἔφοδον σημείου ὀδομένου, ἐφορμήσῃ αἵφνης καὶ διὰ πολλῶν, καὶ ποικιλοτρόπων, καὶ πολυστημάτων μειδιαιμάτων καὶ ἐπαγγελιῶν περὶ μελλούσης ἐν ἄλλῳ ζητήματι ὑποχωρήσεως αὐτοῦ, καὶ, τέλος, διὰ παρακλήσεων ἥκιστα ἀρμολογούντων ἐπιβάλλῃ τὰς ἰδίας θεωρίας, μὴ δεχόμενος κατ' ἀρχὴν πᾶν ὅ,τι ἐξ ἄλλης πηγάζει καὶ ἐκπορεύεται κεφαλῆς. Ἄν δὲ, Φ. Ὀμήγυρις, εἰρήσθω δὲ τοῦτο ἐν παρόδῳ πρὸς καλῶς εἰδόμενος τὰ καθ' ἡμᾶς ἐν τῇ Ροδοκανακείῳ, ἃν ἔλεγε, λέγω, καὶ ὁ ὑπεύθυνος Διευθυντής, ὡς ἐδικαιοῦτο, ὅτι τὰς ἐώλους περὶ τῶν μαθημάτων θεωρίας γέροντος ἱεράρχου δὲν ἐδέχετο καὶ αὐτὸς κατ' ἀρχὴν ὡς παρακλωσάσας τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τῆς Σχολῆς, ἣν τῷ Σχολίῳ ἐπιβάλλει ὡς μέλημα ὁ Κανονισμὸς, καὶ ὡς μὴ συναδούσας οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον τοῖς προγράμμασι τῶν τελείων Γυμνασίων, πρὸς ἃ ὁμοίᾳ ἐκχυρῆθη μὲν καὶ ἡ Ροδοκανάκειος διὰ τῶν ἐφημερίδων, παρασάγγας ὅμως ὅλους ἀφίσταται αὐτῶν ὑπὸ πᾶσαν ὑπόψιν, τότε τί ἐμελλε γενέσθαι ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ συνεδρίᾳ καὶ συναντήσῃ; . . .

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων συνετάχθη μᾶλλον ὡς ἡ Α. Σ. ἤθελε, ἢ ὡς ὁ τῶν καθηγητῶν σύλλογος δικαιοματικῶς καὶ καθήκον-

τως ἐγνωμοδῶται. Περιττὰ μαθήματα ὤρισθησαν νὰ διδάσκωνται, ὅσον ἡ Ἱστορία τῆς Παιδαγωγικῆς καὶ Χημεία ἀνευ Χημικοῦ· σπουδαϊότατα δὲ καὶ ἀναγκαιότατα στοιχεῖα τῆς ἐγκυκλίου παιδείας, οἷα ἡ Ρητορική, ἡ Ἀρχαιολογία, ἡ Μυθολογία, ἀρχαία Γεωγραφία καὶ Λατινικά ἐν τῇ α'. γυμνασιακῇ τάξει, παρελείφθησαν μεθ' ὅλας τὰς παραστάσεις τοῦ Διευθυντοῦ· καὶ τὸ δὴ ἀσυμφωτότερον, ὅτι καὶ τῶν κυριωτάτων μαθημάτων ὀλίγα μόνον ὤρισθησαν διδασκαλίας ὄραι, καὶ ἰδίᾳ ἐν ταῖς τρισὶ κατωτέραις τῆς Σχολῆς τάξεσιν, ἀντιστοιχοῦσαι Β' καὶ Γ'. Ἑλληνικοῦ καὶ Α'. Γυμνασίου. Ἡδίκηθη δὲ οὕτω σοβαρῶς ἡ Ἱεραικὴ ἡμῶν Σχολὴ μόνον καὶ μόνον ὅπως, καθὼς ἐκ τῶν ὀλικῶν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν ἡθικῶν δυνάμεων τῆς ζῆ καὶ συντηρεῖται ἀπέναντι αὐτῆς τὸ ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν ἀνωφελές· Κεντρικὸν λαγόμενον Παρθενιαγωγεῖον. Δύο διδασκαλοὶ τῆς Σχολῆς ἡμῶν ὑπεχρεοῦντο νὰ διδάσκωσι τὰ τὴν Τουρκικὴν ὡς μητρικὴν γλῶσσαν ἐχόντα κορίτσια τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν 25 ὥρας καθ' ἑβδομάδα!

Αἱ δὲ διὰ συμβολαίων περιορισμέναι τοῖς διδασκουσιν ὥραι διμερίσθησαν ὡς ἑξῆς, καὶ κατ' αὐτὰς ἐκανονίσθησαν καὶ τὰ μαθήματα. Ὁ μὲν Διευθυντὴς ὑπεχρεώθη καὶ ἀνέλαβε νὰ διδάξῃ τὰ ἱερὰ ἀπασῶν τῶν ἐξ τάξεων τῆς Σχολῆς, ἥτοι 18 ὥρων ἐργασίαν καθ' ἑβδομάδα, εἰκὴ καὶ μάτην καταδεικνύ: τῇ Α. Σ. ὅτι, διευθυντὴς ταυτοῦς Σχολῆς, ἐν οἰκτίστη δὴ καταστάσει ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς τῆς διατελούσης ἀδυνατεῖ νὰ διδάσκη πλείους τῶν δύο ὥρων καθ' ἑκάστην, ἵνα μὴ εἶπω τῆς μιᾶς, κεκλημένος νὰ ὡσελῇ μᾶλλον διὰ τῆς ἐπιτηρήσεως ἢ τῆς διδασκαλίας τοῦ. Τὰ δὲ ἱερὰ εἰσι ταῦτα: Ὀμιλικὴ μετὰ Ἑκκλησιαστικῶν Ὀμιλῶν καὶ Λόγων, Λειτουργικὴ καὶ Ἑρμηνεία τῶν Πιμναιτικῶν Ἐπιστολῶν τῆς Κ. Δ. ἐν τῇ Σ' τάξει. Κατήχησις κατ' ἐκτασιν, ἥτοι Δογματικὴ Θεολογία, Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ Ἑρμηνεία Ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπ. Παύλου ἐν τῇ Β' τάξει. Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἐν τῇ Δ'. Ἑκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ Ἑρμηνεία τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἐν τῇ Γ'. Ἑρμηνεία τῶν Εὐαγγελίων καὶ Ἐπίτομος Κατήχησις ἐν τῇ Β'. Ἱστορία δὲ τῆς Π. καὶ Κ. Διθήνης ἐν τῇ Α' τάξει· ἐν ὅλῳ 12 διώφερα μαθήματα ἐκτός τῶν Ἑκκλησιαστικῶν Λόγων δις τοῦ ἔτους*).

* Ὑπερέχοντος σημείωσις. Μέχρι τοῦδε σπανίως μόνον ἐξεργάζοντο ἐν

Ὁ δὲ καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Σβορώνος ἀνέλαβε τὰ Ἑλληνικά τῆς Σ' τάξεως καὶ τὰ τῆς Β'· τὰ φιλοσοφικά τῆς Β' καὶ Σ' καὶ τὴν φυσικὴν Ἱστορίαν τῆς Δ', ἥτοι 30 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἐν δὲ τῶν διδασκάλων ὁ μὲν κ. Ἡλιάδης τὰ Ἑλληνικά τῆς Β', τὰ Λατινικά Δ' Ε' καὶ Σ', τὴν Γεωγραφίαν καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλ. Ἱστορίαν τῆς Β', τὰς εἰς τὴν νεοελληνικὴν δὲ γλῶσσαν ἀσκήσεις μετὰ τῆς Γεωγραφίας ἐν τῇ Α' τάξει, ἥτοι 24 ὥρας καθ' ἑβδομάδα. Ὁ δὲ κ. Κωνσταντινίδης τὰ Ἑλληνικά Γ' καὶ Δ', ὁ ἔτι 23 ὥρας καθ' ἑβδομάδα. Ὁ δὲ κ. Ἰωαννίδης, τελειόφοιτος τῆς Μ. Σχολῆς, τὰ Ἑλληνικά τῆς Α', τὰ Μαθηματικά ἀπασῶν τῶν ἐξ τάξεων, τὴν Πολιτικὴν Ἱστορίαν τῶν 4 γυμνασιακῶν, τὴν πειραματικὴν φυσικὴν τῶν δύο ἀνωτάτων, καὶ τὴν Χημείαν μετὰ τῆς Κοσμογραφίας — κατ' ἰδίαν τῆς Α. Σ. ἀξίωσιν πρὸς τὸ θεοῦ ἐν τῷ προγράμματι ταῦτα — ἐν τῇ Σ' τάξει· ἐν ὅλῳ ἐφορτώθη ὁ νέος οὗτος δι' ἐξαώρου καθ' ἑκάστην διδασκαλίας! Ὁ δὲ κ. Michel Zidan τὰ Γαλλικά ἀπασῶν τῶν τάξεων πλην τῆς Α', ἥτοι 15 ὥρας· καὶ τέλος, ὁ κ. Marcar Adamian τὰ Τουρκικά ἀπασῶν ἐπίσης τῶν τάξεων πλην τῆς Σ', ἐν ὅλῳ 14 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, αἱ ἐν τῇ Σχολῇ 140 ἐργασίαι καθ' ἑβδομάδα ὥραι διμερίσθησαν ταῖς τάξεσιν ὡς ἑξῆς: τῇ μὲν Σ', τ. ε. τῇ Δ' Γυμνασίου, ὤρισθησαν 34 ὥραι καθ' ἑβδομάδα· τῇ δὲ Β', 32· τῇ δὲ Α', 30· τῇ δὲ Γ' 25· τῇ Β' 24· καὶ τέλος, τῇ Α' μόνον 19! Ὡς δὲ εὖθην εἰπὼν, ἡ μὲν Α' τῆς Ροδονανακτείου ἀντιστοιχεῖ βα Ἑλληνικοῦ καὶ ἐδιδάσκετο μόλις 19 ὥρας· ἡ Β' ἀντιστοιχεῖ Γῇ Ἑλληνικοῦ καὶ ὤρισθησαν αὐτῇ μόνον 24 ὥραι· ἡ δὲ Γ' ἀντιστοιχεῖ Αῇ Γυμνασίου καὶ κατεδικάσθη εἰς διδασκαλίαν μόνον 25 ὥρων, ἐν ᾧ αἱ τρεῖς αὐταὶ κατωτέραι τάξεις ἔδει νὰ διδάσκωνται οὐχ ἥττονας τῶν

τῇ Σχολῇ Λόγοι ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἐγὼ δὲ ἔκρινα ὠφέλιμον ἵνα δις τοῦ ἔτους συντασσόμενα ἐκφωνῶνται. Καὶ κατὰ μὲν τὸ Τεσσαρακονθήμερον μόνον ἐν τῷ Ναῷ τῆς Μονῆς ἐλληνιστὶ ἐρμηνευτικαὶ Ὀμιλίαι κατὰ δὲ τὴν Μ. Τεσσαρακστην Λόγοι ἐκκλησιαστικοί, ἐν μὲν τῷ Ναῷ τῆς Μονῆς ἐλληνιστὶ, ἐν δὲ τοῖς περὶ χωρίοις οἱ αὐτοὶ λόγοι τουρκιστὶ· οὕτως ὥστε ἐφέτος ἐξ ὀκτὼ τελεωθέντων δεκατῶ ναὺν ἐκκληρίασμα ἤκουσε τουρκιστὶ τὸν θεῖον λόγον ἐκ τῶν κυριωτέρων ἀμύωνων τῆς Καισαρείας καὶ τῶν ἐξ περὶ χωρίων τῆς, τοῦ αὐτοῦ ἱερῆς ἐκκλησίας ἐκφωνούντος τὸν αὐτὸν λόγον ἐν δυσὶ χωρίοις, κατὰ τὴν λειτουργίαν ἐν ἐνί, καὶ κατὰ τὴν ἱσπερὶν τῆς αὐτῆς Κυριακῆς ἐν ἐτέρῳ. Ταῦτα χάριν ἀκριβείας.

30, συνφά τοις προγράμμασι τῶν τελείων Σχολείων καὶ Γυμνασίων. Ἀλλ' ἔλλειπον οἱ διδάζοντες, διότι δύο, ὡς πρότερον, αὐτῶν ἐδίδασκον 25 ὥρας ἐκτὴ καὶ μιάτῃ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν τῆς μητρικῆς γλῶσσαν ἔχουσι τὴν Τουρκικὴν κορυφαίως τοῦ Κεντρικοῦ Παρθενιαγωγείου. Οἱ δὲ μαθηταὶ τῶν τριῶν τούτων τάξεων λίαν ἀδικοῦμενα πνευματικῶς, πολλὰ πολλάκις ἔνεκα τῆς ἀργίας παρεῖχον τῇ Διευθύνσει πράγματα.

Τοιοῦτον δὲ καὶ τοιοῦτῃ τῷ τρόπῳ καταρτισθὲν τὸ Πρόγραμμα μετὰ διήμερον συζητήσιν καὶ πόλεμον Διευθυντοῦ, καθηγητῶν καὶ διδασκάλων ἐξ ἑνός, τοῦ προέδρου δὲ τῆς Ἐφορείας ἐξ ἑτέρου, καθ' ὃν πόλεμον μόνον ἐν τισιν, ἀτυχῶς, ἐνίκησε τῶν πολλῶν ἡ ὀρθή γνώμη, ἐδημοσιεύθη τῇ 29 Αὐγούστου καὶ ἤρξατο ἀπὸ τῆς 1 Σεπτεμβρίου διέπον τὰς εἰς τὰς αἰθούσας τῶν παραδόσεων εἰσόδους καὶ ἐξόδους τῶν διδασκόντων καὶ διδασκουμένων ἐν τῇ Σχολῇ. Καὶ ἠκολούθησαν μὲν τοῖς ὁρισμοῖς αὐτοῦ ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ μαθηταὶ καθ' ὅλον τὸ χειμερινὸν ἐξαμήνιον μετ' ἀπαρχιλλοῦ ζήλου· ἐκ δὲ τῶν διδασκάλων μόνος ὁ κ. Ἡλιάδης ἐτόλμησεν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ νὰ ἀντικαταστήσῃ ἐν τῇ Α' τάξει τὴν Γεωγραφίαν καὶ τὰς εἰς τὴν νεοελληνικὴν γλῶσσαν ἀσκήσεις διὰ Τεχνολογίας καὶ Ὁρθογραφίας, ἔνεκα ἰσχυτέρων λόγων. Γενομένης δὲ αὐτῷ τότε εὐτυχήμου παρατηρήσεως, δὲν ἠθέλησε νὰ συμμορφωθῇ τῷ Προγράμματι· ἕως οὗ καταπεισθῇ ὅτι οἱ ἐκ τῆς ἀνθρωπικῆς τῆς Μονῆς Σχολῆς εἰς τὴν Α' τῆς Ροδόκ. ἐπικρικῶς καταταγθέντες 14 μαθηταὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ κ. Ἰωάννου Σαραντιδοῦ μόνις ἠδύνατο ἐξ ἀμαθίας νὰ συμβαδίζωσι τοῖς λοιποῖς (ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν) μετ' ὅλην τὴν προγύμνασιν αὐτῶν ἐν τῇ Ὁρθογραφίᾳ καὶ τῇ Τεχνολογίᾳ, καὶ κατ' ἀκολουθίαν, πολλὰ στάδια ἀφίσταντο τοῦ δύνασθαι προδιδασθῆναι εἰς τὴν Β' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους, ὡς ἤξiou ὁ φίλος κ. Σαραντιδὴς· ἄλλως εἰπεῖν, ὁ κ. Ἡλιάδης συνεμορφώθη τῷ προγράμματι ἀρχομένης τῆς β' εξαμηνίας.

Ὡς ἀρχὴ δὲ ταύτης ὁρίσθη ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἡ 1 Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν εὐκαιρίαν ἐκρίθη ἵνα, μετὰ τὰς τριήμερον διαρκεστάς γραπτάς ἐν ἅπασι τοῖς μαθήμασιν ἐξετάσεις καὶ τῶν ἐξ τάξεων, μακρὴν ὄντος τοῦ προέδρου τῆς Ἐφορείας, βελτιωθῇ πῶς ἀνεπιτηρεστότως τὸ τῶν μαθημάτων πρόγραμμα. Καὶ γενικὴ μὲν μεταρρύθμισις αὐτοῦ δὲν ἦτο δυνατόν ἵνα γένηται ἔνεκα ἐλλείψεως ὡρῶν διαθέσιμων ἐκ μέρους τῶν διδασκάλων, τῶν μὲν υπερβασταμένων,

τῶν δὲ εἰς μάταια καὶ κενὰ δαπανωμένων· μερικὴ ὅμως μεταρρύθμισις ἐγένετο. Καὶ ὁ μὲν Διευθυντής, ὅπως ἐπάρκειν δύνηται εἰς τὰς προδήλους ἤδη καὶ πολλαπλὰς τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Μονῆς ἀνάγκας, ἃς δηλώσει καὶ ὑμῖν προῖων ὁ λόγος, περιώρισεν ἐν ἀκρίσει τῆς Ἐφορείας τὴν διδασκαλίαν τοῦ εἰς 12 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, δυνάμενος πάλιν διδάξαι ὅσα προτίθετο ἐν 18 ὥραις. Ὁ δὲ κ. Σβορώνος συγκατετέθη μετ' ἀξιοπαίνου προθυμίας ἵνα, ἐν μὲν τῇ 5' τάξει, πρὸς τῇ Ἠλιάδῃ ἀπάσῃ τοῦ Ὀμήρου, τῇ Ἠλέκτρᾳ τοῦ Εὐρυπίδου, τῷ Αἶαντι τοῦ Σοφοκλέους, (πρὸς ἀνάγνωσιν δὲ τῷ Ἀγεί καὶ Κλεομένηι τοῦ Πλουτάρχου καὶ τῷ Ἀλκιβιάδῃ τοῦ Πλάτωνος), διδάξῃ Ὀμηρικοὺς ὕμνους, Θεόκριτον καὶ Πίνδαρον· ἐν δὲ τῇ Β' τάξει ἐξασχέσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν Ἐπιστολογραφίαν. Ὁ δὲ κ. Ἡλιάδης ἐν τῇ Ε' τάξει, τὸ μὲν ἀναγκαιότατον μάθημα τῆς Ρητορικῆς ἀπέκρουσε πᾶσιν δυνάμει· συγκατετέθη δ' ὅμως οὐκ ἀγογγύστως ἵνα, πρὸς τῇ πᾶσιν δυνάμει· συγκατετέθη δ' ὅμως οὐκ ἀγογγύστως ἵνα, πρὸς τῇ Ὀδυσσεῖ ἀπάσῃ τοῦ Ὀμήρου, ταῖς Δημηγορίαις τοῦ Α' Βιβλ. τοῦ Θουκυδίδου, τῷ Φαίδωνι τοῦ Πλάτωνος (πρὸς ἀνάγνωσιν δὲ τῷ Β' Βιβλ. τοῦ Ἡροδότου) διδάξῃ καὶ Ἡσιόδον. Ὁ δὲ κ. Κωνσταντίνους ἀνέλαβεν ἐν τῇ Γ' τάξει ἵνα, πρὸς τῷ Ἰσοκράτει, Λυσίᾳ καὶ Λυκούργῳ, ἀναγνῶ μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ Ξενοφῶντος Ἑλληνικά, οἷς δὲ τῆς ἐβδομάδος διδάξῃ καὶ ἀρχὰς τῆς Ἀκτινικῆς, ὧν ἡ διδασκαλία ἦν τῶς ὑπὸ τῆς Α. Σ. μόνον εἰς τὰς τρεῖς ἀνωτέρας Γυμνασιακὰς τάξεις περιορισμένη· τὰς δύο δὲ ταύτας ὥρας ἀφφρέσαμεν μίαν μὲν ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν τῆς αὐτῆς Γ' τάξεως, δωδεκάωρον διδασκόμενων, καὶ μίαν ἐκ τοῦ Παρθενιαγωγείου.

Τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα, Φιλόμουσος Ὀμήγουρις, εἰσιν αἱ ἐπενεχθεῖσαι ἐν τῷ προγράμματι μεταβολαί, πρὸς αἷ, γενομένης ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν, τὸ νόμιμον δικαίωμα τοῦ ἐξασκούντος, πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἐν τῇ Σχολῇ συνεμορφώθησαν ἐκτὸς τοῦ κ. Ἡλιάδου, ὅστις, μεταγνοὺς, ὡς φαίνεται, τὴν μερικὴν ἀποδοχὴν τῶν τοῦ συλλόγου ἀπαράσεων, δὲν ἠθέλησε νὰ διδάξῃ τὸν Ἡσιόδον. Τὰ δὲ κατὰ τὸ ἀπαίσιον ἐκεῖνο διάστημα δεῖν τῆς πολυπαθοῦς Σχολῆς ἡμῶν, ἐν αἷς τὸ κύριον διδραμάτιζε πρόσωπον ὁ δυστυχὴς αὐτοδιδάκταλος, ὡς καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, δὲν ἐπέτρεψεν τῇ Διευθύνσει νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸν, λίαν ἀτμένως πάντοτε ἐκτροχιαζόμενον, εἰς τὴν τοῦ προγράμματος τροχίαν. Κατὰ δὲ τὰλλα τὸ πρόγραμμα ἐλειτούργησε κανονικῶς μέχρι τῶν μέσων τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε ἡ ἐν τῇ

Μονή συνελθούσα υπό την προεδρίαν της Α. Σ. γενική Ἐπαρχιακή συνέλευσις ἐψηφίσαστο καὶ ἐπέβαλε τῷ Διευθυντῇ νὰ ἄρῃ ἐξ αὐτοῦ τὰ Λατινικά τῆς α' τοῦ Γυμνασίου, καὶ πρὸς ἀκύρωσιν προτέρας τῆς Α. Σ. ἀποφάσεως, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ὠρολόγιον τοῦ τῆς α' ἐξαμηνίας προγράμματος, δι' οὗς αὐτὴ μόνη καὶ οὐδεὶς ἄλλος τῶν βροτῶν ἠδύνατο γινώσκειν λόγους.

Ψηφίσματι τῆς συνέλευσεως ταύτης ἐκαθαρίσθη ἡ Ἐφορεῖα ἀπὸ πάσης κηλίδος, ὡς γινώσκετε· ἀποτέλεσμα δὲ τοῦ καθαιρέσεως ὑπῆρξαν αἱ συμφερεῖαι τῆς 21ης Ἀπριλίου καὶ ἡ ἐξωστὶς μου ταύτης δὲ, ἡ τελεία ἐπάνοδος εἰς τὸ ἀρχαῖον καθεστῶς. Ὁ κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Σχολῆς ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κανονισμὸς αὐτῆς, ὑπ' ἐμοῦ πρῶτον τοιχοκολληθεὶς πρὸς γινώσιν τῶν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ τοῦ δημοσίου, ἐπίσης δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἐμοῦ γενόμεναι, ὑπὸ δὲ τῆς Ἐφορείας κυρωθεῖσαι ἐσωτερικαὶ Διατάξεις, περὶ ὧν κατωτέρω, κατεβεβλήθησαν ἀνευλαβῶς πᾶν δ' ὅτι ἄλλο παρουσίαζεν ἔχον· τῆς διαβάσεώς μου ἢ καὶ τῆς ὑπάρξεως ἐξηλείφθη ἀπὸ προσώπου τῆς Σχολῆς· τὰ προγράμματα, ὡς ὑπ' ἐμοῦ ὑπογεγραμμένα καὶ καθ' ἡμέτερον σχεδιογράφημα κατεστρωμένα, ἤρθησαν ἐκ τοῦ μέσου καὶ νέον συνετέχθη διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου μέχρι τῶν ἐξετάσεων διάστημα, τῆς Α. Σ. πάλιν ὑπαγορευούσης καὶ σχεδιογραφούσης, καὶ ὀνομασθέν, πῶρρω τῆς ἀληθείας, «Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1888—89», ἀνιρτήθη ἀνυπόγραφον καὶ ἐδείκνυν ἀριδύλως, ὅτι ἡ ἀρχαία τῆς Σχολῆς εὐταξία δὲν διαταράχθη ποσῶς, διότι οὐδεὶς ποτε ὑπῆρξεν οὐδὲ φαντασθεὶς νὰ διαμεισθῇ τῇ Α. Σ. τῷ προέδρῳ τῆς Ἐφορείας τὴν δικαιοδικτικὴν τῆς Σχολῆς διεύθυνσιν!

Ἀλλὰ μετὰ τοὺς ἐπὶ τῇ Καθμεῖρ ταύτῃ νίκῃ θρήνους τῶν ὑπαίτιων, οἷς ἐπηκολούθησε, χάρις τῇ εὐθυδικίᾳ τῆς Μητροῦ Ἐκκλησίας, ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Διευθυντοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἀποστάντων ἐκ κομματικῶν λόγων τριῶν γνωστῶν διδασκάλων, ἐδέχθησαν ἵνα καὶ τὸ μετερρουμισμένον τῆς β' ἐξαμηνίας πρόγραμμα ὑποστῇ πάλιν μεταβολὰς τινὰς ἀναλόγους τῷ διδάσκοντι προσωπικῷ.

Καὶ ὁ μὲν Διευθυντὴς πρὸς τοὺς ἱεροὺς μαθήμασιν, αὐξηθεὶς κατὰ 1 ὥραν ἐν τῇ Α' τάξει, ἀνέλαβε καὶ ἐδίδαξεν, ὅσον ἐπέτρεπεν αὐτῷ ὁ χρόνος, τὰ Λατινικά τῆς Α' τοῦ Γυμνασίου. Ὁ δὲ κ. Σβορώνος ἀντὶ τῶν Ἑλληνικῶν τῆς Β', ἀνέλαβε τὰ τῆς Ε', καὶ ἐδίδαξεν

οὐ μόνον τὸν Ἡσίοδον καὶ τὸν Φαίδωνα κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἀλλ' ἐκ περισσοῦ καὶ τὰς δημογραφίας τοῦ Β'. Βιβλ. τοῦ Θουκυδίδου. Ἀνέλαβε δ' ἐπίσης καὶ τὰ Λατινικά τῶν 3 ἀνωτέρων γυμνασιακῶν καὶ ἐδίδαξεν ἐν μὲν τῇ Ε' Ὁράτιον καὶ Βιργίλιον· ἐν δὲ τῇ Ε' Καίσαρα, Σαλλούστιον καὶ Ὀβιδιον· καὶ ἐν τῇ Δ' Κορνήλιον Νέπωτα. Ὁ δὲ κ. Θεοδωρίδης τὰ Ἑλληνικά τῶν δύο πρώτων Γυμνασιακῶν ἀνὰ 9 ὥρας· τὰ Μαθηματικά ἀπατῶν τῶν 6 τάξεων 14 ἐν ὅλῃ ὥρας, καὶ τὴν Φυσικὴν τῶν 2 ἀνωτάτων ἀνὰ 2· αὐξηθείσης οὕτω τῆς διδασκαλίας, τῶν μὲν Μαθηματικῶν κατὰ 2, τῆς δὲ πειραματ. Φυσικῆς κατὰ μίαν ὥραν ἐν τῇ Ε'. Ὁ δὲ κ. Ἰακώβου, ἀναλαβὼν τὰ Ἑλληνικά τῶν 2 πρώτων τάξεων, τ. ε. τῆς Β' καὶ Γ' τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀνὰ 12 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, καὶ τὴν Γεωγραφίαν αὐτῶν ἀνὰ μίαν, ἐδίδαξε καὶ τὴν πολιτικὴν Ἱστορίαν ἀπατῶν τῶν τάξεων, ἐκτὸς τῆς Α', ἀνὰ 2 ὥρας. Ἐν συνόλῳ οἱ δύο αὗτοι νέοι καθηγηταὶ ἀνέλαβον ἕκαστος 36 ὥρων ἐργασίαν καθ' ἑβδομάδα καὶ ἀνεπλήρωσαν ὑπερκεπερισσοῦ τοὺς τρεῖς ἀποστάντας, ὡς μὲν διδάξαντες ἐν τῷ Παρθενοναγωγείῳ. Τοῦτο δὲ, διότι, ἀνταχθέντων τῶν κορασίων ὑπὸ τῆς πρώτης Ἐφορείας, ἅμα παυθείσης ὑπὸ τοῦ Ἐξάρχου, μετὰ τὸν περιορισμὸν τῆς Α. Σ., τὸ κατὰ στήμα ἐκεῖνο μένει, ὡς γνωστὸν, κεκλεισμένον ἀπὸ διημέρας καὶ διαμενεῖ βεβήλως καὶ εἰς τὸ μέλλον χάριν τῶν ἡλικιῶν καὶ ὕλικῶν τῆς Ἱεραικῆς ἡμῶν Σχολῆς συμφερόντων, μηδεμίαν ὠφέλειαν, ὡς εἶχε, τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑπὸσχόμενοι.

Ἐνεκὸς τῆς ἐπὶ τῇ ἑνὶ τῇ Γαλλικῇ γλώσσᾳ, περιορισμένης τῆς εἰς τὰς 5 μόνον τάξεις, ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν Α'· ὁ δὲ κ. Zidan λίαν ἀσμένως προσέθετο τῇ δεκαεξαώρῳ ἐργασίᾳ τοῦ 3 ἔτι ὥρας. Ἡ δὲ διδασκαλία τῆς Τουρκικῆς οὐδεμίαν ὑπέστη, ἀτυχῶς, μεταβολὴν διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν συνφθὰ ταῖς ὑπαγορεύσει· τῆς Α. Σ. σύνταξιν τοῦ α' προγράμματος εἶχον ὑπερβαρυνθῇ διὰ μαθημάτων αἱ ἀνώτεραι Γυμνασιακαὶ τάξεις, οὔτε νὰ αὐξησωμεν ἐν αὐταῖς τὴν διδασκαλίαν τῆς Τουρκικῆς ἡδυνάμεθα νῦν, οὔτε νὰ ἐπιτεκνωμεν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν 5' τάξιν, ἐν ἣ, οὐκ οἶδα ὅπως, ἡ Α. Σ. δὲν ἐπέτρεψεν τὴν διδασκαλίαν τῆς, ὡς ἀπῆται· τὸ συμφέρον τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς. Ἀνεγνωρίζων ὅμως τὴν μεγάλην αὐτῆς χρησιμότητα πανταχοῦ μὲν, πρὸ πάντων ὅμως ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, εὐχομαι ἵνα κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, ὀριζομένων, ἐὰν θελήσῃ ὁ τῶν φώτων Πατὴρ, τῶν ἐργασίμων ὥρων ἀπατῶν τῶν τάξεων εἰς 30, κατὰ τὰ προγράμματα

τῶν τελείων Γυμνασίων, γένηται τότε ὅ,τι παρὰ τὸν διακαῆ πόθον μου ἀπέβη ἐν τῷ τέλει τοῦ ληξάντος ἔτους ἀδύνατον.

Ἐκ δὲ τῶν καλλιτεχνικῶν λεγομένων μαθημάτων μόνην τὴν Ἑκκλησιαστικὴν Μουσικὴν εὗρον εἰσθηγμένην εἰς τὴν Σχολήν· ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐκτὸς τριῶν μαθημάτων, διδασκέντων κατὰ Σεπτεμβρίου ὑπὸ τοῦ τότε ἡγούμενου τῆς Μονῆς κ. **Ἰωάν. Σαφ.** ἐσχόλασεν ἐντελῶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, πάντοτε κυρτουμένης τῆς πάντοτε ἐφ' ἡ μὴ δεῖ θανατωμένης Ἑσπερίας εἰς τὰς συχνὰς τοῦ Διευθυντοῦ παραστάσεις τοῦθ' ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν πρακτικὴν ἐν τῷ φάλλειν ἐξάσκῃσιν τῶν μικροτέρων μαθητῶν τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ τῶν τῆς Δημοτικῆς, ἐπιμελῶς ἐγκυμανάζοντος αὐτοὺς τοῦ ἀξιολόγου πρωτοφάτου τῆς Μονῆς κ. **Ἰωάννου Οἰκονομεῖου**, καὶ νὰ ἀνυψώσω εἰς ἐπίκληρον σημεῖον κάλλους καὶ ἀρμονίας τὴν ἱερὰν Λειτουργίαν καὶ τὰς λοιπὰς τελετὰς κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς, ὡς πάντες βεβαίως ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ. Ἡ δὲ Καλλιγραφία, ἐφέτος πρῶτον εἰσαχθεῖσα εἰς τὰς 2 πρώτας τάξεις ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν ἐν αὐταῖς διδασκόντων τὰ Ἑλληνικά, ἐγένετο κατὰ τὰ διαλείμματα ἀντικείμενον τερπνῆς καὶ ὠφελίμου ἐνασχολήσεως τῶν μαθητῶν, τῆς μὲν Β' τάξεως καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ὁδηγούμενος τοῦ κ. Σβορώνου, τῆς δὲ Α', μόνον κατὰ τοὺς 2 τελευταίους μῆνας ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ κ. Ἰωαννίδης, ὃς ἦν ἀνατεθειμένον τὸ καθήκον τοῦτο, παρημέλησεν αὐτὸ καθ' ὅλον τὸ πρὸ τοῦ Πάσχα χρονικὸν διάστημα. Καθ' ὅλον δὲ τὸ ἔτος δὲν παρημελήθη καὶ ἡ σωμαστικὴ τῶν μαθητῶν ἀπάντων ἀνεξαίρετως, τρίς τῆς ἐβδομάδος γινομένη ἀσπράγως ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς Δημοτικῆς Σχολῆς κ. **Ἰωάννου Σαραντέου**.

Δὲν χρήζει ὅμως ἀποδείξεως, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς—ἐπιτρέψατε δὲ μοι, ἐν τούτῳ τοῦ λόγου γενομένῳ, νὰ ἐκφράσω ἀληθείαν τινα,—δὲν χρήζει λέγω, ἀποδείξεως, ὅτι τὰ καλῶς κατηρτισμένα προγράμματα ἔχουσι πραγματικὴν ἀξίαν μόνον ὅταν οἱ διδασκόντες ἔγνωσι καὶ αὐτοὶ ἀξίαν τινα. Τὰ πολλὰ καὶ τὰ καλὰ μαθήματα ὑπακούουσιν πολλοῦς τε καὶ δεξιούς τοὺς διδασκόντας· ἀπαιτοῦσι διδασκάλους κατέχοντας πρῶτον αὐτὰ καὶ δυναμένους εἶτα νὰ μεταδώσιν αὐτὰ τοῖς μαθηταῖς· διδασκάλους οἵτινες, καὶ ἐὰν δὲν πιστοποιῶσι τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις των δι' ἐγγράφων, **διπλωμάτων** κοινῶς ἀποκαλουμένων, ἔχουσιν ὅμως πῆραν μακρὰν, ἔχουσιν εὐσυνειδήσιαν, καλῶς γινώσκουσι τὸν προορισμὸν τοῦ διδασκάλου καὶ τὸ ἔργον τοῦ μα-

θητοῦ, καὶ δὲν ἀγνοοῦσι τί ἐστὶν ἐν γένει καθήκον καὶ τί ἰδίᾳ διδασκαλικὸν καθήκον. Τούτους ἀπαιτοῦσι διδασκάλους πανταχοῦ ἢ τε κοινωνία καὶ αἱ Σχολαὶ καὶ τὰ πλουσίως συγκεκριημένα προγράμματα. Διδάσκαλοι τῶνάντιον νέοι καὶ ἄπειροι, μὴ παρουσιάζοντες τὰ διαπιστευτήρια τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων των ἢ ἄλλους ἀναλόγους τίτλους· διδάσκαλοι ἄντι Γυμνάσια ἀποπερατώνσαντες καὶ δὴ καὶ ποτὶ τὸν μείονα πεκαλλάξαντες, μεγάλα πράγματα, καὶ ἐὰν ἐπὶ ὑπαρχόντων, δὲν βύνανται νὰ κατορθώσωσι, τοῦθ' ὅπερ ἐννοεῖται οἰκονομ. Εἰσέρχονται μόνον οἱ ταῦτα καὶ ἐξέρχονται τῶν Παραδόσεων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον τακτικῶς, διδάσκουσι καθ' ἣν αὐτοὶ μόνον ἴσασι μέθοδον, καὶ ἐξετάζουσι καινουργίᾳ τοὺς μαθητὰς των, ἀλλ' οἱ προσδοκώμενοι καρποὶ τῆς διδασκαλίας σπανίζουσιν ἀτυχῶς. Ὅντως, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς, ὅ,τι δὲν γινώσκει, οὐδὲ δύναται ἵνα γνῇ ὁ διδάσκαλος, οὐδ' ὁ μαθητὴς δύναται ἵνα ἐννοήσῃ καὶ μάθῃ αὐτό· ὁ μὲν διδάσκαλος ἀναγκάζεται ἵνα διδάσκῃ μόνον τὰ εὐχερέστερα μέρη τῶν μαθημάτων, ἃ ἐφόρῳσεν αὐτῷ τὸ Πρόγραμμα τυχόν, ἢ ἑτεροῦ τις, νὰ ὑπερπῇ δὲ καὶ νὰ παραλίπῃ τὰ δυσκολώτερα καθ' ὅσον αὐτὸς κεφάλαια, δεξιῶν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ εἰσδύσῃ καὶ ἐξερευνήσῃ *terra incognitam*! ὁ δὲ μαθητὴς μανθάνει νὰ ἀρκῇται εἰς τὸ μὴ βασανίζειν τὸν νοῦν του καὶ εἰς τὸ μὴ κατανοεῖν ὡς πολλῶν εὐκολώτερα τῆς πιστῆς τοῦ ἔργου του ἐπιδιώξεως, ἀδυνατῶν ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του νὰ διακρίνῃ τὸ ὠφέλιμον ἐν τῷ πικρῷ καὶ νὰ προκρίνῃ αὐτὸ τοῦ ἐν τῷ γλυκείῳ ἐπιβλαβοῦς.

Ἀλλὰ δόξα τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ! Ἡμεῖς κατ' αὐτὰς λίαν εὐτοχεῖς ἐπαυρῶν ἐν ταῖς διδασκαλίαις. Οἱ ἐν τῇ Ἱερατικῇ ἡμῶν Σχολῇ καθηγεῖται καὶ διδάσκαλοι τύπος εἰσὶ καὶ ὑπογραμμοὶ πιστῆς τοῦ καθήκοντος ἐκτελέσεως· καὶ τινες μὲν ὡς ἐκ τῶν τίτλων των, τινὲς δὲ ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς πείρας καὶ τῶν σπουδῶν των, ἅπαντες δὲ ὡς ἐκ τῆς διδασκαλικῆς βασάνου, ἢ ἐπὶ μακρὸν ὑπεβλήθησαν καὶ ἐν τῇ Σχολῇ ἡμῶν καὶ ἀλλαγῶν, ἀσφαλίστατα παρέχουσι ἐχέγγυα τῶν ὑμῶν καὶ ἐπιστημονικῶν γνώσεων των. Ἔχω δὲ δι' ἐλπίδος, ὅτι αἱ σωστικαὶ αὐταὶ τῆς Σχολῆς ἡμῶν δυνάμεις ἐνισχυθήσονται ὡς τάχιστα διὰ τῆς προσλήψεως ἐνὸς ἑῷ **διδακτορος** καθηγητοῦ διὰ τὰ Ἑλληνικά τῆς Β' καὶ τὴν πολιτικὴν Ἱστορίαν ἀπασῶν τῶν τάξεων, ὅπως, **τριῶν** γινομένων αὐτῶ **τῶν διδασκτόρων**, αὕτη μὲν ἀξίως δυνήθῃ καταπαύσθαι ἐν τῷ χορῷ τῶν τελείων Γυμνασίων καὶ ἀληθῶς διὰ τῶν

ἐφημερίδων ὡς **Γουανάσον** κηρύσσεται, ἡ δὲ νέα ἔντιμος **Ἐφορεία** της, καθὼς καὶ ἡ ἐν Κων/πόλει **Ἐκπαιδευτικὴ καὶ Φιλανθρωπικὴ Ἀδελφότης**, ἥς ἐξήρτηται ἡ Ροδοκανάκειος, μέγαν καὶ δίκαιον ἐπισπάσονται τίτλον εὐγνωμοσύνης ἀπάσης τῆς ἐλάσσονος Ἀσίας.

Καὶ τοσαῦτα λοιπὸν καὶ περὶ τοῦ προγράμματος τῶν μαθημάτων καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτῶν. Ἡδὴ δέ:—

Γ'.

Περὶ τῆς καθόλου πορείας τῆς Σχολῆς ὡς Ἱερατικῆς καὶ τῆς πολιτείας τῶν ἐν αὐτῇ διακτωμένων καὶ τῶν ὁπωσδήποτε πρὸς αὐτὴν σχετιζομένων.

Ἐν τῷ μέρει δὲ τούτῳ τῆς ἐκθέσεώς μου θὰ ἐκτραπῶ, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς, τῆς συνήθους τροχίας τῶν σχολαρχικῶν Λογοδοσιῶν· τοῦτο δέ, οὐχὶ διότι ἐπιθυμῶ νὰ νεωτερίσω, ἀλλὰ διότι ποθῶ καὶ θέλω πάντα τὰ ἐν τῇ Ροδοκανακείῳ συμβάντα ἐρέτος ὅσον ἔνεστι λεπτομερῶς τῷ σεβαστῷ δημοσίῳ νὰ γνωστοποιήσω τῶν συμβάντων δὲ ὄντων διαφόρων τῶν κατὰ τὸ προηγούμενα εἶχ' ἔτη, οὐχὶ βεβαίως κατὰ τὸ ποῖον, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ποσόν, καὶ ἡ ἐκθεσις τῆς **ἡθικῆς καταστάσεως** τῆς Σχολῆς, ἣ ἐπιβάλλει μοι ὁ κανονισμός, ἔσται δυστυχῶς ἀσυνήθης καὶ παράδοξος. Ἐάν δὲ ἡ ἐμὴ ἐκθεσις φανῇ ὅπως διάφορος τῶν ἐκθέσεων τῶν πολλῶν προκατόχων μου, ἐν αἷς οὐδαμῶς, ἢ κατ' ἐλάχιστον γίνεται μνεία τῶν περιοδικῶς ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της διαδοματιζομένων, ὡς ἐν τῇ περυσινῇ λ. γ. ἐν ἣ οὐδὲ γρὺ λέγεται περὶ τῶν αἰτίων καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀλλαγῆς τριῶν κληρικῶν διευθυντῶν, τῶν Πανοσιολογιωτάτων κ. κ. **Μακκρίου Τανταλίῳ**, **Ἀμβροσίου Σιταυρινοῦ** καὶ **Ἰωάννου** τοῦ ἱεροφάλτου, ἐν διαστήματι **δέκα μηνῶν**, τοῦτο δὲν ἐπιβαρύνει ποσῶς ἐμέ, τῷ Κανονισμῷ ἐπόμενον, ἀλλὰ τοὺς συμφορὸν ἔχοντας νὰ ἀποπλανῶσι τὸ δημόσιον καὶ διατάσσοντας τοῖς κατὰ καιροὺς διευθυνταῖς τὴν ἀπόκριψιν τῆς φωτεινῆς ἀληθείας.

Ἡ Σχολὴ ἡμῶν, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς, ὀνομάζεται **Ἱερατικὴ** καὶ ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα γινώσκεται πανταχοῦ. Ἐπειδὴ δέ, ὡς τὰ

πολλοί, τὰ ὀνόματα πραγμάτων εἰσι δηλωτικά, πιστεύει ὁ μὴ γινώσκων τὴν Ροδοκανάκειον ἐκ τοῦ ἐγγύς, ὅτι ἐν αὐτῇ ἰδιαίτερα φροντίς καταβάλλεται καὶ μέριμνα περὶ μορφώσεως ἱεροῦ κλήρου. Ἐάν δέ, συντυχῶν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς, ἀναγνῶ τὸ β' αὐτοῦ ἄρθρον, καθ' ὃ **« Ἡ Σχολὴ σκοπὸν ἔχει τὴν κατὰ Χριστὸν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν ἐν αὐτῇ διδασκωμένων, προπαρασκευάζουσιν αὐτοὺς καταλλήλως εἰς τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα καὶ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, ὥστε δι' αὐτῶν νὰ βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐν τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ καὶ κραταιωθῇ ἡ Χριστιανικὴ ἐκπαίδευσις τῶν κατοίκων »**, τότε εἰ μᾶλλον πιστεύει τὰ διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς δηλούμενα. Καὶ οὐ μόνον δὲ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῆς τοιαῦτα δύναται νὰ φρονῇ ὁ ἐκτός, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς κατάστασιν τὰ ἀνάλογα. Ἀκούει **Ἱερατικὴν Σχολὴν** καὶ φαντάζεται αὐτὴν εὐλόγως ὁμοίαν πως ταῖς ἐν Χάλκῃ καὶ Ἱεροσολύμοις Θεολογικαῖς Σχολαῖς, τῇ κεντρικῇ Ἱερατικῇ, ἢ τῇ ἐν Ἀθήναις Ριζαρείῳ καὶ πάσῃ ἄλλῃ τοιαύτῃ καθ' ἅπασαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολήν. Ὅτι δηλ. Κανονισμός τις διέπει τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς σχέσεις, ὅτι καὶ λεπτομερῶς τὰ **καθήκοντα** τοῦ διευθυντοῦ καὶ τὰ **δικαιώματα**, τὰ τῶν καθηγητῶν καὶ τὰ τῶν μαθητῶν, τὰ τῶν ἑσπερίων καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ καὶ δι' αὐτὴν οὕτως ἢ ἄλλως κοπιῶντων, καθὼς καὶ τὰς σχέσεις τούτων ὅλων πρὸς ἀλλήλους· ὅτι ὑπάρχει διευθυντὴς **ὁπεύθυνος** διὰ πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῇ συμβαίνει, ἐπαίνου μὲν ἄξιος ἐὰν ἀκμάζῃ ἡ Σχολή, μομφῆς δὲ ἐὰν παρακμάζῃ, καὶ κατὰ φυσικὴν ἀκολουθίαν ἐλευθέρως ἐνεργῶν καὶ **δυνάμενος** ἀναλόγως ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ ἀπομακρύνειν μὲν τὰ τὴν παρακμὴν συνεπαγόμενα, εἰσάγειν δὲ τὰ εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς καὶ πρόσθεν ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν συντελοῦντα· καὶ τέλος, ὅτι ἡ Σχολή, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῆς ἐν ἣ ἱδρύεται ἀποκέντρον γώρας, ὁμαλῶς καὶ κανονικῶς λειτουργεῖ. Ἐάν δὲ ὁ τοιοῦτος, συντυχῶν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς, ἀναγνῶ ὅλον τὸ **« Περὶ τοῦ προσωποῦ »** κεφάλαιον αὐτοῦ καὶ ἄρθρα τινὰ τοῦ **« Περὶ τῶν μαθητῶν »** πρὸς δὲ καὶ τὸ προτελευταῖον αὐτοῦ ἄρθρον, καθ' ὃ **« Περὶ τῆς ἐσωτερικῆς διαίτης τῶν μαθητῶν, περὶ ἐματισμοῦ καὶ τροφῆς, περὶ ποινῶν καὶ ἄλλων σχολικῶν καὶ θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων ἀπόκειται »** τῷ Σχολάρχῃ καὶ τῇ **Ἐφορείᾳ** νὰ συντάξωσιν εἰδικὰ

Τί δὲ συνέβαινεν ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν Παραδόσεων; Ἐκ τῶν μαθητῶν τινὲς μὲν ἦσαν ἀσκηταὶ τὴν κεφαλὴν, πυνὲς δὲ κεκαλυμμένοι· ὁ καθηγητὴς ἐδίδασκεν, ἡ δὲ Α. Σ. εἰ αὐτοπροσώπως μὴ ἐτάραττε τὸ μάθημα δι' ἀκρίβειαν καὶ ἀτόπων παρατηρήσεων ἢ διαταγῶν περὶ μετακινήσεως καὶ διαφόρου τοποθετήσεως τῶν πινάκων ἢ τῶν ἐδρῶν ἢ τῶν ἐδωλίων· εἰ μὴ προὔδאלετο τοῖς τὴν Τουρκικὴν μητρικὴν γλῶτταν ἔχουσι μαθηταῖς τὴν ἑαυτῆς προφορὰν ὡς δεῖγμα λαμπρᾶς Ἑλληνικῆς προφορᾶς, μὴ δηλούσης ποσῶς τὴν μικρασιατικὴν καταγωγὴν τῆς Α. Σ., μετεπέμπετο ὁμοῦς ἐκ τῶν Παραδόσεων τοὺς μαθητὰς διαρκούντος τοῦ μαθήματος καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ, ὡς αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι ὁμολογοῦσι, εἰ φαντάζεσθε ὅτι ἐποίει; Ἐπυνθάνετο περὶ τῆς ἐν τῷ δάσκειν ἱκανότητος τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος καθηγητοῦ ἢ διδασκάλου, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ Διευθυντοῦ μετὰ δὲ τὴν προσδοκωμένην ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐρωτήσεως ἀπάντησιν τοῦ μαθητοῦ· ἡ Ἐφορεία θὰ λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Σχολῆς, ἀπεκρίνετο ἐν βραχείᾳ καὶ τοῦτο ἦρκει ὅπως ὁλοκληρῶς τάξεις διεγείρῃ κατὰ τῶν ἀπαρεσκόντων. Ἐντεῦθεν δὲ ἡ ἐν τῷ μέσῳ τῶν σχολικῶν ἐτῶν, ὡς τὰ πολλὰ, ἀπορομπὴ δεκάδους ὅλης καθηγητῶν καὶ διδασκάλων· ἐντεῦθεν ἡ αὐτὴ τύχη οὐκ ὀλιγωτέρων διευθυντῶν καὶ τὰ κατ' αὐτῶν ἐν τῇ Σχολῇ ἀνοσιουργηθέντα· βυδαυραὶ συκοφανταί, ἐπιθέσεις ἀνδράσι, ἐξυθρίσεις ἀποτρόπαιοι, ποδοκροτήματα ὀσπερνα καὶ τὰ τοῦτοι; παρεπλήσια· καὶ τὸ δὴ χεῖρον, ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς δεκτικότητος ἐν τῇ Σχολῇ διαμεινῆς τῆς Α. Σ., ὅπως οὕτως ἐκρίνετο ἐκ τοῦ ληθους τῆς Ἡεροκνακείου πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θερσμοῦ τὰ ὑπὸ ἀοράτου ἐχθρικής χειρὸς σπειρόμενα ἐκάστοτε, ἐν τῷ καθεύδειν αὐτῶν, ζεζάνειαι.

Τὴν κατὰ τὴν τοῦ ἐστιατορίου, τὴν τροπὴν τῶν μαθητῶν, τὴν ποιότητα τῆς καταναλώσιμου ὕλης, τὴν καθαριότητα τῶν ἐπιτραπέζιων σκευῶν, τὴν ἐλλειψὴν μαγειρῶν, φιαλῶν, ποτηρίων κλπ. τὴν καθαριότητα τοῦ μαγειρείου καὶ τῶν σκευῶν του, τὴν ποιότητα τοῦ ἄρτου καὶ τὴν λοιπὴν κατὰ τὸ γεῦμα καὶ τὸν δειπνον εὐταξίαν, τί δεῖ καὶ λέγειν; ἐπιδέχεται ταῦτα ἔστω καὶ ἀτελεστάτην περιγραφὴν; Ἀγνοεῖτε ἄρα γε ὅτι ὁ ἐξ εὐρωπαικῶν καὶ πικρῶ ἁλῦρου γώματι μεμιγμένον κατασκευαζόμενος πέρυσιν ἄρτος τῶν μαθητῶν, ἀποσταλείς ὑπ' αὐτῶν εἰς Ἀθήνας καὶ Ἡεροσίνην μετὰ περιγρα-

φῆς τῆς ἐν γένει διαίτης τῆς Σχολῆς ἐποίησεν ὥστε πάντες σχεδὸν οἱ ἐκεῖθεν μαθηταὶ νὰ καταλείπωσι τὴν Σχολὴν τῇ αἰτίᾳ τῶν γυνέων τῶν; Ἀγνοεῖτε ὅτι εἰς τῶν Ἐφόρων ἐχορήγει τῇ Σχολῇ ἐπὶ ὑπερέγκυρ τιμῇ τὸ ἐν τοῖς ὑπογείαις, ὡς λέγεται, τῆς οἰκίας του ἀπὸ πολλοῦ κατσκεχασμένον ὡς ἀχρηστον τοῖς ἀνθρώποις ἄλευρον; Ἡ δὲ φύγε τὴν ἀκοὴν ἡμῶν ὅτι ἐκ σεσηπυῶν σταφίδων κατεσκευαζέτο ποτε τὸ χουσίφιον τῶν μαθητῶν; Μὴ οὐκ ἔστι δὲ πᾶσι γνωστὸν ὅτι αἱ ἐν λόγῳ σεσηπυῖαι καὶ εὐρωτιῶσαι σταφίδες ἀπεστέλλοντο τῷ Προέδρῳ τῆς Ἐφορείας ἐξ ἀσχημάτων τινῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας ἀντὶ Ἐπιχορηγήσεως, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ εἶδη, καὶ ἐπωλαύντο τῇ Ροδοκνακείῳ Σχολῇ ἀντὶ τῶν χρυσῶν λιβῶν τῶν διδασκῶν τῶν μαθητῶν; ! . . .

Τὰ δὲ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μονῆς, ὡς ἔστι καὶ τῆς Σχολῆς, Ναφ ὁποῖα ἄρα γε; Οἱμοὶ! Ὁ περικαλλὴς ἐκεῖνος τοῦ Ὑψίστου νὰς ἦν κατὰ τὴν ἀριεὶν μου εἰς πολλῶν χεῖρονα κατὰστασιν τῶν ἐν τοῖς σταθμοῖς ἀπὸ Ὑσκάτης μέχρι Καισαρείας πανδογείων. Τὸ πολύτιμον ἐκεῖνο εἰκονοστάσιον, τῶν πατέρων ἡμῶν τὸ κειμήλιον, ὅπως ἀφανὲς ἦν ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ αἰθῆλης καὶ κόπωσης, τίς οἶδεν ἐπὶ πόσας δεκάδας ἐνκαυτῶν ἐπικαθημένους; αὐτὸ τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον κατὰ μέτρον οὐχὶ πλέον κόπωσης καὶ χροῦ, ἀλλὰ ἀκαθαρσιῶν μυῶν καὶ αἰλῶν ζωῶν· ἐξαπτερυγα δὲ καὶ κηροπήγια, κανοῖλαι καὶ πολυέλαιοι καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἱερὰ σκεύη οὐχὶ καθαρώτεροι τῶν γεωργικῶν ἐργαλείων. Ὡς πρὸς τὰς ἱερὰς δὲ τελετὰς, οὐδὲν ἄλλο ὑπερίμνησεν ἢ ψαλμοὶ καὶ ἡ λοιπὴ τάξις, εἰμὴ τὸν Αὐτοκράτορα Οὐάλεντα καὶ τὸν Μ. Βασίλειον ἱεουργοῦντα ἐν Καισαρείᾳ κατὰ τὰ Θεοφάνεια, κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀντιθέσεως ἐννοεῖται. Ἐκ τῶν ὑποτρόφων τῆς Σχολῆς, ὁ ἔστιν ἐκ τῶν μελλόντων ἱερέων, ὀλίγιστοι μόνον ἰδύναιντο ν' ἀναγνωσκῶσιν ἀπαίστω; τὴν ὥραν, πολλῶν δ' ὀλιγώτεροι νὰ ψάλλωσι πρακτικῶς τὸν Ἡεροσινόν. Τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἢ ἡ κλίσις τῆς κεφαλῆς ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ, ἢ ἡ εὐλαβὴς κατὰ τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας στάσις ἦσαν σπάνια ἐν τῇ Ἱερατικῇ ταύτῃ Σχολῇ φαινόμενα. Τοῦτου ἕνεκα εἶπον ὅτι ὀνόματι μόνον ἦν ἡ Σχολὴ Ἱεροσινική. Οὐδὲν μάθημα παρελεῖτο τόσον, ὅσον τὰ Ἱεροσινικά· καὶ μὲν, εἰρήσθω ἡ ἀλήθεια, ἡ Α. Σ. ἤθελεν ἵνα διδάσκωνται ταῦτα, καὶ ἐπὶ πολλὰς μάλιστα καθ' ἐβδομάδα ὥρας, ἔστω καὶ στοιχειωδῶς· ἀλλ' ὁμοῦς τοὺς ἐκάστοτε Διευθυντάς, οἷς ὀρίσται ὑπὸ

τοῦ Κανονισμοῦ ἢ τῶν ἱερῶν διδασκαλίων, οὐκ ἔβλεπον ἵνα ὑπάρχωσι ποσὸς ἐν τῇ Σχολῇ· ὅστις ἢ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐν **Κάων-σταντινουπόλεως** **Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος** καὶ τῆς ἐνταῦθα Ἐφορείας ὑπαρξίς Διευθυντοῦ, ἀμέσως ὑπευθύνου τοῖς σωματικαῖς τούτοις, ἐπολλαπλασιασθε τοὺς ἐπὶ τῇ ἀδικαιολογητῇ ἐν τῇ Σχολῇ διατῇ τῆς Α. Σ. γογγυσμοὺς τῶν ἐπαρχιωτῶν. **Διευθυντοῦ ὑπάρχοντος, διατί μένει ὁ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ παραμελεῖ τὰ ποιμαντικὰ καθήκοντά του;** ἐφώνουν θλιβερῶς πανταχόθεν! **Δωδεκάς** δὲ Διευθυντῶν καὶ ἄλλων διδασκάλων τῶν ἱερῶν, διδασκόντων ἐκάστου κατ' ἰδίαν μέθοδον καὶ πρόγραμμα καὶ κείμενα, τί ἡδύνατο νὰ παραγῇ; **Λάθετε** τοὺς ἀτυχεῖς μαθητὰς ἡμῶν, ἐξετάσατε τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν γνώσεις καὶ ὤλεσθε ἐκπληκτοὶ τοὺς ἐπιτετεῖς τῆς ἱερατικῆς ἡμῶν Σχολῆς καρποὺς!

Ὅσα δὲ τις ἄρά γε ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν ὄψις; τινὲς μὲν κεκαλυμμένοι τὴν κεφαλὴν δι' ὑψηλοῦ φεσίου βαθέος ἐρυθροῦ χρώματος· τινὲς δὲ διὰ φεσίου χαμηλοῦ, πλατεῖαν ἔχοντος τὴν βάσιν καὶ ἀνακτοῦ ἐρυθροῦ ἢ σχεδὸν μέλανος χρώματος, μὴ ἐλλειπόντων καὶ διαφόρου σχήματος πλῶν· τινὲς μὲν φέροντες ποδήρεις χιτῶνας (ἀντερὰ) πάντες χρώματος καὶ παντός σχήματος καὶ ὑφάσματος μετὰ ποικιλοχρόων ὡς οὕτως ζωνῶν καὶ παντοειδῶν ἐπενδυτῶν· τινὲς δὲ ἀγγλικὴν **φοκὸλ** μετὰ στενῶν τοῦ τελευταίου συρμοῦ ἐπενδυτῶν καὶ ἀναξυρίδων, βραχειῶν μέχρι γονάτων οἱ νηπιώτεροι, καὶ διὰ χυσιῶν ἢ ἀργυρίων ἐλύσεων καὶ ὥρολογίων κεκοσμημένοι, συμβαλλούσης τῇ μοναδικῇ ταύτῃ ποικιλίᾳ καὶ τῆς ποικιλοτρόπως κεκαρμένης κόμης. Τινὲς μετὰ ὑποδημάτων τοῦ συρμοῦ καὶ πηλοβατίδων καὶ ἐν τῷ ναφὶ καὶ ἐν ταῖς παραδίσειν αὐταῖς· ἄλλοι δὲ τούναντίον μετὰ ἀκατεργάστων χωρικῶν ὑποδημάτων ἢ καὶ ἐμβάδων μόνον καὶ ἐκτὸς ἐστὶ τῆς Μονῆς. Καὶ ὅμως τὸ ἐκτακτὸν τοῦτο τῆς ποικιλίας φαινόμενον ἐν τῇ περιβολῇ μαθητῶν **Ἱερατικῆς Σχολῆς** ἦν πῶς ἀνεκτὸν ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλο ἐλεεινὸν καὶ σπαραξικρόδιον· ἐνώπιον ὅτλ. τῆς γυμνότητος ἐνίων πτωχῶν τῆς Ροδοκανακείου ὑποτρήτων, στερουμένων ὑποδημάτων ὡσαύτως ποδῶν των, στερουμένων ἐνδυμάτων ἐξωτερικῶν καὶ περιβεβλημένων διὰ τοῦτο ῥάκη, φθειρόντων δὲ τινῶν ἐκ παντελούς ἐλλείψεως ἀσπορροῦχων! Διότι μόνον βιβλία ἐδίδαντο αὐτοῖς ἢ

Σχολῇ καὶ ἀνὰ ἐν στρώμα καὶ ἐφάπλωμα τῆς Μονῆς ἔδωκεν αὐτοῖς κατὰ τὴν εἰσοδὸν των καὶ οὐδὲν πλέον, παρὰ τὰς διακελεύσεις τοῦ 18ου ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, κατ' ὃ αἱ **Σχολῆς**, πρὸς τῇ »κατοικίᾳ, τῇ τροφῇ, τῇ ἱατρικῇ ἐπισκέψει μετὰ τῶν »ἀναγκασιῶν φαριμάκων, παρέχει δωρεὰν τοῖς μαθηταῖς »ἐνδυμασίαν καὶ βιβλία». Τοιαύτῃ ἡ κατὰστασις τῶν ἀτυχῶν μαθητῶν τῆς Ροδοκανακείου! τοιοῦτοι οἱ μέλλοντες; ἐξασκῆσαι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα καὶ εἶτα ἱερατεῦσαι· οἴκτου ἄξιοι ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν περιβολὴν των, θρήνων δὲ ἄξιοι ὡς πρὸς τὰς θρησκευτικὰς γνώσεις των!

Ἄλλ' ὥστε μὴ ἤρκει τὸ ἀδίκημα τοῦτο, καὶ ἄλλο ριζικώτερον ἦν ἐπινοημένον καὶ ἐν ἐνέργειᾳ τεθειμένον κατὰ τὴν ἀριζὴν μου ἐνταῦθα. Ὁ Πονηρὸς εἶχε φθονήσῃ, ὡς φαίνεται, καὶ τὴν πενιχρὰν θρησκευτικὴν ὁδασκαλίαν τῶν μελλόντων ἱερέων· **λόγιοι ἱερεῖς** δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ, ἄρα καὶ οἱ **ὑπότροφοι** τῆς Σχολῆς ἔπρεπε βαθμυχὸν νὰ ἐκλείπωσιν. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἐσυλλογίζοντο οἱ διοικοῦντες αὐτήν· Ἐπειδὴ ἀπόφοιτοί τινες τῆς Ροδοκανακείου, ἀνήλικοι ἐστὶ ὄντες, **δὲν φαίνονται** διατεθειμένοι νὰ ἱερατεῦσωσιν, ἡ Σχολὴ δὲν ἐκτελεῖ τὸν προορισμὸν τῆς καὶ πρέπει κατ' ἀκολουθίαν νὰ πύσῃ αὐτὰ **κατ' οὐσίαν Ἱερατικῇ**, καίτοι πρέπει διὰ πολλὰς λόγους νὰ διατηρήσῃ τὸ **ὄνομα**· σκέψις καὶ φροντίς περὶ τρόπου καταλλήλου πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῶν ἱδρυσάντων αὐτὴν ἔστιν ὅλως περιττὴ καὶ πῶς καὶ **ἀσύμφορος**! Καὶ κατὰ τὴν συλλογισμὸν τοῦτον ἀπεράσισε, Φιλόμουτος, Ὁμήγουρος ἢ πρῶην Ἐφορεία μετὰ τῆς Α. Σ. ἵνα εἰς πόσους μόνον περιορισθῶσιν οἱ **ὑπότροφοι** κατ' ἀρχάς, ὅσοι ἡδύνατο νὰ διατραφῶσι διὰ τῶν 5000 φράγκων τοῦ **κ. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**, ἐτησίως, ὡς γνωστὸν, χορηγουμένων τῇ Σχολῇ, πρὸς 12 καὶ 15 λίρας λογιζομένων τῶν διδασκτρῶν ἐκάστου. Ὡς ὑπότροφοι δὲ θὰ προσελαμβάνοντο τοῦ λοιποῦ **μόνον κληρικῶν**, διάκονοι, δηλ. καὶ πρεσβύτεροι (ἵπως δὲ καὶ ἐπίσκοποι!) ὡς μόνον ἐκ τῶν ἐπαρχιωτῶν τῆς ἐλλάσσανος Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν περὶ τῆς Οἰκουμένης, τοῦθ' ὅπερ πανταχῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων διεσταλπίσθη. Ἄλλ' ὦ καλοὶ καγαθοὶ! τίνας ἕνεκα λόγου ἐν τῇ τῆς **μικρᾶς Ἀσίας** κέντρῳ ἴδρυται **Ἱερατικῇ Σχολῇ**; τίνας ἕνεκα λόγου ἐχρηγήσαν ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ τὸ ἥμισυ τῆς Μονῆς ταύτης μετὰ τοῦ τῶν προσόδων τῆς περισεσέυματος, ἅπαν-

τα δὲ τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς μέχρι ὁδοῦ ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἀπαρῶνται, ἐν ᾧ καταρτίζει τὸ οἰκοδόμημά της, καταρτῶσει, δὲ μετὰ μικρὸν καὶ ὁ πολῦτιμος ναὸς της; Δι' ὁποῦ εἶδους Σχολὴν καὶ διὰ τένα χώραν ἐγένοντο αἱ τῶν ἀπανταχοῦ Μικρασιατῶν καὶ ἄλλων φιλομούσων Χριστιανῶν συνεισφοραὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ θειοτάτου Μητροπολίτου Καισαρείας καὶ κυρίου τῆς Ροδοκανακείου θεμελιωτοῦ **Εὐσταθίου τοῦ Ἐλεοδούλου**; Δι' ὁποῦ εἶδους Σχολὴν καὶ διὰ τένος χώρας κλήρον περιῆλθε γῆν καὶ θάλασσαν καὶ αὐτὸς ὁ τῆς πρώτης Ἐφορείας σεβασμιώτατος πρόεδρος, συνέλεξε ὅσα αἱ φιλόμουσοι ὑπέσχεοντο ἐγγράφως ἐπὶ **Ἐλεοδούλου** καὶ ἡγόρασε δι' αὐτῶν ἐν Κωνσταντίνῃ καὶ Σμύρνῃ προσδορόρα κτήματα; Οὐχὶ δὲ ἱερατικὴν Σχολὴν, σκοποῦσαν τὴν μόρφωσιν τοῦ τῶν κεντρικῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπαρχιῶν κλήρου, ὡς ρητῶς διακελεύεται καὶ ὁ Κανὼν τοῦ αὐτοῦ; Μὴ μόνος ὁ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ** ἐπέμελλετο περὶ τῆς χριστιανικῆς παιδείας τῶν κατοίκων τῆς ἐν παχυλῇ ἀμαθίᾳ διατελούσης Καππαδοκίας, καὶ μόνον πρὸς αὐτὸν ἔχοντα ἡ Σχολὴ ὑποχρεώσεις, περιορίζει τοὺς ὑποτρόφους αὐτῆς εἰς ὅσους δύναται νὰ διατραφῶσι διὰ τῆς ἐκείνου χορηγίας του; Μὴ δὲ ἄλλαχού δὲν ὑπάρχουσιν ἱερατικαὶ Σχολαὶ πρὸς μόρφωσιν τῶν κληρικῶν ἄλλων κλιμάτων καὶ ἐδῆσαι ἐκ φιλάνθρωπίας νὰ εὐρύνη ἡ Ροδοκανακίς τὸν κύκλον τῆς ἐπὶ τῆς αὐτοῦ, ὥστε καὶ ἐκ τῶν περὶ τῶν **Οἰκουμένης** νὰ προσλαμβάνη ὑποτρόφους πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐκκαίδεκα ὑποτρόφων τοῦ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**; Καὶ τίς κληρικὸς, διάκονος ἢ πρεσβύτερος, ἐλεύσεται ἐκ τῶν περὶ τῶν **Οἰκουμένης** εἰς Καισάρειαν ὡς ἐκπαιδευτῇ; Τοῦτου δὲ ὁλως ἀπιθάνου ὄντος, τίς ἐτέρωθεν κληρικὸς ἐκ τῶν περὶ τὴν Καισάρειαν ἐπαρχιῶν (ἀπάντων ἐγγάμων ὄντων καὶ οἰκογενειαρχῶν) θέλει ἢ δύναται νὰ μαθητεύσῃ ἐν τῇ Ροδοκανακίᾳ; Ὁρᾶτε τὸ ἄπορον τῆς ἀποφάσεως;

Ἄλλ' ἀδιάρκρον ἡμῖν τοῦτο, ἐφρατίζοντο αἱ πρώην κκ. Ἐξορίαι! Ἡ Σχολὴ ἡμῶν ὀνομάζεται ἱερατικὴ καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ της δέχεται ἱεραῖς μαθητὰς· οὐδὲν σημαίνει τὸ ὅτι θὰ ἐκπαιδεύῃ τοὺς ἡδὲ ἱερωθέντας ἀντὶ τῶν μελλόντων ἱερωθῆναι· οὐ μέλει δὲ ἡμῖν ἐν οὗτῳ θὰ ἐκλίπῃσι βαθμύδον καὶ αἱ διδασκαλαὶ ἐκ τῆς χώρας ταύτης· μάλιστα συμφέρει ἡμῖν τοῦτο διότι, ὁδοσκάλων μὴ ὑπαρχόντων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, θὰ προσελκύσῃ πολλοὺς εἰς τὴν Ροδοκανακίαν μαθητὰς καὶ θὰ αὐξήσωμεν οὕτω τοὺς πόρους

αὐτῆς· ἐὰν δὲ δεῖται νὰ ὑπάρχῃσι καὶ ἐν τοῖς χωρίοις διδασκαλαὶ χάριν τῶν πτωχῶν, τότε ἴσως δυνήσῃμεν νὰ πείσωμεν τοὺς γονεῖς τῶν ἐπὶ διδάκτρους μαθητῶν, ὅπως μὴ ἐξαποστείλῃσιν ἀλλ' ἀχόσε τὰ τέκνα τῶν πρὸς ἐπέκτασιν σπουδῶν ἢ ἐπιδιδῶσιν ἄλλης τύχης, ἀλλὰ προσκίψωσι δι' αὐτῶν τὰ σχολεῖα τῶν χωρίων τῶν ἀπὸ 20—30 λιτρῶν ἐτηρίου μισθοῦ· ἐνδεχόμενον νὰ πείσωμεν τινὰς αὐτῶν. Ἐπιμενοῦμεν λοιπὸν τῇ ἀποφάσει ἡμῶν· ἡ **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΙΣ ΔΕΧΕΤΑΙ ὑποτρόφους μόνον ἱερωμένους· ὁ βουλούμενος ἐλθέτω!** Καὶ εὐπειθῆς τῇ ταύτῃ ἀποφάσει ἡ Α. Σ. προσέβη καὶ ἐχειροτόνησε διάκονον **μοναχὸν** τινα, ἅμα τῇ ἐκ Χίου ἀφίξει αὐτοῦ μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ, (χωρὶς οὐδὲ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν τοῦ Μητροπολίτου Χίου), ὅπως τηρήθῃ ἡ τῆς Ἐφορείας ἀπόφασις, ἡ ἀρδὴν ἀνατρέπουσα τὸν πατριρχικὸν τῆς Σχολῆς Κανονισμόν. Πτωχὸν τινα μεῖρακα ἐξ Ἀνδρονικίου, συσταθέντα ὡς ὑπότροφον ὑφ' ἐνὸς Ἐφόρου, τοῦ κ. Μιχαὴλ Α. Ὁμηρόλου, ἀγνοοῦντος τὴν περίπτωτον ἀπόφασιν τῶν συναδελφῶν του, ἦν ἐτοίμη ἡ Α. Σ. νὰ κείρῃ **μοναχὸν** μόλις δεκαπενταετῆς εἰ μὴ ὑπεδῆλου αὐτῇ εὐσχήμως ὁ Διευθυντὴς τὴν ἐκ τῶν ἱερῶν κανόνων εὐθύνην, τοῦθ' ὅπερ ὁμως ἀπέκλεισε τὸν μαθητὴν τοῦ τῆς Σχολῆς περιβόλου. Ἄλλον Καππαδόκην, ἐλθόντα ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἱερατικῇ, ὅπως μαθητεύτῃ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ καὶ ἀσφαλῶς ἐγγυώμενον ὅτι ἐμελλεν ἐπὶ ἡλικίᾳ γινόμενος ἱερωθῆναι, θὰ ἐχειροτόνηι ἡ Α. Σ. — μὴ ἀποδεξαμένη προτάσεις καὶ ἐγγυήσεις — **ΔΙΑΚΟΝΟΝ** μόλις **16** ετῶν καὶ ἁγαιον, εἰ μὴ μετεμελεῖτο αὐτὸς μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν του τῇ παραμονῇ τῆς χειροτονίας (1 Ἰανουαρίου 89) καὶ ἀντὶ μαθητικοῦ ἰδωλίου ἐξίτει καὶ εὗρισκε διδασκαλικὴν ἑδραν. Τὰ καινὰ δὲ ταῦτα καὶ παρὰ διέξ, ὅπως μένη ἀκλόνητος ἡ τῆς Σχολῆς ὅλην κλονοῦσα αἰσὸς τῆς Ἐφορείας ἀπόφασις!

Ἄλλ' ἴσως θὰ ἐρωτήσῃ τις ἐξ ἡμῶν· ματαιοῦμενοι οὕτω τοῦ σκοποῦ τῶν ἱδρυτάντων ἐνταῦθα ἱερατικὴν Σχολὴν, εἰς τί θὰ μεταβάλλετο αὕτη; Εἰς **Ἐπαρχιακὸν Γυμνάσιον**, ἔλεγεν εἷς· εἰς **Ἐμπορικὴν Σχολὴν**, παρεκρίνετο ἕτερος· πρακτικώτερος· εἰς **Πολυτεχνεῖον** καὶ βαθμύδον εἰς **Πανεπιστήμιον**, ἔλεγε βραχυλογικῶς ὁ Ἐφορὸς Δρ. Τιφτικζόγλους· ἀρκεῖ νὰ αὐξήσωσιν οἱ πόροι, ἐφρατίζετο ἕτερος ὅπως πλείον **ὠφελῆται** ἡ Ἐπαρχία καὶ τὸ ἔθνος! **Διδάκτρων** δὲ πρὸς τοῦτο ἀνάγκην ἔχομεν· ἐξ δὲ μόνον τῶν τῆς Ροδοκανακίης δὲν ὀρκοῦσιν ἡμῖν· ὁ ὑπὸ τῶν Πατριαρχ-

χείων φηρισθείς Κανονισμός τῆς Σχολῆς λίαν περιρρίκει ἡμᾶς ὀρίξων ἵνα μὴ δεχώμεθα μαθήτᾶς κατωτέρου, τῶν 12 ἐτών· ἀλλὰ τὸ τέκνα τῶν πλουσίων εἶσι κατὰ τύχην νεώτερά· γνώσεις δὲ ἀποφοίτων Δημοτικῆς Σχολῆς δὲν ἔχουσιν αὐτοῦ· ἀνάγκη λοιπὸν καὶ Δημοτικῆς Σχολῆς ἐν τῇ Μονῇ, ὅπως, προσελκύνει μαθητὰς, πολλαπλασιάζωμεν τὰ διδάκτρα. Καὶ ἂμ' ἔπο', καὶ ἂμ' ἔργον, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς! Ἐδρὴν ταυτὴ Σχολῇ, (καθὼς πρὸ τινος διὰ τὴν αὐτὸν σκοπὸν ἰδρὴν 15 βήματα ἀπέαντι τῆς θύρας τῆς Μονῆς **Παρθενάγωγος**), ὠνομάσθη **Ἡρότυπος**, ἐγκαθάρθη ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐν τῇ Στουροπηγικῇ ταύτῃ Μονῇ ὡς παρτίσμα τῆς Ροδοκανακείου, ὁπίσκαεν ἀπὸ τῶν Σχολείων τῶν κοινοτήτων περὶ τοὺς 30 μαθητὰς, τέκνα τῶν ὑποστηρίζοντων τὰ Σχολεῖα ἐκεῖνα προκρίτω, ἐξήρανε τέλειον αὐτὰ κατ' ἀκολουθίαν, καὶ μυρία παρέσχε πράγματα διὰ τῶν ἀρχίστων διδασκάλων τῆς καὶ τῶν νηπίων μαθητῶν τῆς τῷ Διευθυντῇ τῆς Ροδοκανακείου. Ναι, ἀξιότιμοι γονεῖς! εὗρον τροφὴν δεδωμένα νήπια συναγελαζόμενα, συμπαιζόμενα, συνεστιώμενα καὶ συνυπνώττοντα μετὰ εἰκοσιετῶν μαθητῶν τῆς **Ἡρατικῆς Σχολῆς**· νήπια μὴ δυνάμενα νὰ ἐξεγείρωνται τὴν πρωίαν πρὸς ἀνάγνωσιν τοῦ Ὁρθοῦ, μὴδὲ νὰ ἀναμένωσι τὴν ὀγδόην ἐσπερινὴν ὥραν ὅπως δειπνήσωσι· καὶ τὴν πρωίαν ἐν τῷ Ναῷ, καὶ τὴν ἑσπραν ἐν τοῖς σπουδαστηρίοις, ἐκάθευδον καὶ ἄλλα τινα συνήθη τοῖς παισὶν ἐπασχον πρὸς κοινὴν σκάδαλον, καὶ μεγάλην ἐν τῇ Σχολῇ ἀταξίαν. Πλειστάκις δ' ἀγανακτῶν διὰ τὴν ἀκαταστασίαν ταύτην, ὤλλουεν τῇ Α. Σ. ὅτι τοῦτο μόνον ἐπελάθετο ἵνα μοὶ εἴπῃ ἐν Κων]στάλει, ἥ νὰ μοὶ γράψῃ ἐκ Κιαισarieας, ὅτι καὶ νηπιεγωγὸς ἐμελλον γενέσθαι· ἀλλ' ἐποίητο ἔκκλησιν εἰς τὴν φιλογενεῖάν μου καὶ διεβεβαίον ὅτι ὁ ἀριστος τῶν πατριωτῶν θὰ ἐθεωροῦμην, ἐάν ἀγογγύστως ἡγεγῶμην τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην· τὸ συμφέρον τῆς ἐπαρχίας, τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους ἀπῆται καὶ ἀπεδεδέχεται παρ' ἐμοῦ τὴν θυσίαν ταύτην.

Τί δέ, τέλος ὡς πρὸς τὸ οἰκοδόμημα τῆς Σχολῆς; Περιέλθετε καὶ παρατηρήσατε αὐτὸ, καὶ ἐάν δὲν ἐμπιπῇ ὑμῖν φρίκην τὸ μαγεῖον καὶ τὸ ἐστιατόριον, τὸ τροφουλάκιον καὶ τὸ ἱματιουλάκιον, τὰ συνυπνωτήρια, καὶ αἱ αἰθουσαι τῶν παραδόσεων μετὰ ἐδρῶν καθηγητικῶν καὶ ἐδωλίων μαθητικῶν, τότε προσέλθετε ὅταν βρέχῃ, ἵνα θεήσῃτε πανταγῶθεν, ἄνωθεν, κάτωθεν καὶ ἐκ πλαγίου εἰσρέοντι τὰ τε

πληγὰς καὶ τὰ ὁρθοῖα ὕδατα καὶ τὸν χοῦν ἐπιπίπτοντα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμοῦν τῶν μαθητῶν κοιμωμένων, ὅταν σφοδρὸς πνέῃ ἄνεμος. Ἡ τοῦ Διευθυντοῦ κατοικία ἦν φρικτὸν θέαμα κατὰ τὴν ἀφῆξίν μου, ἀκατασκεύαστος καὶ πλήρης μυῶν καὶ ἄλλων ἐντόμων καὶ ἄπορον πῶς καὶ ἐπὶ μίαν ὥραν κατῴκησαν ἄνθρωποι ἐν τῇ τρώγλῃ ἐκείνῃ. Ἐδαπανήθησαν δὲ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς εἰς νέας οἰκοδομὰς καὶ ἐπιτελείας ἐπισκευὰς ὑπὸ τῆς Α. Σ. **Προσχεῖται** πηρίκου λίρι. . . . Ἀλλὰ δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως ὅτι ἡ κυρία τῆς Α. Σ. ἐνοσχόλησις, ὅταν ἐν τῇ Σχολῇ διαιτᾶται, ἐστὶ τὸ ἀνόγειν σήμερον μίαν θύραν καὶ μεταβάλλειν αὐτὴν ἄριον εἰς παράθυρον, ὅπως κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος μεταποιήσῃ πάλιν εἰς θύραν· κλείειν σήμερον ἐντελῶς τὰ πύρρυσιν ἀναγκνέντα, ὅσα ὀληνόντι δὲν θελήσῃ νὰ σμικρύνῃ ἢ πλατύνῃ, κατ' ἴδνα ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια· μεταφέρειν τὰς λιθίνας κλίμακας τῆς Σχολῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς αὐτῆς ὁφείας εἰς τὴν ἄλλην καὶ μετὰ ἑνὸς μηνὸς ἐπαναφέρειν αὐτὰς εἰς τὰς προτέρας θέσεις, ὅπως ἐν προσεγγεῖ μέλονται μετακινήσῃ πάλιν αὐτὰς· οἰκοδομεῖν ἀνευ σκέφους ἐπὶ **θεξά-**μενων διαφόρους καθύγρους οἰκοδομὰς, ταύτην μὲν ὑψηλοτέραν ἐκείνης, ἄλλην δὲ εὐρυτέραν τῆς πλησίον, ὅπως ὅσον οἶόν τε πλείονες σχηματισθῶσιν ἐσοχαὶ καὶ ἐξοχαὶ καὶ ἀντιούφεις στέγαι καὶ κυρφαί, κατ' ἀπαιτήσιν, ὡς φαίνεται, τῶν δειράδων καὶ τῶν κατακυρβίων βελονῶν τοῦ παρχακιμένου χιανοστεφούς Ἀργαίου, καὶ τοιοιτοτρόπως οὐ μόνον ἐξαντλεῖν τὸ ταμεῖον τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ καὶ καταστρέφειν τὸν ρυθμὸν τῆς περικαλλοῦς ταύτης Μονῆς, καταστρέφειν δὲ διὰ τῶν κατὰ εἰκοσιετίας ἀνοικοδομῶν ἐκάστοτε ὅπως καὶ τὴν τῆς οἰκοδομῆς ἐρμηνότητα, οὗ ἕνεκα, μὴδὲ τοῖς ἀνέμοις ἀντισχεῖν δυναμένη, καταρρέει πρὸς μέγαν τῶν ἐνοικούντων κίνδυνον, ὡς κατὰ τὸν παρελθόντα **Ἡεβρουάριον** συνέβη, καὶ μόνον θέλω νοῦματι ἀνηκούστου ἐρρύσθημεν συμφορὰς! Εἴκοσι τοὐλάχιστον μικροὺς μαθητὰς θὰ ἔθαπτεν ὁ ἄνωθεν τοῦ πλουτοῦ τοῖχος, ἐάν κατέρρεε ἐν καιρῷ ἡμέρας! Καίπερ δὲ ἐπισκευασθείς, πάλιν τυγχάνει **ἐπικίνδυνος**, δι' ὃ καὶ ἐφιστῶ τὴν σύντονον τῆς νέας ἡμῶν Ἐφορείας προσοχὴν, ἀφ' οὗ μάταιαι ἀπέδθησαν καὶ κεναὶ αἱ πρὸς τὴν πρώην περὶστάσεις μου πρὸς τῆς τοῦ ταίχου καταρρεύσεως.

Ταυτὴν εὖρον, Φιλόμουσος Ὁμήγουρς, τὴν Ροδοκανάκειον ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν παρωδίαν δημοσίου καταστήματος, παρω-

Διάν Σχολῆς, παρ' ἐμοῦ προτιθεώσης τὴν διαφύμισίν της καὶ τὴν ἐκπαγοράν εἰς τὴν προχίαν, ἣν ἐχάραξεν αὐτῇ ὁ Μ. Ἐκκλησία· εἶχον λοιπὸν δίκαιον νὰ θεωρήσω τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ὑπεράνθρωπον, γιγάντειον ἔργον;

Καὶ τί ἡδυνάμην νὰ πράξω τότε ἐλπίσει τοῦ κενῆ ταμεῖου της καὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ ὁλως ἀδικαιολογητοῦ δι' εὐπορίαν κατὰ τὴν ἐκ τῶν 1200 λίρων ἐλλείμματός της; Τίνα πρῶτον ἀνάγκην αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἱκανοποιήσω; Ἄμα ἐλθὼν ἔμαθον ὅτι οὐδεμία εἶχε γίνῃ προμήθεια τροφίμων καὶ καυσίμου ὕλης, καὶ ὑπελόγιζον ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν, ὅτι ἡ παράκαιρος ἀγορά των κατὰ 300 περίπου λίρας θὰ ἐπέβαρυνε τὸ ὑπάρχον ἐλλείμμα. Ἐκπῆθον τὰ περυσινὰ δεινὰ τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ξύλων διὰ τὰς θερμάστρας τῆς ἐν ταῖς ὑπηρεσίαις τοῦ πάντοτε χιονοσκεποῦς Ἀσφαίου Σχολῆς ἡμῶν ἔμαθον ὅτι, ἕνεκα τῆς κακῆς τῶν στεγνῶν κατασκευῆς κατακλυζομένης τῆς Σχολῆς, οἱ μὲν μαθηταὶ ἐκοιμῶντο καθ' ὅλας τὰς ἑσπείρας βροχὰς ἐντὸς τοῦ ἐτέρου τῆς Μονῆς Ναοῦ, οἱ δὲ καθηγηταί, τινὲς μὲν ἐν τοῖς δωματίοις των μετ' ἀλεξιβρόχου ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν των κρεμασμένου, τινὲς δὲ κατέφευγον νυκτὸς καὶ ἡμέρας εἰς τὸ Διευθυντήριον, ὅπου μόνον, θείᾳ χάριτι, ἐκ τῶν τῆς Σχολῆς δωματίων, μετ' ὅλην τὴν εἰδεχθῆ ὄψιν του, δὲν κατακλύζετο ὑπὸ τῶν ὑδάτων. Ἐμαθον πρὸς μεγάλην μου ἐκπληξιν, ὅτι κατὰ τὴν περυσινήν ἐπιδημίαν τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ μὴ ὑπάρχοντος νοσοκομείου, ὅπως ἐγκαίρως χωρίσθῃ τῶν λοιπῶν ὁ προσβληθεὶς μαθητῆς, προσεβλήθησαν καὶ οἱ λοιποὶ, πολλοὶ αὐτῶν ἐκινδύνευσαν, εἰς ἀπέθανε καὶ ἐτάφη νυκτὸς, καὶ διετέλεσαν ἡ Σχολὴ ἐπὶ δεκάμηνον κλεισμένη, 12 μόνον μαθητῶν ἐκ τῶν 80 μεινάντων ἐν αὐτῇ, πρὸς νοσηλείαν καὶ τούτων. Ταῦτα δὲ ἐπῆλθον τῇ Σχολῇ ἀπεριποίητο ἀμελείᾳ τῆς Α. Σ., ἥτις μετὰ τέσσαρας μῆνας ἔγραψέ μοι ἐπὶ λέξει ὅτι: αἰεὶς τὴν Μονὴν οὐδεμία νόσος τοῖμα ἂν εἰσέλθῃ, ἀλλὰ πολλοὶ ὑπὸ ποικίλων νόσων πάσχοντες, προτερχόμενοι εἰς αὐτὴν ἐν πίστει, θεραπεύονται διὰ τὸ κλίμα καὶ διὰ τὴν χάριν αὐτῆς. Ἐμαθον ὁμῶς ὁσαύτως, ὅτι οὐδὲν θὰ κατώρθουν πὸ τῆς πειρασμῆς τῆς Α. Σ. Μάτην νυχθήμερον παρεκάλουν ὑπὲρ ἐγκαίρου προμήθειας τροφίμων καὶ καυσίμου ὕλης διὰ τὸν ἐπὶ θύρας χειμῶνα· μάτην ἐκοπίασα καὶ τότε καὶ κατόπιν ὑπὲρ περιβολῆς τῶν μαθητῶν ὁμοιομορφου, σεμνῆς καὶ οἰκονομικῆς.

μάτην καὶ εἰκὴ εὖρον ἄνθρωπον θανέζοντα τῇ Σχολῇ 400 λίρας πρὸς 8%, ὅπως ἐγκαίρως ἐξοικονομηθῶσι τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἀφ' οὗ τὰ διδάκτρα τῶν μαθητῶν εἰσπραττόμενα ὑπὸ τῆς Α. Σ. ἐλάμβανον ἐκ τῶν θυλακίων αὐτῆς ἄλλην διεύθυνσιν. Ἀρκεσθεὶς λοιπὸν μόνον εἰς τὴν ἐπιτεκνήν τοῦ Διευθυντήριου, κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἐφορείας πρὸ τῆς ἀρξῆς μου ληφθεῖσαν, καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν ἐπιπραπέων σκευῶν διὰ τὴν κοινὴν τῶν μαθητῶν τράπεζαν, ὡς καὶ εἰς τὸν καταρτιστὴν χωριστοῦ Νοσοκομείου, τάχιστα χρησιμοποίησας ἡμῖν καὶ ἀπαλλάξαντος τὴν Σχολὴν τῶν περυσινῶν δεινῶν, ἔστρεψα ἅπασαν τὴν προσοχήν μου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῆς Σχολῆς τακτοποίησιν, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν ἐγκαθίδουσιν μου ἐγὼ μὲν ἐξήματα ἐλευθερίαν ἐνεργείας πρὸς τοῦτο, ὃ δὲ ἄγ. Καισαρείας **Δημοσίου** διὰ ζωνηρῶν λέξεων ὑπέσχετό μοι τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἐφορείας.

Εὐνόητον δὲ ἐστὶ, Φιλόμουσος Ομήγουρις, ὅτι μόνον διὰ Κανονισμοῦ, ὀρίζοντας τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα ἐκάστου, ἡδυνάμην νὰ ἀρξώμαι τῆς διακομίσσεως τοῦ χάους τούτου. Ἀφορμὰς δὲ πρὸς ταχέαν σύνταξιν αὐτοῦ παρέσχε μοι πλείστας ὁκας ἡ Α. Σ. Ἰδεῖν τῶν πρωτοφανῶν ἀξιώσεων καὶ ἐπεμβάσεων τοῦ ἔδοξα ὑμῖν ἀνωτέρω ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς πρώτης συνεδρίας τῶν καθηγητῶν πρὸς σύνταξιν τοῦ προγράμματος· αἱ δὲ ἀσχηρίαι, αἱ περιέγραψα πρὸ ὀλίγου, δὲν ἔπαυσαν ἀτυχῶς μετὰ τὴν ἀφίξίν μου. Οὐδὲ νὰ ἀναπνέω ἐννοίᾳ ἐν τῇ Σχολῇ ἄνευ τῆς ἀδείας του· μένων δὲ ἀργὸς διαρκῶς καὶ τὸν πολῦτιμον χρόνον μὴ ἐκτιμῶν, νύκτας ὅλας καὶ ἡμέρας ἐβασάνιζέ με, ὅπως μεταβάλλω τὸ σχεδιογράφημα τοῦ ἤδη ἀνηρτημένου προγράμματος τῶν μαθημάτων· τῇ δὲ εὐλόγῳ ἀνιστασέ μοι δὲν ὑπεχώρει ποσῶς. Δὲν ἐνόει καὶ εἶπε τοῦτο, πῶς ἐτόλμησα νὰ κατατάξω τοὺς μαθητὰς κατὰ τάξεις, ἅρα καὶ καθ' ἡλικίαν ὡς ἔγγιστα, καὶ οὐχὶ κατὰ ἀνάστημα, ἐν τῷ Ναῷ, τῇ τραπέζῃ καὶ τοῖς περιπάτοις· δὲν ἐνόει πῶς ἐτόλμησα νὰ ὀρίσω τὴν μὲν μελέτην πρὸ τοῦ δείπνου, ἀντὶ τοῦ ἰσχύοντος τῶς ἀνθυγιανοῦ συστήματος, καὶ ὁ μετὰ τὸ δείπνον ἐβασανίζοντο σῶματι καὶ πνεύματι οἱ μαθηταί, τὰς δὲ ἀνισομεγέθεις παραδόσεις ταῖς τάξουσιν ἀναλόγως τῆς πληθύνει τῶν μαθητῶν ἐκάστης. Δὲν ἐνόει πῶς ἠθέλησα νὰ φάλλωνται οἱ στίχοι τοῦ **Κύριου** ἐκείκαρα κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, μία δὲ **Δύξις** τοῦ ψαλτηρίου· ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ, τοῦτο δὲ ἡ ἐνεῖνο τὸ βιβλίον

ἐν τῇ κακῇ Τραπεζῇ. Ὅτε δὲ ἐτόλμησα καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ἐργασίῳ ἀπηγόρευσα τὴν ἐκ τῆς Σχολῆς ἐξοδὸν ἐν τῶν μαθητῶν, τῷ υἱῷ τοῦ κ. Οὐράηλ, τότε ἡ Α. Σ. δὲν ἐπιβλήθη τὸν Θεὸν καὶ αὐτὴ ἐπέτρεψεν ἐν ἀγνοίᾳ μου τοῦ μαθητοῦ τὴν ἐξοδὸν. Καὶ τί λέγω ταῦτα, ἀφ' οὗ, ἐξεληθὼν ποτε τοῦ Διευθυντηρίου, εἶδον ἐν τοῖς διακόμοις τῆς Σχολῆς δύο ἀγνώστους, ἐπιβάλλοντας σιγὴν τοῖς μαθηταῖς μου, καὶ ἐρωτήσας τίνες ἄρα γε ἦσαν, ἤκουσα κεραυνόπληκτος, ὅτι τῇ πρώτῃ ἐκείνη διωρέσθησαν ὑπὸ τῆς Α. Σ. ἀμφοτέρου ἐπιστάται καὶ παιδονόμοι; ! Καὶ ποῦ τῆς ὑψηλίου συμβαίνουσι παρόντα παρὰ τράγωδα :

Οἷα δὲ ἡ ἐμὴ θέσις ἐνώπιόν τῆς Α. Σ; Δίκην ἐπιστάτου, προσκαλούμεν θεοκτίους καὶ πλέον τῆς ἡμέρας εἰς τὰ ἰδιαίτερα ὀνματὰ τοῦ καί, λαμβάνων λεπτομερεῖς διαπραγὰς καὶ περὶ τῶν δυσωδεστέρων πάσης οἰκίας τόπων, ὑπεβαλλόμεν καὶ εἰς ἀνάγκην, ἐρωτώμενος εἰς τί λ. γ. μοὶ ἐχρήσιμευσεν ἐνὸς γροσίου χάριτος, ὃν εἶχον παραγγεῖλη τὴν πρώτην, καὶ τὰ παραπλήσια. Ὅτε δὲ ἡμέραν τινα δὲν ἡδυνήθην ἀμέσως νὰ προσέλθω κληθεὶς, ἤκουσα μετὰ τοῦ ἰδιόζοντος τῇ Α. Σ. ὅρους ὅτι, ὅσκις προσκαλούμαι, γίνεται τοῦτο χάριν τῶν συμπερόντων τῆς Σχολῆς. Διεπραγματίζοντο δὲ ταῦτα κατὰ τὰς πρώτας 15 ἡμέρας τῆς διευθύνσεώς μου !

Ἡ κατάστασις λοιπὸν τῆς Σχολῆς ἦν καὶ ἐπ' ἐμοῦ ἀφόρητος, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προκατόχων μου, καὶ ἡ μεταρρύθμισις τῶν πραγμάτων ἴσως ἐπέλγουσα. Τὰ δὲ πλεῖστα τῆς Ἐφορείας μέλη ἦσαν προθυμότερα εἰς τοῦτο. Πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμουν ν' ἀποσπάσω τῶν κύλιων τῆς Α. Σ. τὴν ἀσφυκτικώσαν Σχολήν, ἀλλ', ὡς μοὶ ἔλεγον, πρόσωπον δυνάμενον νὰ τύχῃ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν καὶ τῆς ἐπαρχίας δὲν εὐρίσκον· νῦν ἔλεγον ὅτι εὗρον καὶ τὸ πᾶν παρ' ἐμοῦ ἀνέμενον. Ἄλλο ἅγιος Κάμισαρείας καὶ ἄλλο Ἐφορείας, ἔλεγον μοὶ πλειστάκις ὁ Κάμισαρείας ἔχει μίαν ψῆφον καὶ ἡμεῖς ἐννέα· ὅ,τι δὲν συμφέρει εἰς ἐκεῖνον, συμφέρει εἰς τὴν Σχολήν· μεταρρύθμισον αὐτήν· οἱ δὲ κ. κ. Οὐράηλ καὶ Τιφτικτζόγλους ἐξεῖχον τῶν λοιπῶν ἐν ταῖς καθημεριναῖς προτροπαῖς καὶ παρακληθεσιν.

Ἐντολὴ λοιπὸν τῆς ὁλης Ἐφορείας, ἀφ' οὗ ἐπεκαλεσάμην τὴν θεϊκὴν ἀντίληψιν, συνέταξα τὰς γνωστὰς ὑμῖν ἐσωτερικὰς Διατάξεις ἐν τρισὶ κεφαλαίοις· ἀπερὶ Διευθυντοῦ, ἀπερὶ Καθηγητῶν καὶ ἀπερὶ

Μαθητῶν καὶ ἔχων ἐτοίμην ἐν τῷ θυλακίῳ μου τὴν παρτίτησιν μου, κατάρθωσα ἐν τρισὶ τῆς σεβ. Ἐφορείας συνεδρίαις, πεισματωδῶς ὑπὸ τῆς Α. Σ. πολεμούμενος, νὰ ἀποσπάσω τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῶν τῇ 28ῃ Σεπτεμβρίου, ὑπογράφαντων αὐτὰς τῆς Α. Σ. καὶ ἄλλων ἐπὶ τὰ Ἐφόρων*. Καὶ τῷ μὲν Διευθυντῇ ἐχορηγήθη διὰ τούτων ὅ,τι ὥριζεν αὐτῷ ὡς δικαίωμα ὁ ἐξηφικισμένος Πατριαρχικὸς Κανονισμός· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅσα δικαίωματα εἶχεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορείας, σφετερισάμενος καὶ παρνόμως ἐπὶ ἐξουσίαν ἐξουκῶν πρὸς ὅλεθρον τῆς Σχολῆς, ὡς τὰ πράγματα φωνῇ ἀρίετα δηλοῦσι. Τοῖς δὲ καθηγηταῖς ἐκτὸς τῶν συνήθων δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων αὐτῶν, ὥρισθη ἵνα γνωστοποιῶσι τῷ Διευθυντῇ τὴν ἐκ τῆς Ἐφονῆς ἐξοδὸν τῶν ἐν ἐορτασίμοις, τῇ ἀδείᾳ δ' αὐτοῦ ἐξέρχωνται ἐν ἐργασίμοις ἡμέραις (οὐχὶ βεβαίως χάριν περιπάτου, ἀλλὰ προκειμένου ν' ἀπουσιάσωσιν ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν) πρὸς πρόληψιν ἀτοπημάτων· ὡσαύτως ὥρισθη ἵνα διὰ τοῦ διευθυντοῦ ἐγγράφως, καὶ μὴ κατ' εὐθεσίαν διαβιβάσῃσι πάντα πρὸς τὴν Ἐφορείαν αἰτήσεις των. Τοῖς δὲ μαθηταῖς τέλος, ἐκτὸς τῶν ἀπαυτομένων καὶ συντελούντων εἰς τὴν εὐταξίαν ἐν τῇ προσευχῇ, τοῖς μαθήμασι, τῇ τροφῇ, τοῖς περιπάτοις καὶ τῷ ὕπνῳ, ἀπηγορεύθη αὐστηρῶς τὸ ἐξέρχεσθαι τῆς Σχολῆς ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ διευθυντοῦ, τὸ ἐπισκέπτεσθαι τοὺς καθηγητὰς ἐν τοῖς ὀνματίοις αὐτῶν καὶ συνομιλεῖν μετ' αὐτῶν ἐν τοῖς διαδρόμοις, τὸ ἀντιθέσθαι αὐτοῖς κηδεμονίας καθήκοντα, παραδιδόναι χρήματα πρὸς διαφύλαξιν καὶ τὰ ὅμοια. Αἱ αὐστηραὶ δὲ αὗται ἀπαγορεύσεις ἐδικαιολογοῦντο ἐκ τῆς ἀτυχοῦς κατὰ τὸ παρελθὸν πολιτείας τινῶν καθηγητῶν καὶ τῶν αὐτῶν μαθητῶν, καὶ τοῦ ἐκ ταύτης προκύψαντος τῇ Σχολῇ ὀλέθρου.

Παραλείπων δὲ, Φ. Ὁμήγουρις, ἵνα ἀναφέρω οἷαν οἶκον ἐνεπαίτησεν ὁ κανονισμὸς οὗτος τῷ ὀργάνῳ τῆς Α. Σ., τῷ ἐκ τῶν διδασκάλων κ. Ἠλιάδῃ, καὶ τὰς προσπάθειάς αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιερέως ὅπως καὶ μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν μεταβληθῶσιν, εἰ δυνατόν, τὰ περὶ τοῦ περιορισμοῦ τῶν καθηγητῶν ἄρθρα, ἰδίᾳ δὲ τὸ περὶ τοῦ μὴ μεταδίδειν

* Οἱ ὑπογράφαντές εἰσιν οἱ κ. κ. Ἀβραάμ Σ. Νεφτιτζόγλους, Χ' Ἠλίας Κάλφωγλους, Μ. Α. Ὁμηρόλης, Ἀγάπιος Διαμάντογλους, Δ. Π. Γεωργαντζόγλους, Γ'. Οὐράηλ καὶ Δρ. Β. Ἰω. Τιφτικτζόγλους· δὲν ὑπέγραψαν δὲ οἱ ἀπόντες Ἐφορὶ Ἠγούμενος Ἰωάσαφ καὶ Ἰω. Ἀλτηντόπ.

αὐτοὺς μακρὰν τῆς Μονῆς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ διευθυντοῦ, λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ Σχολὴ ἡμῶν, διεπομένη ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων, ἐθαύραξεν ἀπαρμιλλῶς κατὰ τὸ α' ἐξάμηνον. Μάρτυρας τούτου δὲν ἐπικαλούμαι τοὺς φίλους μου, ἀλλὰ τοὺς νῦν πολεμίους μου πρῶτον Ἐφόρους, τοὺς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν οἴκοις τε καὶ ὁδοῖς καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς κηρύσσοντας τὸ ἔργον μου καὶ τὸ ὄνομά μου, ὡς πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ παριστάμενοι καλῶς γινώσκειτε. Πρὸς μεγάλην μου ὁμῶς καὶ ἄρατον λύπην εἰς μόνον δὲν ἠγχοῦστέτο ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβολῆς· ἐκεῖνος δ' ἀκριβῶς, ὃν ἐπίθουν νὰ ἴδω ἐκτιμῶντα καὶ εὐλογοῦντα τὸ ἔργον μου καὶ ἐνισχύοντά με διὰ τῶν ἱεραρχικῶν εὐχῶν του. Μὴ φέρων δὲ μάλιστα ὁ τῆς Ἐφορείας Πρόεδρος ἄλλον θεῖσθαι διευθύνοντα, σφῆκεν ἀτελεῖς τὰς ἐν τῇ Σχολῇ ἐπὶ τρίμηνον θαυμασίῳ τῷ τρόπῳ παρατιθείσας μηδαμινὰς ἐπισκευὰς, ἢ μᾶλλον ὁπῶν ἀνοίξεις, καὶ ἀπῆρε τῆς Σχολῆς, χωρὶς οὐδὲ νὰ με ἀποχαίρειται παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν!

Αἰρνοῦσα τῆς μητρὸς τῆς Α. Σ. ἀσθένεια ἐκάλειπεν αὐτὸν ἐκ Καισαρείας εἰς Ἰντζέσου· ἡ δὲ Ἐφορεία, μάτην ζητήσασα κατέληλον Ἡγούμενον μετὰ τὴν αἰρνοῦσαν ἀποχώρησιν τοῦ κ. Ἰωάννου, ἀνέθετό μοι μετὰ τινος συνεννοήσεως διὰ γράμματός της ἀπὸ τῆς 27ης Νοεμβρίου καὶ τῆς Μονῆς ταύτης τὴν διοίκησιν, καὶ ὑπέδειξέ μοι δι' ἐτέρου γράμματος ἵνα συγκαλέσω τὰ μέλη της εἰς συνεδρίαν καὶ προσδρεύσω αὐτῇ, τοῦτ' ὅπερ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ πόλει Καισαρείᾳ, καὶ πολλοὶ ἀνάγκαι τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Μονῆς ἐθεραπεύθησαν ῥιζικῶς κατὰ τὴν συνέλευσιν ἐκείνην, πάντων ἐλευθέρως γνωμοδοτησάντων ἐπὶ τῶν ὑποβληθέντων σοβαρῶν ζητημάτων. Δὲν παρήλθον δὲ τρεῖς ἡμέραι καὶ ἔλθοῦσα ἡ Ἐφορεία ἐν σώματι εἰς τὴν Μονήν, συνέταξε καὶ ὑπέγραψε Πρακτικὸν καὶ ἄρθρα τινὰ περὶ τῶν καθόντων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μονῆς καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ **οἰκονομικών μου**, παρέδωκέ μοι τὰς κλεῖς τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Ναοῦ, συνέστησέ με εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτῆς ὡς ἡγούμενον, καὶ ἀνέθετό μοι τὴν τακτοποίησιν αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς Σχολῆς πρότερον, ὡς εἶπα με **ἐλεύθερον** νὰ παύω καὶ νὰ ἀντικαθίστῃ παντὰ περιττὰ ὑπάλληλον αὐτῆς. Καὶ τὴν μὲν καταγραφὴν τῶν κλινιστωμάτων, λεβήτων, τρυβλίων καὶ ὑδρῶν χαλκίων καὶ πάσης ἐν γένει τῆς κινητῆς περιουσίας τῆς Μονῆς δὲν ἤδυνήθην νὰ ἀγῶ εἰς πέρας, μὴ ἐλθόντος τινὸς τῶν Ἐφόρων πρὸς βοήθειάν μου, ὡς εὐλόγως ἀπήτησα·

ἐκαθάρισα ὁμῶς καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων σκευῶν αὐτοῦ, **ἀνευ θαλάσσης τινός**, διεκόσμησα τὸν Ναόν· τακτοποίησας, ἐπεσκεύασα τὰ ἱερὰ ἔμψυκα καὶ ἄλλα ἱερὰ σκεύη, περιέωραξα τὴν ἐσωτέραν πύλιν τῆς Μονῆς διὰ κιγκλιδῶν καὶ ἐνεπόδισα οὕτω τὴν κλαπὴν καὶ τὴν ἀνεξέταστον ἐν παντὶ καὶ ῥῶ εἰσόδον ἀτόμων ὑπόπτων ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν· ἀπήλασα ὑπὸ ἀλλήλους ἄρρενάς τε καὶ θήλεις κακίστης φήμης καὶ ὑπολήψεως· ἀπέδιωξα ἄλλους περιττοὺς, τινὲς θανάτους δὲν ἀντικατέστησα· περιώρισα τὴν ὑπηρεσίαν Μονῆς τε καὶ Σχολῆς· εἰς **ὀλίγιστα** πρόσωπα, καὶ ὠρέλησα τὸ ταμεῖον ἐκ μισθῶν καὶ τροφῆς τῶν ἀποπεμφθέντων διὰ γρεσιῶν ἄνω τῶν 1000 κατὰ μῆνα, ὡς δέικνυται ἐκ τῶν Βιβλίων.

Τί δὲ εἶπον Ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἐν γένει **οἰκονομίας** τῆς Σχολῆς, ἀφ' οὗτου ἀνέλαθον καὶ τῆς Μονῆς τὴν διοίκησιν; Εἰς διατροφὴν ὀφρυτέρων ἐδαπανᾶτο ἡμερησίως ἄλευρον περὶ τὰς 100—120 ὀκάδας· ἐγὼ δὲ κατώρθωσα νὰ περιορίσω τὴν ἡμερησίαν κατανάλωσιν εἰς 40 ἢ 50 ὀκάδας κατὰ μέσον ὅρον. Τὸ κρέας ἀπὸ 35—45 ὀκάδας κατεβίβασα εἰς 20—25 καὶ ἡμέραν, ἀναλόγως δὲ καὶ τὰ ὀσπρία, τὸ ἔλαιον καὶ πάντα ἐν γένει τὰ τροφίμα, ἐν ᾧ συγχρόνως, τῇ **ἀθείᾳ καὶ συγκαταθέσει τῆς ὅλης Ἐφορείας**, ἐβελτίωσα τὴν τροφὴν τῶν μαθητῶν λίαν ἐπαισθητῶς· ἐρωτηθήτωσαν οἱ ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἐμπειρίας μαθητεύοντες ἢ ἄλλως πῶς διατιμώμενοι, ἂν ἐπαφῆσαν ποτε ὡς ἐφέτος ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ. Μέλῃμά μου θεώρησα νὰ ἐπανορθώσω ἐφέτος τὸ πῆρυσι καταπεσὸν ἕνεκα τῆς κακίστης τῶν μαθητῶν τροφῆς ὄνομα τῆς Σχολῆς καὶ προσελκύσω πάλιν τοὺς ἀποχωρήσαντας Καισαρεῖς μαθητὰς Μερσίνης, Ἀδάνων, Τερσοῦ, Ἀμισοῦ, Σμύρνης, Ἀλεξανδρείας καὶ Κων/πόλεως.

Εἰργάσθην δὲ οὕτω ἐν βραχεὶ διαστήματι, μὴ ἄλλα καὶ βαρύτατα ἐκτελῶν ἐν τῇ Σχολῇ καθήκοντα. Ἀναλογίσθητε ὅτι οὐδένα εἶχον ὑπάλληλον ἐννοοῦντα τὴν γλῶσσαν μου, οὐδένα εἶχον, εἰρησθῆναι τὴν μετὰ παρερησίας, θέλοντα νὰ ἐργασθῇ, ἔστω καὶ ἀτάκτως· ἅπαντας εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν ὀκνηροὺς, ἀπειθεῖς καὶ δυσχερώτους. Ραθυμοῦντες, δὲ, ἐξετέλουν τὰς διαταγὰς μου καὶ ἀπέδιδον ψευδῶς τὴν ἀπειθειαν εἰς τὸ ὅτι δὲν μὲν ἐνόουν ἐμμελῶντα τουρκιστί· ἢ ἐξετέλουν μὲν αὐτὰς ἀτελῶς σήμερον, αὔριον ὁμῶς οὐδόπως, μὴ φοβούμενοι τιμωρὴν ἕνεκα τῆς πρὸς Ἐφόρους ἢ ἄλλους ἰσχυροὺς συγγενείας τῶν Πεντήκοντα Ἰππῶν δυνάμειος ἔχοντες ὅπως ἐξυπνή-

σοὶ καὶ μετακινήσω ἓνα αὐτῶν, ἥ στρέψω κατὰ τι τὴν κεφαλὴν σου!
 Καὶ τί λοιπόν; Ἐπρεπε νὰ μὴ λειτουργῇ ἡ Σχολὴ κανονικῶς, ὡς
 ἐγὼ ᾔθελον, ἢ μάλλον ἔπρεπε νὰ βαίῃ ὡς ἀπὸ τῆς ἰδούσεως τῆς
 Θεοῦ οὐχί! Ἀνάγκη λοιπόν, ἐπειδὴ ᾔθελον νὰ καταστήσω αὐτὴν
 ὠρολογίαν, ὡς εἶπεῖν, ἐγὼ νὰ ἐκτελῶ ὅ,τι αἱ πρὸς τοῦτο μισθοδο-
 τοῦμενο. ἐξ ἀπειροκαλίας καὶ ἀδελτηρίας καὶ βελθυίας ἰδονάτουν νὰ
 ἐκτελέσωσιν. Ἐγὼ λοιπόν ἐπιστάτης καὶ παιδονόμος· ἐγὼ ἐπόπτης
 τῶν νυκτοφυλάκων, τῶν μαγείρων καὶ τῶν πλυντρῶν· ἐγὼ ἱματιο-
 φύλαξ, ἐγὼ ἐν τῷ τροφοφυλάκιῳ, τῷ ἐστιατορίῳ, τοῖς κοιτῶσι, τοῖς
 σπουδαστηρίοις, τοῖς διαδορίοις, ἐγὼ νοσοκόμος, μὴδὲ τῆς σωματικῆς
 μου υγιείας φειδόμενος, ἐγὼ νεωκόρος, ἐγὼ ἐπιστάτης τοῦ καθαρι-
 σμοῦ καὶ αὐτῶν τῶν ἀποχωρητηρίων, ὅπως προφυλάξω ἑσέτος τὴν
 Σχολὴν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς ἐπιδημίας, ἐξ ἧς διελύθη ἀμε-
 λεία τῆς Α. Σ. πέρυσιν. Εἰργαζόμενη δὲ οὕτω νυκτὸς καὶ ἡμέρας
 ἄγρυπνος, ὡς ἀκριβῶς γινώσκουσιν αἱ ἐν τῇ Σχολῇ, ἐν ᾧ ὑπερχροῦ-
 μην καὶ ἐδάσκαλον 18 ὥρας κατ' ἐβδομάδα 12 διάφορα θεολογικὰ μα-
 θήματα ἐν ταῖς ἐξ τάξεσι τῆς Σχολῆς, οὐ σμικρὰς χρῆζοντα μελέ-
 τῆς καὶ προσοψμασίας· ἐν ᾧ ἐδάπανω, ὡς ὅσον καθ' ἐκάστην ἀκούειν
 θεὰ θεωρητικῶς ἀξιώσεις μητέρων, πατέρων καὶ κηδεμόνων τῶν
 μαθητῶν καὶ παράπονα περὶ τοῦ ὅτι τὸ κινώτιον λ. γ. τοῦ ἐνὸς οὐκ
 ἦν καλῶς τοθετεμένον ἐν τῷ ἱματιοφυλάκιῳ· τὰ γλυκὰ τοῦ αἵλου ἐ-
 κλάπησαν ἱσως ὑπὸ ἄλλων μαθητῶν· τὸ φῶς ἐν τῷ κοιτῶνι εἴρηται
 ἄνω τῆς κεφαλῆς τοῦ ἄλλου· πλησίον ἑτέρου τινὸς κλῆται μαθητῆς,
 οὗ πίπτουσιν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Πρὸς δὲ τού-
 τοις, ἐν ᾧ ὤφειλαν καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐξοικονομῶ καὶ τὰς παραδό-
 ξους ἀξιώσεις τῶν πάντοτε ἀντιπολιτευομένων με τριῶν γνωστῶν διὰ-
 σκάλων καὶ διαλύων τοὺς ἱστούς, οὓς ἔπλεον ἐκάστοτε περὶ τοὺς πόδας
 μου, σῶσω ἑσέτος αὐτὴν ἀπὸ τῶν περιδοκῶν τραγικῶν ἐπεισορίων τῆς
 τοῦτο ἦν ὁ μύχιος πόθος καὶ τὸ γλυκὺ ὄνειρόν μου,
 νὰ περέλθῃ τὸ ἔτος τοῦτο ἄνευ τῶν συνήθων φρικτῶν.

Ἄλλ' ἐπανήλθεν ἐς Ἰντζέσου εἰς Κιζιάρειν ἢ Α. Σ. καὶ μαθὼν
τὰς ἀποφάσεις τῶν κ.κ. Ἐφόρων καὶ τὰ ἐν τῇ Μονῇ καταθεθέντα, με-
νονού, τὰ πάντα ἀποδοκιμάσας, μυστικῶς ἐκτοξεύει κατὰ τῶν δραστῶν
ἀνάθεμα. Τὰ πάντα ἐγένοντο ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ παρὰ νόμῳ, ὡς πολ-
λὰκις παρὶ τοῦ ἰδίου ἤκουσα. Τὸν τέως ὑπόκωφον λοιπὸν κατὰ τοῦ
Διευθυντοῦ πόλεμον κηρύσσει πλέον πεισματώδη εἰς τὸ ὕπατον. Με-

ταπεινώνεται ἐκ τῆς Σχολῆς τὸν ἀδελφόν του Ἰωάννην Κορυαῖ-
ου, τῶς εὐπειθῆ μαθητὴν τῆς Ε' τάξεως, καὶ... παρευθὺς ἔρχε-
ται καὶ τοῦ περὶ τοῦ **Εὐαγγελίου** πολέμου.

Κατὰ τὸ 33ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, Φ. Ὁμήγυρις, ἀπὸ μα-
θημάτων σχολάζουσι, κατὰ τὰς Κυριακάς, Δεσποτικάς, Θεομητορικάς
καὶ λοιπὰς ἑορτὰς, αὐτὴν εἰδικῶς ὁρίζονται». Ἐγὼ δὲ
οὐδὲν ὥριστα ἐν ταῖς Διατάξεσιν, οὐδ' ἐσκαψάμην ποτὶς περὶ τούτου,
μηδεμίαν παρεμπιπτούσαν ἑορτὴν ἀπὸ τῆς 20 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς
22ας Ὀκτωβρίου, ὅτε εἰπὼν ἀπέβη, τῆς Σχολῆς ἡ Α. Σ. Ἀφορμῆς ὁ-
μῶς διδασκαίᾳ ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ αγ. Δημητρίου, ὥριστα εἰδικῶς τὰς
λοιπὰς ἑορτὰς τοῦ 33ου ἁρθρου, ἀπ' οὗ πρότερον ἐπληροφορήθην παρὰ
τῶν παλαιότερων τῆς Σχολῆς διδασκάλων, ὅτι ἡ Α. Σ. οὐδέποτε
διενοήθη νὰ ἐξασκήσῃ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο· οἱ πράκ-
τορες μου μόνον συνέτασσον τὰ ἑορτολόγια, (ὧν ἐν σώζεται ἔτι)
εἰπὼν μοι οἱ κ. κ. διδασκαλοὶ. Τὸ δὲ ὑπ' ἐμοῦ συνταχθεὶς ἦν ὁμοίον
πρὸς τὸ τῆς Θεολ. καὶ Μ. Σχολῆς καὶ ὥριζε τὸ δωδεκάημερον τῶν
Χριστουγέννων ὡς ἡμέρας ἀναπαύσεως. Δημοσιευθέν δὲ τῇ 1ῃ Νοεμ-
βρίου, ἐγνώσθη διὰ τῶν μαθητῶν πανταχοῦ καὶ οὐκ ὀλίγοι Ἑσπορί-
συχναίς τὴν Σχολὴν ἐπισκεπτόμενοι, ἔλαβον γινῶσιν τοῦ ὅπως ἀση-
μάντου τούτου πράγματος. Ἀλλὰ μήπως ἡ Α. Σ. ἡ καὶ τὴν ἀνα-
πνοὴν τοῦ Διευθυντοῦ παρὰ πολλῶν ἐν τῇ Μονῇ ἐγκαθίστων κἀλλιστά
μανηθῆναι, ἡδύνατο ἀγνοεῖν τὸ πρὸ τῆς εἰς Ἰντζέσου μεταβάσεώς
τῆς τυχεροκολληθῆναι Ἑορτολόγιον; Βεβαίως ἐγίνωσκεν αὐτὸ, ἀλλὰ...
Συγκαλεῖ λοιπὸν εἰς συνεδρεῖαν τὴν Ἐφορεῖαν καὶ ἐξαποστέλλει μὴ
γρόνημα διατάσσει, ὅπως κατὰ τὰς ἐπὶ θύραις ἑορτὰς τῶν Χρι-
στογενῶν τὰ μαθήματα πύστωι τῇ παραιωνῇ τοῦ Νέου ἔτους.
Διευθυντὴς ἄρα, εἰδὼς πόσῃ ἀνὰ πύστωι ἐχρῆζον, οἱ σὺν αὐτῷ λίαν
μοχθησάντες καθηγηταὶ καὶ μαθηταί, δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ Σχολῇ
Διευθυντῆς, οὐ παρὰ τὴν γνώμην οὐδὲν δεόν ἐν ἀποφασί-
ζηται εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Σχολῆς ἀφορῶν, δὲν ὑπῆρχε
κατὰ τὴν Α. Σ. Ὁ ὑπάρχων, ἦν ἀπλοῦς μισθωτὸς τῆς Ἐφο-
ρείας πράκτωρ, ὡς πάντες οἱ πρὸ οὗτου ἔνδοκα τὸν ἀριμύνη,
καὶ ὥφειλε νὰ ὑπακούῃ τῷ Προέδρῳ, ὡς ἐκεῖνα· τοῦτο ἐφρόνει, καὶ
τοῦτο ἐπέτασε. Τὸ παρὰ ὁδὸν δὲ καὶ ἄδικον τῶν ἀλλοκότων τούτων
ἀξιόσμων ἦν λίαν προφανές, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἡμέτερον δίκαιον ἄλ-
λὰ τί ἐμελλον ποιῆσαι, ἐξ ἐνὸς μὲν ἐννοῶν ὅτι ἡ Α. Σ. διὰ τῆς ταυ-

της αποφάσεως ἐσκόπει νὰ με περιπλέξῃ μετὰ τῶν εὐνοοῦντων με-
λαϊκῶν Ἑσθίων, ἐξ ἑτέρου δὲ μὴ φέρον νὰ ἀνακρίσω σχεδὸν διμηνον
ἀπόφασιν πρὸς βλάβην τοῦ γόητρον μου ἐν τῇ Σχολῇ; Μετὰ πολλὰς
λοιπὸν ταλαντεύσεις ἀπεφάσισα ἐγγράφως μὲν ἀπλῶς νὰ δηλώσω, ὅτι
ἡ τῆς Ἑσθρίας ἀπόφασις ἀντιβαίνει ὅλως προγενεστέρᾳ τῆς διευθύν-
σεως ἀποφάσει, προφορικῶς δὲ νὰ καταδείξω τοῖς κ. κ. Ἑσθρίαι, ὅτι ἡ
ὑποχώρησις μου μεγάλως θά ἐζημίωσιν τὴν Σχολήν.

Ἄλλ' ἡ Α. Σ. ἄλλα πολλῶ διαφορώτερα διανοεῖτο· συνεδριάζει
ἐκ νέου ἐν Καίσαρὶ καὶ ἐξαποστέλλει δευτέρον, πρωτοφανῶς ὑπὲρ τῶν
πλείστων τῆς Ἑσθρίας μελῶν ὑπογεγραμμένον γράμμα, ἐν ᾧ διὰ
τρόπου ἥμισυ ἀρμόζοντος καταδικάζει ἐντόνως τὴν σύνταξιν τοῦ Ἑσ-
τολογίου καὶ, ἀνακηρύττων ἔγκυρον καὶ ὑφισταμένην τὴν ἀπό-
φασιν τῆς Ἑσθρίας ἐπιτρέπει ἐφέτος μόνον νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ
τῆς διευθύνσεως, ὅπως ἀμείωτον διατηρήσῃ τὸ γόητρον αὐτῆς. Ἐπι-
στῶν δὲ τὴν προσοχὴν μου εἰς τὸ μέλλον, ἐκφράζει τὴν πρὸς με
ἐμπιστοσύνην τῆς Ἑσθρίας. Ἰδοὺ Φ.λ. Ὁμήγουρις, τίς κατήρξατο χει-
ρὼν ἀδίκων! Ἰδοὺ αἱ ἀρχαὶ τῶν ὠδίων καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο!
Ἄλλὰ μὴ γένοιτο! Ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Μονῆς ὡς
οὐδεὶς τῶν πρὸ ἐμοῦ, προαγῶν καὶ προάγων αὐτὰς ἠθελοῦς τε καὶ
ὤλιγκως, ἐν δὲ τῷ ζητήματι τοῦ Ἑστολογίου μὴ παραβῆς ἄβηλον τι
τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλὰ ποιήσας, ὅ,τι οἱ προκάτοχοί μου, οὐκ
ἔφερον ποσῶς τὴν καταδικήν ἐκείνου, παρ' οὗ εὐχὰς μόνον περιέμε-
νον καὶ εὐλογίας καὶ ἔκθυμον, ὡς ὑπέσχετο, ὑποστήριξιν. Καὶ διὰ γρά-
φας, κατέδειξα ὅτι οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ Ἑσθρία ἐσφάλη ἀπαρτασά-
σα περὶ δικαιοῦς μαθημάτων ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ μου· παρὰ δὲ
τῶν ὁμολογούντων μοι πλείστων Ἑσθίων, ὅτι ὑπακούσαντες τῇ Α. Σ.
ὑπέγραψαν ἑλληνιστὶ συντεταγμένον γράμμα, μὴ γινώσκοντες τὸ προσ-
βλητικὸν αὐτοῦ ἐξήγητα εἶτε τὴν ἀντίρρυσιν, εἶτε τὴν ἀνάκλησιν του.

Πρὶν ἢ λάθω δὲ ἀπάντησιν, ἔμαθον, ὅτι ἡσθνεί η Α. Σ. καὶ
οὐκὼν καθήκον ἐκπληρῶν, κατήλθον ἐν πλήρει χειμῶνι, τῇ 14 Ἰα-
νουαρίου, καὶ ἐπεσκεψάμην αὐτόν, προσενεγκὼν μάλιστα καὶ ἐλάχι-
στόν τι δῶρον, τῆς πατρίδος μου προϊόν, ὅπερ τιμωρῶτον ἀπεκάλε-
σε. Μνημονεύω δὲ τούτου ὡς ἐν παρόδῳ, ὅ,τι διετυμπανίσθη, ὅτι ἀ-
σθενεῖντα αὐτόν, οὔτε ἐγὼ ἐπεσκεψάμην, οὔτε τοῖς καθηγηταῖς ἐπέ-
τρεψα τοῦτο· σταγὼν μία ἐν τῷ ὠκεανῷ τῶν περὶ ἐμοῦ δημοσιευθε-
σῶν ἀναιδεστάτων ψευδολογιῶν.

Ἄλλ' οὔτε ἀσθενεία, οὔτε ἐπίσκεψις ἐκώλυσαν τὸν κληνὴρ πρό-
δρον ἀπὸ τοῦ πολλαπλασιάσαι τὰς κατ' ἐμοῦ προσβολὰς. Μὴ ἀπαν-
τῶν εἰς τὸ προηγούμενον γράμμα μου, συγκαλεῖ εἰς συνεδρίαν τὴν
Ἑσθρίαν καὶ ἀπὸ τῆς σιωμῆς του διορίζει διμελὴ ἐπιτροπὴν πρὸς
ἐξελέγξιν τῶν εἰς τρόφιμα δαπανηθέντων κατὰ τὴν τετραμήνην διευ-
θυνσίν μου. Ἐκκόπει δὲ προδήλως διὰ τοῦτου, τὸ μὲν ἵνα με προ-
σβάλλῃ κινῶν καὶ ἐξανγκίστῃ ἐν μέσῳ χειμῶνι εἰς παραίτησιν, τὸ
δὲ, ἐν ἁπαυλίᾳ τῆς παραιτήσεως, δείξῃ ταχυδακτυλογρηκῶ τῷ
τρόπῳ, ὅτι ὑπερπολλὰ ἐδαπανήθησιν καὶ ἐπομένως ἡ ἐν τῇ Σχολῇ
διαμὸνῃ μου προσβάλλει τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς. Ὑφαιπάζων δὲ
οὕτω τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ κινεῖν γινώμαχον, ἀρξεται ὁδεῶς τῆς διὰ τοῦ
συνήθους τρόπου καταδιώξεώς μου, ὡς συνέθη καὶ ἐπὶ τῶν προκατό-
χων μου. Ἄλλ' ἐκ τῆς ἐξελέγξεως ἐγὼ μὲν δὲν ἐπτολήθην ποσῶς, κα-
λῶς γινώσκων τὰς ἐπενεχθείσας ὑπ' ἐμοῦ οἰκονομίας· ὑμεῖς δὲ, Φιλ.
Ὁμήγουρις, κἀλλιστα γινώσκετε ὅλον ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευ-
νῶν τοῦ Ἑσθρίου κ. Χ' Πλάου Παύλου καὶ τοῦ κ. Παύλου
Ἀποστολίδου. Δ' ἀριθμῶν καταδεδεικται, ὅτι κατὰ τοὺς μῆνας
Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον πέρυσσι μὲν ἐδα-
πανήθησιν εἰς τρόφιμα 39,000 γρόσια, ἐφέτος δὲ 44,000· ὥστε
ἐφέτος ἐπερίσσευσαν τὰ ἐξοδα κατὰ 5,000. Μὴ θέλων δὲ ποσῶς νὰ
διαμεινῇ τὴν ἀκρίθειαν τῶν λημῶν τῶν τιμίων ἐξελεγκτῶν,
καλῶς γινώσκων τὸν σκοπὸν τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἄλλων,
ὑποβάλλω τῇ κρίσει ὑμῶν τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις: α'] Ὅτι πέρυσσι,
ἐνεκα τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ διελύθη ἡ Σχολή, καὶ κατὰ τοὺς μῆ-
νας Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον 12 μόνον μαθηταὶ ἐσοτηλεύοντο
ἐν αὐτῇ, Δεκεμβρίῳ δὲ μὴ κατὰ ὅλους ὑψήθησαν· ἐφέτος δὲ
οὐδεὶς τῶν μαθητῶν ἔλλειψεν, ἀλλ' ἐτρέφοντο διαρκῶς ἐν αὐτῇ καὶ
τῇ Παρθενωγενεῖ ἅπαντες, ὑπερβαίνοντες μάλιστα τοὺς περυσί-
νου· κατὰ τριακοντα καὶ πλέον. β'] Ἐν ταῖς ἐρεταιναῖς δα-
πάναις λογίζονται ἑοδα ἐπισκευῆς καὶ ἐπιπλώσεως τοῦ διευθυντηρίου
καὶ τοῦ νοσοκομείου, θερμαστῶν, ἐπιτροπέων σκευῶν, λυχνίων καὶ
λαμπῶν χρησίων, ἀξίας γρ. 3,422, ἅτινα ἐλλείπουσιν ἐκ τῶν περυσί-
νων, καὶ μὴ ὄντα δαπάνη εἰς τρόφιμα, διατελοῦσι κινήτῃ τῆς
Σχολῆς περιουσίᾳ. γ'] Ἐφέτος μὴ προνοήσῃς τῆς Ἑσθρίας περὶ
ἐγκαίρου προμήθειας τροφίμων καὶ καυσίμου ὕλης, ἡγοράσθησαν
ταῦτα εἰς διπλασίαν καὶ τριπλασίαν τιμὴν. δ'] Ἐφέτος, θεωρήθη-

σαν κακῶς ὡς ὑπὸ τῆς Ἐφορείας ἀγανακτοῦντες καὶ ἐλογίζεσθαι
εἰς βάρος τῶν δαπανῶν μου τὰ προϊόντα τῶν ἀγρῶν τῆς Μονῆς ταύ-
της: Σίτος ἀξίας γρ. 4,877 $\frac{1}{2}$ · Κριθὴ 4,377 $\frac{1}{2}$ · Κράμβρα 860·
Ροβίνθα 690· Σκόροδα 350· καὶ κρουκία 1,200· τὸ ὅλον 8,275. **Πέ-
ρυσσι** δὲ δὲν κατεγράφησαν ποσῶς ἐν τοῖς βιβλίοις! εἰ! Κατὰ τοὺς δύο
πρώτους μῆνας τῆς διευθύνσεώς μου (τὴν ἑρ. 86ρ.) ἡ Σχολὴ ἦν
συγχρόνως Μητροπόλις Καισαρείας καὶ, πρὸς τὴν προσωπικῶν ταύτης,
ἐπρόκειτο ἐκ τῆς Σχολῆς πάντες οἱ δι' ὑποθέσεις ἐπισκεπτόμενοι ἐκά-
στοτε τὴν Α. Σ. ἐπαρχιωταὶ· πλείστοι ὅσοι παρῴντες τοῦ Μητροπο-
λίτου, καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ ὑπερέτου αὐτοῦ Κωνσταντίνου ἀπέναντι τοῦ
καθυστερουμένου μισθοῦ του· πρὸς δὲ τοῦτοις, ἐκ τῆς Σχολῆς ὅσοι
πάντα διηρθύνοντο κατὰ τοὺς δύο τούτους μῆνας αἰνῶν ὑπὸ τοῦ διευθυ-
νοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἐδαπανῶντο κατ' αὐτοῦ, 100—
120 ὀκ. ἀλεύρου καὶ 35—45 ὀκ. κρέατος καὶ ἑκάστην, ἀνάλογως
δὲ καὶ τὰ λοιπὰ. Ὄστε ἐξήγαγετο ἐξ ὅλων τούτων, ὅτι κατὰ τὴν τετρα-
μήνην διευθύνσιν μου ἐδαπανήθησαν πολλῶν ὅλ-
γων ἢ ἐκείνων, καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους μεγάλῃ
ἔχει νὰ δείξῃ ἐν ταῖς δαπάναις διαφοράν, ἀν-
τίς τῇ κυρτῇ αἰτίᾳ τοῦ κατ' ἐμὲ πολέμου τινι
Ἐφόρων, οἵτινες, ὅπως ἀντισταθμισώσιν πῶς τὸ
τείναν τῷ τροφῷ τῆς Σχολῆς καὶ Ἐφῶν
μισθῶν γέροντι, ὅπως τὴς εἰς τρυφῇ
γράφῃ ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Σχολῆς
μένανς!!!

Οὕτω οἰκτρά ἀπέβη ἡ ἀποτυχία τῆς
Ἐλαβε δὲ ἐμὲ τὴν ἐκδοσὶν τῶν Ἐξελει-
σταμένων, καὶ μονοῦ κεραυνόπληκτος,
στρωμά του καὶ οὐκ ἐμνήσθη αὐτῆς τοῦ
πολέμου.

Ἐκκερμῶς ἐτι μένοντες τὸ
οἱ κ. κ. Ἐφορεῖς εἰς τὴν Σχολὴν
νοηθῶσι μετ' ἐμοῦ περὶ σὺν
ρυσινδῶν μισθῶν τῶν
κατ' ἐκείνας τὰς
διδασκὰς τῆς
προηγου-

ἡμερας νὰ ζητήσωσι, ὅσοι εἶχον μαθόντες, ὅτι τὰ
β' εξαμηνίας, ἐξ ὧν ἐμελλον νὰ πληρωθῶσι κατὰ
μένανς τῆς Ἐφορείας ὑποσχέσεις, εἶχον νεωστὶ

προσβῆναι εἰς ἀπότασιν τοῦ πρὸς τὸν Οἰκονόμον τῆς Σχολῆς κ. Νεφτι-
τῶν γρῶν γρῶν διὰ τὰ τρώματα τῆς α' εξαμηνίας δι' ὅ, ἀντὶ τοῦ
Ἐφορεῖται κ. Ἀγαπίου Διαμάντογλου, ὁ Οἰκονόμος ἐμελλεν,
ἀποφασίαι τῆς Ἐφορείας, νὰ εἰσπράξῃ αὐτά. Χάριν λοιπὸν τῶν δύο
τούτων ζητημάτων ἐλθόντων τῶν κ. κ. Ἐφόρων, ἐπῆλθε τελεία ἀμ-
ροτέρωι λύσις: τῶν μὲν κ. κ. καθηγητῶν λαθόντων καὶ διανεμηθέν-
των 140 λίρας, τοῦ δὲ προσθητικοῦ πρὸς τὸν Διευθυντὴν γράμματος
τῆς Ἐφορείας ἀρῆντο: ὑπ' αὐτῆς μετὰ τῶν ἄλλων μεταγενεστέρων
γράμμάτων, ἡ δὲ ἄρσις ἐπληρώθη τῷ Διευθυντῇ διὰ λίαν σοβαροῦ
γράμματος φέροντος ἀπίστες τῶν Ἐφόρων τὴς ὑπογραφῆς. Ὅπως δ'
ἐτι μᾶλλον ἐκδηλώσῃ τὴν ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ χάριν αὐτῶν οἱ κ. κ.
Ἐφορεῖς, προσεκάλεσαν ὅλον τὸν καθηγητικὸν σύλλογον εἰς Καισα-
ρείαν, ὅπως τῇ ἐπιούσῃ, ἑορτῇ τῶν τριῶν Ἐπαρχῶν, ἐορταζόν-
των τῶν Σχολείων, ὁ Διευθυντὴς μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τῶν ψαλτῶν
τῆς Μονῆς τελέσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ
καὶ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν ἀσθενοῦντα Μητροπολίτην ἐν τῇ τελετῇ.
Ἐπικρύψαμεν ἅπαντες καὶ κατήλθομεν, καὶ ἡκούσαμεν ἐκ τῆς στρωμνῆς
αὐτοῦ τὸν ἀγ. Καισαρείας εὐλογοῦντα τὴν εἰρήνην ἡμῶν καὶ ἐπανα-
ληθάνοντα τῶν κ. κ. Ἐφόρων τὴν πρόσκλησιν ἐγένετο δὲ ἡ τελετὴ
ὡς ἐπεθύμησεν ἡ Α. Σ. καὶ ἐκέλευσεν. Ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐπὶ τῇ λει-
τουργίᾳ καὶ τοῖς διπλοσίοις, ὡς μινώσκατε, κατ' ἐκείνην τὴν ἡ-
μέραν εἰσδοῖται τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Σχολείων, οἷα τίς νομί-
ζειται ὑπῆρξε; Τρεῖς μετὰ τὴν λειτουργίαν ὥρας, διαβιβάζων
μὴ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τοῦ λαοῦ του, ἀπηγόρευτέ μοι τὸ λει-
τουργεῖν εἰς τὸ ἐξῆς ἐκτὸς τῆς Μονῆς. Τὸ ὅτι δὲ οὐδέποτε εἶχον
λειτουργήσῃ ἐκτὸς αὐτῆς, οὐδ' ἐσκόπων νὰ λειτουργήσω, δὲν ἐπει-
σεν αὐτὸν νὰ ἀρῇ τὴν ἀποπὸν καὶ προσθητικὴν ἀπαγόρευσιν· αὐτῷ
ἀνταρῶν ἡ Ἐφορεῖα ἀπεκρίνατο ἐν βραχεί. Ἀλλ' οἱ κ. κ. Ἐφορεῖς
ὅπως ἡγήσων τὸ πρᾶγμα διότι ἄλλως, πῶς ἡδύναντο ἡδὲ νὰ πα-
ραδῶσι τὴν ἀπόφασιν των, ἐπικροτοῦντες καὶ τοῦ Μητροπολίτου;
πῶς δὲ ὀλίγας ἡμέρας κατόπιν προσεκάλεσέ με χάριν μνημοσύνου
τῶν γρονθῶν του ὁ πρῶτος τῶν Ἐφόρων κ. Διαμάντογλου; Τί κοινὸν
δὲ ἐπῆρθε μετὰ τὴν Ἐφορείαν καὶ τῆς Ἱερωσύνης μου; Ἰδοὺ πῶς ἐ-
πεδράβευσεν τὴν ἐπελθούσαν μετὰ τὴν διευθύνσεως καὶ Ἐφορείας εἰρή-
νην καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ἐγγράφως ἐκφρασθεῖσαν ἀπόλυτον τῆς Ἐφο-
ρείας πρὸς τὸν Διευθυντὴν ἐμπιστοσύνην!

Ἄλλὰ δὲν ἤρκεσθῃ εἰς ταῦτα ἡ Α. Σ. Παρίνασκα τοὺς ἐξωθεν πολέμους, ἤρξατο τῶν ἐσωθεν ὅπως μὴ μείνῃ ἄμεινον τὸ ἔτος τοῦτο τῶν προϊόντων τῆς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἐπιβαλλομένης αὐτῷ ἐποπτείας.

Γινώσκετε δὲ οἷον ὄργανον μεταχειρίζεται: Κωνσταντῖνος ὁ Ἡλιάδης, ἡ δεξιὰ αὐτοῦ χεὶρ, ὡς αὐτοκράτειρα, ὁ καθηγητὴς καὶ διευτὴς οὐκ εὐαρίθμους, μόνῃ τῇ Α. Σ. διὰ μυστηριώδεις λόγους ἀπαρέσκοντας, κακῶς τῆς Σχολῆς πρὸς ὀλεθρὸν αὐτῆς ἀποπέμφας, ὁ πάσης ἐν τῇ Σχολῇ ἀνωμαλίας πρόξενος, ὁ ὑπὸ πάντων, Ἐφόρων, διδασκάλων, μαθητῶν καὶ ἐπαρχιωτῶν βδελυστόμενος, ὁ ὑπὸ μόνῃς τῆς Α. Σ. ἀκύντων πάντων κρατούμενος ἐν τῇ Σχολῇ, ἐχρησίμευσε καὶ κατ' ἐμοῦ πρὸς ἐντελεῖ τῆς **Εὐδοκανακαίου** κατὰπτωσιν, ὡς δηλῶται ἐφεξῆς ὁ λόγος. Ἐχρησίμευσε δὲ οὗτος ἐν πρώταις πρὸς διάσπασιν τῆς ὁμοφωνίας τῶν καθηγητῶν ὅσον δὲ ἀπορῇ εἰς τὴν διέγερσιν τῶν μαθητῶν, ὑπῆρχεν ἐταίμον ὄργανον ἐν τῇ μαθητῇ Ἰωάννῃ Καρακώζογλου.

Τοῖον δολόκληρον ἡδυνάμην νὰ γράψω, Φιλ. Ὁμήγου, ἐκδηγούμενος τὴν τότε πολιτείαν τοῦ κ. Ἡλιάδου καὶ τὴν διαγωγὴν τοῦ μαθητοῦ· οὗτος μὲν, ὁπαδὸς ἐνώπιόν μου ἐπείρατο νὰ προσηλυτίσῃ, ἐκεῖνος δὲ, ἔγω· ἦδη ἐτοίμους τοὺς ἀνέκαθεν συνεργούς του ἐν τοῖς διδασκαλῆς κ. κ. Κωνσταντῖνίδην καὶ Ἰωαννῖδην, παρόδοξον ὁπετέλει ἐν τῇ Σχολῇ συναυλίαν· ἡ δὲ βοή τριῶν Ἐφόρων, τοῦ Οἰκονόμου κ. Νερτικζόγλου, τοῦ ἱατροῦ κ. Τιφτικζόγλου καὶ τοῦ ἐπινειομένου τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Μονῆς κ. Οὐραχλ, σφόδρα δυσχερὲς ἐκτείνων κατ' ἐμῶ, διότι δὲν ἐπέτρεψα αὐτοῖς μωροῦ να γορεύωσιν ἐν τῇ Σχολῇ ὡς ἐχόρευον πρὸ τῆς ἀφίξεώς μου, ἡ δὲ βοή λέγω τῶν τοιούτων ἦν φοικῶδης ἐκτός. Τὴ ἐμελλὸν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ποιήσῃ; Ἠγάπων τὴν Σχολὴν εὐλικρινῶς, ἀλλὰ κατὰ τί ἡδυνάμην νὰ ὠφελήσω αὐτήν, ἀρ' οὐ πᾶσα πράξις μου παρερμηνεύετο, αἱ δὲ μεγάλαί οικονομίαι μου διεκηρύσσοντο ὡς σπατάλη; Ἀναλογιζόμενος δὲ τὴν τύχην τῶν προκατόχων μου ἀρχιερέων, καὶ ἱερέων, οὐ μὴ ἀρέσκοντες τῇ Α. Σ. ἐτυχοφαντήθησαν ἐν τῇ Σχολῇ ἀνοσίως καὶ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν, τῇ ὑποκινῆσαι τῶν ὑπὸ τὸν κ. Ἡλιάδην, ἐποδοκροτήθησαν καὶ κεκληιδωμένοι οὕτω ἀφῆκον καὶ διεθυνοῦν καὶ Καίσαρειαν, οὐδὲν ἄλλο ἐβλεπον ὑπολειπόμενόν μοι, εἰμὶ νὰ ἁποταξώμαι τῷ βαρεῖ καὶ δυσδαστάτῳ τῆς διευθύνσεως ὧν, ἀρ' οὐ, στερούμενος ἐγγράφων ἀποδείξεων, ἡδυνάμην νὰ ἐπιμείνω **παρὰ τῇ Ἐκ-**

παιδευτικῇ Ἀδελφότητι τῆς **Ἐκκλῆσιᾶς** πρὸς τιμωρίαν τῶν ἐνόχων. Ἐδῆλωσα λοιπὸν τῇ 40ῃ Φεβρουαρίου **προφορικῶς** τῇ Α. Σ. ὅτι μετὰ τὴν 1ην Μαρτίου δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ διευθύνω τὴν Σχολὴν, καὶ ἀπέστειλα δι' αὐτοῦ ἐγγράφον παραίτησιν ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου πρὸς τὴν **διοικήσάν με Ἐκπαιδευτικὴν Ἀδελφότητα**.

Ἄλλ' ἡ ἱστορία τῆς πολυπαθοῦς ταύτης Σχολῆς διδάσκει ἡμᾶς, διὰ πολλῶν αὐτοχρῶς, ὅτι ὁ τῆς Ἐφορείας Προέδρος δὲν ἀρέσκεται εἰς οἰκισθελεῖς παραιτήσεις Πολλῶν πρὸ ἐμοῦ ἀτυχεῖς, ἐνόησαντες ὅτι ἀπῆρεσκον καὶ μέγα κατ' ἀκολουθίαν διέτρεχον κίνδυνον, παρετήσαντο· ἀλλ' ἡ παραίτησις των δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἕως οὗ ἐπεινεῖτο ὁ τρόπος τῆς εὐλογουμένου πτώσεως των, ὁ ἔστι τῆς **ἡθικῆς δολοφονίας των**· διότι ὁ εὐλογημένος οὗτος ἄνθρωπος εὐδαμοῦ ἄλλοθι εὐρίσκει τέφρην καί, ὡς νομίζει, ἀσφάλειαν, εἰμὶ ἐν τῇ παύειν τοὺς νομιζομένους ὑπαλλήλους του, τ. ε. τοὺς λειτουργοὺς τῆς **Εὐδοκανακαίου**, καὶ προσφύλαττεσθαι οὕτω ἐκ τῶν διαδόσεων αὐτῶν. Διότι, πῶς δύναται εἶναι ὅλως πιστευτὸς τοῖς πολλοῖς; εἰς πεπαισμένους καὶ **θεδωγιμένους** διευθυντῆς ἢ διδασκαλούς, ὅταν λέγῃ ὅτι αἰτία τῆς παρακμῆς τῆς Σχολῆς καὶ τῆς ἀποχωρήσεώς του εἰσιν αἱ πολλὰ τῆς Α. Σ. παρανομίαι; Μὴ δὲ ἡ φρικτὴ αὕτη πολιτεία δὲν ἰδιάζει πολλοῖς ἐγκαταλελειμμένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, οἵτινες, ὅταν κατείδωσιν ὅτι θεόντως ἐξυγίσθησαν καὶ ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τῶν περὶ αὐτούς, παύουσιν ἢ ἀποβάλλουσιν αὐτοὺς ἐπὶ ἀλόγους ἢ, ἄνευ προφάσεων, ὅπως ἐξουδετερώσωσιν, ὡς εἰπεῖν, τὴν δύναμιν τῶν περὶ αὐτῶν κρίσεων των; Καί, Φιλ. Ὁμήγου· ταῦτα γινώσκων, μεγάλως προσεΐχον, μὴ κατὰ τὸ μέγχι τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραίτησεώς μου διάστασιν, καὶ θὰ διέμενον κατ' ἀνάγκην ἐν τῇ Σχολῇ, ἀτιμασθῶ δι' ἐπινοήματός τινος τῶν συνήθων· ἡ δὲ σύντομος προσοχὴ μου ἦγαγέ με εἰς τὰ ἔγνη ποιᾶς τινος συνωμοσίας· ἡ εὐθυμία τοῦ κ. Ἡλιάδου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐξ ἑνός, ἡ κίνησις δὲ τοῦ ἐξαθέλφρου τῆς Α. Σ. καὶ αἱ ἐν κρυπτῇ ὁμιλίαι του μετὰ ὑπερετῶν, συνομιλούντων εἰτα τῷ κ. Ἡλιάδῃ, ἐξ ἐτέρου, ἦσαν τὰ πρῶτα σημεῖα αὐτῆς. Ὅπως δὲ κωλύσω τοὐλάχιστον τὰς διαστάσεις τῆς, καλέσας, ἐπέστησα διὰ γενικῶν λέξεων τὴν προσοχὴν τοῦ μαθητοῦ, καὶ ὑπεδῆλωσα αὐτῷ πατρικῶς ὅτι, μαθητὴς οὗτω πολιτευόμενος, ἐαυτὸν μάλλον βλάπτει ἢ τὸν διευθυντὴν καὶ διδασκάλον του. Ἄλλ' ἡ πατρικὴ αὕτη παρὰτήρησις προ-

σέβαλεν αὐτὸν καιρίως καὶ ὤθησε τοιαῦτα πρὸς τὸν κ. Παύδην νὰ γράψῃ ἐναντίον τοῦ Ἑκατοντισμοῦ, πᾶσαν οὐρανίαν σχέσιν μαθητῶν καὶ διδασκάλων ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ ἀπαγορεύοντας.

«Σεβαστέ μοι καθηγητά! Σήμερον τὸ πρωὶ παρὰ τὴν ὁδὸν
» προσκληθεὶς εἰς τὸ διευθυντήριον, ἤκουσα παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τὰς
» ἐξῆς λέξεις ἢ κάλλιον εἰπεῖν λόγια: σὺ παιδί μου γνωρίζεις, ὅτι οὐ-
» δὲν κρυπτόν ὑπάρχει ὁ οὐ γνωστὸς (καὶ τὰ ὅμοια) ἡμεῖς τὰ
» πάντα ἀκούομεν· σὺ εὐρίσκειται κατ' αὐτὰς εἰς μίαν κίνησιν· πρό-
» σεχε διότι ἐμένα δὲν βλέπεις, ἀλλὰ τὸν ἑαυτὸν σου. Αὐτὰ εἶναι
» τὰ λόγια ἄτινα ἤκουσα· ἐγὼ δὲ μολοντί ἠθέλησα νὰ μάθω καλῶς
» περὶ τούτων, ὅμως μὴ ἐπιτρέποντος νὰ ὁμιλήσω περισσότερο, ἐπα-
» ῖλλον καὶ ἐκ τούτου εἶμαι ἐν ἀνησυχίᾳ. Καὶ βεβαίως πρὸς λύσιν
» τῆς ἀπορίας μου ταύτης ἤθελον τρέξει πρὸς τὸν θεόν μου [δηλ. τὴν
» Α. Σ.] ἂν ἦτον ἐδῶ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι ἐδῶ καὶ ἡ διὰ γραμ-
» μάτων συγκοινωνία οὕτως εἰπεῖν εἶναι δυσκολωτάτη, καθότι ὅλα
» τὰ γράμματα θὰ σταλοῦν διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Διευθυντοῦ, διὰ τού-
» το γνωρίζων τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀγάπην τοῦ Θεοῦ μου,
» ἀνατρέχω πρὸς ὑμᾶς ὅπως λάβω ὁδηγίαν τινὰ παρ' ὑμῶν, συνάμα
» δὲ διὰ νὰ μάθω τὴν πρὸς τοὺς κ. κ. καθηγητὰς θεο-
» θεσιν τοῦ Διευθυντοῦ· διότι διάφορα ἀκούομεν, ἀλλ' οὐ πιστευ-
» τὰ· δηλ. ἀκούομεν ὅτι ὁ Διευθυντὴς καὶ ὁ Σδορῶνος παρετήθη-
» σαν· ἄλλοτε πάλιν ὅτι ὅλοι οἱ καθηγηταί· ἀλλ' εἰς τὸ τελευταῖον
» τοῦτο διόλου δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω, καθότι πρὸ μίας ἡμέρας ἔ-
» μαθον ὅτι ὁ Διευθυντὴς ἤκρατο τὸ διευθυντήριον ἐντὸς εὐρισκομέ-
» νων τῶν καθηγητῶν καὶ βεβαίως τοῦτο δὲν θὰ συνέβαινε, ἐὰν οἱ
» οἱ καθηγηταί ἤθελον εἶσθαι σύμφωνοι, ἢ ἄλλως ἂν ὅλοι ἤθελον πα-
» ραιτηθῇ. Λοιπὸν, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπον, εὐρίσκουμι ἐν μεγίστῃ ἀ-
» νησυχίᾳ, εἰς τοσούτον βαθμὸν, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ καταγίνωμαι
» οὔτε εἰς τὰ μαθήματά μου. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ λίαν νὰ με δια-
» φωτίσητε περὶ τῶν τρεχόντων ὅσον τὸ δυνατόν τά-
» χιον. Σημειωθήτω δὲ καὶ τὸ ἐξῆς, ὅτι οἱ μαθηταί τῆς Σ τάξεως,
» ἐκτὸς τοῦ Βασιλείου, δηλ. οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους
» δυσμενῶς διακείμενοι πρὸς τὸν Βασίλειον, εὐρίσκονται
» εἰς κινήσεις μὴ ποιῶντες συμμετοχὴν τοῦ κινήματος τῶν καὶ τὸν
» Βασίλειον, καὶ ὅτι τὴν περὶ ἐμοῦ ψευδῆ κατηγορίαν ἐπληροφορήθη
» παρ' ἐκείνων· αὕτη εἶναι ἡ ὑπόψιά μου. Ἐν τῇ Ρωδ. (ἱερ. Σχολῇ

» τῇ 14 Φεβρ. 1889. Ὁ ταπεινὸς ὑμῶν μαθητὴς Ἰωάννης.»

Βεβαίως, Φιλ. Ὁμήγυρις, δὲν γράφετε σχολίων, ὅπως κατανοή-
σητε τὴν διάνοιαν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης. Ἡ πατρικὴ μου παρατή-
ρησις, ἢ προκληθεῖσα ἐκ τῶν κινήσεων καὶ τῆς γλώσσης τοῦ ἐξα-
δελφου τῆς Α. Σ. καιρία προσβολὴ ἐξελήφθη ὑπ' αὐτοῦ, ὅστις, ἀφ' οὗ
ἀπὸς ἐτόλμησε νὰ παραβῇ τὸν κατονισμὸν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ
Διευθυντοῦ συγκοινωνήσῃ διὰ γράμματος τῷ ἀγαπητῷ τῇ Α. Σ.
διδασκάλῳ, δὲν ἰσχύσῃ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῶν αἰτίων τῆς
τοῦ διευθυντοῦ παρατηρήσεως, ἀλλὰ περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ
Διευθυντοῦ πρὸς τοὺς καθηγητὰς καὶ τῆς πρὸς ἀλλή-
λους ὁμοφωνίας ἢ διαφωνίας, διαβάλλων τὸν διευθυντὴν ὅτι,
ὡς ἔχει μαθὼν, ἤκαστο τὸ διευθυντήριον, δηλ. τὸ ἰδιαιτέρον ὡμά-
τιόν του, ἐντὸς εὐρισκομένων τῶν καθηγητῶν· βδελυρὰ συκοφαν-
τία! ὅσον τὸ δυνατόν δὲ τάχιστα παρακαλῶν περὶ τῶν τρεχόντων νὰ
διαφωτισθῇ παρὰ τοῦ σεβαστοῦ τοῦ καθηγητοῦ. Ναι, Φιλ. Ὁμή-
γυρις, ἂν δις ἢ τρίς τοῦ ἔτους θὲν ἐπανελαμβάνοντο μέχρι τοῦδε
αἱ τρωμεραὶ σκηναὶ τῆς 21ης Ἀπριλίου, ἢ κατὰ τῆς Σχολῆς δηλ.
προθερὰ ἐπιδρομὴ τῆς Ἐφορείας, ἀποδοτέον τοῦτο εἰς τὴν ἔστιν ὅτε ἐ-
πιδεικνυμένην, ἐκ φόβου καταδιωγμοῦ, ὁμοφωνίαν τῶν διδασκόντων,
ἧτις κατεδείκνυν ἐκράντο τῇ Α. Σ. ὅτι, ἐὰν τυχὸν αὐτῶν ἀδίκως
διωκομένου, καὶ οἱ λοιποὶ θὰ συνηκολούθουν καὶ κατ' ἀκολουσίαν, ἔ-
νευ διδάσκοντος θὰ ἔμειναν ἐν μέσῳ χειμῶνι ἐν τῇ ἀπο-
κέντρῳ Ἡκισταρείᾳ ἢ Προδοκανάκειος. Τούτου ἕνεκα ἡ ἄρτι
ἐκ τῆς Μητροπόλεως ἐπανελθὼν ἐξαδελφὸς τῆς Α. Σ. ἡρώτης διαφε-
ρόντως τὸν ἀγαπητὸν αὐτῇ περὶ ὁμοφωνίας ἢ διαφωνίας κα-
θηγητῶν καὶ διευθυντοῦ καὶ ἀνέμνησεν αὐτῇ τὰς πέφυκεν κατὰ
τοῦ τότε διευθυντοῦ σκηνὰς καὶ τὸν μισούμενον ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν
του, ὡς ἐναντίον τῷ τότε διευθυντῇ, Βασίλειον. Οἱ συμμαθηταί,
λέγει, τοῦ Βασιλείου, οἱ μὴ παθογενήσαντες καὶ αὐτοὶ πέφυκεν τὸν
τότε διευθυντὴν, εἰσιν οἱ κατηγορήσαντές με ἐφέτος ὅτι εἰς ἐκτα-
κτον εὐρίσκουμι κίνησιν. Ἀλλ' ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ δὲν συνεφωνεῖ
αὐτῷ πιστῶς ὁ κ. Ἡλιάδης, ὅστις ἅμα λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ τα-
πεινοῦ μαθητοῦ του, τοιάδε ἀποκρίνεται:

«Φίλε Ἰωάννη! Μετ' ἀπορίας μου εἶδον τὴν πρὸς
» σέ διαγωγὴν τοῦ διευθυντοῦ, ἧτις μοι φαίνεται δυσε-
» ξήγητος, καθόσον οὐδέποτε παρὰ τοῖς καθηγηταῖς καὶ τῷ διευ-

» θυντῇ ἐγένετο κακὸς λόγος περὶ σοῦ. Διὰ τοῦτο σὲ συνιστῶ ἡ-
 » χίαν καὶ ἐνασχόλησιν εἰς τὰ μαθήματά σου, βεβαίως ὦν ὅτι ὅλοι
 » οἱ καθηγηταὶ τρέφουσι λαμπρὰν περὶ τοῦ ἰδεῖν. Ὅσον δὲ σφοδρὰ εἰς
 » τὰς θρυλουμένας παραιτήσεις τοῦ διευθυντοῦ καὶ μερῶν καθηγη-
 » τῶν ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ καθηγητικοῦ συλλόγου, ταῦτα ἐπὶ τοῦ
 » παρόντος εἶναι πρόωρα. Ἐπιθυμῶ νὰ μὲ κρατῇς ἐνήμερον
 » τοῦ πνεύματος τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διαθέσεων αὐ-
 » τῶν. **Τὰ** πρὸς ἐμέ γράμματά σου νὰ παραδίδῃς εἰς
 » τὸν **Κοσμάν** ἢ καὶ εἰς τὸν νυκτοφύλακα **Ἀναστάσην**.
 » Συνιστῶ σοι δὲ καὶ πάλιν ἡσυχίαν εἰμὶ, **Κ.** **Ἡλιόδης**. —
 » **Ὁ** προδότης νομίζω εἶναι ὁ διάκκος ἀπὸ τὸν ὁποῖον
 » πρόσεχε· ὅταν θέλῃς νὰ σταίλῃς γράμμα τι εἰς τὴν
 » **Α. Σ.** δύνασαι νὰ τὸ ἐπιτύχῃς δι' ἐμοῦ».

Ἐν ἄλλαις λέξεσι, μὴ πλανᾶσαι, φίλε Ἰωάννη, γράφει ὁ ἀγα-
 πητὸς τῇ **Α. Σ.** διδάσκαλος, μὴ πλανᾶσαι ἀποδίδου τὴν προδο-
 σίαν τῶν κινήσεων σου τοῖς πέρυσσι μὴ ποδοκροτήσας μετὰ τόσας
 παρακλήσεις τὸν τότε διευθυντὴν μαθηταῖς, ὡς ἐποίησαν οἱ τελειόφοι-
 τοι ὁ **προδότης** εἶναι ὁ μετὰ τοῦ νῦν διευθυντοῦ ἑλθὼν διάκκος,
 ἀπὸ τὸν ὁποῖον κρύπτε τὰς κινήσεις καὶ ἐνεργείας σου· **πρόσεχε**
τον! Μὴ λυπῆσαι δέ, διότι δὲν δύνασαι κατ' εὐθείαν νὰ καταγγεί-
 λῃς τὸν διευθυντὴν πρὸς τὴν **Α. Σ.** Παράδῃ τὸν κανονισμὸν καὶ
 κρύφα παραδίδου τὰ γράμματά σου τοῖς πιστοῖς μὴ ἐπιστάτῃ καὶ
 νυκτοφύλακι, ἐπίστελλον τῇ **Α. Σ.** δι' ἐμοῦ! Ἐρωτᾷ με περὶ ὁ-
 μοφωνίας καὶ διαφωνίας καὶ παραιτήσεων καθηγητῶν καὶ
 διευθυντοῦ· λέγω σοι λοιπόν, ὅτι αἱ θρυλούμεναι παραιτήσεις τινῶν ἢ
 ὅλων εἰσὶ πρόωροι ἐπὶ τοῦ παρόντος· ἀλλὰ περὶ τούτων μὴ φρόν-
 τιζε· σὸν ἔργον ἐστί, φίλε Ἰωάννη, νὰ μὲ κρατῇς, συγχάκις
 γράφων με, συγχάκις **δηλ.** παραδικύνων καὶ Κανονισμὸν καὶ
 Διατάξεις Σχολῆς καὶ διευθύνσεως νὰ μὲ κρατῇς, λέγω, ἐνήμε-
 ρον τοῦ πνεύματος τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διαθέσεων αὐ-
 τῶν· τοῦτο ἐστὶν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἔνευ. Μὴ λησμόνει ὅτι πέρυσιν,
 ἕνεκα τῆς πεισμονῆς τῆς **Ε'** τάξεως (πλὴν τοῦ χρητιστάτου Βασιλείου)
 μικροῦ δέιν δὲν ἐπέβησαν οἱ τελειόφοιτοι νὰ ποδοκροτήσωσι τὸν τότε
 διευθυντὴν· μὴ λησμόνει ὅτι, ὅπως καταπαισθῶσιν εἰς τοῦτο, ἐδέχθη
 νὰ μάθωσι ὅτι ἡ **Α. Σ.** ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἐξέπραξε μεταξύ ἄλλων
 περὶ τοῦ τότε διευθυντοῦ τὴν ἐλπίδα τῆς ταχίστης ἀπ' αὐτοῦ ἀπαλ-

λαγῆς τῆς Σχολῆς· ἀελλίζομεν, ἔγραφεν, ὅτι **τάχιστα ἀπαλ-**
λαγήσεται ἡ Σχολὴ τοῦ κακοῦ τούτου». Ἐνθυμεῖται, φίλε
 Ἰωάννη, ὅτι καὶ τὰ πολυσίμαντα ταῦτα λόγια τῆς **Α. Σ.** ἐνομιζόν-
 το ὑπὸ τῶν μαθητῶν πλαστό, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκούσῃ θούλημα, καθ' ὃ
ταῦτοχρόνως, (δηλ. κατὰ Ἰανουάριον) εἶχε γράψῃ ἡ **Α. Σ.** καὶ
 πρὸς τὸν διευθυντὴν καὶ, συγχάρισα αὐτῷ διὰ τὴν ἀρξαμένην δι-
 δασκαλίαν τῆς Δογματικῆς Θεολογίας, ἐξέπραξε τὴν ἐλπίδα τῆς μέχρι
 τῶν θερινῶν ἐξετάσεων περατώσεως αὐτῆς. Ἐνθυμεῖται ἴσως πόσον
 δυσχερὲς θὰ ἐπέβησαν περὶ τοῦ ὅτι ἡ ταῦτοχρόνος, εἰ ἡλθέεν, ἐκ-
 φρακτικῶν ἀντιθέτων εὐχῶν καὶ ἐλπίδων ἣν λίαν ἀναγκαίη, τὸ μὲν, ὅπως
 μένῃ ὁ τότε διευθυντὴς ἀμέριμος, τὸ δέ, ὅπως φανῇ ἡ **Α. Σ.** ὅλως
 ἀμέτοχος τῶν μελλόντων διαδραματισθῆναι! Ἐνθυμεῖται ὡσαύτως,
 ὅτι, μετὰ τὸ ἐπιτευχθῆναι τρομερὸν ἐκεῖνο ποδοκρότημα ἐν τῇ **Σ'** τάξει,
 οἱ ποδοκροτήσαντες ἦσαν ἔτοιμοι, ὑπακούοντες τοῖς Ἐφόροις, νὰ ἐξα-
 τίσωνται συγγνώμην παρὰ τοῦ ἐξυβρισθέντος τότε διευθυντοῦ καὶ νὰ
 εἰρηνεύσωσι μετ' αὐτοῦ· ἐγὼ δέ, βλέπων ὅτι, τοῦ διευθυντοῦ μένον-
 τας, αἱ πόθαι, αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς **Α. Σ.** ὅλως θὰ ἐμτασιούν-
 το, ὅπως μὴ συμβῇ τοῦτο, ἔνευσα πολλάκις τοῖς τελειόφοιτοῖς ἐνώ-
 πισιν τῶν Ἐφόρων, ὅπως μὴ ζητήσωσι συγχώρησιν, ἀλλ' ἐπιμείνωσιν
 εἰς τὴν ἀπογοιπήν τοῦ διευθυντοῦ· ἀλλ' οἱ Ἐφοροὶ κατέλαβόν με,
 δυστυχῶς, ἐπ' αὐτοφώρῳ νεύοντα, ἰδίᾳ δὲ ὁ Δρ. Τιφτικτζόγλους, καὶ
 ὤμωσαν ἕκτοτε τὴν ἐξόντωσίν μου, πολλὰ ἐναντίον μου εἰπόντες πρὸς
 τὸν νῦν διευθυντὴν ἅμα ἀφικόμενον, καὶ δὴ καὶ προθύμως ἐπικυρώ-
 σαντες τὰς Διατάξεις, ἃς ἰδίᾳ κατ' ἐμοῦ συνέταξε καὶ ἐδῆσέ μου, ὡς
 οἶσθα, χεῖρας καὶ πόδας. Τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσος τῶν Ἐφόρων Οὐράηλ
 καὶ Τιφτικτζόγλου, σκόλον πανταχοῦ ἀποκαλούντων με, ἠνάγκασέ
 με νὰ ἡσυχάζω μέχρι τοῦδε καὶ νὰ συμμορφώμαι ὅσον ἔνεστι τῷ
 ὀρκοκτετῷ νόμῳ, δι' ὃ νῦν διευθυντὴς ἔβητο τῇ Σχολῇ **παρὰ τοῦς**
πόθους τῆς Α. Σ. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ νῦν διάφορος ἐσται ἡ πο-
 λιτεία μου! Καὶ ὁ Οὐράηλ καὶ ὁ Τιφτικτζόγλους, σφόδρα ἀγανακτή-
 σαντες κατὰ τοῦ νῦν διευθυντοῦ, τὸ μὲν, διότι ἐν τῷ ζητήματι τοῦ
 Ἐκτολογίου ἠττήθησαν, καὶ ζητήσαντες συγγνώμην, ἀνεκάλεσαν
 καὶ τὰ γράμματα τῆς Ἐφορείας, τὸ δέ, διότι ἐπέμεινε παρ' αὐτοῖς
 καὶ κατώρθωσεν ὥστε νὰ πληρωθῇσι τοῖς καθηγηταῖς **ὁλέγχα** ἐκ τῶν
 καθυστερούντων ἐπὶ περυσινῶν μισθῶν των, καὶ δεδιότες μὴ, προσ-
 σκυλλωμένων τῶν καθηγητῶν τῷ ἔργῳ τοῦ διευθυντοῦ, ἀποβῇ οὐ-

τες ἀνέτητος δύναμις, ἄγουσα καὶ φέρουσα κατὰ τὸ δοκοῦν τὴν Ἐφορίαν, προὔτεινάν μοι πρὸς διάσπασιν τῆς φοβερᾶς αὐτοῦ ἐμφωνίας τῶν διδασκάλων, καὶ παρεκάλουν πρὸ μικροῦ νὰ ἀξιώμαι κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ χειρῶν ἀδικῶν, πολλάκις ὑποσχόμενοι ὅτι οὐδὲν ἔχω νὰ φοβῶμαι. Ὡστε νῦν, φίλε μου Ἰωάννη, ὦ χαρὰ! εἰς ὅλους ἐλευθερος καὶ ἔχω μάλιστα ἐν τοῖς διδασκάλοις τὸν Κωνσταντινίδην καὶ τὸν Ἰωαννίδην ἐτοίμους, ὡς πάντοτε, νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὸ κέλευσμά μου, συναυλοῦντος ἡμῖν ἐνίοτε καὶ τοῦ πτωχοῦ Σαραντίδου. Ἄλλ' ἀτυχῶς, γινώσκεις ὅτι μεγίστη ἐν τῇ Σχολῇ δύναμις εἰσιν αἱ μαθηταί, οἵτινες, ὡς ἐκ τῶν διδασκάλων, λαμβάνονται λίαν καὶ ὑπὸ τῆς Α. Σ. ὑπ' ὅφει· ἐξ αὐτῶν δὲ πάντες ἀνεξαίρετως ἀγκυπῶν τὸν Διευθυντὴν, ὡς εἰκάζω τοῦλάχιστον, πάντες δὲ τοῦναντίον βδελύσσονται ἐμὲ καὶ ἀποστρέφονται, πλὴν σοῦ, τοῦ Βασιλείου, τοῦ Κίργενίου καὶ τοῦ Νικολάου. Πῶς δυνάμεθα ἄρα γε νὰ προσελκύσωμεν αὐτούς; Ἡ μήπως, ἀκούσαντες ὅτι ἴσως μετ' οὐ πολὺ ἐγκαταλείπει αὐτοὺς ὁ ἀγαπητὸς Διευθυντὴς των, μετέβηλον τὰς πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς πρὸς ἐμὲ (μέλλοντα βεβαίως Διευθυντὴν!) διαθέσεις των; Ἐπάναντες λοιπόν, φίλε Ἰωάννη, νὰ μὲ κρατῇς ἐνήμερον τοῦ πνεύματος τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διαθέσεων αὐτῶν· τὰ πρὸς ἐμὲ γράμματά σου νὰ τὰ παραδίδῃς εἰς τὸν Ἰκδομᾶν ἢ καὶ εἰς τὸν νυκτοφύλακα Ἀναστάσην· ὁ προδότης εἶναι ὁ διάκος ἀπὸ τὸν ὅποσον πρόσεχε!

Ταῦτα, Φιλ. Ὁμήγουρις, ἐφαντάζετο καὶ ἔγραψεν ὅσα ἔγραψεν ἀπαντῶν τῷ μαθητῇ ὁ διδάσκαλος κ. Κωνσταντῖνος Ἡλιάδης, δουλειῶν τῇ φύσει αὐτοῦ, τοῖς πόθους τῆς Α. Σ. καὶ τῇ διαταγῇ τῆς παρανόμως ὑφισταμένης Ἐφορείας!

Πρὶν ἢ μάθω ὅμως, ὅτι καὶ γράμματα ἀντηλλάσσοντο, ἐπειδὴ εἶδον ὅτι καὶ μετὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ συμβουλὴν μου ὁ ἐξάδελφος τῆς Α. Σ. δὲν ἠσύχαζεν, ὅπως προσυλάξω ἐμὲ τε καὶ τὴν Σχολὴν ἀπὸ τῶν περιοδικῶν πραξικοπημάτων, ἐξαπέστειλα αὐτὸν διὰ τινας ἡμέρας πρὸς τὴν Α. Σ. ὡς ἐπικίνδυνον τῇ ἡσυχίᾳ τῆς Σχολῆς, καὶ ἐρευνήσας αὐθωρεὶ τὸ γράφείν του, εὔρον περὶ τὰς δεκά ἐπιστολάς, οὐ μόνον τὰς ὑπονοίας μου δικαιολογούσας, ἀλλὰ καὶ τὰς περυσινὰς σκηναὶς ἱκανῶς διαφωτιζούσας. Ἐν ταῖς ἀνακαλυφθείσαις ἐπιστολαῖς, πλὴν τῶν δύο ἀνωτέρω καταχωρισθεισῶν, εὐρίθαι καὶ ἀνταπάντησις τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὸν κ. Ἡλιάδην καὶ γράμμα αὐ-

τοῦ πρὸς τὴν Α. Σ., ἐν ᾧ, ἐκτιθέμενος τὰ κατ' αὐτόν, ἀποκαλεῖ τὸν Διευθυντὴν ἀγνωστὸν τῇ Α. Σ. ἄτομον καὶ ζητεῖ ὁδηγίαν ὅπως ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ. Ταῦτα, γράφει, εἶναι τὰ πάθηματά μου, ἅτινα πάσχω παρ' αὐτοῦ γνωστοῦ ὑμῖν καὶ ζητῶ ὁδηγίαν πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐξ αὐτοῦ, διότι... ὅλ' μὲ τιμωρήσῃ σφοδρότατα». Ἀπεὶ τοῦ ζητήματος τούτου (εὐρίθαι ἐν σχεδίῳ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς) ἐσκέφθην καὶ εἰσέτι σκέπτομαι... τοῦτο δὲ μόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζητε ὅτι εἶμαι ἐτοιμὸς». Τοῦτο λοιπόν τὸ πάθημά μου (εὐρίθαι ἐν ἐτέρῳ σχεδίῳ) καὶ ζητῶ τὰς θεούσας ὁδηγίας ὅπως ἀπαλλαγῶ αὐτοῦ».

Ἄλλ' ἀτυχῶς ἡ Α. Σ. δὲν προέφθισεν νὰ ὁδηγήσῃ τὸν ἐξάδελφον διότι, πρὶν ἢ ἀναγνῶν καὶ μάθῃ τὰς σπουδαίας ταύτας εἰδήσεις, ἐξέβητο τὸν ἐπιστολογράφον ἐν τῇ Μητροπόλει του. Τὰ δὲ αὐτόγραφα τῶν ἐπιστολῶν τούτων εὐρίθαι παρ' ἐμοὶ καὶ ὁ βουλόμενος δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν περιέργειάν του.

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν ἐγγράφων ἐνέσκηψεν ὡς κεραυνὸς ἐν τῇ Σχολῇ. Πρῶτος ἐσπευσεν εἰς τὸ Διευθυντήριον ὁ κ. Ἡλιάδης καὶ ἐπειράσατο πρέμων νὰ δικαιολογήσῃ τὸ διάθημά του· ἐξήτησε συγγνώμην διὰ τὴν παράβασιν τοῦ κανονισμοῦ, ὑπέσχετο νὰ παράσχω πᾶσαν ἱκανοποίησιν καὶ εἶτα, ἰδὼν ὅτι ἡ παρεχόμενη αὐτῷ ἱερατικὴ συγχώρησις δὲν ἤρκει, ἀπέστειλεν ἐξεπίτηδες ταχυδρόμον εἰς Καισάρειαν καὶ ὑπέβαλλε τὴν παράκλησίν του. Ἐσπευσαν εἶτα φίλοι μου εὐλικρινεῖς καὶ ἐξώρμισαν με εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς εὐτυχοῦς ἀνακαλύψεως καὶ νὰ καθαρίσω τὴν Σχολὴν ἀπὸ τῆς ἐπὶ τριετίαν μόλυνούσης αὐτὴν λύμης. Παρεκάλουν με θερμῶς νὰ ἀφαιρέσω κατὰ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς Ἐφορείας τὸ ἐγγχειρίδιον δι' οὗ ῥύσει καὶ τίσει διευθυνταὶ καὶ καθηγηταὶ ἡθικῶς ἐδολοφονήθησαν, καὶ τὸ ὄργανον ἡ Σχολὴ διατελεῖ διηνεκῶς ἀνάστατος, οἱ μαθηταὶ στεροῦνται τῶν καρπῶν τῆς παιδείας, ἡ δὲ χώρα λογέων καὶ ἐναρέτων κληρικῶν! Ἀνέστη εἶτα καὶ ἡ πρὸς τὴν Σχολὴν ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσίς μου ἠέβηθη ἡ φιλοτιμία μου, ἡ συνείδησις τοῦ καθηκόντος καὶ τῆς πρὸς τὴν Ἐκκλ. Ἀδελφότητα εὐθύνης καὶ ὑπέδειξάν μοι ἀκαταμαχίτως τὸ ἄτοπον καὶ ἀδικον τῆς ἐμμοῆς εἰς τὴν παρὰ τὴν μου, τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς Σχολῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Σχολικοῦ ἔτους, τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἀπὸ περιληφένων συναδελφῶν καὶ μαθητῶν, ἀπὸ ἔργου προσφίλους, ὡς πρώτου ἔργου μου ἐν τῇ κοινωνίᾳ,

ἐργου, ἐξ οὗ ἀφθόνοις ἔδρεπον τοὺς καρποὺς τῶν ἀτρυγίων κόπων μου, ἀγκυπόμενος καὶ λατρευόμενος ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως, πλὴν τῆς Α. Σ. καὶ τινῶν συμπερνοτοδικῶν Ἐφόρων, παρανόμως ἐκλεγεγμένων καὶ δικαούντων τὴν Σχολήν, καθ' ὃν μυρία εἶχον ἤδη ὑποβληθῇ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ παράπονα τῶν Ἐπαρχιωτῶν, καὶ ὧν πρὸς κρίσιν πατριαρχικὸς ἀφικνεῖτο ὅσον οὕτω ἔξαρχος, ἀποδῶτων βεθαίως ἐκάστῳ τὸ δίκαιον. Ὑπὸ τούτων σκέψων ἐδασκίζομην ἐπὶ δύο ἡμέρας, Φ.λ. Ὁμήγουρις, καὶ ἀπεφάτισα νὰ ἀνκαλέσω τὴν μήπω εἰς Κωνσταντὴν ἀποσταλείταν ὑπὸ τῆς Α. Σ. παραίτησίν μου ἐξ ἐνός, νὰ ἀναθέσω δ' ἐξ ἑτέρου τῇ ὁλῇ Ἐπορείᾳ τὰ περὶ τοῦ κ. Ἡλιάδου, ὃς εἶχεν ἤδη ὑποβλήσιν παραιτήσιν ἀπὸ τῆς καθηρέσεως, ὡς εἶπον. Ὁ μαθητὴς ἀνεκρίθη ἐν Καισαρείᾳ ὑπ' ἐμοῦ ἐνώπιον τῆς Α. Σ. καὶ ὡμολόγησε τὴν γνησιότητα τῶν ἐπιστολῶν του· ἡ δὲ Ἐπορεία, καίπερ ἐν ἀπαρτίᾳ οὕσα, ἤκουσε μόνον ἀναγνωσκόμενα καὶ ἐπεξηγούμενα ὑπ' ἐμοῦ τὰ ἀνακαλυφθέντα ἐγγράφα καὶ ὑπέκρινε τοῖς νεύμασι τῆς Α. Σ., ἀνέβαλε τὴν κρίσιν τῆς εἰς τὴν 25 Φεβρουαρίου, ὅτε ἐμελλεν ἐλθεῖν ἐν σώματι εἰς τὴν Σχολήν καὶ πανηγυρίσαι τὴν ἐπέτειον ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ μεγάλου κ. **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**. ὦμιθα δηλ. ὅπως ἡ Σχολὴ διατελὲς ἀκατάστατος ἐπὶ 15 εἰσέτι ἡμέρας. Πρὸ τῆς 25ης ὁμοῦ Φεβρουαρίου τῷ μὲν παρητημένῳ κ. Ἡλιάδῃ ἐδήλωσε διὰ τοῦ κ. Οὐράηλ, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν παραιτήσιν του καὶ ὅτι ὑποστηρίζῃ αὐτόν· παρ' ἐμοῦ δὲ ἐζήτησε νὰ ὑποβάλω ἐγγράφως καὶ ὡς τάχιστα τοὺς λόγους τῆς ἐγγράφως ἤδη ἀνακεκλημένης παραιτήσεώς μου καὶ τὰ ἀνακαλυφθέντα ἐγγράφα, ὅπως γνῶ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν καὶ ἐπ' ἀμφοτέρων ὠρίμως σκέψεται. Ὁρᾷτε δικαιοσύνην; Ἐγὼ δ' ἀπήντησα μετ' οὐ πολὺ ὅτι, ἐγγράφως ἤδη ἀνακεκλημένης καὶ διὰ τοῦτο μὴ ὑφισταμένης παραιτήσεως λόγους, μὴ ζητουμένους μάλιστα ὑπὸ τῆς πρὸς ἡν' ἡ παραιτήσεως ὑποβλήθη **Ἐκπαίδ. Ἀδελφότητος**, θεωροῦν ὅπως περιττόν νὰ δώσω ἀντέγραφα ὁμοῦ τῶν ἐπιληψίμων ἐγγράφων προθυμότερα θὰ ἀπέστειλλον. Συγχρόνως δ' ἀνηγγέλην καὶ πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει **Ἐκπαίδ. Ἀδελφότητα** καὶ δ' ὀλίγων ἐδήλωσα τῇ Σχολῇ τὴν κατάστασιν.

Κατέλαβε δὲ ἡμᾶς ἡ 24 Φεβρουαρίου ὁ δὲ ἀνυπομῶνος προσδοκώμενος Μητροπολίτης, ἐλθὼν μετὰ 4 Ἐφόρων, ἀντὶ παντός ἄλλου

χειριστιμοῦ, προσκαλεῖ ἓνα τῶν κληρικῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς καὶ ἐνώπιόν μου, **Διευθυντοῦ Σχολῆς καὶ Μονῆς**, διορίζει αὐτῇ τὴν ἐπιμέλῃ τῆς ἀρίσεως του δι' ἁπλοῦ χειροφιλήματος, διορίζει λέγων, τὸν μαθητὴν μου Ἠγούμενον τῆς Μονῆς, χωρὶς νὰ μὲ προειδοποιήσῃ πῶς περὶ τούτου! Ἀνέμενε δὲ τῇ ἐπαύριον ἀκριβῶς τὸν Ἐξάρχον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ, ᾧ ὑπάγεται ἡ Μονὴ ὡς Σταυροπηγιακὴ. Ὑμῖν δὲ σεβ. ἀκρισταί, ἀρίστη ἐξ ἐνός μὲν καλῶς νὰ σταθίσῃτε τὸ νόμιμον τῆς πράξεως τῆς Α. Σ., ἐξ ἑτέρου δὲ θεόντως νὰ ἐκτιμᾷτε τὸ φιλελληνικὸν αὐτοῦ πνεῦμα καὶ τὴν πρὸς ἐμὲ φιλίαν του. Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι, διὰ πράξεως τῆς Ἐπορείας εἶχεν ἀνατεθῇ μοι μετὰ πολλὰς συσκέψεις ἡ τῆς Μονῆς διοίκησις καὶ ἂν δὲν ἐδικαιούμην ν' ἀναμένω εὐχαριστίας τοῦ Προέδρου τῆς, προειδοποιήσιν ὁμοῦ περὶ τῆς ἄρσεως τοῦ φορτίου ἐδικαιούμην, νομίζω, νὰ ἀναμένω. Ὁ δὲ λόγος τοῦ Ἐφόρου κ. Μ. Α. Ὁμηρόλου, ὅτι ἡ τῇ ἐπαύριον ἔλευσις τοῦ **Ἐξάρχου** ἀπῆλθε τὴν ὑπὸ **Ἠγούμενου** ὑπογραφὴν τῶν **ἐξαρχῶν** καταστρωθέντων **πολυετῶν** τῆς Μονῆς λογαριασμῶν, οὓς ἐγὼ βεβαίως δὲν ὄκ' ὑπέγραψον, καὶ διὰ τοῦτο αἰφνης διωρίσθη τοιοῦτος, νομίζω ὅτι δὲν ἐλόλθε πῶς τὴν τακτικὴν καὶ ἀβρόφρωνα ἐν τούτῳ πορεῖαν τῆς Α. Σεβασμιότητος.

Καὶ δὲν ἔστη μέχρι τούτου μόνου ἡ Α. Σ., ἀλλ' ἐπισκεψαμένη τὸ ἐκτὸς τῆς Μονῆς **Παρθενωγωγεῖον**, οὐδὲ κἂν ἀνῆλθε τὴν κλίμακα τῆς ἐντὸς αὐτῆς **Ἱεραικῆς Σχολῆς**, ὅπως εὐλογοῦσα αὐτὴν πανηγυρίζουσιν τὴν ἐπέτειον τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς, χειριστῇ καὶ τὸν ἐπισκέψας δεχόμενον Διευθυντὴν, ἐπισκεψάμενον πρότερον αὐτόν **δὲς** μετ' ὅλου τοῦ καθηγητικῆς Συλλόγου. Γευματίσας δὲ μετὰ τὴν φοικτὴν ταύτην διαδήλωσιν, ἀπῆλθε, μηδενὸς εἰδότες, εἰς Καισάρειαν, ὅπως ὑποδέχεται τὸν Ἐξάρχον. Εὐδὴλον δ' ὅτι, οὐ μόνον δικαίαν κρίσιν περὶ τοῦ Ἡλιαδικοῦ ζητήματος δὲν ἀνέμενον παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ λαλήσῃ ποτὶς περὶ αὐτοῦ ἡδυνάμη, μετακολουθῶν ἄλλως τὰς ἀνακρίσεις μου καὶ ἄλλας τοῦ αὐτοῦ κ. **Ἡλιάδου** πρὸς ἄλλους μαθητὰς ἀνακαλύπτων ἐπιστολάς.

Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀφίκετο ὅντως εἰς Καισάρειαν ὁ πατριαρχικὸς Ἐξάρχος, τῇ δὲ μεθεπομένη ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν ὁ ἅγιος Καισαρείας, ἐν αὐτῇ προσημύσας νὰ ἐφυσυχάσῃ διαρκούσης τῆς

ἐπαρχικῆς ἀποστολῆς. Ἐπερὶ δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐπιχίνδυνον, τῇ ἡσυχίᾳ τῆς Σχολῆς ἐξάδελφον καὶ περιέκρυπτεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις δώμασιν. Ἐγὼ δέ, ὅπως ἀγνοῶν τούτο, ὑπέβαλον τῇ Α. Σ. πρὸς μελέτην τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐπιληψίμων ἐγγράφων καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐξήτησα νὰ συσκέψωμαι ἀνεπισήμως μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ συμφέροντος τῆς Σχολῆς καὶ τῶν προτάσεων ἃς ἔδωκε ἐπισήμως νὰ υποβάλω περὶ Ἡλιάδου τῇ κρείσει τῆς ὅλης Ἐφορείας. Ἀλλὰ μετ' ἐμοῦ γέν μετὰ παραδόξου πεισμονῆς ἤρνεϊτο νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν, εἴμῃ περὶ ἀέρων καὶ ὑδάτων, μετὰ δὲ τοῦ κ. Ἡλιάδου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὀλοκλήρους νύκτας διῆλθε καὶ κατέστηρεν οὕτω τὴν συμπεριφορὰν αὐτῶν ἀφ' ἧς ἔκλυον ἐν τῇ Σχολῇ, τοῦ ἐξαδέλφου κάτωθεν τῶν παραθύρων αὐτῆς νυκτὸς περιφερομένου, πάντως πρὸς συνεννόησιν μετὰ τῶν ἐντὸς ὀλίγων φίλων του!

Ἡκούσθη, Φιλ. Ὁμήγουρι, καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων διετυμπανίσθη, ὅτι συνεταίρισάμην μετὰ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἀντιπολιτευομένων τὴν Α. Σ. καὶ διὰ τούτου προέκλεσα κατ' αὐτοῦ ἐν τῇ Σχολῇ ζητήματα. Οὐδὲν τούτου ψευδέστερον!! Περὶ τῶν ἀγαπητῶν τῇ Α. Σ. διδασκάλων τῆς Σχολῆς ἔκρουεν ἔστιν ὅτι περὶ ἰσχυρὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἀντιπολιτεύσεως, καὶ ὅτι ὁ ἅγιος Καίσαρ εἶχε, προσελκύνων ἐπιτηδείως τὸν ἰσχυρὸν ἐκάστου χωρίου, ἀδιαφορεῖ περὶ τῶν δικαίων καὶ ἐξουδετεροῖ τὴν δύναμιν τῆς οὐδὲν πλέον, οὐδὲν ἤττον! Διότι, τί κοινὸν μεταξὺ διευθυντοῦ μὲς Σχολῆς καὶ συμπολιτεύσεως ἢ ἀντιπολιτεύσεως, ὥς τοιαύτης; Τί κοινὸν μεταξὺ τῆς Ἱερaticῆς Σχολῆς ὅλης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν κομμάτων τῆς ἐπαρχίας Καίσαρειας; Ἀλλὰ καὶ ἐάν μὴ τοιαῦτα ἐφρόνουν, ἐάν μὴ ἀπεστρεφόμεν τὰς διαδήποτε ἀναμίξεις τῶν διδασκάλων εἰς τὰ κομματικά τῶν κοινοτήτων, δὲν ἔρκει ἀρὰ γὰρ νὰ μὲ διδάξῃ ἡ τοῦ προκατόχου μου κ. Ἀλβέρτου συμφορὰ, ὅτις μόνον διότι καὶ ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἠννοήθη ὡς πρωτοσύγγελλος, μετετέθη εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς καὶ ἀρύθμητα ἐπαθὲν ἐν ταῦθα πέρυσιν ὑπὸ τῆς Α. Σ. διὰ τοῦ αὐτοῦ Ἡλιάδου καταδωρήθει; Τόσῳ προσεῖχον μὴ δῶ αὐτῷ ποτε τοιαύτην ὑπόνοιαν, ὥστε κοινωτικὰ καθήκοντα παραλείπων, οὐδ' ἀντεπισκεψάμην ἐπισήμως τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀνδρα, ὥς καλῶς πολλοὶ τῶν περιστοιχισμένων γινώσκετε. Καὶ τί λέγω περὶ ἀντιπολιτευομένων, ἀπ' οὗ οὐδ' αὐ-

τὸν τὸν Ἐξάρχον ἐπισκεψάμην, ὅπως μὴ ἐκληφθῶ κατὰ ταγγαλεὺς τῆς ἐν τῇ Σχολῇ πολιτείας τῆς Α. Σ. Ναὶ μὲν ἀπὸ ἐπισκεψάμην τὸν Ἐξάρχον ἐν Καίσαρειᾳ· ἀλλὰ τούτο 16 ἡμέρας μετὰ τὴν ἀρξίν αὐτοῦ καὶ τότε μόνον, ὅτε αἱ κ.κ. Ἐφοροί, ἐκφράσαντες τὴν ἀπορίαν τῶν ἐπὶ τῇ ἀποχῇ μου, ὑπέδειξαν ὅτι δὲν θὰ παρεῖλθουν τὴν ἐπίσκεψίν μου. Ὡς πρὸς τὰ σχολειακὰ δὲ πράγματα ἡμῶν, οὐχὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἡ ἐπαρχία σύσσωμος ἐξήτησε τὴν ἐπέμβασιν αὐτοῦ δι' ἐπανειληγμένων ἀνταρῶν. Τὴν τοιαύτην δὲ ἐρεκτικότητά μου ἀρίστα ἐρίνωσκεν ἡ Α. Σ. διότι πλειστάκις εἶχον συνμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ πνευματικῷ τῷ τρόπῳ. Τὰ διαδιδόμενα λοιπὸν περὶ τῆς πρὸς τὴν ἀντιπολίτευσιν σχέσεώς μου εἰσιν ὅπως ἀνυπόστατα ψεύδη· ἐπενοήθησαν δὲ μόνον πρὸς ἀκατολόγησιν τῆς ἀκατονομάστου πρὸς με διαγωγῆς Ἐφ' ὧν τινῶν καὶ πρὸς ἀπόκρυψιν τῶν ἀληθῶν αὐτῆς αἰτίων. Ναὶ, ἐπενοήθησαν ταῦτα, ὅπως μὴ ἀποκαλυφθῇ τὸ ἄλευρον καὶ τὰ πράσα τοῦ Οἰκονόμου κ. Νερτικζόγλου· αἱ ἀγγελίδες καὶ τὰ ἐν τῇ θύρᾳ τῆς Μονῆς παντοπωλεῶν τοῦ κ. Οὐραήλ· τὰ ἱατρικὰ δὲ καθήκοντα μετὰ τῆς διαγνωσεως τῆς ἀσθενείας Eupus ἐν ταῖς ἀκμαῖς ἐνὸς μαθητοῦ καὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Τιρκιτζόγλου· ἐπενοήθησαν, ὅπως ἀποκρυβῇ ἡ ἐν τῇ πολιτείᾳ τοῦ κ. Ἡλιάδου ἐνοχία τινῶν ἐκ τῶν τριμίων Ἐφ' ὧν!

Τοῦ ἁγίου Καίσαρ εἰς π. χ. ἐν τῇ Μονῇ ἐφ' ἡσυχάζοντος κατ' ἀπόρασιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας, καὶ ἐμοῦ περὶ τῆς πολιτείας τοῦ κ. Ἡλιάδου καὶ τῆς ἡσυχίας τῆς Σχολῆς μεριμνῶντος, ἀπεφασίσθη ἡ ἐν νυκτὶ ἐξωσίς μου ἐκ τῆς Σχολῆς, καὶ στεντορείως διεκηρύσσεται ὅτι μετὰ 10 ἡμέρας ὁ Διευθυντὴς θὰ εἶναι εἰς τὴν Πόλιν. Τοῖς δὲ πυθνανομένοις ἐν ἀπορίᾳ τὸ αἶτιον, ἀπεκρίνοντο αἱ κ.κ. Ἐφοροί, ὅτι εἰς τῶν κορυφαίων τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐν Ἱερουσαλὴμ προὔτεινεν αὐτὸν προχθὲς ὡς ἐπιδικαστήν ἐν τῇ ἐκείᾳ σχολειακῇ διαφορᾷ. Ὡστε προχθὲς ἐράνησαν τὰ αἶτια τῆς πρὸ πολλοῦ ἀρξαμένης καταδιώξεώς μου! Πόσον δὲ ἡ πρότασις ἐκείνη (ὑπὸ ὅπως ἀγνώστου μοι τότε ἐντίμου ἀνδρὸς γενομένη) ἐδήλουν τὴν πρὸς τὴν Ἀντιπολίτευσιν σχέσιν μου, καὶ πόσον ἐπιστεῖθη ὡς αἶτιον τῆς καταδρομῆς μου, μαρτυροῦσιν αἱ μετὰ μικρὸν δοθεῖσαι πρὸς τὸν Ἐξάρχον ἀναφοραὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἐναντίον δὲ τοῦ Ἡλιάδου καὶ τῶν Ἐφ' ὧν, μετὰ ἑκατοντάδων ὑπογραφῶν,

οὐχί πλέον τῆς Ἀντιπολιτεύσεως μόνης, ἀλλὰ τῶν κορυφαίων τάτων καὶ πιστοτάτων τοῦ Μητροπολίτου ὁπαδῶν καὶ φίλων. Ἐν τῷ ζήτηματι μου ἠνώθησαν ἐνιαχοῦ τὰ ἐπαρχιακὰ κόμματα, ὅπερ ὄφειλον καὶ ἡδύναντο ἐάν ἤθελον νὰ ἐκμεταλλεύσωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως, ὅτι ἡ πρώτη τῶν ἐν λόγῳ ἀναφορῶν ἀνεχαίτιζε τὴν ἐν σκότει ἐκτέλεσιν τῆς σκοπῆς ἀποράσεως τῆς πρώτης Ἐφορείας. Ἦκούσατε ὅτι τέσσαρα αὐτῆς μετῆ, ἐλθόντα εἰς τὴν Μονὴν τὴν νύκτα τῆς 9ης πρὸς τὴν 10ην Μαρτίου, καὶ συσκέψαμενα πρῶτον μετὰ τῆς Α. Σ., δὲν μοι παρέδωκαν τὴν νύκτα ἐκείνην παρὰ τὴν τάξιν τὴν κλειδα τῆς Μονῆς, ἐπύρταν ἐν ἀγνοίᾳ μου τὸν ὑπερῆχον τῶν διδασκόντων, ἐζήτησαν παρ' ἐμοῦ καὶ τὴν κλειδα τῆς Σχολῆς, διέταξαν νὰ μὴ κλείσω ἔσθ' ἂν αὐτὴν πρὶν ἢ λάβω διαταγὰς αὐτῶν, καὶ μακρυνθέντες εἰτα τοῦ ἐφησυχάζοντος Ἀρχιερέως, ἐκάλεσάν με εἰς τὸ Ἰγουμενεῖον, ὅπως ἐκεῖ ἐκτελέσωσι τὴν ἐν Καισαρείᾳ διατυμπανισθεῖσαν τῇ προτεραίᾳ ἀπόφασιν. Ἀλλὰ γινώσκων τὸν σκοπὸν αὐτῶν, εἰδὼς ὅτι δὲν ἐδικαιοῦντο ποσῶς καὶ δὲν εἶχον λόγον νὰ μὲ παύσωσιν ἐν ἀγνοίᾳ τῆς διοριστάσεως με Ἐκπαίδ. Ἀδελφότητος, ἐκάλεσα αὐτοὺς εἰς τὸ Διευθυντήριον καὶ ἦλθον περὶ μίας νύκτας ζέοντες ἐκ θυμοῦ ἐπὶ τῇ οἰκτρῇ ἀποτυχίᾳ των. Ἀφ' οὗ δὲ μὲ διέταξαν νὰ θερμάνω πλέον τὸ θυμῶν μου καὶ φημίτις αὐτὸ καὶ δι' ἐτέρας λυγρίας, καὶ ἠνάγκασάν με νὰ ἐκφράσω αὐτοῖς τὴν ἀπορίαν μου ἐπὶ τῇ νυκτερινῇ ἐπισκέψει καὶ ταῖς διαταγαῖς των, ἀπῆλθον τοῦ Διευθυντηρίου ἀποτόμως, συνεσκέψαντο ἐκ νέου μετὰ τοῦ ἐφησυχάζοντος Μητροπολίτου καὶ, διανυκτερεύσαντες ἐκτὸς τῆς Μονῆς, ἐπανῆλθον τῇ ἐπιούσῃ, εὐδελον τί ποιήσαντες, εἰ μὴ ἐγνωρίζετο αὐτοῖς ἀπροσδόκητον γεγονός: Ἐκτακτοῦ ἐκ Καισαρείας ἀπεσταλμένος, ὁ Χ' Λεόντιος, ὁραμαίως ἀνήγγειλεν αὐτοῖς συνεδριάξουσιν παρὰ τῇ Α. Σ., ὅτι αὐθημερὸν μεγάλη εἰλδετο ὑπὸ πολυμελοῦς ἐπιτελείας ἀναφορὰ πρὸς τὸν Ἐξάρχον ὑπὲρ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐναντίον τοῦ διδασκάλου Ἡλιάδου. Κεραινοπλήκτων δὲ μεινάντων αὐτῶν, γινώσκετε τί ἐποίησεν ὁ κ. Οὐράηλ; Προσέπεσε τοῖς ποσὶν ἐνός τῶν φίλων μου, τοῦ ἱατροῦ κ. Σαράντου Μηνιάδου, πιστοῦ συμβούλου τῆς Α. Σ. συνετοῦ δὲ καὶ ἐμπείρου ἀνδρός, καὶ ἀφελῶς ὁμολογήσας ὅτι ἡ Ἐφορεία ὑπεκίνησε τὸν Ἡλιάδην νὰ πολεμήσῃ τὸν Διευθυντὴν πρὸς διάσπασιν τῆς ὁμοφωνίας τῶν καθηγητῶν, παραιτησάμενον δὲ

ἐμα τῇ ἀκαλύψει τῆς μετὰ τῶν μαθητῶν ἀλληλογραφίας του, ἡ αὐτὴ Ἐφορεία ὑπέσχετο αὐτῷ ὑποστήριξιν ἐναντίον τοῦ Διευθυντοῦ, — ταῦτα, λέγω, ἀφελῶς ὁμολογήσας ὁ κ. Οὐράηλ, ἐζήτησε κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνην στιγμὴν βοήθειαν πρὸς διέξοδον. Ἡ ἀποπομπὴ τοῦ καὶ ἡμῖν πρὸ πολλοῦ γνωστοῦ καὶ βδελυκτοῦ Ἡλιάδου ἐστὶν ἡ μόνη διέξοδος καὶ ἡ σωτηρία τῆς Σχολῆς. ἀπήντησεν ὁ συνετός αὐτός ἀνὴρ. Τὴν αὐτὴν δ' ἀφελὴ ἐξομολόγησιν ἐποίησεν ἐν κατανύξει ὁ κ. Οὐράηλ μετὰ μικρὸν καὶ ἐν Ἀνδρηνικίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐκ τῶν πρακτικῶν Χ' Προδρόμου Χαχαριάδου καὶ ἀκούσας τὰ αὐτά, ἀπῆλθεν ὅπως πείσῃ τὴν Α. Σ. περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀποπομπῆς τοῦ Ἡλιάδου, ἐγκριθέντος: Ἡ αὐτοκρατορική τις Ἐπιτροπὴ ἀποφασίσῃ τὸ τοιοῦτον, ὡς γινώσκετε, ἀφ' οὗ ἡ Ἐφορεία εἶχεν ἤδη ὑποσχεθῇ αὐτῷ τὴν ὑποστήριξιν τῆς καὶ ἡδυνάται νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν λόγον τῆς.

Ἀλλὰ τῇ Α. Σ. ἦν εἰς ὑπατον βαθμὸν ἐπικίνδυνος καὶ οὐ συνέφερε ποσῶς ἡ τοῦ συνεργάτου τιμωρία, ἀμέλλοντος ἀνοῖξαι ἐν κιδωτίδιον καὶ δημοσιεύειν ἐξ αὐτοῦ ἐπιστολὰς πρὸς ὅλεθρον, τῆς Α. Σ. ἦν κρατεῖ ὁμοπότερας ταῖς χερσὶν ἐκ τῆς γενειάδος, κατὰ τὰς τολμηρὰς τοῦ ἰδίου ἀπειλάς. Ἐν πολυώρῳ λοιπὸν συνεδίεξε ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Σ. ἀπεφασίσθη, ὅπως ἀποσιωπηθῇ ἐντελῶς τὸ λίαν ἐπικίνδυνον τῇ Ἐφορείᾳ ζήτημα τοῦ Ἡλιάδου καὶ προκληθῇ ζήτημα μετὰ τῇ Ἐφορείας καὶ Διευθυντοῦ. Καταδικάζουσι λοιπὸν ἐγγράφως τὰς πανηγυρικὰς ὑπ' αὐτῶν κυρωθεῖσας, κατὰ Σεπτέμβριον Διατάξεις καὶ καταστήσαντες με σκιὰν Διευθυντοῦ ἐν τῇ Σχολῇ διὰ τῆς μεταβολῆς ἄρθρων τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἐκάλεσάν με διὰ δύο Ἐφόρων νὰ δεγθῶ τὸ Πρακτικὸν αὐτῶν. Ἰδοὺ ὑπὸ τίνων καὶ πῶς ἐγεννήθησαν ἐν τῇ Σχολῇ τὰ ζητήματα, καὶ τίνα τὰ ἐλατήρια αὐτῶν !!

Διὰ διερχομένης κατέδειξα τοῖς δυσὶν Ἐφόροις, ὅτι ἡ παραδοχὴ ἐναντίων τῷ Κανονισμῷ ἀποράσεων, ἀναστατώσας μελλουσῶν τὴν ἐν τῇ Σχολῇ τάξιν, ἦν ἀδύνατος τῷ ὑπευθύνῳ Διευθυντῇ, καὶ δὴ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους: οἱ μεταβολαὶ τῶν Κανονισμῶν γίνονται ἀνωτέρᾳ ἐγκρίσει καὶ ὑπονοῦσι νέαν συμφωνίαν Διευθυντοῦ καὶ Ἐφορείας: ἐγὼ ἀνέλαβον τὴν Διεύθυνσιν ἐπὶ τῇ βάσει ὑπαρχόντων νόμων καὶ κατ' αὐτοῦ: θὰ δικαιώσω τὸ κατὰ τὴν μετὰ τὸν τούλάχιστον τοῦ σχολικοῦ ἔτους: ἄλλως, ἐρωτηθῆτω ἡ Μ.

Ἐκκλησία καὶ ἡ Ἐκπαιδευτικὴ Ἀδελφότης, ἡ ἀντ' αὐτῶν ὁ πατριαρχικὸς Ἐξάρχος θερμῶς δὲ παρεκάλετο αὐτοὺς νὰ ἀπόσχῃσι νέων ζητημάτων βλαπτόντων τὴν Σχολήν, νὰ ἐπιστήσωσι δὲ κάλλιον τὴν προσοχὴν τῶν εἰς τὸ σωτήριον δι' αὐτὴν παλαιῶν ζήτημα τοῦ κ. Ἡλιάδου. Ἀλλὰ μάτην! Τὸ πρῶγμα ἦν προσεχθεῖσθαι! Δι' ὃ τῇ ἐπιούσῃ, 11η Μαρτίου, κληθεὶς παρὰ τῷ ἐφ' ἡμεῖς ἔχοντι Ἀρχιερεῖ, τῆς ὅλης Ἐφορείας προεδρεύοντι, ἤκουσα ὅτι, πρὸς τοὺς χθές, καὶ ἄλλα μεταβάλλονται τοῦ κανονισμοῦ ἄρθρα, ἵνα καλοῦμαι νὰ δεχθῶ καὶ ἐφαρμόσω, ὡς νῦν ἔχουσι.

Προφανὲς δὲ σκοπὸς αὐτῶν ἦν νὰ προδῶσιν εἰς τὴν παῦσιν μου ἐν ἀγνοίᾳ τῆς **Ἐκπαιδ.** **Ἀδελφότητος**, εἴτε ἐὰν δὲν ἐδεχόμεν τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ τὰ νέα ἄρθρα των, εἴτε ἐὰν προσέβαλλον κατὰ τὸ πανταχῇ προσβαλλόμενον κύρος των ὡς Ἐφορείας προσωρινῆς καὶ παρὰ νόμους ἐκκλησιαστικῆς καὶ ὑφισταμένης, ἢ ἂν ἠρνούμεν, τέλος, αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ μεταβάλλειν ἐσωτερικὰς τῆς Σχολῆς διατάξεις ἀγνωστοῦ καὶ ἄκοντος τοῦ ὑπ' ἄλλων διορισθέντος καὶ ἄλλοις ὑπευθύνου Διευθυντοῦ. Ἀλλὰ δηλώσας ἀπλῶς, ὅτι οὐδεμίαν εἶχον νὰ δώσω αὐτοῖς ἀπάντησιν, ἄρξῃ αὐτοὺς κεχηνότηας καὶ ἀπεχώρησα τῆς συνεδρίας.

Δὲν ἐπιδέχεται δέ, Φ. Ὁμήγουρ, περιγραφὴν ἢ ἐπελθούσα τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἀναστάντως καὶ ὁ γενικὸς ταραχμὸς; Οἷα ὄντως Βαθυλωνία ἐν τῇ Σχολῇ καὶ οἷα σύγχυσις! Ὑπάλληλα, πρὸ μηνὸς ὑπ' ἐμοῦ ὡς ἀνέκανοι ἢ ἐπιληψίμου διαγωγῆς δικαιοματικῶς παυθέντες, ἐγκαθηδρόνθησαν ἐκ νέου πρὸς πείσμα μου εἰς τὰς θέσεις των ἅπαν δὲ τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Μονῆς αὐστηρῶς διετάχθη νὰ μὴ ὑπακούῃ, ἀλλὰ νὰ ἀπειθῇ πρὸς πάσαν διαταγὴν μου· τὴν δὲ ἐκτέλεσιν τῶν ἐαρινῶν τούτων γυμνασίων ἀνέλαβεν ὁ ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ προτιμήσας νὰ ἐφ' ἡμεῖς διαρκούσης τῆς ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς Σεβ. Μητροπολίτης. Ἐγὼ διέτασσαι σήμερον λόγαν λ. γ. διὰ τὴν τράπεζαν τῶν μαθητῶν ἐκείνος δὲ διέτασσε ὄρουσαν, καὶ ἐπρώγμενον ὄρουσαν ἐγὼ διέτασσαν αὐτῶν ἡ Α. Σ. ὅμως ἄλλως, καὶ ἐγένετο, φυσικῶς, τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν τῷ μαγερεῖ, ἐν τῷ ἐστιατορίῳ, ἐν τῷ Ναῷ. Ἐγὼ ἀπηγόρευον ἐν ἀποβεβλημένῳ ὑπηρέτῃ τὴν εἰς τὴν Σχολὴν εἰσοδόν· ἡ δὲ Α. Σ., κρατοῦσα αὐτὸν εἰς τὰ δώματα αὐτῆς, αὐτὴν ἀπέστειλε πρὸς πείσμα μου εἰς τὴν Σχολήν, ὅπως διαδιβάζῃ τοῖς ἀγαπητοῖς διδασκάλους τοῦ τὰς διατάξας

του ὄντος δὲ μου ἐν τῷ Ναῷ μετὰ τῶν μαθητῶν, ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ περιέρχεται ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ νὰ κατέρχεται τὴν κλίμακα ἀκριβῶς ὅτε ἐγὼ ἀνηγόρευον αὐτὴν!

Ἐν τῷ Ἀθῆναι δὲ τούτῳ, αὐδαίς ἔπασχε σὺν ἐμοί, εἰμὴ τρεῖς ἐκ τῶν 83 καθηγητῶν καὶ οἱ ἀγαπητοὶ μαθηταὶ μου ἀπαξάπαντες, ὅπερ ἦν ἡ μόνη ἀντιρροῖς καὶ γλυκυτάτη παρηγορία μου· ἔπασχον δὲ σὺν ἐμοί **πράγματι**, οὐ λόγῳ. Τέσσαρες ἐκ τῆς παρανόμως ὑφισταμένης Ἐφορείας, μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὰς συκοφαντίας, αἱ ἀφειδῶς ἐπισπούντες διεσπλίζον πανταχόσε, ὅπως, καταδιβάζοντές με εἰς τὸν Ἀθῆναι ἐκ τοῦ Οὐράνου εἰς ὃν μὲ ἀνύψωσαν ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου, ὑφαρπάττωσι τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ κοινὴν γνώμην, μὴ ἀρκούμενοι, λέγω, εἰς τὸ προσηλυτίζειν ἐκτός, ἐπεσκέπτοντο συγχρότατα τὴν Σχολήν καὶ ἀτυστοῶς ἐνώπιόν μου ἐπειρῶντο νὰ διεγείρῃσι κατ' ἐμοῦ μαθητὰς καὶ καθηγητὰς. Τὴν διεύθυνσιν αὐτὴν τῆς Σχολῆς ὑπισχνοῦντο τῷ καθηγητῇ κ. **Σβορώνῳ**, εἴκοσι λίγροι δὲ τῷ κ. **Zidan**, ἐὰν ἀπηνούντο τὴν φιλίαν μου, τούτεστι τὰς ἡθικὰς ἀρχὰς των, καὶ συνέπραττον αὐτοῖς καὶ τῷ Ἡλιάδῃ πρὸς ἐξόντωσιν μου. Τάλαινα Σχολή! Ἡ παρόνομος Ἐφορεία σου ἐνόμιζεν ὅτι ὅλοι οἱ διδάσκαλοί σου ἦσαν ὁμότροποι τῷ Ἡλιάδῃ καὶ τοῖς δυσὶν ὁπεδοῖς του! Ἀλλὰ περὶ καθηγητῶν οὐκ ἔμελε τότε τῇ Α. Σ. ὅσον περὶ μαθητῶν. Καθηγητὰς καὶ διδασκάλους συνείθεσε μέχρι τοῦδε νὰ παύῃ ἡ Ἐφορεία, καὶ μαρτυροῦσιν οἱ δέκα (ἐκτός των ὀκτὼ Διευθυντῶν) οὗς ἡθικῶς ἐδολοφόνησεν, ἀνατίως αὐτοὺς παύσασα! Ἀλλὰ τοὺς μαθητὰς, τέκνα συμπολιτευομένων τε καὶ ἀντιπολιτευομένων, τοὺς ὑποτρόφους τῆς Σχολῆς, τοὺς μέλλοντας διδασκάλους καὶ λερεῖς τῶν κωμῶν τῆς ἐξαρχίας; Περὶ τούτων ἔμελεν αὐτῇ, πιστῶς διερχομένην τοῖς γονεῦσι καὶ φίλοις των τὴν ἀληθὴ τῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ νῦν Διευθυντῆν κατάστασιν, καὶ ἐκσυρτιτόντων τὴν πολιτείαν τῆς Α. Σ. Διότι... Πρὸς ἄγαν λοιπὸν τῶν μαθητῶν μου ἐτέθησαν ἅπαντα τὰ μέσα εἰς ἐνέργειαν, ὅσα δύναται ἀνθρωπίνη φαντασία νὰ ἐπινοήσῃ. Ἐφοροί, Ἡλιάδης καὶ Σα, φίλοι τούτων, φίλοι ἐκείνων, συγγενεῖς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἀπειλαί, παρακλήσεις, ὑπομνήσεις ἀρχαίων εὐεργεσιῶν ἢ ὑποχρεώσεων πρὸς τοὺς ὑποτρόφους, ὑποσχέσεις περὶ ἀποστολῆς αὐτῶν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐπέκτασιν σπουδῶν, ἀπειλαί περὶ καταδύσεως αὐτῶν, περὶ ἀπακηρύξεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν φίλων τῷ Ἀρχιερεῖ γονέων των, ὕβρεις καὶ συκοφανταίαι κατὰ τοῦ Διευθυν-

τοῦ καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀποτρόπαια ἀποκυήματα οὐ καλῶς ἡγμένων ἀνθρώπων! Ἀλλὰ... οὐδεὶς τῶν μαθητῶν μου ἡγήσαστό με τότε, οὐδεὶς ἐπενόησεν, οὐδεὶς εἶπε μέλαν τὸ φύσει λευκόν! Ἀλλὰ...

Ἀλλὰ, παρακλῶ, μὴ νομίστηκε ὅτι ἀπέκαμεν ἡ Α. Σ. διευθύνουσα τὰ ἔσρινά ταῦτα γυμνάσια· μὴ νομίστηκε ὅτι ἀπηλπίσθη ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀποτυχίων· ἀπαγε! ἀλλ' ἐπενόησε καινόν τι καὶ παράδοξον, οὐχὶ πλέον τὸν ἰωδαίως ὑπομένοντα Διευθυντήν, ἀλλὰ πᾶσαν ἐν τῇ Σχολῇ πνοὴν προσωρισμένον νὰ ἐμβάλλῃ εἰς ἀγανάκτησιν καὶ ἀμηχανίαν. Διὰ τῆς πείνης δὲν παραδίδονται καὶ τὰ ὀχυρώτατα τῶν φρουρίων; Πουσάτω λοιπὸν ὁ Οἰκονόμος ν' ἀποστέλλῃ εἰς τὴν Σχολὴν τροφάς! Καὶ ὁ εὐγενὴς τὴν καρδίαν κ. Νερτιτζόγλου; διεκέρυσσεν ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς, ὅτι οὐδὲ δράκα ἀλεύρου θὰ ἀπέστειλε τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν Σχολήν, ἐὰν μὴ πρότερον ἐδίαξεν ὁ Διευθυντὴς τοὺς μαθητάς, ὅπως αὐτῷ (τῷ Οἰκονόμῳ) ἀποτίσωσι τὰ διδάκτρα τῆς β' ἐξαμηνίας. Καὶ κατὰ τί ἔπταιον ἐγὼ ἐν τῇ μὴ ἀποτίσει τῶν διδασκτρῶν ἐκ μέρους τῶν γονέων τῶν μαθητῶν μου; Μὴ ἡδυνάμην νὰ αὐξήσω τὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ πίστιν τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς Α. Σ. δι' οὗ ἐπρόκειτο ἐξέτος τὸ τιμᾶριον αὐτοῦ, τὴν Ρεδοκανάκειον; Μὴ ἡδυνάμην νὰ διαφεύσω ὅσα ὁ "Εφορος κ. Χ" Ἡλίας Κάλφογλου στεντορείως εἶχε πανταχοῦ διακηρύξῃ περὶ τοῦ συναδέλφου αὐτοῦ κ. Νερτιτζόγλου ὅτι δηλ. ἐποιεῖτο καταχρήσεις ἐν τῇ προμηθείᾳ τοῦ ἀλεύρου, τοῦ κρέατος, τοῦ ἐλαίου, τῶν πράσων κλπ. καὶ συνεταίριζετο μετὰ τῶν παντοπωλῶν, ἀποδεικνύων τὰς καταχρήσεις δι' ἐγγράφων; Ἀλλ' ἔσπευσεν ἡ Α. Σ. ἐπίκουρος τῆς πίστεως τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτῆς καὶ υπογράψασα ἀντ' αὐτοῦ τὰ διπλότυπα, ἐξαπέστειλε πρωτοφανῶς ἐπὶ τὸ συλλέξει τὰ διδάκτρα τὸν πολὺν Παπὴν Εὐγένιον καὶ τί ἐποίησε; Κατώρθωσε νὰ εἰσπράξῃ, πρὸς μᾶς φιλοτίμου μητρὸς διδάκτρα μαθητοῦ, οὗ ὁ κηδεμὼν εἶχεν ἤδη καταβάλλῃ αὐτὰ εἰς χεῖρας μου, ἄλλων μαθητῶν γονεῖς μιμησάμενος.

Ἀλλ' ἐπιτραπήτω μοι, Φιλ. Ὁμήγου, ἐνταῦθα τοῦ λόγου γονόμενον, νὰ διωσαφίσω ὑμῖν τὰ περὶ τῶν διδασκτρῶν. Βλέπων ἀπ' αὐτοῦ ἦλθον, ὅτι ταῦτα ἐξηφανίζοντο ἐν ταῖς χερσὶ τῶν πολλῶν εἰσπρακτόρων αὐτῶν πρὶν ἢ εἰσελθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον, ἐν ᾧ ἡ Σχολὴ ἐστερεῖτο τροφῶν καὶ καυσίμου ὕλης, τὰ δὲ βαλάντια ὅλου τοῦ προσωποῦ ἦσαν κενὰ ἀπὸ πέρυσσι πρὸς μεγάλην τῆς Σχολῆς βλάβην (τῶν μὴ μισθοδοτούμενων τακτικῶς, μὴ ἐργαζομένων προλήμιος) ἐξή-

τησα παρὰ τῆς Ἐφορείας, ὅπως ἐμοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἰσπράττω αὐτά, ὡς ἐν τῇ Μεγ. τῇ τοῦ Γένους Σχολῇ, καὶ παραδίδω τῷ ταμείῳ πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πολλαπλῶν τῆς Σχολῆς ἀναγκῶν. Ἰδοὺ δὲ ἐπὶ λέγει τί ἔγραψα:

«Σεβασμιώτατε!... Μασιζόμεθα ἐν τῇ Σχολῇ ὑπὸ ἀφορήτου » ἀρχηματίας· ὅτι εἶχον ἐγὼ ἴδιον ἐδαπανήθῃ πρὸς ἀγορὰν ξυλαν- » θράκιων καὶ ἤδη στεροῦμαι καὶ τῶν διὰ τοὺς δίκτους τῆς Ἐκκλη- » σίας ἀναγκαίων. Χθὲς δὲ ἐρωτήσας ἔλαθον, ὅτι ἐκ τῶν διδασκτρῶν » τῆς τρεχοῦτης ἐξαμηνίας ὀφείλονται εἰσεῖτι λίραι Τουρκίας περὶ τὰς » 120. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μοὶ ἀνατεθῇ ὑπὸ τῆς Σεβ. Ἐφορείας ἡ » εἰσπραξὶς αὐτῶν;... φρονῶ δὲ ὅτι καὶ τῶν τῆς ἐπομένης ἐξαμη- » νίας... διδασκτρῶν ἡ εἰσπραξὶς ἐμοὶ δέον νὰ ἀνατεθῇ, ἐπιτραπῇ δὲ » μοι ὑπὸ τῆς Σεβ. Ἐφορείας ἵνα ἀπὸ τοῦδε γνωστοποιήσω τοῖς μα- » θητοῖς, ὅτι ἡ μὲν β' ἐξαμηνία ἀρχεται τῇ α' Φεβρουαρίου, αὐτοὶ δὲ, » ἅπαντες ἀνεξαιρέτως, ὀφείλουσιν, ἀνανεοῦντες τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τὴν » ἐγγραφὴν αὐτῶν, νὰ ἐγχειρίσωσι τῷ Διευθυντῇ τὰ διδάκτρα των... » τῇ 7 Δεκεμβρ. 1888». Ἀλλ' ἡ Ἐφορεῖα ἀπήντησεν ὅτι σμετ' εὐχα- » ριστήσεως καὶ εὐχαριστίας ἅμα πρὸς τὴν διεύθυνσιν ἀκούσασα τὴν » περὶ εὐχαρῶς εἰσπραξέως τῶν διδασκτρῶν σκέψιν καὶ πρότασιν οὐτῆς, » ἐκρίνεν, ἀναλογιζομένη τὰς πολλὰς ἐργασίας καὶ ἀσχολίας αὐτῆς, νὰ » ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κατὰ τὸ Νέον σχολικὸν ἔτος, » ἴδια διὰ τοὺς μακρόθεν μαθητάς. » Τοσιῦτα ἔγραψέ μοι ἡ Α. Σ. τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου, ὅτε ἡ μὲν ἀποθήκη τῶν τροφῶν ἡδυνάτω νὰ δια- » τηρήσῃ ἐπὶ τινος ἐτι ἡμέρας τὴν Σχολήν, Ἐφοροταμίως δὲ ἦν ὁ κ. Ἀγάπιος Διαμάντογλου, ὅστις ἀσμένως ἀντηπεκρίνατο πρὸς πᾶσαν τοῦ Διευθυντοῦ ἀπαίτησιν. Ἄλλως ὁμως εἶχον τὰ π. ἀγμάτα μηνὶ Μαρτίῳ, ὅτε θαυμαστικῶς διηύθυνεν ἡ Α. Σ. τὰ ἔσρινά ἐν τῇ Μονῇ γυμνάσιᾳ. Ἡ ἀποθήκη ἦν κατὰ Μάρτιον κενή· ὁ κ. Διαμάντογλου, ἀποδοκιμάζων τὴν πολιτείαν τῆς Ἐφορείας, ἦν ἔτιμος πρὸς παραίτησιν· οὐδεὶς τῶν μαθητῶν κατέβαλλε διδάκτρα, οὔτε πρὸς τὸν Οἰκονόμον, οὔτε πρὸς τὴν Α. Σ. ὁ δὲ Οἰκονόμος, συνεπὴς εἰς τὰς διακηρύξεις του καὶ εὐπειθὴς τῇ Α. Σ., ἐξέπεμπε κενὰς ταῖς χερσὶ τὸν ἐπὶ τῆς μετακομίσεως τῶν τροφῶν ὑπάλληλον τῆς Σχολῆς. Ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα κατὰ Μάρτιον, ὅτε ἐκινδυνεύομεν νὰ λιμοκτονηθῶμεν· μαθηταὶ δὲ τινες, ἐρχόμενοι μετὰ τῶν κηδεμόνων τῶν, παρεκάλουν με νὰ δεχθῶ τὰ διδάκτρα των· ἄλλως τε καὶ ὁ μήπω πα-

ρητημένος Ἐφορευταμίας, βλέπων ὅτι καὶ διὰ τῆς πείνης ἐπολεμούμην ὑπὸ τῆς Ἐφορείας, **μέ ἐξουσιοῦσάι νὰ εἰσπράξω ἀντ' αὐτοῦ διδασκτρα ὅσα ἡδυνάμην, καὶ νὰ σώσω ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ 120 ψυχάς.** Εἰσέπραξα λοιπὸν ἐξ ἀνάγκης 4 μαθητῶν διδασκτρα τῆς β' ἐξαμηνίας, ἦτοι λίρας 27, καὶ διειρήσα μέρει τοῦ Πά-
 σχα τὴν Σχολὴν (προθύμως ὑπουργήσαντός μοι τοῦ Ἐφόρου Κ' Ἡλίου Κάλφογλου) πάντας τοὺς ἐν τῇ Σχολῇ, ἐκτὸς τῆς Α. Σ., ἐκ τῆς ἀμηνίας ἐξαγαγόν. Ἡ μεγάλη λοιπὸν πληγὴ δι' ἧς ἡ Α. Σ. ἐτόλμησε νὰ βασιάνῃ ἐμέ καὶ 120 ψυχὰς ἀθῶως κατὰ τὰ μέσα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς δὲν ἀπέβη θανατηφόρος παρ' ἐλπίδα αὐτῆς· ἡ δὲ ἀμέσως ταύτῃ ἀκολουθήσασα ἀμετάκλητος παραίτησις τοῦ καὶ νῦν τῆς νέας ἡμῶν Ἐφορείας προεδρεύοντος κ. Ἀγαπίου Διαμάντογλου κατέδειξεν αὐτῇ ὅτι ὑπερέβη πᾶν ὄριον! Ναί! ὑπερέβη πᾶν ὄριον καὶ ἡναγκασέ με ἐντόνως νὰ διαμαρτυρηθῶ διὰ τὰ σκληρὰ καὶ ἀνήκουστα ταῦτα πειράματα καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν δρᾶστην ὑπούθυνον κατὰσπῆτας αὐτὸν διὰ πᾶν ὅ,τι ἀπεικταῖον θὰ συνέβαιεν ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ πρὸς τὸν πατριάρχ. Ἐξάρχον. Ἀλλ' ἡ μὲν Α. Σ. ἀπορήτως ἐδήλωσεν ὅτι ἀναλαμβάνει πᾶσαν εὐθύνην· ὁ δὲ Ἐξάρχος, λαθὼν ἐν τῷ μεταξύ τὰς ὑπὲρ ἐμοῦ ἀναφορὰς τῶν προκρίτων τῆς Ἐπαρχίας ἐνεξαρτήτως κοιμμάτων καὶ μαθῶν τὰ ἐν τῇ Μονῇ τερατοφυρούμενα, ἔγραψεν ἐντόνως πρὸς τὸν ἐφησυχάζοντα Μητροπολίτην, ὅπως διατηρήσῃ τὸ καθεστὸς ἀπαρτᾶν αὐτοὺς μέχρι τῆς εἰς τὴν Σχολὴν ἐλευσεώς του. Ἀλλ' ὅπως παραδόξως, τῷ μὲν Ἐξάρχῳ ἀπήντησεν ὁ ἁγ. Καίσαρ εἰς ἔγγράφῳ, ὅτι τὰ περὶ τῆς παύσεως τοῦ Διευθυντοῦ εἰσὶν ἀνυπόστατα· ἐμοὶ δὲ, ἐξαίτησάμεν τὴν διατήρησιν τοῦ καθεστώτος συμφῶς τῇ τοῦ Ἐξάρχου διαταγῇ, ἐδήλωσε **προφορικῶς**, ὅτι δὲν ἀνγχωρεῖ διαταγὰς Ἐξάρχου, ἀλλὰ διαταγὰς Ἐφορείας, καὶ ἐξηκολούθησε τὸ αὐτοχρὲς ἔργον αὐτοῦ, ἐντελῶς συνταράξας καὶ ἀναστατώσας τὴν Σχολὴν καὶ τὴν Μονήν, ἐν ᾗ ὅπως ἐφησυχάσῃ ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μ. Ἐκκλησίας εἶχε περιορισθῇ.

Τοιαύτῃ ὑπῆρξε ἡ ὄθεν σχέσις μου πρὸς τὴν Ἀντιπολίτευσιν! τοιαύτῃ δὲ τῷ τρόπῳ ἐγενήθη **ἐκ τοῦ μὴ ὄντος** ζήτημα μεταξὺ Διευθυντοῦ καὶ Ἐφορείας· ὅπως μὴ δηλ. ἐπιλαμβανόμενος ὁ Ἐξάρχος τῆς ἐξετάσεως τῆς Ἡλιαδικῆς ραδιοφονίας καὶ τῶν ἑπταετῶν ἐν τῇ Σχολῇ ταραχῶν, ὧν συνεπεία ἔπειτ' ἀνευθύνται καὶ **μὲν θεοδικῶς** καθηγητῶν ἀπεχώρησαν τῆς Σχολῆς ἐν μέσῳ τῶν σχολικῶν ἐτῶν,

ὡς τὰ πολλά, ἣν ἐξέτασιν ἀπῆνται ἡ Ἐπαρχία διὰ τῶν ἀναφορῶν τῆς ἀνακαλύψεως καὶ ἀναδείξεως τὸν σπεύροντα τὰ **ξιζάνια** καὶ τὰ **μυτηριώδη** ἐλατήρια αὐτοῦ. Ἐπάνανγκες δὲ ἦν, τούναντίον, νὰ καταδειχθῇ ὅτι παρκαμελεῖ ἡ Ἐφορεία τὰ τοῦ Ἡλιάδου, οὐχὶ διότι συνέναντος αὐτῷ ἐστὶ ἡ μᾶλλον ὑποκινεῖ αὐτόν, ἀλλὰ διότι ὁ Διευθυντὴς ἀπειθεῖ αὐτῇ, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν μετατροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ· ὁ δὲ Ἐξάρχος ἐρείλει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὰς μεταξὺ Ἐφορείας καὶ Διευθύνσεως σχέσεις καὶ διαφορὰς, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς μεταξὺ διδασκάλου καὶ Διευθυντοῦ, ἀνηκούσας ὡς ἐσωτερικὰς τῇ Ἐφορείᾳ καὶ οὐχὶ τῷ πατριαρχικῷ Ἐξάρχῳ. Ἰδοὺ πῶς παρέκαμψεν ἡ Α. Σ. τὸν ὁρίον καὶ ἐσωσεν ἐαυτὴν καὶ τὸν Ἡλιάδην!

Ὁ Ἐξάρχος ὤρισε τὴν εἰς τὴν Σχολὴν ἔλευσιν του τῇ 28ῃ Μαρτίου· τοῦ δὲ Ἀρχιερέως μεταβάλλοντος τῇ προτεραιᾷ κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν, οἱ τρεῖς συνδεδεμένοι διδάσκαλοι, προσφάσι ἐλαφρὰς ἀδιαθεσίας, διέκοψαν τὰ μαθήματά των τῇ 28ῃ καὶ ἐξῆλθον μακρὰν τῆς Μονῆς, ὅπως μὴ μετόχῳ τῆς ἐπισήμου τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου ὑποδοχῆς· βραδύτερον δὲ μόνον ἦλθον πρὸς ἐπίσκεψίν του, σύροντες ὀπίσω αὐτῶν καὶ τὸν τῆς Δημοτικῆς Σχολῆς διδάσκαλον, ὅπως ἐτι μᾶλλον ἐξογκώσωσι τὸν ὄγκον τῶν ἐναντίων τῷ Διευθυντῇ. Ἐρωτηθέντες δὲ τῇ ἐπαύριον ὑπὸ τοῦ Ἐξάρχου, τίνας ἐνεκα διέκοψαν ἀπὸ τῆς χθὲς τὰ μαθήματά των, δὲν συνεσπλήσαν νὰ εἰπωσιν ἐνώπιόν μου ὅτι, τοῦ Μητροπολίτου ἀπομακρυνθέντος τῆς Μονῆς, οὐδεμίαν εἶχον πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐμπιστοσύνην, καὶ διὰ τοῦτο ἀποφεύγουσι τὴν ὄψιν αὐτῶν, προσβάλλοντες οὕτω καὶ τὸν Ἐξάρχον, καὶ τὸν Διευθυντὴν, καὶ τοὺς μαθητὰς ἀπαξάπαντας! Μόλις δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας κατεπείσθησαν ν' ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, μὴ μαθόντων βεβαίως τῶν μαθητῶν τὸ τῆς διακοπῆς αἶτιον.

Ὁ Ἐξάρχος ἐξήτασε τὰ πάντα ἀκριβῶς καὶ ἀπαθῶς· ἤκουσεν ἐμοῦ καὶ τῶν Ἐφόρων· ἀνέγνω μακρὰν ἐκθεσίαν μου πρὸς τὴν **Ἐκπαιδευτικὴν Ἀυτοκρατορίαν** τῆς Κων/πόλεως· ἐπίσης δὲ καὶ τὰς Διατάξεις τῆς Σχολῆς· ἀνέγνω τὰ ἐπιλήψιμα γράμματα τοῦ κ. Ἡλιάδου καὶ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Α. Σ. πρὸς αὐτόν· ἀναφορὰς τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν κατὰ τοῦ κ. Ἡλιάδου, δι' ὧν κατήγγελλον αὐτόν ὡς ἀποκαλέσαντα ἐκτὸς τῆς Μονῆς ἅπαντας **κακοθύμεις**· ἐτέρως ἀναφορὰς τῶν αὐτῶν πρὸς τὸν Ἐξάρχον, κατ' εὐθεῖαν ἐπιδοθείσας αὐτῷ

κατὰ τοῦ αὐτοῦ Ἡλιάδου, ὅτε αἱ πρὸς ἐμὲ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει διέγνω ἄριστα τὴν γαγγραινώδη τῆς Σχολῆς νόσον καὶ τὰ κύρια αὐτῆς αἰτία, καὶ ὑποδείξας ἐμοὶ τε καὶ τῇ Ἐφορείᾳ, ἧς τὴν παρανόμον ὑπόστασιν ἀνεγνώρισε καὶ ὠμολόγησε, τὰ κατάλληλα φάρμακα μετὰ τὰς θερινὰς ἐξετάσεις, συνέστησεν ἅπασιν ὡς πατριώτης καὶ φίλος τὴν ἕως τότε διατήρησιν τοῦ καθεστώτος, καθόσον μάλιστα ἐπέκειτο καὶ ἡ Μ. Ἑβδομάς καὶ παντὶ χριστιανῷ ἐπεβάλλετο εἰρηνεύειν. Πρὸς ἡσυχίαν δὲ τῆς Σχολῆς, περὶ ἧς καὶ μόνος ἔμελέ μοι κατὰ τὸ ὑπολειπόμενον τρίμηνον διάστημα, ὁ ἅγ. Ἐξαρχος ἀπεράσισεν, ἵνα οἱ τρεῖς διδάσκαλοι, κ. κ. Ἡλιάδης, Κωνσταντινίδης καὶ Ἰωαννίδης, κατοικήσωσιν ἐκτὸς τῆς Μονῆς, σιτίζονται δὲ εἴτε ἐξ ἰδίων, ἀποζημιούμενοι διὰ τοῦτο, εἴτε ἐκ τῆς Σχολῆς, ἀποστελλομένης αὐτοῖς ἔξω τῆς ὠρισμένης τροφῆς αὐτῶν ἐν αὐτῇ Σχολῇ μόνον χάριν τῶν μαθημάτων αὐτῶν κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας ὁρμάνωσι. Δὲν δύναμαι δὲ νὰ μὴ ὁμολογήσω ὅτι ἅπαντες ἀσμένως καὶ εὐγνωμόνως ἀπεδεξάμεθα τοῦ πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου τὰς προτάσεις καὶ τὰς συμβουλὰς· ἀλλ' ἡ μὲν Ἐφορεία, ἀτυχῶς, καθεστώς ἐννοεῖ τὸ ἄρτι ὑπ' αὐτῆς διὰ τῆς μετατροπῆς τοῦ κανονισμοῦ **δημιουργηθέν**, ἐγὼ δὲ, ὡς εἰκός, τὸ πρῶτον **καθεστώδες**· ἀπῆται λοιπὸν ἐκείνη, ὅπως οἱ πρὸς πείσμα μου ἐγκαθηρυθέντες ὑπ' ἀλλήλοις διατηρήσωσι τὰς θέσεις των· ἐγὼ δὲ, ὅπως θεωρηθῶσι καλῶς πεποιημένοι. Ὁ Ἐξαρχος ἀπεφάνθη ὑπὲρ ἐμοῦ ἐν τούτῳ καὶ οὕτω ἐπῆλθε τελεία εἰρήνη· πάντων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὰς θερινὰς ἐξετάσεις, ἐξ αὐτῶν ἐκδεγόμενον τὴν τῶν πόθων των πλήρωσιν· περὶ τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι, εἰρηνευσάντων ἡμῶν, ἀπῆν ἡ Α. Σεβασμιότης.

Ἀλλὰ ταχέως τὰ πράγματα μετέβαλον ὅψιν· τῇ Κυριακῇ τῶν Βαίων, λειτουργούντος μου ἐν τῷ Ναῷ, ἔλαβον οἱ τρεῖς συναμορμύοντες διδάσκαλοι τὰ καθώτια των καὶ ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Ἐξάρχου μετέβησαν εἰς Συνάσιν, λόγῳ μὲν, ὅπως ὁρτάσῃσι τὸ Πάσχα ἀφόδως μακρὸν τῶν μαθητῶν τῆς Ροδοκανείου, πράγματι ὅμως, ὅπως προπαρασκευάσῃσι ἐκεῖ τὰ πνεύματα ὑπὲρ τῆς Α. Σ. καὶ ἐαυτῶν... Ἐξερχόμενοι δὲ τῆς Μονῆς εἶπον τῷ Ἐξάρχῳ, κατὰ τύχην ἰδόντι αὐτοὺς καὶ πυθόμενῳ τὸ αἶτιον τῆς ἐωθινής καὶ βραχίας ἀναχωρήσεώς των, ὅτι οἱ μαθηταὶ ὕβρισαν αὐτοὺς ἀφ' ἑσπέρας καὶ διὰ τοῦτο ἀπέρχονται, τοῦ' ὅπερ ἦν ψεῦδος ἀναιδέστατον, ὡς ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἐξάρχου γενομένων ἀμέ-

σιως ἀνακρίσεων ἀπεδείχθη. Τρεῖς δὲ ἡμέρας κατόπιν ἐπέστρεψε, μοιρῶν, εἰς τὴν Μονὴν ἡμῶν καὶ ἡ Α. Σ. ὅπως ἀδεία τῆς Μ. Ἐκκλησίας τελέσῃ τὸν ἱερόν Νικητήρα, καὶ παρὰ πᾶσαν τότε προσδοκίαν ἀπερασίσθῃ μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἐφόρων, ὅπως τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου γενικὴ συγκροτηθῇ ἐπαρχιακὴ συνέλευσις πρὸς διευθέτησιν τῶν ἀνωμαλιῶν τῆς Σχολῆς. Υπεγράφησαν δὲ κρούφα τὰ προσκλητήρια ὑπὸ τεσσάρων μόνον Ἐφόρων, καὶ ἀποσταλέντα ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἐξάρχου, ὀρίζον ὡς τόπον τῆς συνελεύσεως τὴν Μονὴν ταύτην. Ἐκ τῶν 50 δὲ κωμοπόλεων καὶ κωμῶν τῆς Ἐπαρχίας, 14 μόνον κληθεῖσαι, ἀπέστειλαν περὶ τοῦ 40 ἀντιπροσώπους, ἅπαντας τῆς ἀρχιερατικῆς μερίδος· διότι, ὡς γινώσκετε, πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ἐκάστης κώμης ἀπεστέλλετο τὸ προσκλητήριον, οὗτος δὲ, ἐκλέγων ὅσους καὶ οἷους ἂν ἤθελεν, ἐξαπέστειλεν ὡς ἀντιπροσώπους τῆς κοινότητος· οὕτω ἔλεγον αἱ πρὸς τὸν Ἐξάρχον ἐπιδοθεῖσαι διαμαρτυρίαι τῶν ὀθῆεν ἀντιπροσωπευθεισῶν κωμοπόλεων καὶ κωμῶν. Ἐγὼ δὲ, βλέπων ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἐμεργείας τῆς Ἐφορείας διασπασομένην τὴν μόλις ἐπιδραβευθεῖσαν τῇ Σχολῇ εἰρήνην, ἀπελθὼν ἐζήτησα παρὰ τοῦ Ἐξάρχου ὁδηγίαν περὶ τοῦ πρακτέου. Ἡ γνώμη δὲ αὐτοῦ ἦν νὰ ἔχω μὲν πάντοτε ὑπ' ὄψει τὸ καθεστώς, ἐν ἀνάγκῃ ὅμως, τόπον διδοῦς τῇ ὁρτῇ, ν' ἀποδεῶμαι πᾶσαν οὐκ ἀνδράποτε ἀξίωσιν τῆς Συνελεύσεως, τοῦ' ὅπερ ἦν ἀληθῶς καὶ ἡ γνώμη μου, κατανοήσαντος πλέον ὅτι ὑπὸ ταυτέτην Ἐφορείαν ἐντελῶς ἀδύνατος ἦν ἡ τῆς Σχολῆς διόρθωσις καὶ διεύθυνσις· κατ' ἀκολουθίαν ἐπάναγκες ἦν νὰ ἐξοικονομήσω τὰ πράγματα μέχρι τῶν ἐξετάσεων καὶ διδοῦς τῷ δημοσίῳ εὐθύνος τῶν πεπραγμένων, ν' ἀποχωρήσω, εἰ μὴ ἐπαύετο ἕως τότε ἡ Ἐφορεία, ὡς εἶχον ἡδὴ ἀπαίτησιν παρὰ τῆς ἐν ἡμῶν/πόλεως **Ἀδελφότητος**.

Ἡ συνέλευσις συνήλθεν ἐν τῇ Μονῇ τῇ 14ῃ Ἀπριλίου, ἡ δὲ Α. Σ. ἐπιλαθόμενος τῆς ὑποδικίας του, προήδρευεν αὐτῆς ἐνδόξως. Ὁ δὲ Ἐξαρχος, λαμβάνων πανταχόθεν ὡς βροχὴν τὰς κατ' αὐτῆς διαμαρτυρίας, ἀπέτρεφεν ἐπανειλημμένως διὰ γραμμάτων τὴν Α. Σ. ἀπὸ τοῦ υἱοθετῆσαι τὴν συνέλευσιν καὶ προεδρεύσαι αὐτῆς, ἀλλ' ἡ Α. Σ. οὐδὲ ἀπαντήσεως ἤξιωσεν αὐτὴν· μάλιστα δὲ δι' ἐνυπογράφου γράμματός του προσεκάλεσέ με ἐκ μέρους τῆς Συνελεύσεως, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ ἐν Ἀνδρονικῷ μένοντα πρὸς λήψιν ὁδηγίων, ὅπως σπεύσω καὶ ὅψι πληροφώρας τινὰς τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἔθνους. Τὸ ἐνυπόγραφον

προκλητήριον τῆς Α. Σ. εὑρηται ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Ἐξάρχου, ὃς ἀμέσως ἀνήγγειλε διὰ τοῦ τηλεγράφου τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰ διαπραττόμενα. Περὶ τριῶν δὲ ζητημάτων εἶχε νὰ συσκέψῃται ἡ Συνέλευσις· τὸ πρῶτον καὶ κύριον ἀφεῶρα εἰς τὴν ἀποστολὴν πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου πρὸς ἐξέτασιν τῆς πολιτείας τοῦ ἀγ. Καισαρείας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καὶ ἔσχεν ἡ σύσκεψις ὡς ἀποτέλεσμα τὸ γνωστὸν. **Ἐΐσηφισμα** ὑπὲρ τῆς εὐαγγελικῆς τῆς Α. Σ. πολιτείας, ὅπερ οὐ μέλει ἡμῖν. Τὸ δευτέρον ἀφεῶρα εἰς τὰς σχέσεις τῆς Ροδοκανακείου Σχολῆς πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει **Ἐκπαιδευτικῇ Ἀδελφότητι**, τὸ δὲ τρίτον εἰς τὰς σχέσεις Διευθυντοῦ καὶ Ἐφορείας, ὅπερ μέλουν ἡμῖν.

Ἡ Α. Σ. παρουσίασε τῇ Συνελεύσει ὀκτακτον ἐπιστολῶν τῆς **Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος** καὶ μετέφρασε τὰς ὀθθεν τραμερὰς ἐν αὐταῖς ἀξιώσεις αὐτῆς· αἱ Ἐφορίαι διεξεδραγώδησαν ὁμοθυμῶς τὸ μέγα τῆς ἐπαρχίας ἀδίκημα, ἐβρόντησαν διότι δὲν ἰδύναντο νὰ διορίζωσι καὶ παύσωσι κατὰ ~~τὴν~~ ἐκ ~~τῆς~~ ἐκ Διευθυντὰς καὶ καθηγητὰς καὶ εὐρύνωσιν ἢ περιορίζωσιν, ὅταν θέλωσι, τὸν κύκλον τῶν μαθημάτων, καὶ ἄλλα ταιαῦτα· καὶ παρστήσαντες τῇ πρωτόθρονον Ἐπαρχίᾳ δοῦλῃν μιᾶς Ἀδελφότητος, κατέδειξαν ὅτι σῆτιον τῶν δεινῶν τούτων ἐστὶ τὸ ἐτήσιον ἐκ 5000 φράγκων χορήγημα τοῦ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**, ὅπερ διὰ τῆς Ἀδελφότητος διδεται τῇ Σχολῇ. Ἐπαρχία, δαπανῶσα ἐν τῇ Σχολῇ περὶ τὰς **βιομηχανίας** λίρας ἐτησίως, νὰ ἀγῆται καὶ φέρεται ὑπὸ μιᾶς Ἀδελφότητος, χορηγούσης 220 λίρας, ἣν ἀδικον καὶ ἀφόρητον τῇ φιλοτιμίᾳ τῶν ἐντίμων καὶ πέπειραμένων ἀντιπροσώπων! Τὸ ὅτι δὲ αἱ 220 λίραι ὑπῆρξαν **ὁσμῆς** τῆς Σχολῆς· τὸ ὅτι ἦσαν τόκος κεφαλαιῶν ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἐν Τραπεζῇ κατατεθειμένου· τὸ ὅτι φροντίς καταβάλλετο καὶ ἐλπίς ὑπῆρχε νὰ διπλασιασθῇ ὑπὸ τοῦ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ** τὸ κεφάλαιον· τὸ ὅτι αἱ ἀξιώσεις τῆς Ἀδελφότητος ἦσαν **δίκαιαι** καὶ **ἐπωφελεῖς** τῇ Σχολῇ, ἥτις εἶχε βῆ κατὰ κρημνῶν, ἀπολύτως· μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς Α. Σ. διοικουμένη· τὸ ὅτι δὲ αἱ πλεῖστα τῶν ἀξιώσεων τούτων εἶχον **υποβληθῇ** τεχνηέντως ἐκ **Καισαρείας** ὑπὸ τῆς Α. Σ. ὅπως **χρησιμεύσωσιν** ὡς **χαλινὸς** τῶν **ἀτιθέσων Ἐφόρων** — τούτα πάντα οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐβάρυνον ἐν τῇ πλάστιγγι τοῦ πάθους· ἡ Α. Σ. ἐπολέμη· τὰς ἐαυτῆς πράξεις, ἀφ' οὗ αὐταὶ ἐκώλυον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ παύσῃ τὸν τῇ Ἀδελφότητι ὑπεύθυνον, ὡς ὑπ' αὐτῆς διορισθέντα, Διευθυντὴν τῆς Ροδοκα-

νακείου. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν ὁμοθυμῶς καὶ ἐγράφη ἐν τοῖς Πρακτικοῖς, ὅπως παρακληθῇ ὁ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ**, ἵνα κατ' εὐθεσίαν ἀποστέλλῃ τὸ ἐτήσιον χορήγημά του· ἄλλως, **διὰ τῆς Ἀδελφότητος**, ἧς αἱ ἀξιώσεις παραβλάπτουσι τὴν **Σχολὴν**, δὲν δέχονται αὐτό. Καὶ διέπεισαν λοιπὸν ἀθεοφότως τὸν τῆς Σχολῆς θεμέλιον· προσέβαλον τὸν μέγαν τῆς Σχολῆς εὐεργέτην, ἀπολύτως ἐμπιστευόμενον τὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἀδελφότητα· προσέβαλον τὸ εὐεργετικώτατον τοῦτο Σωματεῖον, καὶ πρὸ πάντων τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅφ' οὗ τὴν σκίαν καὶ προστασίαν ἐπίδα-ψιλεύει ἡ Ἀδελφότης τὰς εὐεργεσίας τῆς, καί, τέλος, ἀπέσπασαν τὴν Ροδοκανάκειον ἀπὸ τοῦ χοροῦ τῶν Ἐθνικῶν καθιδρυμάτων, ὅπως ἀνενοχλήτως ἐργάζωσιν ἐν αὐτῇ!

Ἐν τῷ τρίτῳ ζητήματι τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ ἐκ τῶν Ἐφόρων δικηγόρος κ. Οὐράηλ, οὗ τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα πλεον παντὸς ἄλλου παρέβλαψεν ἡ πολιτεία μου ἐν τῇ Σχολῇ καὶ τῇ Μονῇ, καὶ ἀνέγνω μήκιστον κατ' ἐμοῦ κατηγορητήριον, ἐκ 30 περίπου συσταμένων ἄρθρων, κατ' αὐτὸν μὲν, τὴν ἀπειθείαν μου πρὸς τὴν Ἐφορείαν ἕνεκα τῆς μὴ παραδογῆς τῶν παραμεμορφωμένων ἄρθρων τοῦ Κανονισμοῦ, κατ' ἀλήθειαν ὅμως, τὴν **πιστὴν καὶ νόμιμον ἐκπλήρωσιν** πάντων τῶν πρὸς τὴν Σχολὴν καθηκόντων μου ἀρδῆλως μαρτυροῦν. Πᾶν ὅ, τι **ἔχον** πράξῃ ἐν τῇ Σχολῇ **συναπερία** **συνεννοήσεως** μετὰ τῆς Α. Σ. παρουσιάζετο ὑπὸ τοῦ κ. Οὐράηλ ὡς **αὐθαίρετος** πράξις μου, ὡς λ. γ. ἡ διὰ κηκλίδων περιφραξίς τῆς ἐσωτέρας τῆς Μονῆς πύλης καὶ ἡ γρηῃς ἐλαιοδόδου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀντὶ λινελαίου, κλπ. Ὅ, τι ἐπέβαλλόν μοι αἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ὡς διοικούντι τὴν Μονήν, τοῦτο ἐχαρκτηρίζετο ὡς ἀσέβημα πρὸς τὴν Α. Σ. ὡς λ. γ. τὸ ἐν τῇ **Μονῇ** **μνημόσυνον** τοῦ **Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου** (Σταυροπηγιακῆ οὐσῇ) ἀντὶ τοῦ τῆς Α. Σ. καὶ τὰ ὁμοια, στρεβλοδικῶς περιβαλλόμενα ὑπὸ παρεξηγήσεων, συκοφαντιῶν, κακεντρεγῶν μεταφράσεων εἰς τὸ τουρκικὸν τῶν ἑλληνιστῶν λεγομένων ἢ γραφομένων ὑπ' ἐμοῦ καὶ μυρίων ἄλλων ἀνοσιῶν ἐπινοημάτων. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐντίμων ἀντιπροσώπων ἤκουον ταῦτα χαίνοντες· τινὲς δὲ, οἱ καὶ λογιώτεροι, ὧν προεξῆρχεν ὁ γεραιὸς καὶ σεβαστὸς διδάσκαλος κ. **Σεραπίων Ἰωάννου**, ἀπήτησαν ἵνα ἀπολογηθῇ ὁ Διευθυντὴς εἰς τὰς κατηγορίας τῆς Ἐφορείας πρὶν ἢ καταδικασθῇ, τοῦθ' ὅπερ ἀπῆται ἡ λογικὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη· ἀλλ' ἡ Ἐφορεία διει-

ταίνατο ὅτι ἐν σώματι θά παρηταίτο ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μὴ καταδεχομένη αὐτῇ, ἢ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Ἐπαρχίαν ἀντιπροσωπεύουσα, νὰ διαδικασθῇ μεθ' ἐνὸς διευθυντοῦ τῆς Ροδοκανακίου! Ἀν ἐνεπιστεύετο αὐτῇ ἡ Συνέλευσις, ὥρριθε μέλειεν νὰ ὀφ' τῷ διευθυντῇ φήσῃ· ἂν δὲ τούναντιον, τότε ἔπρεπε νὰ δεχθῇ τὴν παραίτησιν τῆς οὕτω φρονούντος ἐκρυάγας· οἱ ἔντιμοι Ἐφοροὶ κ. Νεφαιτιζόγλους καὶ Σα! Καὶ τί ἄλλο ἡδύνατο νὰ πράξῃ ἡ Συνέλευσις, ἂν οὐδὲν μὲν τοῦ Ἐφηρέματος εἶχεν ἀποβέωσθαι τὸν ἅγιον πρόεδρον, διὰ δὲ τῆς περὶ **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ** ἀποφάσεως τῆς εἶχεν ἀναρμοδίως ἀνακηρύξῃ τὴν Ἐφορείαν ὡς τὴν ἀνωτάτην καὶ κυρίαν τῆς Σχολῆς ἑλλην, διὰ δὲ τῆς ὑπογραφῆς τῶν ὑποβληθέντων λ/σμων τῆς Σχολῆς (ὑπογραφῆς ἄνευ ἐξελέγγξεως) εἶχεν ἀθώωσθαι αὐτὴν καὶ κηρύξῃ σιωπηρῶς ἐλευθέραν ἀπὸ πάσης ἐπὶ καταχρήσει κατηγορίας· Δὲν εἶχε δίκαιον ἢ ἀπὸ κόρακος εἰς λευκὴν περιστῆρὴν μεταποιηθεῖσα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως παράνομος Ἐφορεία ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῆς τὴν κατ' ἐρήμην καταδικὴν καὶ παῦσιν τοῦ τάναντία περὶ Ἐφορείας φρονούντος διευθυντοῦ; Ναί μὲν ἡδύνατο, ἀλλὰ τοῦτο ἀναμφιβόλως θά προκύψει σχίσμα ἐν τοῖς μέλεσι τῆς συνελεύσεως, ὧν τ.σ.ι. ρητῶς εἶχοι ἀπαγορεύσῃ οἱ ἐντολῆς τὴν τοῦ διευθυντοῦ μετακίνησιν. Ἀνάγκη λοιπὸν ἄλλου τεχνάσματος, ὅπως εἰς οἰκισθελῇ ἐξανγκασθῇ ὁ διευθυντὴς παραίτησιν. Πλείονα ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ μεταβάλλονται αὐθωρεὶ καὶ μεταμορφώνονται, πᾶσαι δὲ αἱ παράδοξοι καὶ παράνομοι τῆς Ἐφορείας ἀθίσκονται, καὶ ὧν πολλάκις εἶχον ἐγὼ διαμαρτυρηθῇ καὶ πολεμήσῃ, καταστρώθεισιν ἐν 17 ἄρθροις, πρότείνονται τῇ Συνελεύσει καὶ παρακαλεῖται αὐτὴ ὑπὸ τῆς Ἐφορείας ὅπως ἐπιβάλῃ αὐτάς τῷ διευθυντῇ, ὅπου ἄλλως, μὴ δυναμένη νὰ διοικήσῃ τὴν Σχολὴν, παραιτεῖται ἁμετακλίτως. Ἡ δὲ Συνέλευσις, πύρρῳ οὕτω τοῦ εἰδέναι τὰ δικαιώματά της καὶ τί ἐστὶ Σχολὴ καὶ τί δικαίωμα καὶ γόητρον τοῦ διευθυντοῦ, πείθεται τῇ Α. Σ. διαβεβαιούσῃ ὅτι οὕτω μόνον θά ἀκμάσῃ τὸ ἐκπαιδευτήριον, καὶ δὲν ὀκνεῖ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ 17 ἄρθρα τῷ διευθυντῇ, μὴ θελήσασα μηδὲ δυνήσεσθαι νὰ ἐννοήσῃ τοὺς ἰσχυροὺς κατ' αὐτῶν λόγους αὐτοῦ. Ἡ διαμονὴ τοῦ διδασκάλου κ. Πλειδίου ἐν τῇ θέσει τοῦ ἦν τὸ 1ον ἄρθρον· 2ον δὲ καὶ 3ον ἢ ἀποκατάστασις τῶν πρὸ πολλοῦ ἀποβέβλημένων ὑπ' ἐμοῦ ὑπηρετῶν· 4ον ἢ ἀποβολὴ τοῦ ὑπηρετοῦ τῶν καθηγητῶν καὶ τῆς ἐξηκοντούτης σαρωτρίδας τῶν ζωματίων τῶν (πρὸ ἐτῶν ὑπηρετούσης ἐν τῇ Μονῇ ὡς πλυντρίδας)· 5ον ἢ ἀποπομπὴ τοῦ

θυρωροῦ τῆς Σχολῆς (ὡς ἀδελφοῦ ἐνὸς τῶν ἀντιπολιτευομένων)· 6ον τὸ μὴ ἀποβάλλεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς μαθητὴν τῆς Σχολῆς (τοῦ) ὅπερ ἦν ὑπὲρ τοῦ ἐξαδέλφου τῆς Α. Σ.· 7ον μηδὲ ὑπάλληλον· 8ον μὴ ἀγοράζεσθαι τι καινὸν ἢ ἐπισκευάζεσθαι παλαιὸν ἐν τῇ Σχολῇ ἀγνοούσης τῆς Ἐφορείας (ὅπερ οὐδέποτε εἶχε γίνῃ)· 9ον ἀρῆσθαι ἐκ τοῦ προγράμματος τὸ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ἐφορείας τεθεὶν ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν ἐν τῇ Αἰ γυμνασιακῇ τάξει μάθημα τῆς Λατινικῆς· 10ον διδάσκεισθαι πάντα τὰ μαθήματα τοῦ προγράμματος τῆς α' ἐξαμηνίας (ὧν οὐδὲν εἶχε παραληφθῇ)· 11ον διδάσκειν τὸν διευθυντὴν 18 ὥρας κατ' ἑβδομάδα κατὰ τὸ συμβόλαιόν του· 12ον τὸ εἶδος τοῦ φαγητοῦ ὀρίζεσθαι κατ' ἐποχὰς ὑπὸ τῆς Ἐφορείας καὶ τῆς διευθύνσεως· 13ον τὸν ἠγούμενον ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τοῦ Ἀρχιερέως διατάσσειν περὶ ἀμφίων, κηρίων καὶ κανδηλῶν τοῦ Ναοῦ τῆς Σταυροπηγαικῆς ταύτης Μονῆς· 14ον τὸν διευθυντὴν ὑπακούειν ταῖς παρατηρήσεσι τῆς Α. Σ. περὶ τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν· 15ον τεθεῖναι ἐν σεσθαιρῶμένον στασίδιον ἐν τῷ χορῷ, ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὀρῆν, ἀρῆσθαι δὲ τὰς περὶ τὰ ἀναλόγια κιγκλίδας, αἱ εἶχον ἀφιερῶσθαι ὁ διευθυντής· 16ον ὀρίσθῃναι ἐκ νέου τὸ Ἐκτολόγιον ὑπὸ Ἐφορείας καὶ διευθύνσεως καὶ ἐπαναληφθῆναι τὴν διακοπείσιν κατὰ τὸ γεῦμα ἀνάγκωσιν· ἢ, ὅς κορωνὶς πάντων ἐστὶ τὸ 17ον οὕτω κατὰ λέξιν ἔχον· «Τὰ ἄνω καὶ ὅσα ἄλλα ἢ Ἐφορεία νομίσῃ κατάλληλα κατὰ καιροὺς νὰ ἀποφασίσῃ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Σχολῆς ἢ διευθύνσεως ὀφείλει νὰ παραδέχῃται», ὅπερ τελευταῖον καθίσταται παρέλκοντα καὶ περιττὰ πάντα τὰ πρότερα καὶ ἡδύνατο αὐτὸ μόνον νὰ ἐπιβληθῇ τῷ διευθυντῇ πρὸς προϋλάξιν τῆς ἱεραρχικῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ὑπαγορεύσαντος αὐτὰ σεβ. Μητροπολίτου ἐναντίον τῆς μεγάλης ὑπογραφῆς αὐτοῦ, δι' ἧς, κυρώσης κατ' ἀρχὰς τὰς ἐσωτερικὰς Διατάξεις, ἐπέτρεψέ μοι ἐπιστήμως νὰ πράττω πᾶν ὅ,τι νῦν μεταμεληθεὶς ἐμποδίζει μοι διὰ τῶν 17 ἀξιοπρεπῶν ἁρθρῶν αὐτοῦ!

Τοιαῦτα, Φίλ. Ὁμήγουρις, τὰ σπουδαιότατα ζητήματα περὶ ἡ Σχολὴν ἢ γενικῇ Συνέλευσις τῆς ἐπαρχίας· τοιαῦτα αἱ τῆς παρανόμως ὑφισταμένης Ἐφορείας ἀθίσκονται, ἐξ ὧν ἤρτητο ἢ τῆς Σχολῆς ἀκμαίᾳ, καὶ αἵτινες προτάθησάν μοι μόνον ὅπως οἰκισθελῶς ἀποχωρήσω τῆς διευθύνσεως, ἂν οὐδὲν ἤθελε νὰ μὲ παύσῃ ἡ Συνέλευσις, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα χωροῦσιν. Ἀλλὰ, παρὰ πᾶσαν τῆς Α. Σ. προσδοκίαν, μὴ θέλων νὰ παρακούσω τῷ ἀπὸ στείγης εἰς

στιγμὴν ἀναμένοντι τὴν συνοδικὴν διαγνώμην παῦσαι τῆς Ἐφορείας Πατριαρχικῷ Ἐξάρχῳ, ἐθυσίατα μετ' ὁδόνος τὴν φιλοτιμίαν μου, ἀπεδείξαμην, ἔστω καὶ πρὸς στιγμὴν, ὡς ἐπίστευσον, τὰς μωρὰς ταύτας ὀξιώσεις, καὶ ἀνέτρεψα συνάμα ὅλην τὴν σχέδιν τῆς τὰ λοιπὰ πειρώσεως Ἐφορείας, μὴ δυναμένης πλὴν εὐλογοφανῶς ἄλλα νὰ προβάλῃ τῇ Συνελεύσει. Ὡς οὖν αὐτὴ ἤλθου ἀπεδέξατο ὁ ἀπὸ γὰρ πολέμου Διευθυντής, τί ἔτι ἐπεθύμει; Ὁ, τι ἡ Α. Σ. ἤθελεν ἦν τὸ ἐξῆς; ἡ δυσχερὲς τεσσαρακονταμελὲς Συνέλευσις νὰ διορίσῃ, καίπερ μὴ ἐξουσιοδοτηθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐντολῶν τῆς, μίαν ὀκταμελὴ **Διαρικὴ Ἐπιτροπὴν**, ἀντιπροσωπεύουσαν αὐτήν, εἰς ἣν ἡ Ἐφορεῖα ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ νὰ προσφεύγῃ καὶ νὰ ζητῇ τὴν γνώμην τοῦ **Ἐθνους**! ἀπορροσίζουσα δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς γν. μοδοτήσεώς τῆς, νὰ ἀποφάνηται ἐν ὀνόματι τοῦ **Ἐθνους**!!! Εἶπεν ἡ Α. Σ., οὗ ἡ ἀγνότης τῶν προθέσεων εἶχεν ἀπογνωρισθῇ διὰ τοῦ Ψηφίσματος, καὶ ἡ Συνέλευσις διώρισεν, ὑπερβᾶτα τὰ ἐσκαμμένο, ευχερῶς ὀκταμελὴ ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἀρχιερατικῆς μερίδος, ἔθηκεν αὐτὴν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Α. Σ. καὶ διελύθη εἰς τὰς ἑξ. ὡς συνετέθη.

Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ ἕτερον κατόρθωμα, προῦν καὶ τοῦτο τῆς διαφύσεως τῶν ἐλπίδων τῆς παρινόμου Ἐφορείας. Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς ἐπιβληθείσης μοι συνθήκης, ἐν τῷ Διευθυντηρίῳ, ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Ἐφορείας, συγχαιρόντων μοι διὰ τὴν θυσίαν ἣν προσήνεγκον τῇ εἰρήνῃ τῆς Σχολῆς, καὶ ἐξαιτουμένων τὴν μετὰ τοῦ Ἡλιάδου συνδιαλλαγὴν μου, προτείνει, οὗτος, ἵνα τὰ δύο τρίτα τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς, οἱ ὄντες κατ' αὐτοῦ ἀναφορὰς πρὸς τὸν Διευθυντὴν καὶ πρὸς τὸν Ἐξάρχον, ἐγγράφως δηλώσωσιν αὐτῷ, (τῷ κ. Ἡλιάδῃ) ὅτι τὰ ἐν ταῖς ἀναφοραῖς τῶν παράπων ἦσαν ὅπαντα ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι· παρακαλέσων δὲ αὐτὸν νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸς αὐτοὺς τὴν διδασκαλίαν του· ἄλλως παύει ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τοῦ εἶναι διδάσκαλος. Ἰδοὺ τίς ὁ κρατὼν ἀπὸ τριετίας ἀνάστατον τὴν Σχολήν! Ὁ δεῖξά καὶ ἀρσενεῖς ἀποκαλῶν ὅπαντας τοὺς μαθητὰς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς κωκοῦθεις ἐκτὸς τῶν τῶν ὀκταμελῶν τοῦ Ἐξάρχου χαρακτηρίων αὐτοὺς ὡς κακοὺς, ὧν καὶ τὴν ὄψιν φεύγων, ἀπέρχεται εἰς Συναγὸν καὶ διακίπτει τὰ μαθήματά του· ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθεὶς ὑπονομεύων τὴν τάξιν τῆς Σχολῆς καὶ παραιτούμενος ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει τῆς μετὰ

μαθητῶν ἀλληλογραφίας του, ἀφ' οὗ, συγγνώμην ζητήσας, οὐκ ἔτυχεν εἰ μὴ ἱερατικῆς συγχωρήσεως, ἐπειδὴ ἔχει ἐν κυτίν πληρὴς ἐπιστολῶν τῆς Α. Σ. καὶ κρατεῖ τὴν γενειάδα αὐτῆς ἀμφοτέραις ταῖς χερσίν, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος γυριῶν διασαλπίζει, τολμᾷ νὰ προβάλῃ τῇ γενικῇ Συνελεύσει τοιαύτας ὀξιώσεις καὶ νὰ διατελῇ εἰσέτι διδάσκαλος! Δύσμοιρος Σχολή!

Τὴν τολμηρὰν ταύτην ὀξίωσιν τοῦ δυστυχοῦς, τούτου νέου υἱοθέτησαι, ἡ συνένοχος αὐτῇ Ἐφορεῖα, ἀμέτῳ μὲν ἐν τῷ Διευθυντηρίῳ οὐκ, ἡμίσειαν ὥρῃ· ὥραν βραδύτερον ἐν μυστικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρὰ τῷ ἐκκλησιαζόντι Μητροπολίτῃ. Στερωρῶς δὲ βασιζομένη ἐπὶ τοῦ πρὸ μίαις ὥραις ἀποδεχθέντος ὑπ' ἐμοῦ 47ου ἄρθρου τῆς, ἔρχεται εἰς τὸ Διευθυντήριον καὶ ἀπαιτεῖ τὴν ἄμεσον ἐκτέλεσιν τῆς τοῦ Ἡλιάδου ἀπαιτήσεως. Νέα δέσις! Μάτην κατέδειξα αὐτοῖς τὸν κίνδυνον τοῦ ἀπολέσαι 50 μαθητὰς ἐκ τῶν 79 τῆς Ροδοκανακείου φιλοτίμους, μὴ ὁνησμένους νὰ δηλώσωσι τῷ κ. Ἡλιάδῃ, εἰς οὗ τὸ ὄνομα πᾶσα ἡ Σχολή φέριται, ὅτι τὰ ἄτοπα ἄλλως πρὸς τὸν Διευθυντὴν κατ' αὐτοῦ παράπονά των, εἶτα δὲ τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς τὸν Ἐξάρχον, ἦσαν ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι, καὶ νὰ παρακαλέσωσιν αὐτὸν εἰς τὰς παραδόσεις των! Μάτην κατέδειξα αὐτοῖς ὅτι ἐν τοιαύτῃ ἐξάψει πνευμάτων ἔσται κατόρθωμα νὰ πείσωμεν τοὺς μαθητὰς ὅπως ἡσύχως ἀκούσωσι τῶν μαθημάτων αὐτοῦ, σὺν τῷ Διευθυντῇ μεταβαίνοντες εἰς τὰς Παραδόσεις του· ἀλλ' οἱ ἔντιμοι καὶ συνετοὶ Ἐφοροὶ ἔμειναν ἀμετάπειστοι, πολλῶ πλείον τοῦ κ. Ἡλιάδου ἀποστρεφόμενοι μαθητὰς, οὓς πολλὰ καὶ διὰ τὰς ὑποσχέσεων καὶ ἀπειλῶν πειραθέντες νὰ διεγείρωσι κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ, ἀπίστον οἰκτρότατα. Ἡ Σ', ἡ καὶ ἀνωτάτη τάξις, ἐκ 10 ὑπερικοσαστῶν μαθητῶν συνισταμένη, κληθεῖσα αὐθροῖ καὶ μὴ θελήσασα νὰ συμμορφωθῇ τῇ ἀπαιτήσει τοῦ κ. Ἡλιάδου, ἐξουθεσίθη, ἀπερπῶς, ὑπὸ τοῦ Δρ. Τιφτικτζόγλου καὶ τοῦ κ. Νεφτιτζόγλου καὶ ἀπεδιώχθη πόραιτα τῆς Σχολῆς, μετὰ μικρὸν δὲ καὶ τῆς Μονῆς τῇ 2ῃ ὥρᾳ τῆς νυκτός, διὰ πράξεως, ἥτις πάλιν τὴν τοῦ ὑποδίκου προέδρου τῆς φέρει ὑπογραφήν. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν μαθητῶν, θεωρωδῶς ἀναμενόντων νὰ ὑποστῶσι τὴν τύχην τῶν τελειοφοίτων, τῇ ἐπαύριον ἐμελλεν ἡ Ἐφορεῖα σκέψασθαι. Οἷα δὲ νῦν διὰ τὴν τλήμονα Ροδοκανακίαν Σχολήν! Οἷα ἔτρεχον ἀποτελέσματα ἡ γενικὴ ἐπαρχιακὴ συνέλευσις!

Οἱ ἀποδιωθέντες τελειόφοιτοι, μὴ ἔχοντες οἱ πλείους τοῦ κλί-

νωσι τὴν κεφαλὴν, ὡς ἐξ ἀποκέντρων τῆς ἐπαρχίας κυμάτων ὀρμώμενοι, προτέρυγον ἅμα τῇ αὐγῇ τῷ Ἐξάρχῳ, ἐν Ταβλουσούνῳ διατρίβοντες, καὶ ἐδεήθησαν αὐτοῦ, ὅπως ἐπιτρέψῃ νὰ διαμείνωσιν ἐν τῇ Σταυροπηγιακῇ ταύτῃ Μονῇ ὡς προσκυνηταί, ἕως οὗ ἐτοιμασθέντες ἀπέλθωσιν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Ὁ δὲ Ἐξάρχος, ἐγκρίνας τὴν αἰτησίν των καὶ συμβουλευσας αὐτοὺς, ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἐργασχάζοντα Μητροπολίτην καὶ ἤξιωσε νὰ γένωνται δεκτοὶ ἐν τῇ Μονῇ, ἕως οὗ κατευνασθῶσι τὰ πνεύματά των. Ἀλλ' ἡ Α. Σ. τοῖς μὲν ἐρχομένοις νὰ μεσιτεύσωσιν ὑπὲρ αὐτῶν ἐντίμοις προκρίταις, (πρῶτον δὲ νῦν εἰδέν ἡ Σχολὴ τὴν ἀντιπολίτευσιν) ἐκλείσεν αὐτοῖς κατὰ πρόσωπον τὴν θύραν τοῦ, μηδὲ λόγου ἀπλοῦ ἀξιώσεως αὐτοῦ· τοὺς δὲ μαθητὰς δεξάμενος ἐν τῇ Μονῇ τὴν νύκτα μόνον ἐκείνην, ἀπεβίβωε πάλιν ἅμα τῇ αὐγῇ ἀνευ προγεύματος, ραγδαίας τῆς πιπτούσης βροχῆς, ἐναντίον τῆς διαταγῆς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου, αὐτὸς περιωρισμένος ὢν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ὡς ὑπόδικος.

Καὶ τίς δύναται πιστῶς νὰ περιγράψῃ τὴν κατάστασιν τῆς Σχολῆς μετὰ τὴν ἀνοικτήριμον ταύτην πρᾶξιν; Ἡλιάδης καὶ συντροφία παρητήσαντο ἐκ νέου ἐγγράφως, μὴ ἔχοντες ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς μαθητὰς· οὗτοι δὲ, μηδενὸς πλέον ἐξαιρουμένου, κατεβίων ἦδον καὶ διεμαρτύροντο κατὰ τῶν συνωμοσάντων διδασκάλων των καὶ διασυρόντων τὸ ὄνομα των ὡς κακοῦργων· ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῆς υπογραφῆς τῶν 17 ἀδελφῶν κατεκείμεν ἄρρωστος ἐν τῇ κλίνῃ, καὶ μονοῦ ἡμιθανής, στερούμενος ἱατρικῆς περιθάλψεως, στερούμενος φαρμάκων, στερούμενος τροφῆς καὶ ὑπνρέτου! διότι οἱ ἱατροὶ τῆς Σχολῆς δὲν ἤρχοντο εἰς τὴν Μονήν, ἀφ' οὗ ἐκλείσθη αὐτοῖς κατὰ πρόσωπον ἡ θύρα, οἱ δὲ ὑπνρέται, εἰσηγγήσει τῶν πρακτόρων τῆς Α. Σ. ἀπῆλθον σχεδὸν ἅπαντες τῆς Σχολῆς, ὅπως κορυφωθῇ τὸ κακὸν καὶ προπαρασκευασθῇ ἑὸς τῆς μελετωμένης τοῦ Διευθυντοῦ πάλσεως. α' ||| Σχολὴ ἐστὶν ἀνάστατος κατὰ τοῦ Ἡλιαδίου, φωνοῦσι τέσσαρα τῆς προσωρινῆς καὶ παρανόμου Ἐφορείας μέλη, παρὰ τῇ κλίνῃ μου ἔλθοντα τῇ ἐπαύριον τί ποιήσωμεν, ἀπέναντι διπλῆς συνωμοσίας εὐρισκόμενοι, διδασκάλων ἀφ' ἑνός, καὶ μαθητῶν ἀφ' ἑτέρου; πῶς θὰ ἐξοικονομήσωμεν τὴν κατάστασιν; διὰ τίνων θὰ θὰ ἀντικαταστήσωμεν τοὺς τρεῖς συνωμώτας διδασκάλους, ἂν αὔριον ἀμέσως ἀποπέμψωμεν αὐτούς». Ταχὺτα εἶπον παρὰ τῇ κλίνῃ μου, μονοῦ

ἐλαίνοντες, οἱ συντοὶ κ. κ. Ἐφοροὶ Νερπιτζόγλους, Τιφτικτζόγλους, Γεωργαντζόγλους καὶ Οὐραήλ. Ἐγὼ δὲ, ἀφ' οὗ ἐξήτησαν τὴν γνώμην μου, ἐδήλωσα αὐτοῖς προφορικῶς ὅτι αὐ κ. Ἡλιάδης δὲν ἤδυνάτο νὰ μένῃ ἐν τῇ Σχολῇ ὡς διδασκάλος, εἰ μὴ ἤθελον νὰ ἴδωσιν αὐτὴν κενὴν μαθητῶν ὅπως ὁμοῦ μὴ ἔδωκεν θάρρος τοῖς μαθηταῖς ἀποπέμποντες ἕνεκα ἀντιστάσεως αὐτῶν ἐνοχόν ἄλλως ταρᾶξίαν καὶ καταστροφέα τῆς Σχολῆς, δεῖν ἡ Ἐφορεία νὰ ὑποδείξῃ αὐτῷ τὴν ἀνάγκην τοῦ παραιτήσασθαι· ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσῃ, ἀλλ' ἐπιμείνῃ ταράσσειν περαιτέρω τὴν Σχολήν, τότε νὰ παύσῃ αὐτόν. Ὅσον δ' ἄφορα τοῖς ἄλλοις δύο διδασκάλους, μετ' ὧν συνωμοτεῖ ἀνέκαθεν καὶ ἐπιτυχῶς ἐκαστοτε τῶν παραλόγων ἀξιώσεών του, ἐπειδὴ ἡ παραίτησις των ἦν ὁλοῦς ἀδικαιολόγητος, νὰ μὴ ἀποδεχθῇ ὑπὸ τῆς σεβ. Ἐφορείας, δυναμένης νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῶν συμβολαίων των, ἢ νὰ καταδιώξῃ αὐτοὺς ποινικῶς ἐπιμένοντάς. Αὕτη ἦν, ἡ ἐξητηθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἐφόρων γνώμη μου, ἣν ὅπως μὴ παραμορφωθῇ ἕως οὗ ἀφίκηται εἰς τὰ ὦτα τῆς Α. Σ., ὡς εἶχον λόγους νὰ πιστεύω, ὑπέθαλυν τῇ ἐπαύριον καὶ ἐγγράφως ἅτε τοῦ θαυροῦ πλεονάζοντος ἐν τῇ Σχολῇ, τῆς ἀσθενείας μου δεινομένης, τῆς δὲ ἀναμενομένης ἐκ τῶν Πατριαρχείων παύσεως τῆς Ἐφορείας μὴ φαινομένης, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Σχολῆς ἐξήτησα παρὰ τῆς προσωρινῆς Ἐφορείας τὴν τακτοποίησιν αὐτῆς, ἣν ἐναγωνίως ἀνέμενον ἐν τῇ κλίνῃ μου, ὥστε καὶ πατριαρχικὸν τηλεγράφημα.

Ἐγάρ, α' ||. Ομήγηρας, ὑπὸ τοῦ ἀτυχοῦς κ. Ἡλιάδου, ὑπὸ δὲ τῆς Ἐφορείας ἐὼς οὐκ ἐβλήθη, ὡς πάντες γινώσκετε, ὅτι μετὰ τὴν υπογραφὴν τῶν 17 ἀδελφῶν, ὑποκείμενος ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτευομένης δόμαδος, (ἀνιδεὲς ψευδός) παρουσιάσθην ἐνώπιον τῆς Ἐφορείας καὶ δι' ἑνὸς γράμματός μου ἠθέτησα τὸ ἴον καὶ οὐκ ἐδέσταντο ἄρῃον, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ διδάσκοντος προσωποῦ, καὶ ἐξήτησα τὴν παῦσιν τοῦ Ἡλιάδου καὶ τὴν ποινικὴν καταδίωξιν δύο ἐτέρων διδασκάλων φίλων του. Ἐποίησα δὲ τοῦτο, διότι ἐφύβηθον τυχαίως ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν, ἐξηρησιμένον ὄντων, ὅφει δὲν ἐξεπληρώθησαν τὰ μετ' ἐμοῦ συμφωνητικὰ αὐτῶν ἄρθρα, καὶ ἂ ἀρκεύτως εἶδει νὰ ἀποβληθῇ ὁ Ἡλιάδης. Δι' ὅσον δὲ οὐκ ἔπαυσα τῆς ἀληθείας, ὅτι συνήφα μετὰ τῶν μαθητῶν διάφορα συμφωνητικὰ ἔγγραφα συμμαχίαν καὶ ἐπιμαχίαν κηρύττων, δι' ὧν ἄμοι-

βαίως υπαχρεώμεθα εἰς τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Ἠλιάδου. Τοιαῦτα ἔγραψε τὸ ὄργανον τῆς Ἐφορείας, αὐτὴ δὲ... παρέδωκεν εἰς τὴν δημοσιότητα. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἀθέτησιν τοῦ 1ου ἐκ τῶν 17 ἀθλοῶν, ἐδήλωσα Ὑμῖν πρὸ μικροῦ πῶς καὶ διατὶ ἐζήτησα τὴν παύσιν τοῦ κ. Ἠλιάδου, εἰ μὴ παρητεῖτο, τὴν ποινικὴν δὲ καταδίδωσκιν τῶν συνεργῶν αὐτοῦ, εἰ μὴ ἀνελάμβανον τὰ καθήκοντά τιν' ὡς πρὸς τὰς συμφωνίας δέ, ὡς **ᾤχθον** συνῆψα μετὰ τῶν μαθητῶν μου, κηρύσσω τοῦτο δημοσίᾳ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων βδελυγμῶν συνοφραντέαν, τὸν δὲ γράψαντα καὶ τοὺς παραδόντας τὴν συκοφαντίαν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἀποκαλῶ **ἀνοσίους συνοφράντας** καὶ προκαλῶ νὰ δημοσιεύσωσι τὰ συμφωνητικὰ διευθυντοῦ καὶ μαθητῶν. Ἄδικα! διατὶ μου φείδεσθε καὶ δὲν δημοσιεύετε τὴν καταδίκην μου, ἀφ' οὗ ὡδὲν ὑπελείφθη νὰ μὴ ἐπινοήσητε πρὸς παράβλαψιν τῆς ὑπολήψεώς μου; Ἄν ἤθελον νὰ μεταχειρισθῶ τοὺς μαθητάς μου καθ' ὑμῶν, τί ἄλλο εἶχον εἰμὴ νὰ διατάξω αὐτούς; Ἀγνοεῖτε ὅτι ἐν μόνον νεῦμα μου ἤδυνάτο νὰ θέσῃ ἅπαντας εἰς κίνησιν, ὡς ἡ θέλησίς μου ἐκράτησεν αὐτούς **ἡσύχους** καθ' ὅλους τοὺς **ἀνάνδρους** κατ' ἐμοῦ καὶ κατ' αὐτῶν **πολέμους ὑμῶν**; Δὲν ἐμάθετε ὅτι πλειστοκίς ἐδήλωσα αὐτοῖς, παρ' ὑμῶν δεδιδαγμένοι, δυστυχῶς, νὰ ποδοκροτῶσι τοὺς ἀπαρέσκεντας διευθυντὰς καὶ καθηγητάς τιν', ὅτι **μόνον διὰ τῆς εὐταξίας** δύνανται νὰ δείξωσιν ὅτι μὲ ἀγαπῶσι, θὰ ἐγκαταλίπῃ δ' αὐτοὺς ἀμέσως ἅμα ἴδωσι ὅτι διὰ τινος κινήματός των μῶμος προσάπτεται τῇ ἱερᾷ ἡμῶν Σχολῇ; Ἐθελόκατοι! νυχθήμερον μετ' ἐμοῦ ἀναστρεφόμενοι δὲν ἐνόησατε τὰς ἀρχάς μου καὶ τὴν πρὸς τὰς περιουσιώδεις ἀταξίας τῶν ἀθλοῶν, ἄλλως, μαθητῶν βδελυγμῶν μου, καὶ ἐτολήμυσατε νὰ μοὶ προτάξῃτε αἰωνίαν κηλῖδα, δημοσιεύοντες ὅτι συνῆψα συμφωνίας ἐγγράφους μετὰ τῶν πνευματικῶν τέκνων μου, οἱ; λόγῳ καὶ παραδείγματι βίου ἐδίδασκον τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ νυχθήμερον ἡγωνίζομαι νὰ παρασκευάσω αὐτοὺς Χριστιανούς διδασκάλους καὶ ἱερεῖς; Ἄλλ' ὄψεσθε!

Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς γ.ωμοδοτήσεώς μου ἐγένετο, Φιλ. Ὁμήγυρις, ὅλην μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅλῃ. τῇ ἀποφασίᾳ διὰ τὴν Ροδόκανάκειον 21ῃ Ἀπ. ἡμέρα Παρασκευῇ. Ἡ προσωρινὴ καὶ παρ' ἐνὶ νόμῳ ὑρισταμένη Ἐφορεῖα συνήθροικεν ἐν τῇ Μονῇ ἱκανοῦς ἀγοραίους, ἐξώπλισεν αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Μονῆς καὶ τῆς Σχολῆς, πεπαυμένους τε καὶ ἐν ἐνεργείᾳ, διὰ βοπάλων, κο-

μισθέντων ἐν ἀφρονίᾳ ὑπὸ τοῦ πρώην ζυμωτοῦ Ὁσμᾶν, τὸν δὲ κλητῆρα τῆς Α. Σ. διὰ μεγάλης μαχαίρας, ἐκλείσεν ἐρημητικῶς τὴν ἐσωτέραν τῆς Μονῆς θύραν, ὅπως μηδεὶς ἐξώθεν ἐλθὼν ταραξῇ τοὺς κύκλους τῆς, καὶ συνεδριάσασα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ἡσύχως τὸ πέρας τῆς Ἐξερχικῆς ἀπιστολῆς ἀναμένοντος Ἰεράρχου, προσέθη **ἐν ἄγνοίᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀδελφότητος**, παρὰ τοὺς ὑρισταμένους νόμους, εἰς τὴν ἀπὸ τῶν καθηκόντων τῆς διευθύνσεως ἀπαλλαγὴν μου, ἀπειθῶς εἶδεν ὅτι ἡ ἐπελθούσα ἐσχάτως μεταξὺ » Ἐφορείας καὶ διευθύνσεως ἐξ ἐνός, διευθυντοῦ δὲ καὶ καθηγητῶν ἐξ » ἐτέρου, εἰρήνην δὲν ἐφάνη ἀληθῆς, ὡς ἐπαίσθη αὕτη ἐκ τοῦ τελευτᾶ » τῆς πρὸς τὴν Ἐφορείαν γραμμῆς μου καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ Σχολῇ » ὑρισταμένης καὶ ὁσημέραι αὐξάνουσης ἀνωμαλίας, τῆς προσερχομένης » ἐκ τῆς μαθητοκρατίας, ἣν, ἂν μὴ ὑποβάλῃ ἡ διευθύνσις, θεᾶται ὁμως » ἀπαθῶς καὶ ἀδιαφύρως, καὶ ἦν αὕτη ἡ ἐν θέλει, ἡ δὲν δύναται νὰ » καταστείλῃ. » Ἐν ὅσῳ δὲ συνετάσσετο τὸ παράδοξον τοῦτο ἐγγράφον ὑπὸ τῆς Ἐφορείας μετὰ τῆς Α. Σ. καὶ τῶν τριῶν παρητημένων διδασκάλων, οἱ μὲν ἀγοραῖα βοπαλοφοροῦντες περιεφέροντο ἐν ὄψει πάντων τῶν **μαθητῶν**, ὁ δὲ ἀντιπροσωπεύων με ἐν τῇ διευθύνσει καθηγητὴς κ. Σβορώνος ἐγνωστοποίησε μοι ἐκ διαλαμμάτων συνεσκιασμένως, ἕνεκα τῆς δεινῆς σωματικῆς καταστάσεώς μου, ὅτι **ἐπέθεσις** ἡτοιμάζετο ἐναντίον τῆς Σχολῆς, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐκλείσθη καὶ ἡ θύρα τῆς Μονῆς. Ἀπὸ λιποθυμίας εἰς λιποθυμίαν μεταπίπτων, ἕνεκα **ἐκλείψεως καταλλήλου τροφῆς καὶ ἱατρικῆς περιθάλψεως**, διέταξα νὰ κλεισθῇ ἡ κάτω εἰσόδος τῆς Σχολῆς ἐρημητικῶς, ὅπως μὴ » εἰσελθῶσιν ἐκεῖθεν οἱ βοπαλοφόροι, ἡ ἐξελθῶσιν οἱ μαθηταί, παρεκάλεσα δὲ θερμῶς ἐκ τῆς κλίνης μου τὸν κ. Σβορώνον, ὅπως κρατήσῃ τὴν κλῖδα τῆς ὑλοφοράτου τῆς Σχολῆς; Θύρας, τῆς κυρίας δηλ. εἰσόδου αὐτῆς, καὶ μὴ ἐπιτρέψῃ οὐδενὶ τῶν μαθητῶν τὴν ἐξοδον, ὅπως ἀποσβεσθῇ, εἰ δυνατόν, πᾶσα μαθητῶν καὶ βοπαλοφόρων ἐπαφὴ καὶ σύγκρουσις, τὸ πᾶν δὲ πράξῃ πρὸς κατεύνασιν τοῦ ἐπικρατοῦντος παρὰ τοῖς μαθηταῖς ἐρεθισμού. Ἡ δὲ Α. Σ. γράψατε καὶ ὑπογράψατε τὴν παύσιν μου, μεταπέμψατό με **Θίς**, ὅπως κοινοποιητῇ μοι ταύτην, ὡς εἰκόζω τοῦ κ. Σβορώνου ὅμως εἰπόντος ὅτι οὐδὲ νὰ ὁμιλήσω ποσῶς ἡδυνάμην ἐξ ἀλλεπαλλήλων λιποθυμιῶν, ἀποστέλλεται πρὸς αὐτὸν φάκελλος πρὸς ἐμὲ ἐπιγεγραμμένος, ἐν ᾧ δὲν ἀπεκαλούμην **διευθυντῆς**, μετὰ τῆς διαταγῆς ὅπως ἀμέσως μοὶ ἐγγειρίσῃ αὐτόν. Ἐκ

τῆς ἐπιγραφῆς δὲ ἐννοήσας τὸ περιεχόμενον, ἐδήλωσεν εὐπεδιάτως τῇ Α. Σ. τὸ ἐπισηαλὲς τῆς ὑγείας μου καὶ ὅτι κακὸς θὰ ἔχη ἡ τοῦ ἐγγράφου κοινοποίησις συνεπείας, καὶ παρεκάλεισεν αὐτὴν θερμῶς, ὅπως μὴ γνωσθῇ τοῦτο οὐδὲ τῆς μαθηταῖς ἕως τῆς αὔραις. Ἀλλ' ἡ Α. Σ. ἐξαλλος ἐξ ὀργῆς ἐπὶ τῇ ἀπεινήσει, κατέρχεται σπουδαίως τῶν δωμάτων του μετὰ τινων Ἐφόρων καὶ Ἐπιτρόπων, τῶν ροπαλοφόρων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀγοραίων, καὶ κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ τὴν βάρβαν του, διευθύνεται μετ' αὐτῶν πρὸς τὴν Σχολὴν, καὶ ἐλθὼν ἱσταται ἐν τῇ κατωτάτῃ τῆς κλίμακος βαθμίδι· ἤν δὲ ὥρα δεκάτη πρὸ μεσημβρίας.

Ἰκούσθη, Φιλ. Ὁμήγουρις, ὅτι τῆς Α. Σ. ἱσταμένης ἐπὶ τῆς κλίμακος, ὁ δωδεκαέτης υἱὸς τοῦ ἐκ τῶν Ἐφόρων κ. Οὐρατλ ἔρριπεν ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς Σχολῆς σημεῖωμα, δι' οὗ ἀπέτρεπε τοὺς Ἐφόρους ἀπὸ τοῦ νὰ ἀνέλθωσι τὴν κλίμακα τῆς Σχολῆς, διότι οἱ μαθηταὶ ἔσθθον θὰ ἐκακοποιήσων αὐτούς· οὕτω λέγεται ὅτι ἔγραψε τὸ μαιράκιον. Ἐγὼ δὲ δὲν θέλω νὰ διακρισθῇ τὴν ἀλλήθειαν τοῦ πράγματος καὶ δὲν θεωρῶ παράδοξον ὅτι ἡ ζωγρά τοῦ παιδὸς φαντασία ἔγραψεν αὐτὸ εἰς τὸ νὰ πιστεύσῃ, ὅτι οἱ 103 μαθηταὶ τῆς Ρυδοκανακείου καὶ τῆς Δημοτικῆς, βλέποντες ἀπὸ τοῦ ὧρου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Σχολῆς τὴν ἐπίδειξιν τῶν ἀγοραίων ροπαλοφόρων καὶ φρίττοντες, φυσικῶς, ἐπὶ τῇ θέᾳ, ἠδύναντο καὶ οὐτοὶ νὰ ἐπιτεθῶσιν καὶ νὰ κακοποιήσων αὐτούς· ἐννοῶ τοῦτο· ἄλλο τι οὐκ ἔστι δύνανται ποσῶς νὰ ἐννοήσω, πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ὑμεῖς σὺν ἐμοί: Πῶς ὁλ. ἡ Α. Σ., γέρον ἀρχιερεὺς, ἀναγνούς τὸ ἐν λόγῳ σημεῖωμα, δὲν ἔδωκε τόπον τῇ ὀργῇ, δὲν ἀπέφυγε ὁλ. τὴν μετὰ τῶν μαθητῶν σύγκρουσιν καὶ δὲν κατέρφυγεν εἰς τὰ νόμιμα μέτρα εἰς ἃ ἠδύναντο καὶ ἀπλοῦς ἀσπὶς νὰ καταφύγῃ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων: νὰ προσκαλέσῃ ὁλ. τὴν ἀστυνομίαν· ἢ μήπως ὠνεῖρετο δάφνας ἀτρομήτου Στρατηλάτου; Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ σημειώματός ἐστι, ὡς λέγεται, ἐπὶ τινα λεπτὰ σύνους, ἐβλόνησεν, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, τὸν Καππαδόκην ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας Γεωργίον καὶ πρὸς ἐκεῖ ἄθλους του κατὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Μ. Ἀθανασίου, καὶ παποῖός εἰς τὴν δύσκειν τῶν ροπαλοφόρων καὶ τῶν Ἐρροεπατρίων, πλησιάζει τῇ Σχολῇ, ὅπως ἀπάγων ἐμὲ τε καὶ τοὺς ἐμούς αἰγχιωλῶτους, ἐβρόνισεν τὸν νέον διευθυντὴν καὶ στήσῃ τὸ πρόπαιον τῆς νίκης του! Ἐννοῦμα του πρὸς τὴν θύραν τῆς Μονῆς καὶ ἄρχεται ὁ μέγας τῆς Ἐκκλη-

σίας κώδων σημαίνων τὸ γεῦμα τῶν μαθητῶν δύο ὥρας πρὸ τῆς ὥρεσιμένης. Στραφεὶς δὲ εἰτὰ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς, ἐκ τῶν παραθύρων ὁρῶντας τὸ δράμα, κρᾶζει γεγωνυῖα τῇ φωνῇ: αὐτὸς νέος διευθυντῆς (μὴ τολμῶν νὰ ὁματίσῃ τὸν κ. Ἡλιάδην) αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καλεῖ τοὺς μαθητάς εἰς τὸ γεῦμα· κατω ἁμέσως οἱ μαθηταὶ! — αὐτὸς νέος διευθυντῆς; μήπως ἔπρυσαν τὸν διευθυντὴν; » ἐρωτῶσιν ἀλλήλους ἐννοεῖ οἱ μαθηταί. αὐτὸς διευθυντῆς καλεῖ ἡμᾶς εἰς τὸ γεῦμα! Οἱ δὲ ροπαλοφόροι τί θέλουσιν ἐπὶ τῆς κλίμακος; διατί ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς Μονῆς; Τί σκοπεῖ ἡ Ἐρροεία; αὐτὸς τὸ γεῦμα, οἱ μαθηταὶ! » φωνεῖ ἐκ νέου μεγαλοφωνώτερον ἡ Α. Σ.· ἀλλ' ἡ θύρα τῆς Σχολῆς ἦν ἔσθθον κεκλεισμένη· ὁ δὲ κρατῶν τὴν κλειδὸν αὐτῆς καθηγητῆς κ. Σφοδρῶνος, ἐννοήσας πλέον τοὺς σκοποὺς τῆς Α. Σ. καὶ γινώσκων τὸ δεινὸν τῆς ἀσθενείας μου, ἦλθεν ἀκροποδηεὶ καὶ κλείσας με ἔσθθον ἐν τῷ διευθυντηρίῳ ἀπῆλθεν, ὅπως ἀποκριθῇ τῇ Α. Σ. καὶ καθησυχάσῃ, εἰ δυνατόν, τοὺς ὀδυρομένους ἐκ τοῦ φόβου μικροτέρους μαθητάς. Ἀλλ' ἀτυχῶς βλέπει ὅτι ἡ Α. Σ. εἶχε θραύσῃ ἤδη διὰ τῶν ροπαλοφόρων, ἡγουμένου τοῦ μαγείρου τῆς Μονῆς, τὴν ὑαλόφρακτον τῆς Σχολῆς θύραν, εἰσέλθῃ εἰς τὸν διάδρομον, ἀφ' οὗ συνετρίβησαν οἱ ὑαλοὶ, καὶ ἀγρία τῇ φωνῇ διέτασσε τοὺς ὀδυρομένους μαθητάς νὰ ὑπακούσων τῷ νέῳ διευθυντῇ καὶ νὰ κατέλθωσιν εἰς τὸ γεῦμα. Γινώσκεται αὐτοῖς ὅτι ὁ κ. Ἡλιάδης ἐγένετο διευθυντῆς αὐτῶν καὶ προκαλοῦνται σπαραξικάρδιοι ζητωκραυγῆσαι ὑπὲρ τοῦ παυθέντος καὶ κατωκραυγῆσαι κατὰ τοῦ παύσαντος, μαρτυράει ἐξελθούσαι ἐξ ὑπερεξήκοντα στομάτων... Φωναί, ἃς ἐγὼ μὲν πάσῃ θουάμει ἀποκρύπτω καὶ ἀποδοκιμάζω, ἡ δὲ Α. Σ. ἤκουσε καὶ δὲ ἐπτοήθη ὑπ' αὐτῶν ποσῶς. Καταπορρωτος ἐθεῖατο ἐν τῷ διαδρόμῳ ἄνευ ράβδου· οἱ δὲ Ἐρροεπύτροπα καὶ οἱ ροπαλοφόροι ἀδιακρίτως ἔπαιον τοὺς ἀθῶους μαθητάς! Τὰ ροπαλά τῶν θηραυον κατὰ δεκάδας τὰς ὑάλους τῶν παραθύρων τῆς Σχολῆς ἐν τῷ εἰς πεδίον μάχης μετατραπέντι διαδρόμῳ, ἡ δὲ οἰμωγὴ τῶν ἀλλόντων καὶ ἡ εὐχολὴ τῶν ὀλλομένων δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ διὰ λέξεων... Λέγεται ὅτι... Βέβαιον δὲ ἔστιν ὅτι ὁ κ. Σφοδρῶνος, τρέμων ἐκ φόβου ἐπὶ τῷ δράματι, εἶπε πρὸς τὴν Α. Σ. αὐτὰ εἶναι κακουργήματα, σεβασμιώτατε, διατί τὰ ἐπιτρέπετε; πρέπουσιν τὰ τοιαῦτα; Ἡ δὲ Α. Σ. ἀπεκρίνατο ἐν ἡχῷ βαρεῖ: πρέπουσιν, πρέπουσιν, ἀφ' οὗ τὰ προκαλέετε! καὶ διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἀφυνευσθέν-

τος ἐκ τῶν κραυγῶν διδασκάλου τῆς Γαλλικῆς κ. Zidan. Ροπαλοφόροι καὶ Ἐφοροὶ περὶ τοὺς 10 συλλαμβάνουσι τὸν ἀρχὴν διδασκάλον, σύρουσιν εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Μονῆς, κυλίσουσιν ἐν τῇ πηλῇ, παύουσιν ἀνηλεῶς καὶ μωλωπίζουσιν ἀσπλάγχχνως καὶ, ἀπαγαγόντες διὰ τὴν πτώματος, ἐγκλείουσιν αὐτὸν ἀνείσθητον ἐν τῷ σταύλῳ τῆς Μονῆς, ἐν τῇ κόπρῳ ! Οἱ μαθηταὶ κατέρχονται εἰς τὴν αὐλὴν, ὅπως σώσωσιν αὐτόν, ἀλλ' ἐκεῖ καταλαμβάνονται ἐκ νέου ὑπὸ τῆς στρατιᾶς, δέρονται, μωλωπίζονται, κυλίσονται ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ τοῦ πλυντοῦ (τοῦ μεγάλου κ. Θεολόγου Παπαζογλίου μετὰ ἀσπλάγχχνον ὁρμὴν καθίσαντος ἐφ' ἐνὸς αὐτῶν δεκαπενταετοῦς, τοῦ Νικολάου Τουργούτη, μὴ δυναμένου διὰ τοῦτο ἐπὶ δύο ἡμέρας νὰ ἀναπνεύσῃ) καὶ ἐκβάλλονται εἰς τῆς Μονῆς ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα, τῶν νηπίων τῆς Προτύπου Σχολῆς καὶ τινῶν μαθητῶν τῆς Ροδοκανακείου κατακλεισθέντων ἐν τῷ Ἑστιάτοριῳ. Ἡ Α. Σ. θεᾶται ἀπαθῶς καὶ ἀδιαφόρως τὴν τρομερὰν συμπλοκὴν, ἐπὶ δὲ ταῖς κραυγαῖς τῶν παρητημένων διδασκάλων, Ἡλιάδου, τοῦ καὶ νέου διευθυντοῦ, καὶ Σας διατάσσει καὶ τοῦ δυστυχοῦς Σβορώνου τὴν σύλληψιν ! Συλλαμβάνεται καὶ οὗτος ἐκ τοῦ λαϊμοῦ ὑπὸ τοῦ μαγείρου ἐν τῷ διαδρόμῳ ἐνώπιον τῆς Α. Σ. καταβιβάζεται εἰς τὴν αὐλὴν, δέρεται ὑφ' ἐνὸς μεμαρτυρημένου φυγοδίκου, ὑπὸ τοῦ Δρ. Τυφικτζόγλου, τοῦ κ. Παύλου Συμεωνόγλου, τοῦ κ. Νεφτιτζόγλου καὶ ἄλλων, καὶ σχεδὸν ἡμεθυχνῆς ἀπάγεται καὶ κατακλείεται ἐν τῷ Γραφεῖῳ τῆς Μονῆς, μάτην καὶ εἰκὴ Νόμον καὶ Πρόξενον καὶ δικαιοσύνην καὶ τὸ ἔλεος τῆς θεωμένης ἱεραρχικῆς ἀκρότητος μετὰ θαυρῶν ἐπικαλούμενος ὑπὸ τὰ σκώμματα Ἡλιάδου καὶ Σας καὶ τῶν Ἐφοροεπιτρόπων ! ! ! Ἰδοὺ πῶς οἱ ἐπιτετραμένοι τὴν μόρφωσιν τῆς ἐλλάσσονος Ἀσίας μετέτρεψαν αὐτὴν εἰς Ἀφρικὴν, εἰς Σουδᾶν δὲ τὴν Καισάρειαν ! . . Ἰδὲ πῶς ἡ Α. Σ. . .

Ἄλλ' ἐθάρρυνεν αὐτὸν ἐντελῶς τὸ περιλάλητον Ψήφισμα καὶ λησμονήσας ὅλως τὴν ὑποδικίαν του, προέβη καὶ εἰς ἐπίσημον πρᾶξιν: Διὰ τακτικῶν προσεκάλεσεν ἀνακριτὴν καὶ κυβερνητικὴν δύναμιν, ὅπως προλάβῃ τὸς τῶν δαρέντων καταγγελίας καὶ ἀπὸ κατηγορουμένου μεταμορφώσῃ εἰς κατήγορον. Ἔως οὗ ὅμως ἀσκήνεται οἱ ἀρμόδιοι, προσεπάθησε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὕψος τῆς εὐκτασίας. Κατακλεισμένος ὢν ἐξωθεν ἐν τῷ διευθυντηρίῳ, καὶ διὰ παρατυχόντος αἰθέρους προσπαθῶν νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἀναπνοήν μου ἐν ἐλλείψει ἄλλου μέσου, ἠγνόουν ὅλως ὅτι ἐπαύθην, ἐκ δὲ τῶν δια-

πραχθέντων οὐδὲν ἄλλο εἶχον ἐννοήσῃ ἐν τῇ κλίνῃ μου, ἐν τῇ ἀποκέντρῳ διευθυντηρίῳ, εἰ μὴ τὸς ζητωκραυγῆσεις καὶ τὰς αἰμογὰς τῶν μαθητῶν καὶ τὸν κρότον τῆς θερμύσεως τῶν ὕδατων, πολλὰ ὅμως συνεπέρινον ἐκ τῆς μὴ ἐλευτέως τοῦ κ. Σβορώνου. Ὁ κώδων τῶν μαθημάτων ἐσθμάνει τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ πέρας αὐτῶν τακτικῶς, ὥστε οὐδὲν εἶχεν συμβῇ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ὥστε μαθηταὶ ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ καὶ διδασκαλοὶ καὶ διδασκαλίσαι ! Δύο πεπαυμένοι ὑπάλληλοι ἐταποθετήθησαν πρὸ τῆς κεκλεισμένης θύρας τοῦ διευθυντηρίου, δύο δὲ ἑτεροὶ ἐπὶ τῇ στεγγῇ οὐτοῦ παύοντες τὸ μὲν ὄμμα συνεχῶς διὰ τῶν ποθῶν, διὰ δὲ βράδων ἐκ διαλειμμάτων τὸν σωλῆνα τῆς θερμάστρας μου, ἐν ᾧ οἱ κ. κ. Ἡλιάδης καὶ Σας γελῶντες ἐξωθεν τοῦ ὀμακίου μου, ἐσκωποῦν καὶ ἐχλευάζον καὶ ἀπήγγελλον μεγάλην τῇ φωνῇ ὀνόματα φίλων, Σβορώνου, Μαυρίδου, Σαράντου, ὅτι δέθεν ἀφίκοντο ὅπως μὲ σώσωσι, καὶ ἄλλα ἥμισυ πρέποντα ἀνδράσι καὶ δὴ διδασκάλαις ! ἐνῷ συγχρόνως ἐκτὸς τῆς Μονῆς διεδίδετο καὶ ἐπιστεύετο, ὅτι μὲ ἐφύνευσαν ἐν τῇ κλίνῃ μου, οἱ δὲ ἐπὶ τούτῳ θρῆνοι καὶ κοπετοὶ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἤκούοντο μέχρι τοῦ διευθυντηρίου. Τινὲς τῶν πρὸ μικροῦ μωλωπισθέντων καὶ ἐκδιωχθέντων μαθητῶν τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ οἱ πρὸ τινος ἀποβεβλημένοι τελειόφοιτοι, ἀκούσαντες ὅτι ὁ στρατὸς τῶν ροπαλοφόρων ἐπέδραμε καὶ τὸ διευθυντήριον, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ διέλθωσι τὴν κεκλεισμένην πύλην τῆς Μονῆς, ἐσπῆλθον διὰ τοῦ κήπου καὶ ἔδραμον ὅπως σώσωσι τὸν διευθυντήν· ἀλλ' ὁ στρατὸς τῆς Ἐφορείας μετὰ μαχητῶν καὶ ξύλων ἐπιπεσὼν, ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκ νέου πρὶν ἢ ἀφίκωνται εἰς τὸ διευθυντήριον καὶ μάθωσιν ὅτι ἔχων, καὶ ἐκλείσεν ἐρημητικῶς καὶ τοῦ κήπου τὴν θύραν. Ὁ ἀποκλεισμός ἦν ἤδη ἐντελής· οἱ δὲ ἐπὶ τῆς στεγγῆς δοῦποι μετὰ τῶν καθηγητικῶν σκωμμάτων καὶ χλευασμῶν ὀλονέν ἐπολλαπλασιάζοντο, ὅτε ἡ Α. Σ. ἀνευροῦσα ἐν τῇ πηλῇ τὴν μὴ συντριβεῖσαν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν ἀθῶων μαθητῶν βράδον τῆς, ἔλαβε παρὰ τοῦ καθειργμένου Σβορώνου τὴν κλειδα τοῦ διευθυντηρίου, καὶ ἐλθοῦσα μετὰ συνοδίας, ἔκρουε καὶ ἐκάλει ἐξ ὀνόματος τὸν σὺν ἱμοὶ κατακλεισθέντα ἐκ θέας προνοίας Διάρχονος, ὅπως ἀνοίξῃ αὐτοῖς ἀφύδως καὶ ἐξωθεν τὴν θύραν, διότι μόνον ὅπως ἐπισκέψωνται τὸν κ. διευθυντὴν ἤρχοντο. Ἀλλὰ timeo Danaos et dona ferentes ! Ἡ θύρα δὲν ἠνεώχθη αὐτῷ ἐξωθεν καὶ ἠναγκάσθη, ὅφ' οὗ ἐδιπλασίασε τὴν κουστωδίαν, νὰ ἔλθῃ μετὰ τῶν Ἐφόρων ἐκ τοῦ κήπου κάτωθεν τῶν παραθύρων μου,

καὶ αὐτὸς μὲν νὰ σχεδιάζῃ ἐπιδεικτικῶς πῶς νὰ ὀχυρώσῃ τὴν ἐκπο-
θηθεὶσαν ἡδὴ διὰ τῆς θυσίας τοῦ ἀρχιερατικοῦ τοῦ ὕψους ἀκρόπολιν
οἱ δὲ Ἐφοροί, ἡγουμένου τοῦ κ. Τιρκικτζόγλου, τῆδε κακεῖσε ἀτάκτως
περιπατοῦντες, νὰ καγγάζωσι καὶ νὰ σφίττωσι πρὸς τὰ παρὰ θυρά,
μου ! Ὡς βλέπετε, ἐμιμήσαντο καὶ ὑπερέβησαν τοὺς ἀπὸ τῆς προσθίας
ὁφειλόμενους μετὰ διδασκάλους, καὶ τοὺς ἀνοθεὶ παύσαντας συνε-
χῶς τὴν στήγην καὶ τοὺς σωλήνας τῆς θερμάστρας μου ἀγορεύουσιν !

Ἄλλ' ἐνῷ τοιαῦτα ἐτετατοῦργοῦντο ἐν τῇ Ροδοκανακίῳ Ἱερα-
τικῇ Σχολῇ, ἀφίκετο εἰς Καισάρειαν τὸ ἀπὸ πολλοῦ προσδεδωμένον
πατριαρχικὸν τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἐξάρχον, αὐστηρῶς δια-
τάσσον τὴν ἀνενοχλήτην ἐν τῇ διευθύνσει διαμονὴν μου
καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποχὴν τῆς Α. Σ. ἀπὸ πάσης πράξεως
καὶ κινήσεως ὡς ὑποδίκου. Περὶ δὲ τοῦτο ὡς κεραυνὸς ἐν
Καισαρείᾳ τιμωρὸς τῶν ἀνομιημάτων τῆς πρωΐας ἐκείνης,
τῇ μὲν Α. Σ. ἐγνώσθη ἀμέσως, ὡς ἔγω λόγους νὰ πιστεύω, ἐμοὶ
ὁμῶς μετὰ 24 ὥρας, ὅτε τοῦ Ἐξάρχου διατρίβοντος ἐν τῇ ἰδι-
τέρᾳ πατρίδι του, δέκα περίπου ὥρας μακρὰν τῆς Μονῆς. Τί ἐμελλε
λαπὼν γενέσθαι, ἐὰν ἐμάνθανον ἐγὼ τε καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ λαὸς τὴν
πατριαρχικὴν διαταγὴν πρὶν ἢ εἰσεῖν μάθω δι' ἐπαύθη; Ἦν τοιαύτῃ
τῷ τρόπῳ ὑνατὴ ἡ μετακίνησίς μου καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς παρανόμου
ἀπαράσεως ὑποδίκου Ἀρχιερέως καὶ ὑποδίκων Ἐφόρων; Βεβαίως οὐ-
χί· διὸ ἐδέχσε μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐξάρχου κοινοποιήσεως τῆς ἐμῆς τε
καὶ τῆς Α. Σ. ἀφρώσεως πατριαρχικῆς καλεύσεως, ἵνα ἡ παῦσις μου
καὶ ἔξωσις ᾗ τετελεσμένον γεγονός. Ἀποστέλλει λοιπὸν ἡ Α.
Σ. τῇ αὐτῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας περὶ τὴν μίαν ὥραν τῆς νυκτὸς τὸν
νομιζόμενον φίλον μου κ. Παῦλον Ἀποστολίδην, ὅπως κοινοποιήσῃ
μαί τὴν παῦσιν μου καί, εἰ δυνατόν, ἐπὶ διαφόροις ἀπειλαῖς ἀποσπῇ
ἀπὸ τῶν χειρῶν μου παραίτησιν. Χεῖρας δὲ καὶ πόδας μου ἐπει-
ράσατο ὁ φίλος οὗτος νὰ καταρτίλῃ, ὅπως μὲ πείσῃ νὰ παρατηθῶ,
ἀφ' οὗ μοι ἐπέδωκε τὸ ἔγγραφον τῆς παύσεως. Οἱ κακοῦργοι, ἐ-
λεγε μοι ἐνοπὸν τὴν Α. Σ. καὶ τοὺς Ἐφόρους, οἱ κακοῦργοι θὰ
προσπαθήσωσιν, ἐὰν ὅθεν παραιτηθῶτε, νὰ παραστήρω-
σιν ὑμᾶς ὡς ὑπαίτιον τῶν ταραχῶν, καὶ τὸ σθεναρὸν
πρόσωπόν σας θὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τῶν αὐρίων ἀναμε-
νομένων ἀνθρώπων τῆς Διοικήσεως εἰς ἀνάκρισιν. Τῷ
ἀπεκρίθην, ὅτι ἀμετὰ παύσιν ἡ παραίτησίς ἐστι περιττή, καὶ ἂν

ποτε δεῖσῃ νὰ ὑποβληθῇ τοιαύτῃ, θὰ ὑποβληθῇ πρὸς τὴν ἐν Κων-
σταντινουπόλει Ἱερατικῇ. Ἀδελφότητα, οὐχὶ πρὸς Ἀρχιερεῶς
περιορισμένον ὡς ὑπόδικον καὶ παράνομον Ἐφορέαν, ὑπὸ βαρυτάτας
κατηγορίας διατελοῦσαν. Ὡς πρὸς τὴν ἀνάκρισιν δὲ, εἰμὶ τοίμος· νὰ
ὑπακούσω τῷ Πατριαρχικῷ Ἐξάρχῳ, ἢ καὶ τῇ Α. Σ., ἐὰν ἐγγρά-
φως με διατάξῃ νὰ ἀνακρίθω. Καί, Φιλ. Ὁμήγουρι! Ἰδοῦσα ἡ Ἐ-
φορεία ὅτι οὐδὲν ἤνυσεν ἡ τοῦ φίλου ἀπόπειρα καὶ ὁ λαμπρὸς τίτλος
ὃν αὐτῇ ἀπένευμε, τὴν μὲν νύκτα συνέτριψε δι' ὑπηρετῶν ὅσας ἰδύνα-
το ὅλλους τῶν παραθῶν τῆς Σχολῆς (ἤκουε δ' ἐν τῷ βῆθει τῆς νυ-
κτὸς τὴν θοαῦσιν ὁ ἀπέναντι καθαιρεγμένους καθηγητὴς κ. Σβορώνος),
τὴν δὲ πρωΐαν, ἐλθόντος ἐκ Καισαρείας τοῦ Ἀνακρίτου μετ' ἐξ ἑ-
κατοντάρχου καὶ ἀστυνομικῶν κλητῆρων, παρέστησεν αὐτοῖς ἡ Α. Σ.
ὡς συνέφερεν αὐτῷ τὰ πράγματα καὶ εἰσαγαγὼν αὐτοὺς δι' ἀπάτης
εἰς τὸ διευθυντήριον, ἐξέβαλέ με βέχ τῆς Σχολῆς ὑπ' εὐθύνην
του, ἀφ' οὗ ὁ ἐκ τῶν Ἐφόρων ἱατρός κ. Τιρκικτζόγλου, ὁ κηρύτ-
των ὅτι, ἐὰν δὲν μὲ ἔθοαπτε, δὲν θὰ ἰσχύαζεν, ἐγγράφως δε-
βεβαίωσεν ὅτι δὲν ἠθέλουν ! ὁ αὐτὸς κατηγορὸς καὶ κριτής, ἐμοῦ μὴ
δυναμένου νὰ λαλήσω τουρκιστὴ καὶ διαρωτίσω τοὺς κυβερνητι-
κούς ὑπαλλήλους. Ἐξελθὼν δὲ, βασταζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνω ῥη-
θέντος Διακόνου καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν κλητῆρων καὶ τῶν Ἐ-
φόρων, εἶδον ἐκπληκτος τὴν τετραυρμένην τῆς Σχολῆς θύραν καὶ
τῶν ὅλων τὰ συντρίμματα—τρομερὰ σημεῖα τῆς μάχης τῆς προ-
τεραίας, ἐν δὲ τῷ φιλοξενίῳ οἴκῳ τοῦ ἐλλογίμου φίλου μου κ. Ἀνα-
στασίου Λεβίδου συναντήσας τοὺς μεμωλωπισμένους μαθητάς καὶ
τοὺς μετ' ἐμὲ ἀποφυλακισθέντας καὶ ἐκδιωχθέντας ὡσαύτως τῆς Μο-
νῆς δύο καθηγητάς, κ. κ. Σβορώνον καὶ Zidan, ἐράβον ἐνεὸς ἐν πά-
σῃ λεπτομερείᾳ τὰ τῆς προτεραίας ἀνδραγαθήματα τῆς Ἐφορείας καὶ
τὰ δεινὰ τῶν παθόντων. Ἐμαθον τότε πρῶτον τὰς σκηῖας, ὧν ὡς
ὑπαίτιος ἐγχαρικτηρίσθην ὑπὸ τῆς Α. Σ. καὶ ἐξεβλήθην βέχ τῆς Μο-
νῆς, ἐκ τῆς κλίνης ὁρῶστος καταβιβάσθεις ! Ἡ παῦσις μου καὶ ἡ
ἐξωσίς μου ἦν ἡδὴ γεγονός τετελεσμένον· ἡ δὲ πατριαρχικὴ
διαταγὴ περὶ τῆς ἀνενοχλήτου ἐν τῇ διευθύνσει διαμονῆς μου καὶ
τῆς ἐντελοῦς ἀρχίας τῆς Α. Σ. τῇ προτεραίᾳ εἰς Καισάρειαν ἀφι-
κομένη, θὰ ἐκοινοποιεῖτο ἡμῖν ὑπὸ τοῦ μακρὰν διατρίβοντος Ἐξάρ-
χου κατόπιν ἐφορῆς ! Οὕτω δὲ καὶ ἐγένετο, ὡς γινώσκετε. Ἐξ
μετὰ τὴν ἐξωσίν μου ὥρας ἐκοινοποιήθη τῇ τε Α. Σ. καὶ ἐμοὶ τὸ

πατριαρχικὸν τηλεγράφημα καὶ ἐσπευσεν εἰς τὴν Μονὴν κακῶς ἔχων, ὅπως εἰσαγγῶ καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς προτερείας τῇ δε κἀκοῖσε περιφερομένους ὁστέγους ὑπερεξήκοντα μαθητὰς τῆς Σχολῆς, φρικτὸν καὶ ἐλαινὸν παριστάντας θέαμα! Ἀλλ' ἡ Α. Σ. ἐμοὶ μὲν ἔκλεισε κατὰ πρόσωπον τὴν σιδηρὰν τῆς Μονῆς θύραν καὶ διετήρησεν ἐπὶ 18 ἡμέρας κλεισμένην, ἀπὸ μὴ, ὡχυρωμένος διὰ τῆς πατριαρχικῆς διαταγῆς, εἰσελθὼ αἴρων καὶ καταλάβω τὴν θέσιν μου, ὡς ἀρελῶς κατεπρίδον αὐτὸν οἱ συνετοὶ Ἐφοροί, τῷ δὲ μακρὰν εἰσέει τὰς διατριβὰς ποιουμένην Ἐξάρχῳ ἔγραψε μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ὅτι ἡ Ἐφορεία δὲν ἐδυνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ κοινοποιηθὲν πατριαρχικὸν τηλεγράφημα, διότι αὐτὸς ὁ κ. Φοροπούλος εἶχεν ἀποχωρήσῃ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Μονῆς τὴν ἡμέραν, πρὸς τὸ ἐσπέρας τῆς ὁποίας ἐλήφθη τὸ πατριαρχικὸν τηλεγράφημα!!! οὐδὲ γοῦ εἰπὼν οὔτε περὶ παύσεως, οὔτε περὶ τραγῶν, οὔτε περὶ ἐξώσεως, οὔτε περὶ τῆς ἐπιστροφῆς μου εἰς τὴν Μονὴν καὶ τῆς μὴ ἀποδοχῆς μου!

Αἱ πατριαρχικαὶ περὶ ἐμοῦ διαταγαὶ ἐπανελήφθησαν ἐντονώτερον πρὸς τὸν Ἐξάρχον ἐγνωρίσθησαν δὲ καὶ ἐμοὶ κατ' εὐθείαν τηλεγραφικῶς καὶ διὰ γραμμάτων ὑπὸ τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος οὐχ ἀπαξ. Ὁ Ἐξάρχος ἔγραψε μακρόθεν ἐπανειλημμένως πρὸς τὸν ἅγιον Κτισταρεῖς, συμβουλευὼν αὐτὸν ἀδελφικῶς, προτρέπων καὶ διατάσσων ἐν τέλει νὰ συμμορφωθῇ ταῖς διαταγαῖς τῆς Ἐκκλησίας καί, ἀπελθὼν εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ταξιάρχων, ταύτην ταράσσων τὴν Σχολήν, ὅτι τοῦτο ἀπῆται τὸ συμφέρον του· ἀλλὰ τὰ πάντα μάτην! Ὁχυρωμένος ὢν ἐν τῷ φρουρίῳ τῆς Μονῆς καὶ διὰ μυστικῆς θύρας συγκοινωνῶν τοῖς φίλοις ἐν κοίτῳ νυκτός, ἔγραψε πρὸς τὸν Ἐξάρχον, ὅτι διακαῶς ἐπιθυμεῖ καὶ ποθεῖ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν τῶν Ταξιάρχων Μονήν, ὡς γινώσκει ἡ αὐτοῦ Θεοφιλία, ἀλλ' ἡ Ἐφορεία καὶ ἡ Ἐπιστολή θεωροῦσιν ἀναγκαίαν τὴν διαμονὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Μονῇ, ἐνεκα δὲ τίνων λόγων, ἀγνοεῖ καὶ ὁ ἴδιος, καὶ περικυλεῖ τὴν Α. Θεοφιλίαν, ὅπως εὖρη μέσον νὰ πείσῃ αὐτοὺς, εἴτε αὐτὴ κατ' εὐθείαν, εἴτε διὰ μέσου τῶν Πατριαρχείων, ὅπως ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ νὰ συμμορφωθῇ ταῖς ἀνωτέρας προτροπαῖς καὶ διαταγαῖς!!! Ἡ πρωτόκτιστος δὲ αὕτη πολιτεία ἐτηλεγραφήθη, ὡς τὸ εἶκος, τῇ κυριάρχῳ Μ. Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τοῦ πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου καὶ ἐντονωτάτῃ ἐξεπέμφθη

αὐτῷ κατ' ἀκοῦσθαι διαταγὴ περὶ τῆς ἀνευ ἀναβολῆς ἀποστατάσεως ἐν ἐμοῦ εἰς τῆς Σχολῆς τὴν διεθυσιν, ἀμέσως δὲ περιορισμοῦ τῆς Α. Σ. εἰς τὴν ἐτέραν τῆς ἐπαρχίας Σταυροπηγιακὴν Μονήν, τὴν τῶν Ταξιάρχων, καὶ ἐκοινοποιήθη ἡ αὐστηρὰ αὕτη διαταγὴ ἀθημερὸν τῷ σεβασμιωτάτῳ ἱεράρχῳ. Ἀλλ' ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Καισαρείας ἐμνήστη τῆς πρὸ τοῦ Μοδέστου στάσεως τοῦ **Μ. Βασιλείου** καὶ ἀπεφάσισε πράγματι μὲν νὰ μιμησθῇ τὴν ἀντίστασιν του, λόγῳ ὁμοῦ, νὰ φανῇ εὐπειθέστατος τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ τέκνον. Γράφει λοιπὸν τῷ Ἐξάρχῳ, ὅτι μετὰ προθυμίας συμμορφωθῇ τῇ διαταγῇ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ σεπτοῦ του κυριάρχου, ἅμα ἀναλῶν ἐκ τῆς κατατροχούτης αὐτὸν νόσου καὶ κλείεται ταύτοχρόνως ἐν τῷ κοιτῶνι του, καὶ διατελεῖ ψυχορραγῶν, ἐν ᾧ, κλεισμένης ἐπὶ οὐσῆς τῆς θύρας τῆς Μονῆς, συγκοινωνεῖ τοῖς φίλοις διὰ μυστικῆς εἰσόδου, καὶ συνεδριάζει, καὶ συσκέπτεται, καὶ τηλεγραφεῖ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ δι' ὅλης τῆς νυκτός, καλεῖται δὲ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, μὲνενά δυνάμενος νὰ δεχθῇ εἰς ἐπίσκεψιν, ὡς μοναχῶν ἐκπνέων. Καὶ ἡ ἀπελπιστικὴ δὲ τῆς Α. Σ. κατάστασις ὄν μετεβλήθη, ἀτυχῶς, ἐν διαστήματι μιᾶς ὅλης ἐβδομάδος, ἕως οὗ ὁ Ἐξάρχος, ἀρριόμενος ἐξ Ἐβερὲκ εἰς Καισαρείαν καὶ ὀλῶσας ὅτι τῇ ἐπαύριον θὰ ἀπῆρχετο εἰς τὴν Μονήν μετὰ 4 ἡμερῶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Σ. ἀνέστησεν αὐτὴν ὡς ἐκ θαύματος.

Ὁ Ἐξάρχος ἀφίκετο ὄντως τῇ ἐσπέρᾳ τῆς 8ης Μαΐου μετὰ ἐκκοντάρχου καὶ ὀκτῶ κλητῆρων εἰς τὴν Μονήν· ὁ δὲ ἐντελῶς ἀναρρώσας πρωθεράρχης πίσης Ἀνατολῆς, διαμηνύσας τὸ γεγονός διὰ δέκα περίπου ἡμέρων ἀπὸ ρυτῆρος ἐλαυνόντων εἰς τὰ διάφορα χωρία, καὶ μάλιστα ἀναμείνας τὰ πνευματικὰ τέκνα του, ὅπως εὐλογῆσιν αὐτὰ, κατήλθε περὶ τὴν 3ην ὥραν τῆς 9ης Μαΐου μεσιδῶν καὶ σταυροσημειούμενος, καὶ ἡπεύσας ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον τοῦ περιορισμοῦ του, καταρῶμενος πάντως δῆπου τὴν πεισμονὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐξωθητὰς μὲν αὐτὸν εἰς τὴν τσαυτὴν πολιτείαν φίλους, ἐγκαταλείπόντας δ' αὐτὸν ἀδοξήσαν καὶ ἀπροστάτευτον εἰς τὰς χεῖρας τῆς ὑπὸ ἱερῷ κανόνων διεπομένης Ἐκκλησίας.

Πρῶτον δὲ ἔργον τοῦ Ἐξάρχου μετὰ τὸν περιορισμὸν τῆς Α. Σ. ὑπῆρξεν, ὡς γινώσκετε, ἡ παύσις τῆς ὑπὸ βαρυτάτης κατηγορίας διατελουσῆς Ἐφορείας καὶ ὁ ἐξ ὁρμηκίου διορισμὸς νέας πενταμελοῦς κατὰ τὸν Κανονισμόν, ἐκ τῶν ἐντιμωτάτων κ. κ. Ἀγαπίου Δαμασκηνίου

τόγλου, Ποποσάκη **Ούρλόγλου** Ιωάννου **Βυζαντιάδου** ιατρού, Νικολάου **Πεχλιβάνογλου** και 'Αδραμαάκη **Ώσκητόγλου**, ἦν ἐκλήθησαν αὐθημερόν νά ἀναγνωρίσωσι πρῶτον μὲν οἱ κ. κ. τέως 'Εφοροί, οἱ ὧφειλον νά παραδῶσιν αὐτῇ τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, ὡς καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ Καταστήματος, εἴτα δὲ καὶ οἱ γνωστοὶ τρεῖς κ. κ. διδάσκαλοι 'Ηλιάδης καὶ Σα, οἳς ἰδίᾳ ἐγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ 'Εξάρχου, ὅτι θέλῃσι καὶ κέλουσιν τῆς Μ. 'Εκκλησίας ἐστὶν ἡ ἐν τῇ Σχολῇ μέχρι τῶν θερινῶν ἐξετάσεων ἀκτίρησις τοῦ καθιστώτος· ἐπομένως ἤδυναντο καὶ αὐτοί, παθόμενοι τοῖς νόμοις τῆς Σχολῆς καὶ ὑπαίκοντες τῷ Διευθυντῇ καὶ τῇ νέᾳ 'Εφορείᾳ, νά ἐκπληρώσωσιν ἀνελλιπῶς τοὺς ὅρους τῶν συμβολαίων των. Ἀλλ' αὐτοί, πιστοὶ πάντοτε ὁπαδοὶ τῆς Α. Σ., ἤρνησαντο ἐπανελημμένως νά ὑπακούσωσι τῇ Μ. 'Εκκλησίᾳ καὶ ἀφελέναις διὰ τοῦτο ἐλευθερί, ἐξέδραμον τῆς Σχολῆς ἐν ἀλαλαγμῷ μετὰ τῶν τέως 'Εφόρων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν κηδεμονευομένων μαθητῶν, 29 τὸν ἀριθμὸν, οἵτινες εἶχον πιστεύσῃ, παραδόξως, τῇ Α. Σ. καὶ τῇ τέως 'Εφορείᾳ διαβεβαιώσῃ ὅτι ἐν τῷ παρακειμένῳ χωρίῳ Ζιντζίνδρε μέγα εἶχον ἱεραμᾶση οἰκῆμα πρὸς ἐγκατάστασιν αὐτῶν καὶ ἰδρυσιν Ἐπαρχικοῦ Γυμνασίου, ἀντὶ τῆς ἐκπνευστούσης ἀφελύκτως ἐλλείψει πόρων Ροδοκανακίου. 'Επιστολαὶ τῶν ἀποπλανηθέντων τούτων μαθητῶν πρὸς τοὺς γονεῖς των, ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ 'Εξάρχου εὐριτικόμεναι, λεπτομερῶς ἐκτιθεῖσι τὰς ταύτας τῆς τέως 'Εφορείας διαβεβαιώσεις καὶ ἐπαγγελίας· ἐκλείπει δὲ ἐνός τῶν καλῶν τῆς Σχολῆς μαθητῶν, μέιναντος ἐντός κατὰ τὴν δεκαοκταήμερον ἀποκλείσιν τῆς Μονῆς καὶ ἀπουσίαν μου, καταλεπτῶς περιγράφει τοὺς ὁγῶνας τῶν τέως 'Εφόρων, ὅπως διὰ τῶν τριῶν γνωστῶν διδασκάλων πείσωσι τοὺς ἐντός κατακλείστους μαθητὰς νά ἐξέλθωσι μὲν τῆς Σχολῆς ἐν σώματι ἅμα παυομένης ὑπὸ τοῦ 'Εξάρχου τῆς 'Εφορείας, ψευδῇ δὲ νά καταθέσωσιν ἐνόρκως ἀνακρινόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐκ μέρους τῆς Εἰσαγγελλίας ἀποσταλέντος τὸ δευτέρον εἰς τὴν Μονὴν ἀνακριτοῦ, συναπειρὰ τῶν παρχῶν τῆς 21ης 'Απριλίου, δι' ἃς εἶχον καταγγελθῇ ὑπὸ τῶν παθόντων καθηγητῶν καὶ μαθητῶν οἱ ὀρίσται. Οἱ βουλόμενοι δύνανται νά ἀναγνώσωσιν ἐν τῷ διευθυντηρίῳ καὶ τῇ 'Εκθεσὶν ταύτῃ καὶ ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τινων τῶν ἀποπλανηθέντων ἀγαπητῶν μαθητῶν μου.

Τὸ δὲ παράδοξόν ἐστὶ, Φιλ. Ὁμήγου, ὅτι οἱ ἄγῳνες οὗτοι δὲ περιφρόνουντο μόνον ἐν τῇ 'Ἱερατικῇ Σχολῇ, ἀλλ' ἐξείνουντο καὶ

εἰς τὸ ἀπέναντι αὐτῆς **Παρθεναγωγεῖον**. Διὰ τῆς ὑποδιδασκαλίας καὶ τῶν αὐτῶν γνωστῶν διδασκάλων, κ. κ. 'Ηλιάδου καὶ Σα, διδασκόντων, ὡς γνωστὸν, τὰ κοράσια, ἐπεισαν καὶ αὐτὰ νά καταλείπωσι τὴν ἐστίαν των, καὶ ἅμα παυθέντες ὑπὸ τοῦ 'Εξάρχου, εἰσήλασαν ἀπόντες εἰς τὸ Παρθεναγωγεῖον, ἐξέδρασαν ἡμιστά εὐπρεπῶς τὴν Διευθύντριαν, καὶ ἀπήγαγον λόγῳ συγγενείας καὶ κηδεμνίας πρὸς τὰ 25 κοράσια ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν μαθητριῶν, ὅπως διατυμπανίσωσι τηλεγραφικῶς, ὅτι ὁ 'Εξαρχος, παύσας τὴν 'Εφορείαν, διέλυτε μὲν σχεδὸν τὴν Ροδοκανάκειον, ἐκλείπει δ' ἐντελῶς τὸ Παρθεναγωγεῖον, πέντε καθηγητῶν καὶ 70 μαθητῶν διασκορπισθέντων. Ὡς δὲ φαίνεται, ἐν μὲν τοῖς καθηγηταῖς ἡρίθμουν οἱ γεννάδοι τὸν διδάσκαλον τοῦ ηηπιαγωγείου καὶ τὴν ὑποδιδασκάλισταν τοῦ παρθεναγωγείου, ἐν δὲ τοῖς μαθηταῖς τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα νήπια, ἅτινα ἀνὰ δέκα οἱ ἁμαζῶν ἀπέστειλαν εἰς τὰ χωρία των.

Μετὰ τὰ φαρμακτικὰ δὲ ταῦτα καὶ ἐκθεσὶα πραξικοπήματα τῶν ὁπαδῶν τῆς Α. Σ. καλέσας με ὁ 'Εξαρχος **Θεὸς τῆς νέας 'Εφορείας** ἀποκατέστητέ με ἐν τῇ θέσει μου κατὰ τὰς πατριρχικὰς διατάγας, καὶ ἀνέθετό μοι μάλιστα καὶ τῆς Μονῆς ταύτης τὴν διεύθυνσιν, ἣν εἶχον ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ὡς ἀνωτέρω εἶπον· σὺν ἐμοὶ δὲ ἀνέλαβον τὰς προτέρας θέσεις των καὶ οἱ κ. κ. καθηγηταὶ Σβορώνος καὶ Zidan, τοῦ κ. Adamian τῆς τουρκικῆς μένοντος ἐν τῇ θέσει του, ἐπανήλθον δὲ καὶ 50 μὲν μαθηταὶ τῆς 'Ἱερατικῆς ἐκ τῶν 79, 13 δὲ τῆς Προτύπου ἐκ τῶν 25, οὓς ἡρίθμουν πρότερον. Διορισθέντων δὲ τῇ προτάσει μου ὑπὸ τῆς νέας 'Εφορείας καὶ νέων καθηγητῶν διὰ τὴν 'Ἱερατικὴν, ὡσαύτως δὲ καὶ διδασκάλου διὰ τὴν ἐκ τῶν 13 μαθητῶν τῆς Προτύπου σχηματισθεῖσαν προκαταρκτικὴν τάξιν, καὶ συνταχθέντος νέου τῶν μαθημάτων προγράμματος, ὡς ἐδήλωσα ὑμῖν ἐν τῷ Α' μέρει τῆς Λογοδοσίας μου, ἐβάδισεν ἡ Σχολὴ ὑμῶν **ἐπὶ δύο ἀκρεβδῶς μῆνας** τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγεγραμμένον δρόμον τῆς, εἴπερ ποτὲ κανονικῶς λειτουργήσασα καὶ διὰ παραδειγματικῆς ἐπιμελείας διδασκόντων καὶ διδασκομένων ὑπερεκπέρισσόν ἀναπληρώσασα τὰς ἐκ τῆς ἐθνοφελούς πολιτείας τῆς Α. Σ. καὶ τῶν τέως 'Εφόρων προελθούσας κατὰ τὸν μῆνα 'Απρίλιον ἡθικὰς καὶ ὑλικὰς ζημίας· ὑποβαλοῦσα δὲ ἅπαντας τοὺς μαθητὰς τῇ 3ῃ τρέχοντος εἰς τὰς γραμματικὰς ἐξετάσεις, ἦτοι τὰς κυρίας δοκιμασίας, **τρεῖς ἡμέρας διαρκεσάσας**, ἐμφανίζεται σήμερον εὐπροσώπως, ὅπως ὑποστῇ καὶ

τὸν δημόσιον ἔλεγχον, δόντος ἤδη εὐθύνας τῶν πεπραγμένων τοῦ ἐπὶ ἐν ἑτοῦ, ὑπερανθρώπου, ἀγωνισμένου ὑπὲρ τῆς διαρρηθίσεως αὐτῆς καὶ πολλὰ παθόντος διευθυντοῦ, διότι κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν Σχολὴν καὶ δημόσιον κατάστημα ἀπὸ παρωδίας τοιούτων καὶ νὰ προσποδίσῃ τὰς ἐν τῇ διοικήσει αὐτῆς, πολλὰς καὶ παντοειδῆς καταχρήσεις, τὸν Θεὸν ἔχον πάντοτε συναντιλήπτορα!

Τοσαῦτα λοιπὸν καὶ τηλικαῦτα καὶ ὡς πρὸς τὴν πορείαν τῆς Ροδοκανακείου Σχολῆς ὡς **Ἱερατικῆς**, καὶ τὴν πολιτείαν τῶν ἐν αὐτῇ διατιμωμένων καὶ τῶν ὁπωσδήποτε πρὸς αὐτὴν σχετιζομένων.

Υπολείπεται δὲ μοι νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὰς θερμὰς τῆς Σχολῆς εὐχαριστίας καὶ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν ἀνώτατον αὐτῆς ἐπόπτην, τὸν **Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΝ** καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν **χορείαν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν** διὰ τὴν ἐξελισσμένην φροντίδα αὐτῶν καὶ μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἀναδιορθώσεως Σχολῆς ἡμῶν. Ὡσαύτως δ' ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς καὶ πρὸς τὴν **Α. Θ.** τὸν ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Ἰκονίου **κ. Ἀθανάσιον**, τὸν πατριαρχικὸν Ἐξαρχον, ὃς πιστῶς διεφύλαξε τὴν **Μ. Ἐκκλησίαν** περὶ τῆς νότου τῆς Σχολῆς ἡμῶν καὶ τῶν αἰτίων τῆς, ὑπέδειξε δὲ καὶ σωτήρια μέτρα ἐντελοῦς θεοκρατίας αὐτῆς.

Ἐκφράζω τὴν βαθεῖαν τῆς Σχολῆς εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει **Ἐκπαιδευτικὴν Ἀδελφότητα** καὶ πρὸς τὸν ἐντιμώτατον καὶ σεβαστὸν αὐτῆς **πρόεδρον κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΝ ΕΥΓΕΝΙΑΝ** διὰ τὴν πρὸς τὴν Σχολὴν ἡμῶν ἀγάπην του καὶ διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτῆς παρὰ τῇ **Α.Θ.Π.** ἐνεργείας του. Ὡς γνωστὸν, τῆς Σχολῆς ἡμῶν ὑποκειμένης τῇ Ἀδελφότητι, ἡ **Μ. Ἐκκλησία** τῇ προτάσει αὐτῆς καὶ ἀπαιτήσει ὑπεστήριξε καὶ δεσάζετο τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ καταστήματος καὶ τὴν κατὰ γράμμα τήρησιν τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς.

Εὐγνωμονεῖ δ' ἐξαιρέτως ἡ Σχολὴ τῷ μεγάλῳ εὐεργέτῃ καὶ χορηγῷ αὐτῆς, τῷ ἐν Μασσαλίᾳ **κ. ΘΕΟΔΩΡῳ** τῷ **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**, τῷ εὐεργετοῦντι αὐτὴν οὐ μόνον διὰ τῆς προστασίας τῆς **Ἐκπαιδευτ. Ἀδελφότητος**, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐτησίως καταβαλλομένου ὑπ' αὐτοῦ πεντάκις χιλιοσφράγκου χορηγήματος, ὅπερ ἐστὶν ὁ τεκτικώτατος καὶ ασφαλέστατος πόρος τῆς Ἱερατικῆς ἡμῶν Σχολῆς καὶ ὁ θεμέλιος αὐτῆς. Εἴη τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου τούτου

Εὐεργέτου ἡμῶν εὐλογητὸν ἐν ἀπάσῃ τῇ ἐλλάσσει Ἀσίᾳ, ἧς πνευματικὸς γεννήτωρ ἐγένετο, ὡς εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτῆς μόρφωσιν εἴπερ τις καὶ ἄλλος συνεργήσας! Ἄν δὲ εὐρέθησαν ἀχάριστοί τινες, ἐκ κομματικῶν λόγων ὑψώσαντες κέρας, καὶ ἐν κομματικῇ συνελούσει λαλήσαντες κατὰ τοῦ Εὐεργέτου βλασφημίαν, σταγὼν μίαν εἰσὶν οἱ αὐτογεῖς ἐν τῇ Ὁμοσυνῇ τῶν εὐχαριστούντων καὶ εὐλογούντων τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐκ πάσης γωνίας καὶ ἐκ παντός στόματος κραυγὴ ἀκούεται ὁδῶν καὶ ἀγανακτήσεως κατὰ τῶν ἀσεβῶς τὸν ἱερόν τῆς Σχολῆς θεμέλιον διασεισάντων.

Ἱερόν δὲ καθήκον θὰ παρημέλουν, εἰ μὴ ἐξέφραζον τὰς εὐχαριστίας τῆς Σχολῆς πρὸς τὸν γεραρόν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας Πατριάρχην **κ. κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΝ** διὰ τὴν πρὸς τὴν Βουλιακήν τῆς Σχολῆς ἡμῶν ἀξιόλογον αὐτοῦ δωρεάν. Ἡ **Α. Μ.** μαθούσα τὴν ἐν βιβλίῳ θεολογικοῦς περὶ ἡμῶν, ἀπέστειλεν ἡμῖν διὰ τοῦ ἐν Ρωσσίᾳ ὄντος σπουδάζοντος ἱεροδ. κ. Θεοφίλου **Πασχαλίδου** 24 τόμους θεολογικῶν συγγραμμάτων ἐκ τῶν τυπωθέντων ἐν τῷ ἐκεῖ Πατριαρχικῷ Τυπογραφείῳ. Ἐπίσης δ' εὐχαριστῶ καὶ τῷ ἀξιοτίμῳ κ. Βασιλείῳ **Γιαλιτζογλου** διὰ τὴν κατασκευὴν δύο αἰθουσῶν τῶν παραδόσεων τῆς Προκαταρκτικῆς Σχολῆς, καὶ διὰ τοὺς πολυτίμους γεωγραφικοὺς χάρτας καὶ ἄλλας χρήσιμους τοῖς νηπίοις εἰκόνας δι' ὧν ἐκστμήσεν αὐτάς, ὡς καὶ πᾶσιν ἀνεξαιρέτως τῆς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἡμῶν μοχλοῦσι καὶ μοχθήσασιν καὶ ἡθικῶς τε καὶ ὑλικῶς συντελοῦσιν εἰς τὴν προαγωγὴν αὐτῆς εὐσεβεῖσι **Μετριοκρίταις**.

Ἄλλ' ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς μοχλοῦσι τὴν πρώτην κατέχουσι θεοὶ καὶ μετ' ὧν εὐχαριστῶν ἄξιοι εἰσὶν οἱ ἔντιμοι **Ἐφοροὶ** ἡμῶν, οἱ ἡ **Μ.** τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐξ ὀφφικίου αὐτοὺς διορίσασα, μέγα καὶ δυσβάστακτον ἀνέθετο φορτίον Σχολὴν **μυριάς ἐχούσαν ὑποχρεώσεις καὶ μηδὲνα πόρον!** ἢ μᾶλλον πόρους μὲν ἔχουσιν ἱκανοὺς, κατακρατομένους ὅμως ἐκ φαρμαστικῶν λόγων ὑπὸ τῶν κ.κ. πρώην Ἐφόρων. Ἀρνοῦνται νὰ παραδῶσιν ἡμῖν, σεβαστοὶ Ἐφοροί, τοὺς λογαριασμοὺς καὶ τὴν περιουσίαν Μονῆς τε καὶ Σχολῆς, μὴ ἐννοοῦντες τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου, αὐτῶν μὴ ὄντων διαχειριστῶν! Ἀλλὰ μὴ πτοηθῆτε! Καὶ ἐάν εἰς τέλος ἐπιμεινῶσιν οὕτω πολιτευόμενοι, ἡ Σχολὴ ἡμῶν δὲν θὰ καταστραφῇ ὅχι! δύναται νὰ συντηρηθῇ. Καὶ ὡς ἔχω τῆδε νακέισε συλλέξας πληροφροῦν ἔχει πρὸς τὰς 400 λίρας, ἐκ τῆς Μονῆς καὶ τῶν κτημάτων τῆς, ὅταν ἐπι-

ωφελῶς καλλιεργῶνται ἢ ἐνοικιάζονται· ἔχει δὲ καὶ διδάκτρα μαθητῶν, νῦν μὲν ἐκ 50, περὶ τὰς 700 λίρας· κατὰ τὰ ἀρχαῖα δὲ τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους ἐξ 80 περίπου μαθητῶν (καθ' ἑξῆς ἔχω ἀσφαλεῖς πληροφορίες) περὶ τὰς 1100 λίρας, αἱτίνες προστιθέμεναι ταῖς 400 τῆς Μονῆς, ἀναβιδάζουσι τὰ εἰσοδήματα αὐτῆς εἰς 1500 περίπου λίρας.

Τί δὲ δαπανᾷ ἡ Σχολὴ εἰς διατροφήν 80 μαθητῶν ἐπὶ διδάκτραις, 20 ὑποτρόφων, καὶ 20 διδασκάλων καὶ ὑπαλλήλων; Δύνανται νὰ δαπανήσῃ πλείους τῶν 500 λιρῶν κατ' ἔτος, πλουσιοπραγῶς τρέφουσα αὐτούς, ὅταν ἐγκαίρως ἀγοράζωνται τὰ πρόφισμα καὶ ἡ καύσιμος ὕλη; Ὁ δαίως δὲν δύναται· διότι, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἐμπείρων, ἕκαστον ἄτομον δὲν ἀπαιτεῖ ἢ 4 μόνον λίρας κατ' ἔτος πρὸς διατροφήν. Τί δὲ δαπανᾷ εἰς μισθοὺς τῶν διδασκόντων ἐν γένει καὶ τῶν ὑπαλλήλων Σχολῆς τε καὶ Μονῆς; Ὡς νῦν ἔχει τὸ προσωπικόν, διὰ μὲν τοὺς διδασκοντας δαπανᾷ τὸ Ταμεῖον περὶ τὰς 500 λίρας· διὰ δὲ Ἐφημέριον, Ψάλτην, Γραμματέα καὶ λοιποὺς ὑπαλλήλους οὐχὶ πλείους τῶν 100 λιρῶν, συμποσούμενων οὕτω τῶν δαπανῶν εἰς 1100 λίρας. Ἐάν δὲ προσθῶμεν τούτοις 50 μὲν λίρας διὰ καύσιμον ὕλην, 100 δὲ λίρας διὰ μισθοδοσίαν ἐνὸς ἐπιδάκτορος καθηγητοῦ διὰ τὴν Ἱστορίαν ἀπαστῶν τῶν τάξεων καὶ τὰ Ἑλληνικὰ τῆς Γ' Γυμνασιακῆς, (ἐμοῦ ἀναλαμβάνοντος τὰ φιλοσοφικά), ὅπως τριῶν γινομένων τῶν διδασκόντων, ἀνακηρυχθῇ ἡ Σχολὴ τέλειον Γυμνάσιον καὶ αὐξηθῶσιν ἐπὶ πλείον οἱ πόροι αὐτῆς, τότε τὰ ἐξοδα ἀναβιδάζονται εἰς 1250—1300 λίρας, ἀπέναντι 1500 λιρῶν τῶν ἐσόδων, αἵτινα δύνανται νὰ αὐξηθῶσιν ἐτι ἐξ ἐκουσίων συνεισφορῶν καὶ ἐκ τοῦ πιθανῶς χορηγηθησομένου τῇ Σχολῇ καὶ ἐφεξῆς πεντάκις χιλιοσφράγιου χορηγήματος τοῦ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ**, ἐάν πεισθῇ οὗτος ἐκ τῆς μελλούσης πορείας τῆς Σχολῆς, ὅτι μένει αὕτη ἀπρόσδελγτος ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα τοπικῶν διχονοειῶν, ἐφραμαδίζονται δ' ἀχέραιοι οἱ σχετικοὶ κανονισμοί. Καὶ ἐάν οἱ ἐπὶ διδάκτραις μαθηταὶ ὧσιν ἥττονας τῶν 80, ὅπερ δὲν πιστεύω ποσῶς, τότε καὶ αἱ εἰς πρόφισμα δαπάναι ἔσονται ἀναλόγως ὀλιγώτεραι, δύναται δὲ καὶ ἐφέτος νὰ μὴ προσληφθῇ τρίτος διδάκτωρ. Ὡς τε, σεβαστοὶ Ἐφρονι, ὁ τρομερὸς καθ' ὑμῶν οἰκονομικὸς πόλεμος τῶν παρανόμως κατακρατούντων τῆς Σχολῆς τὴν περιουσίαν, οἱ οὗ φαντάζεται ἡ πρόηκ Ἐφορεία ὅτι θὰ ἀναγκάσῃ ὑμᾶς ν' ἀποχωρήσητε

τῆς ἀρχῆς, ἔσται, Θεῷ συναντιλήπτορι, ἀβλαβὴς ὑμῖν τε καὶ τῇ Σχολῇ.

Μὴ ἀμφιβάλλητε δὲ ποσῶς, ὅτι ὁ τοῦ ἐλέους καὶ τῶν φώτων Πατὴρ ἔσται διηκεῖως μετ' ὑμῶν, εὐλογῶν τὸ ἔργον ὑμῶν ἐπειδὴ δὲν θὰ συνεταιρισθῆτε μετὰ κεραιπωλῶν καὶ παντοπωλῶν πρὸς ὀλεθρον μὲν τοῦ ἱεροῦ καταστήματος, ἀτομικὴν δὲ ὠφέλειαν· δὲν θὰ χορηγήτε τὸν ἐκ μικρῶν χωρίων ἐπιχορηγούμενον κακῆς ποιότητος σίτον καὶ τὸς σταφίδας ἀντὶ τῶν διδασκόντων τῶν μαθητῶν· δὲν θὰ θεραπεύητε οὐδ' αὐτῶν ἰδίαν ὑμῶν ἀνάγκαν, ἐν ᾧ ἡ Σχολὴ πρὸς ἐξοικονόμειν τῶν ἀναγκῶν τῆς θανείζεται πρὸς 12% ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν κτημάτων τῆς· δὲν θὰ φαντάζεσθε ὅτι ἡ Σχολὴ ἱδρύται πρὸς ὀλικὴν ὠφέλειαν τῶν διαχειριζομένων τὴν περιουσίαν τῆς, καὶ οὐχὶ πρὸς πνευματικὴν ὠφέλειαν ἀπάσης τῆς ἐλλάσσης· Ἀσίας· δὲν θὰ θεωρῆτε τὴν Σχολὴν ὡς μέσον ἐν γένει τῆς πατρίδος ὑμῶν, ἀλλὰ καθέδριμα· ἱερὸν, μέγαν ἔχον προορισμὸν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, τὴν πνευματικὴν αὐτῆς μόρφωσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ὀρθοδοξίας· πάντων κτήμα, πάντων καύχημα, πάντων χαρὰν καὶ δόξαν καὶ στέφανον τῶν Μικρασιαστῶν, οὐχὶ τῆς ἀρχιερατικῆς μερίδος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ, ἢ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ὅτι δὲ δὲν θὰ πολιτευθῆτε οὕτω μαρτυρεῖ τὸ ἀκηλίδωτον παρελθὸν ὑμῶν, μαρτυρεῖ καὶ ἡ προθυμία, μετ' ἧς ἀπὸ διμηνίας ἐξ ἰδίων ἀδράως δαπανᾷτε πρὸς συντήρησιν τοῦ ἱεροῦ ἱδρύματος, καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄστον αὐτῷ χορηγοῦντες, καὶ τοὺς ὑπαλλήλους μετθοδοτούντες, καὶ προμηθείας διὰ τὸ μέλλον ποιούμενοι.

Μὴ θεωρῆθῃ δὲ ὑμᾶς ποσῶς τὸ περυσινόν καὶ τὸ προπερυσινόν ἔλλειμμα· ὅταν δὲν γίνηται κατάχρησις ἐν τῇ διαχειρίσει, τὸ ἔλλειμμα ἔστιν ἀκατανόητον· ἐκ διδασκόντων τῶν μαθητῶν εἰσέπραξεν ἡ ἔδαι· καὶ εἰσπράξῃ ἡ Σχολὴ ἐφέτος περὶ τὰς 1200 Ὀθωμ. λίρας· ἐκ τοῦ χορηγήματος τοῦ κ. **ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ** λίρας 220· ἐξ ἐνοικίων τῶν ἐν Σμύρῃ καὶ Κων/πόλει προσδοφῶν κτημάτων τῆς περὶ τὰς 300, ὡς ἤκουσα· ἐκ τόκων τῶν ἐν Μερσίνη καὶ Ἀδάναις τετοκισμένων 1500 λιρῶν τῆς περὶ τὰς 150· ἐκ τῶν προσκυνητῶν καὶ τῶν κτημάτων καὶ ζώων τῆς Μονῆς περὶ τὰς 400 λίρας· καὶ ἐξ ἄλλων ἐτησίων συνδωρῶν φιλομούσων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀγνωστον τῷ Κόσμῳ πόσας· ἐν ὅλῳ εἰσέπραξεν ἡ ἔδαι νὰ εἰσπράξῃ ἡ Σχολὴ ἐφέτος περὶ τὰς 2210 Ὀθωμ. λίρας. Τί δὲ δαπανήσῃ;

Τούτο διαμενεῖ ἀγνωστον ἕως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ὤφειλεν δμως νὰ μὴ δαπανήσῃ πλείους τῶν 1200 λιρῶν εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἀνάγκας. Καὶ ὅμως θεωρεῖται ὅτι τὸ περυσινὸν ἐκ 1200 λιρῶν ἐλλειμμα ἀνῆλθεν ἐφέτος εἰς τὸ σημαντικὸν ποσὸν τῶν 2500 λιρῶν! Πῶς; Μὲλη τινὰ τῆς τέως Ἑρριείας κατηγοροῦνται ἐπὶ μεγάλας καταχρήσεις· ὁ δὲ Ἐξάρχος διώρισεν ὀκταμελῆ ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν κατὰ πατριαρχικὴν διαταγὴν, ὅπως ἐξετάσῃ τὴν διαχείρισιν τῆς Μονῆς καὶ τῆς Σχολῆς· ἀλλ' ἡ Α. Σ. παρ' ἧς, ὡς προέδρου, ἐξήτει ὁ Ἐξάρχος τὰ κατὰσταχα, παρέπεμπεν αὐτὸν εἰς τὴν τέως Ἐφορείαν· αὕτη δὲ, οὐδὲ ἀπαντήσεως ἡξίωσε τὸν Ἐξάρχον· ὁ δὲ Κόσμος δὲν ἐπιανθάνεται τοῦ ἀψευδοῦς τοῦ Κυρίου λογίου· Πῶς ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Θεωρεῖται δ' ἐπίσης, ὅτι ἡ τέως Ἐφορεία κατέφυγεν εἰς τὰ φαικτὰ ἐκεῖνα πραξικοπήματα μόνον καὶ μόνον ὅπως ἀπορύγη τὸν ἔλεγχον τῶν καταχρήσεων τῆς, ὅπου φαίνεται ἐπιτυχούσα πρὸς τὸ παρόν. Ἀλλ' ὅφεται!

Τὸ βεβιαῖον ἐστίν, ἔντιμοι κύριοι, ὅτι ἄνευ καταχρήσεων οἱ πόροι τῆς Σχολῆς ὑπερεκπερισσοῦ ἀρκουοῦσιν εἰς συντήρησιν αὐτῆς, καὶ λάβετε τοῦτο ὑπ' ὄψιν. Τὰ διδάκτρα δὲ τῶν μαθητῶν ὁρῶν νὰ εἰσπράττονται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ, ὡς ἐν τῇ Μ. Σχολῇ, εἴτε ἐγὼ μένω ἐνταῦθα, εἴτε ἄλλος μετ' ἐμέ, καὶ πρὶν ἢ ἐξελεῖσθαι τῆς Σχολῆς, ἀποτίνῃ ὁ ταμίης ἐξ αὐτῶν τακτικῶς κατὰ μῆνα ἢ διμηνίαν τοὺς μισθοὺς πάντων τῶν διδασκόντων καὶ ὑπουργούντων ἐν αὐτῇ, τοῦ ὅπου ὁπερ μίαν ὥφελε τὸ Ἐκπαιδευτήριον· ἡ δὲ πράξις τῆς τέως Ἑρριείας, καθυστερούσης μισθοὺς ὁλοκλήρων ἐτῶν τοῖς διδασκασιν, μεγάλως ἐβλάπεν αὐτό, βεβαίως ὅπως, ὅτι ὁ μὴ τακτικῶς μισθοδοτούμενος δὲν ἐργάζεται καὶ προθύμως.

Ὡς πρὸς τὴν **Δημοτικὴν δὲ Σχολήν**, τὴν ἐγκαθιδρυθεῖσαν ἐν τῇ Μονῇ ὡς παράρτημα τῆς Ἱερατικῆς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, αὕτη δὲν νὰ διαλυθῇ ἐντελῶς, ὡς διελύθη εὐτυχῶς ὑπὸ τῆς πρώτης Ἑρριείας καὶ τὸ ἀνωτέρες Πατριεργασίον. Καὶ νῦν μὲν ἔχοντες 13 μαθητὰς, ἀδυνάτους διὰ τὴν Α' τῆς Ἱερατικῆς τάξιν, ἠναγκάσθημεν νὰ ἀπαρτίσωμεν ἐξ αὐτῶν μίαν προκαταρκτικὴν τάξιν καὶ διορίσωμεν καὶ διδάσκαλον, ἀφ' οὗ, ἔχοντες δαπανήσῃ τὰ διδάκτρα τῶν, δὲν ἐδικαιοῦμεθα νὰ

ἀπολύσωμεν αὐτοὺς· εἰς τὸ μέλλον ὅμως καὶ αὕτη ἐστὶν ἀσύμφορος. Ἡ Ροδοκὰ ἀκείως κέκληται νὰ ὤρελῃ, οὐχὶ νὰ βλάβῃ διανοητικῶς τὴν χώραν ταύτην. Ὅταν ὅμως ἡμεῖς δεχόμεθα ἀντὶ 12 λιρῶν ἐτησίως τὴν νήπια τῶν προκρίτων, οὗτοι δὲν φροντίζουσι πλέον περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν Σχολείων τῶν κοινοτήτων τῶν, ἅτινα καταστρέφονται ὅσω, καὶ δύο πρόσχονται ἐκ τούτου μέγιστα κακά· οἱ μὲν πτωχοὶ στεροῦνται τῶν ἀγαθῶν τῆς παιδείας ἐν τοῖς χωρίοις, οἱ δὲ τελειώσονται τῆς Ροδοκανακείου ὑπότροφος, ἐξερχόμενοι τῆς Σχολῆς, θὰ στεροῦνται ἐντελῶς ἔργου, τοῦ ἔργου δὲ ἐκεῖνου, δι' ὃ κυρίως ἱδρύεται ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὸ Ἐκπαιδευτήριον, ὅπου ἐστὶν ἡ προπαρασκευὴ **διδασκάλων**. Εἰμὶ μάλιστα τῆς γνώμης, καὶ περὶ τούτου θὰ ἀνταλλάξω ἰδίως μετὰ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἀδελφότητος, ἵνα ἡ Ροδοκανακίαις περιορισθῇ εἰς 4 μόνον γυμνασιακὰς τάξεις, μὴ δεχομένη ὡς μαθητὰς, εἰμὴ ἀποφοίτους Ἑλληνικῆς ἢ Ἀστικῆς Σχολῆς. Ἐάν δὲ σὺ, Θεῷ ἐπιτευχθῇ τούτο, τότε ὀφείσθαι, Φιλ. Ὁμήγουρις, ὅπως θὰ ἐκμάτωσι τὰ Σχολεῖα ἐν ταῖς κωμοπόλεσι καὶ κώμαις, καὶ οἷον εὐρὺ στάδιον ἀνεωχθῇσεται τοῖς ἀποφοίτοις τῆς Ἱερατικῆς ἡμῶν Σχολῆς.

Ὡς πρὸς τὰς προμηθείας δὲ τῶν τροφίμων καὶ τῆς καυσίμου ὕλης (ἐπιτρέψατε δὲ ἵνα καὶ δημοσίᾳ εἰπῶ, ὅτι ὑπέβαλον τῇ εὐθυκρίσιᾳ ὑμῶν κατ' ἴδιαν) δὲν ἵνα γίνωνται ἐγκαίρως καὶ, εἰ δυνατόν, κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς τῶν, ὅπως ἡ ἀπαιτιότητος ἀπαιτουμένη ὑπ' ἐμοῦ καλῇ αὐτῶν ποιότητι μὴ αἰσθάνῃ τῆς Σχολικῆς δαπάνης. Οὐκ ἐστ', φρονῶ, δυσχερὲς νὰ ἀγοραζώμεν τὸ χρησιμώτατον ἡμῖν ἐλαιόλαδον καὶ τὰς ἐλαίας ἐκ Κυθωκῶν ἢ Προύτης, ἔπου πλείστοι εἰσι φιλόμουτοι Μικραῖνται, προθύμως καὶ ἄνευ ἰδιωτελείας θέλοντες νὰ ἐξυπηρετῶσι τῷ ἀνωτάτῳ τῆς πατρίδος τῶν Ἐκπαιδευτῶν. Ἡ δὲ ἀγορὰ τῶν λοιπῶν (οἷα ἡ ὀρυζα, ρυδὲς, μακαρόνια, σαρμάλας, βοῦτυρον, ἀλμυροὶ ἰχθύς, κόκκινον χαλάρων, γεώμηλα, ὑσπρια, ξύλα καὶ ἄνθρακας) γινέσθω ἐγκαίρως, ὅθεν ἡ πείρα τῶν ἐδῶ πραγμάτων ὑποδεικνύει ὑμῖν ὅτι ἀγοραζόμεναι οἰκονομικώτερον, μὴ ἀδυνάτου ὄντος, ὡς εἶπον, ἵνα ἐκ Κων/πόλεως μεταφέρωμεν τὰ ἀναγκαζόμενα ἐπιτραπέζια σκεύη, ἐκ Μιτυλήνης τὴν σάπωνα καὶ ἐκ Μερσίνης ἢ ἄλλοθεν τὸν τυρόν, φέρ' εἰπεῖν, ἢ τὸ ζυμαρικὸν τρόφιμα. Ἐν τῇ δὲ πᾶσα οἰκονομία ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ παρασκευάζεται τὰς ἡμερινὰς τροφὰς τῆς (οἷαι ὁ παστρουμάς, ὁ τραχανάς, ὁ ἔριστός, τὸ πληγούριον, τὰ τουρσιά, τὰ ξηρὰ χόρτα, ὁ τυρός

καὶ τὸ βοῦν), οὐκ ἔστιν ἀσύγνωστον νὰ μὴ παρασκευάξῃ τὰ αὐτὰ ἢ μετὰ τῶν Συγκλητικῶν οἰκογένηται ἀμέσως καὶ οἰκονομικῶς, ἀλλὰ προηγουμένη αὐτὰ παρ' ἄλλων ἐν μέσῳ χειμῶνι, αὐτὴ μὲν νὰ δαπανᾷται ἐπ' αὐτὴν μὴ δεῖ, ὠφελεῖται δὲ ὁ τυχὼν Οἰκονόμος αὐτῆς, εἰς ὑπέρογκον τιμὴν πωλὼν τὰ ἐν τῇ ἐκυτοῦ οἴκῳ παρασκευαζόμενα ; Πρὸς τί δὲ ἄλλοι νὰ ἐπινέμονται ὅλους τοὺς κήπους καὶ τὰ γαλακτοφάγα τῆς Μονῆς ζῶα, ἢ δὲ Συγκλητικῶν δαπανηρῶς νὰ πορίζηται τὰ χρήσιμα αὐτῇ καθ' ἐκάστην χρόνῳ, καρποὺς καὶ γάλα ἢ ξυνόγαλα ;

Περὶ πάντων τούτων δεόν ὅπως ὡς τάχιστα ληφθῇ φροντίς, εἴτα δ' ἀπαραιτήτως καὶ περὶ τῆς ἀμέσους ἐπισκευῆς τῆς Συγκλητικῆς. Ὡς ἔχει νῦν τὸ οἰκοδόμημά ἐστιν ἐπικίνδυνον τῇ ὑγιείᾳ, ἐπικίνδυνον τῇ ζωῇ καὶ ὅλως ἀκατάλληλον πρὸς τὴν παιδευτικὴν τῆς Συγκλητικῆς ἐργασίαν. Δὲν λέγω περὶ τῆς ἀποκέντρου θέσεως τοῦ Διευθυντηρίου, ὅπερ μὲ ἀναγκάζει χάριν τῆς διαρκούς ἐποπτείας νὰ ἐκτίθωμαι διαρκῶς τῇ βρογχίᾳ καὶ τοῖς ἀνέμοις μεταβαίνων εἰς τὴν κυρίως Συγκλητικὴν, ὡς οὐδὲ περὶ τῶν τριγλῶν, ἐν αἷς οἰκοῦσιν οἱ κ. κ. καθηγηταί, διότι πάντες ἤλθομεν εἰς Καيسάρειαν, ὑπ' ὅφει ἔχοντες τὰς ἀναμενούσας ἡμᾶς κακουχίας· λέγω ὅμως περὶ τῆς κατοικίας καὶ ἀσφαλείας τῶν τέκνων ὑμῶν, ἀξιότιμοι γονεῖς καὶ σεβαστοί. Ἐφορᾷ, ὅπως ἐν ἄλλῳ τι δὲν κατορθώσω καὶ εἰς τὸ ἔξῃς, τουλάχιστον ἀπαλλαγῶ τῆς εὐθύνης ! Κατὰ τὸν χρόνον τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς μελέτης ἐκατοντάδες μυῶν ἀναπνέουσιν ἐκ τῶν σπηλιότων θαπέδων τῶν παραδόσεων καὶ χορεύουσιν ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν κ. κ. καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν, καὶ δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τὴν προκαλούμενην ἐν τούτῳ ἀταξίαν, ἣτις ἀρικνεῖται εἰς τὸ ἔπακρον, ὅταν κατακλύζονται ἐκ τῆς βρογχίς αἱ παραδόσεις καὶ βρέγονται μὲν οἱ μαθηταί, βρέγονται δὲ καὶ τὰ γραφεῖα μετὰ τῶν βιβλίων των.

Οἱ ὑπάρχοντες τρεῖς κοιτῶνες τῶν μαθητῶν εἰσιν ὅλως ἀνεπαρκεῖς. Ἐν τῷ Γ' κοιτῶν ἔχομεν 25 κλῖνας τῶν νηπίων τῆς Δημοτικῆς Συγκλητικῆς, καὶ ταῦτα μόνον ἀναπνέουσιν, εὐτυχῶς, καθαρώτερον ἀέρα ὅταν καθεύδουσιν, ἕνεκα τοῦ ὕψους τῆς ὀροφῆς αὐτοῦ· ἀλλ' αὐτοχρῶς καὶ τούτου τὸ θαπέδον ἐστὶν ἐπισφαλές καὶ δὲν τολμῶμεν νὰ ἀρσιώσωμεν τὰς κλῖνας τῶν ἄλλων δύο, διὰ τῆς εἰς αὐτὸν μεταφοράς νεωτέρων τιῶν μαθητῶν. Οἱ δὲ κοιτῶνες Α' καὶ Β' οὐκ εἰσιν ἐμὴ Σφαγεῖα τῶν ατυχῶν μαθητῶν ἡμῶν. Μόνος ὁ ἐκ τοῦ παρεκτε-

νου ὑπερσφάνου καὶ αἰ γιοναστεροῦς Ἀργαίου κατερχόμενος ζωηφόρος ἀπὸ ζωογονεῖ πάντας ἡμᾶς ἐν τῇ Ροδοκανακίῳ, ὡς καὶ τὸ αὐτὸθεν καταρρέον ἐξίστιον ὕδωρ, ἀλλὰ μόνον ὅταν μακρῶθεν ἐκ τῶν ὑπαίθριων ἀντλῶν κομίζηται, ἡμῖν πρὸς χρῆσιν, ὡς ἔκρινα ἐπάναγκες κατὰ τὸ ἔτος· τοῦτο· διότι τὸ μένον ἐν τῇ τῆς Μονῆς δεξαμενῇ, ἥτις ἀπὸ ἐπὶ ποτίζεται θαφίλως ὑπὸ τῶν οὐρῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀκαθαρσιῶν τῶν πολυαριθμῶν Χριστιανῶν τε καὶ μὴ προσκυνητῶν, τῶν καθ' ἑδδομάδην πληρούντων τὴν Μονήν, μεταβάλλεται φυσικῶς εἰς φωλεὴν ἐπιδημίας, ἥς μόλις ἐρρύσθημεν ἐφέτος θείᾳ Προνοίᾳ. Ἐάν λοιπὸν μὴ ἐγκαρζέτο ἡμῖν ὁ Πολυέλεος τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ, αἱ ἐπενεχθεῖσαι ὑπ' ἐμοῦ μικρὰ ἐντὺς τῆς Συγκλητικῆς μεταρρυθμίσεις δὲν θὰ ἔσωζον ἐκ τοῦ σφαγείου τῶν κοιτῶν τὰ φίλτατα ὑμῶν. Ὅντες καθύπερθε ἕνεκα τῆς κακίας τῶν τοίχων καὶ τῶν στεγῶν κατασκευῆς καὶ ἔχοντες λίαν γρηνήνη τὴν ὀροφήν, μεταβάλλοντο τὴν νύκτα καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὸ θέρος εἰς δυσωδέστατον ἀποχωρητήριον. Ὅσακις περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰσπαρόμεν πρὸς ἐποπτεῖαν τῶν νυκτοφυλάκων, ἢ ὀρεῖα ὁσμὴ τῶν ποδῶν καὶ τῆς ἀναπνοῆς τῶν 45 μαθητῶν τοῦ Α' καὶ τῶν 37 τοῦ Β' κοιτῶνος προῦκάλει ὅσον τὴν ἀνέκφραστον θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν, τὸσον καὶ τὴν ῥοήν τῶν δακρύων μου. Πλειστάκις διεμαρτυράμεν κατὰ τῶν Σφαγείων τούτων πρὸς τὴν Α. Σ. ἣν ἐπὶ τούτῳ ἐκάλεσα νυκτὸς εἰς τοὺς κοιτῶνας· ἢ δὲ Α. Σ., κατανοήσασα τὸν κίνδυνον καὶ τὴν ἀπέναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων εὐθύνην, ἠνείως κάτωθεν τῶν στεγῶν 16 μεγάλαις ὁπὰς πρὸς ἀερισμόν· ἐπειδὴ ὁμοῦ κατέλειπεν αὐτὰς ἀνευ προφυλάκων, δι' ὧν θὰ ἐκλείοντο ἐν καιρῷ βρογχίς καὶ σφοδροῦ ἀνέμου, ἐποίησεν ὥστε καὶ ἐκ πλαγίου νὰ εἰσρέωσιν ἐφέτος τὰ ὕδατα, ἐν ᾧ τῶς μόνον ἀνῶθεν καὶ κάτωθεν κατέκλυζον αὐτοὺς τὰ τε πηγάδια καὶ τὰ θυρία, ὡς πάντες γινώσκετε. Ὅταν βρέχῃ, τὰ συνυπνωττήρια τῶν μαθητῶν, ἰδίᾳ δὲ τὸ Α' καὶ τὸ Γ', καθὼς καὶ τὰ δωμάτια τῶν κ. κ. καθηγητῶν, μεταβάλλονται εἰς λίμνας. Ἡ δὲ Α. Σ. ἀπήντησεν εἰς τὰς πολλὰς φωνὰς μου ὅτι, ὡς αὐτὸς πέφουσιν, οὕτω καὶ ἐφέτος ὄφελον νὰ μετατρέψω εἰς μαθητικὸν κατῶνα τὴν ψυχροτάτην ἐν τῇ Μονῇ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγ. Χαράλαμπος, ὅπερ ἀπέφυγον, ὡς εἰκός, καὶ ὡς ἀκανονικόν, καὶ ὡς βέβηλον, καὶ ὡς μᾶλλον τῶν κοιτῶνων ἐπιβλαβὲς τῇ ὑγιείᾳ τῶν μαθητῶν.

Καθ' ἐκάστην πρωΐαν κατὰ τὴν ἕκτην ὥραν εὐρωπαϊστὶ κατερχόμεθα, εἴτε βρέχει εἴτε χιονίζει, εἰς τὸν Ναὸν τῆς Μονῆς χάριν τῆς

τακτικῆς ἐκδηλῆς Ἀκολουθίας καθ' ἑκάστην δὲ ἐσπέραν περὶ τὴν ὀρθὴν ὥραν, ἐξερχόμενοι θερμὰ τῶν σπουδαστηρίων, μεταδίδονται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνους καὶ λιμνῶδους ἢ χιονοσκεπῶς, προαυλίου εἰς τὸ ἐν τῇ ἀπέναντι πλευρᾷ τῆς Μονῆς κατακρυφισμένον Ἑσπετιόριον ὅπως διαπνήσωμεν, καὶ ἐκθιμένοι οὕτω εἰς τὸ ψυχρὸν καὶ τὴν ὕγρασιν τῶν χειμερινῶν νυκτῶν, δὲν δυνάμεθα ποτε νὰ ἀπαλλαγώμεν ἐστὼ καὶ τῶν ἱλαρῶν κρουολογημάτων, ἀπὸ αὐτῶς ἢ ἄλλως ἐμποδίζουσι μὲν τοὺς μαθητὰς ἀπὸ τῆς τακτικῆς εἰς τὰ μαθήματα φοιτήσεως, μυρία δὲ παρέχουσι τῇ διευθύνσει νυκτός καὶ ἡμέρας πράγματα. Ἀπόλυτος λαπὸν ἀνάγκη, σεβ. Ἐξορα, ἵνα, ὅταν σὺν Θεῷ ἐπισκευασθῶσι μετ' ὀλίγον αἱ στέγαι καὶ τὰ δάπεδα τῆς Σχολῆς, μετατραπῇ εἰς **Παραεκκλήσιον** ἢ νῦν ἀγχιςτος Βιβλιοθήκη μετὰ τῆς βασιλικαντολικῆς αἰθούσης τῆς Δημοτικῆς Σχολῆς, ὅπως ἐντὸς τῆς Σχολῆς γίνηται ἐν καιρῷ χειμῶνος ἢ καθημερινῇ προσευχῇ. Τὸ Παραεκκλήσιον τοῦτο ὑπῆρχεν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μέχρι τοῦ παρελθόντος θέρους, ἵσως ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μονῆς· ἀλλ' ἡ Α. Σ., τίς οἶδε τί παθοῦσα, ἀνέσκαψεν ἀροδὼς τὸ καθηγιασμένον θυσιαστήριον αὐτοῦ (ὅπερ κηῖται ἤδη ἐν μιᾷ γωνίᾳ τοῦ μεγάλου ναοῦ) καὶ μετεποίησε τὸ ἱερὸν βῆμα εἰς Παράδοξον! Ἐπίσης ἐπάναγκας ἵνα τὸ ὑπὸ τὸν Π' κοιτῶνα λεγόμενον στήμα τῶν καλογραιῶν μεταβληθῇ εἰς **Ἑσπετιόριον**, ὅπως ἐντὸς τῆς Σχολῆς συνεστῶμεθα πρὸς προσύλαξιν τῆς ὑγείας πάντων ἡμῶν. Ἡ δαπάνη ἀμφοτέρων, ὡς ὑπολογίσασμεν, δὲν θὰ ὑπερβῇ τὰς 70 λίρας.

Ὡς πρὸς τὸν κίνδυνον δὲ, ὃν διατρέχει ἡ ζωὴ ἡμῶν ἐκ τοῦ ἐτοιμορόπου **οἰκοδομήματος** τῆς Σχολῆς, προτείνω ὑμῖν δημοσίᾳ, τι οὐχ ἄπαρ ὑπέδειξα καὶ τοῖς πρώην Ἐφόροις: Καλέσατε ἀρχιτέκτονας καὶ θὰ ἀκούσῃτε ὅτι ἡ, ἀπὸ τῆς θαλασπράκτου θύρας τῆς Σχολῆς μέχρι τῶν πρὸς Νότον δυσωδεστάτων ἀποχωρητηρίων τῆς Στοᾶ ἐστὶν ἐτοιμόροπος καὶ ἀναπορεύτως θὰ καταρρεύσῃ ἐκ θεμελίων, ὡς πρὸ πέντε μηνῶν κατέρρευσε τὸ αἶμα ἡμῶν αὐτῆς. Αἱ ὑπὸ τῆς Α. Σ. κτισθεῖσαι πέτραι ἀγχιςτος ἐπὶ τῆς δεξαμενῆς οἰκοδομαί, σπρηγίχονται ἐπ' αὐτῆς καθέως, ἐκαμπύλωσαν αὐτὴν οὐκ ὀλίγον, ὡς ἀμέσως ἐξερχόμενοι δύνασθε νὰ παρατηρήσῃτε. Καὶ ἐὰν μὲν καταρρεύσῃ ἐν ἡμέρᾳ, θὰ κινδυνεύσωσιν οἱ μαθηταί· εἴτε ἐν τῷ διαδρόμῳ μελετώντες, εἴτε ἐπὶ τῶν δωμάτων παίζοντες· ἐὰν δὲ ἐν νυκτί, πάλιν θὰ κινδυνεύσωσιν οἱ ἐν τῷ Α' κοιτῶνι κοιμώμενοι, διότι ὁ πρὸς δυσμὰς λεπτὸς τοίχος

αὐτοῦ ἀδύνατον νὰ μὴ παρασυρῇ ὑπὸ τῆς βαρείας τῆς Στοᾶς στέγης, ὅτε καὶ τὸ τοῦ κειτῶνος δῶμα δὲν θὰ μείνῃ βεβαίως ἐνέριον!

Ταῦτα καθηκόντως ὑποβάλλω ὑμῖν, σεβαστοί. Ἐξορα, ὡς καταπεριγόντα. Ἐὰν δὲ θελήσῃ ὁ Θεὸς νὰ συνεργασθῶμεν καὶ κατὰ τὸ ἐργασίμενον ἔτος, τότε ἀναλόγως τῶν τῆς Σχολῆς πόρων θὰ μεριμνήσωμεν περὶ τῆς **ὁμοιομορφου στολῆς** τῶν μαθητῶν, περὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Σχολῆς, περὶ συστάσεως ἀναγνωστηρίου, περὶ τῆς δεξαμενῆς, περὶ τοῦ μαγειρείου, περὶ τῶν ἀποχωρητηρίων, ἃ εἰσιν, ὡς ἔχουσιν, ἄλλη τῆς ἐπιδημίας φοιτᾶ, καὶ ἄλλων τινῶν, ὧν πάντων χρῆζομεν, ἐὰν θέλωμεν, ὡς πρέπει διακοῦνιν **Ἑσπετικὴν Σχολήν**, νὰ μὴ φρινακίζωμεν τοὺς μακρὰν σίλους καὶ συμπολίτας, παρουσάζοντες τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα, καὶ μὴ μάτην καὶ εἰκὴ ἀπομυζώμεν τὰ διδάκτρα τῶν μαθητῶν, ὧν οὐ μόνον τὴν παιδείαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ζωὴν ἐμπιστεύονται ἡμῖν οἱ γονεῖς αὐτῶν. Τὸ ἐναντίον ἐστὶ μέγα καὶ ἀσύγγεστον ἁμάρτημα. Τὸ ἐπ' ἐμοί, θὰ προκαλέσω τὴν προσοχὴν τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ ἐπὶ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν τοῦ περικαλλοῦς τῆς Μονῆς, ναοῦ, οὗ κατεστράφησαν τέλειον αἱ τοιχογραφίαι ἐκ τῆς εἰσροῆς τῶν θαβρίων ὑδάτων.

Δεύτεροι δὲ μετὰ τοὺς Ἐφόρους ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς μαχόμενοι ἔρχονται οἱ κ. κ. **καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι**, καὶ πρὸς τοὺτους ἐκφράζω νῦν τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μου. Βαθίως εὐγνωμονῶ ὑμῖν, ἐρίσμοι καὶ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, καὶ διότι πιστῶς καὶ εὐλαβικῶς ἐξεπληρώσατε τὸ καθήκον ὑμῶν, εὖπος καθ' ὅλα γινόμενα τοῖς μαθηταῖς καὶ ὑπογραμμῶς εὐτάκτου βίου, καὶ διότι μεγάλως ἐβελήσατε μοι ἐν τῷ δυσχερεῖ τῆς διευθύνσεως ἔργῳ· ἰδοὺ δ' εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ τῷ ἀγαπητῷ καὶ περισπουδᾶσθαι μοι κ. **Εὐαγγέλιῳ Σιδωρόνῳ** διὰ τε τὴν πρὸς τὴν Σχολὴν καὶ ἐμὲ εὐλαβικὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν του, καὶ διότι καθ' ὅλον τοῦτο τὸ μοναχικὸν ἵσως ἐῖ τῷ βίῳ μου ἔτος πιστὸς ἐγένετό μοι σύμβουλος, συναντιλήπτωρ καὶ παρήγορος, πολλὰ παθὼν καὶ ἀνέκουστα, ὅπως μὴ ἀρνήθῃ τὴν φιλίαν μου καὶ παραβῇ τὸ καθήκον του.

Εὐχαριστεῖ δὲ ἡ Σχολὴ καὶ τοῖς ἐξοχωτάτοις ἱατροῖς αὐτῆς, τῷ τε τακτικῷ κ. **Χαράντῃ Μηνειάδῃ** καὶ τῷ ἐκτάκτῳ κ. **Προδρόμῳ Μιχαηλῇ**, φίλοις αὐτῆς πολυτίμοις καὶ πιστοῖς τοῦ καθήκοντος θεράπουσιν. **Ἡ** ἄκρα συγκριτικῶς ὑγεία, ἣς ἀπέλαυσεν ἡ Σχολὴ ἡμῶν ἐφέτος, δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς

τὴν βελτίωσιν τῆς ἐν γένει διαίτης τῶν μαθητῶν, τὴν καλὴν τῆς τροφῆς ποιότητα, τὴν καθαρότητα τῶν λεδήτων, τῶν κοιτώνων τὴν μερικὴν διαρρυθμίσειν, τῶν ἐνδυμάτων τὴν πλύσιν, τῆς μελέτης τὸν χρόνον, τόπον καὶ τρόπον, τὴν γυμναστικὴν, τὰς ἀθῶνας κατὰ τὰ διαλείμματα παιδῶν καὶ τοὺς συχνοὺς περιπάτους, ἀλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τὰς εἰδικαίας τῶν ἀγαπητῶν τούτων κυρίων συμβουλὰς περὶ πολλῶν εἰς τὴν υγιείαν τῶν μαθητῶν ἀφορῶντων, εἰς τὴν ἱατρικὴν αὐτῶν ἐμπειρίαν καὶ ἱκανότητα, καὶ εἰς τὴν πρόθυμον ἐκπλήρωσιν τῶν ἱερῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἀσθενήσαντος ἐνὸς τῶν μαθητῶν κατὰ Ὀκτώβριον ἐκ τυφοειδοῦς πυρεστοῦ καὶ αἰσθῶν ἀπογωμισθέντος ἐν τῷ συνεργίᾳ αὐτῶν συσταθέντι ὑπ' ἐμοῦ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἀγῶνα Νοσοκομείῳ, οἱ ἐξοχώτατοι οὗτοι Ἀσκληπιάδαι καὶ Νοσοκόμοι ἔτι καθήμενοι μετ' ἐμοῦ ἐξετέλουν, ὅπως σώσωμεν τὸν μαθητὴν καὶ ὅλην τὴν Σχολὴν ἀπὸ τῆς διαλυσάσης αὐτὴν πύρου κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκριδῶς χρόνον ἐπιδημίας.

Τοῖς δὲ πνευματικοῖς μου τέκνις καὶ φιλότατοις μαθηταῖς ἐκπρόξῃ δημοσίᾳ τὴν εὐαρέσκειάν μου. Ἡ ἡθικὴ ὑμῶν, ἀγαπητά μου τέκνα, εἰς ἐνός, ἡ ἄκρα δὲ ἐπιμέλεια ὑμῶν καὶ φιλομαθία ἔξ' ἐντέρου, γενναϊοτάτῃ ὑπῆρξεν ἀντὶ τῶν ἀτόυτων ὑπὲρ ὑμῶν κόπων καὶ μόγῶν μου ἀμοιβὴ καὶ ἱκανοποίησις· ὑμεῖς ἐστέ χαρὰ καὶ στέφανος καὶ ἡδύτατος τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας μου καρπός. Πολλάκις δὲ τῷ ξύμῳ, ἵνα αἱ Σχολαὶ αἱ γινώσκω, τοιοῦτους ἀποκτήσωσι καθεῖναι μαθητάς, οἷοι ὑμεῖς ἐστέ.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις δεῦτε πάντες οἱ παρεστώτες χεῖρας ὑψώσωμεν ἰκέτιδας πρὸς τὸν Βασιλέα τῶν βασιλευσύντων καὶ ἱερόσιον τῶν κυριευόντων ὑπὲρ τοῦ γαληνοτάτου καὶ κραταιοτάτου ἡμῶν Ἀνακτορ **ΕΟΥΔΑΤΑΝ ΑΒΔΟΥΑ ΧΑΜΗΤ ΣΑΝ** αὐθέντου ἡμῶν, οὗ ὑπὸ τὴν κραταίαν αἰγίδα βραίνει τὸν δρόμον αὐτῆς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἡ Ἱερρατικὴ ἡμῶν Σχολή. Δικτηρήσαι Αὐτὸν ἱερόσιος ὁ Θεὸς ἀκλόνητον καὶ ὑγιᾶ ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου τῶν Ὁσμανιδῶν θρόνου πρὸς χαρὰν καὶ εὐδαιμονίαν τῶν πιστῶν Αὐτοῦ ὑπηκόων. Ἀμήν ! ! !

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Ἡ ἀνωτέρω **Λογοδοσία**, προωρισμένη διὰ τὰς κατὰ τὴν 9ην Ἰουλίου ὥρισμένας δημοσίας προφορικοὺς ἐξετάσεις τῆς Ροδοκανακείου Ἱερρατικῆς Σχολῆς, δὲν ἀνεγνώσθη ἀτυχῶς, ἅτε τῶν ἐξετάσεων ἐμποδισθεῖσαν ἐρέτος (φόβῳ πάντως τῆς Λογοδοσίας) ὑπὸ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Καισαρείας κ. Ἰωάννου τοῦ Ἀναστασιάδου, ὅστις αὐτῇ τῇ παραμονῇ αὐτῶν, τούτεστι τῇ 8ῃ Ἰουλίου, κατώρῳσε νὰ ἐκδιώξῃ τῆς Σχολῆς διὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως Ἐφορεῖαν, Διευθυντὴν καὶ Καθηγητάς, ὡς ὤφθην ἀντιπολιτευομένους, οὗ συνεπεῖξ ἅπαντες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν οἱ μαθηταί.

Μαθὼν ὁμοῦς ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγντῶν πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὰς πρὸς τοῦτο παρὰ τῷ Ἐξ. Διοικητῇ Καισαρείας προσπάθειάς τῆς Α. Σ. καὶ βεβαίᾳ ἠγῆσάμενος τὴν ἐπιτυχίαν, ὡς ἐκ τῶν μέσων εἰς αὐτὴν εἶχον καταρύγη ἡ Α. Σ. καὶ αἱ ὁπαδοὶ αὐτῆς ἐν Καισαρείᾳ καὶ Κων/πόλει, καὶ μὴ θέλων ποτὶς νὰ ἀδικήσῃ τοὺς ὑποστάντας ἤδη τὰς γραπτὰς δοκιμασίας 63 μαθητὰς τῆς Σχολῆς, οἵτινες βεβαίως θὰ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν ἂν εἰσβαλλούσης εἰς τὴν Μοῆν τῆς Α. Σ., τοῦτ' ὑπὲρ καὶ ἐγένετο, ἀπεράσειεν ἐν συνεδρίᾳ διὰ νέας αὐτοῦ Πράξεις καὶ ὑπέβαλεν εἰς προφορικὰς ἐξετάσεις ἅπαντας τοὺς μαθητὰς εὐθὺς μετὰ τὸ πέραν τῶν γραπτῶν, ἦτοι τῇ 8ῃ καὶ 9ῃ Ἰουλίου, ἀντὶ τῆς 9ης. Βαῖμελογήσας δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθ' ἕνα τῶν ἡμερησίων, καὶ τῶν ἐτησίων γραπτῶν τε καὶ προφορικῶν δοκιμασιῶν, ἀπένευμε τοῖς μὲν τελειοφείτοις τὰ νενομισμένα **Μετυχία**, τοῖς δὲ λοιποῖς προόδου καὶ διαγωγῆς **Ἐνδοκιματικά**.

Ἡ ἀπολυθεῖσα δ' ἐπίσης συνίστατο ἐκτὸς ἐκ δέκα μαθητῶν ὧν εἰς μὲν ἀπεβλήθη ὡς παραβάτης τῶν Νόμων τῆς Σχολῆς· δύο δὲ, ὁ Μιχαὴλ Ζαγγινάδης καὶ ὁ Εὐθύμιος Π' Εὐγενίου δὲν προσῆλθον εἰς ἐξετάσεις, ἐκείνος μὲν ἕνεκα ἐκιογενειακῶν λόγων, οὗτος δὲ ἕνεκα χρονίας νόσου. Ἐκ δὲ τῶν ἐξετασθέντων λοιπῶν ἑπτὰ ἔτυχον τοῦ βαθμοῦ

παμφήγει μὲν ἄριστα, ὁ Σάββας Βηθλεὲμ, ὁ Ξενοφὼν Ν. Γιαννακόπουλος καὶ ὁ Συμεὼν Ἀγγελίδης· κατὰ πλειονοψηφίαν δὲ ἄριστα ὁ Ἰωάννης Ἀθανασίου, ὁ Γεώργιος Κωνσταντίνου, ὁ Παναγιώτης Μηκάδης καὶ ὁ Νικόλαος Π' Λαζάρου.

Τὰ δὲ ἐπὶ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Ε' Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐκδοθέντα τῇ ε' Ἰουλίου φωπθ' **Ἱστορία** εἰσι κεκυρωμένα ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν Ἑφόρων: Ἀγαπίου Διαμαντόγλου, Προδρόμου Οὐρλόγλου, Ἰωάννου Βυζαντιάδου, Νικολάου Πεγλιθάνογλου καὶ Ἀβραάμ Ἀσκητόγλου· τοῦ τῆς Σχολῆς Διευθυντοῦ Πρεσβυτέρου Ἰωακείμ Δ. Φεροπούλου Δ. Φ. καὶ τῶν καθηγητῶν: Εὐαγγέλου Σβορώνου Δ. Φ. Ἰακώβου Θεοδορίδου, Ἀριστοτέλους Ἰακώβου, Michel Zidan καὶ Marcar Adamian, ὅπου μὲνται τῆς σφραγίδος τῆς Σχολῆς, πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐξαρκησιότητος. Τὰ δὲ ἑνδοκτικὰ φέρουσι μόνον τοῦ Διευθυντοῦ τὴν ὑπογραφήν. Ταῦτα πρὸς πληροφάνειαν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ι. Δ. Φ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

σελὶς	στίχος		ἀντὶ	γράφε
5	9	ἀνωθεν	καλοθεκοῦ	καθολικοῦ
6	7	»	κακτοποιηθῇ	τακτοποιηθῇ
8	4	κάτωθεν	τῆς δὲ Β'. 9.	τῆς δὲ Β'. 10.
14	7	»	συναδύσας	συναδούσας
46	47	»	ἀληθείας	ἀληθείας
23	2	ἀνωθεν	ὑποῦργημα	ὑπόργγμα
27	6	κάτωθεν	ἐλλείσωνος	ἐλάσσωνος
29	47	ἀνωθεν	δεκαπενταετῆς	δεκαπενταετῆ,
30	6	»	καὶ ἄμ' ἔργον,	ἄμ' ἔργον,
34	7	»	πνέριπου	πνέριπυ
32	3	κάτωθεν	ὕλης· διὰ...	ὕλης διὰ...
36	48	»	συνεννοήσεως	συνεννοήσεις:
45	42	ἀνωθεν	πνύσσεως των	πνύσσεως των.
46	41	»	ἐπα-ῆλθον	ἐπαν-ῆλθον
49	47	»	ἐματαιοῦντο	ἐματαιοῦντο
54	9	κάτωθεν	ὄργανον ἢ...	ὄργανον δὲ ἢ...
62	48	»	ἐνεξαρτήτως	ἀνεξαρτήτως
81	44	»	τῷ φιλοζήνῳ	τῇ φιλοζήνῳ

SISMANOGLIO
MEGARON